

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

74'üncü Birleşim 18 Nisan 2016 Pazartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	169
II.- GELEN KÂĞITLAR	172
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	188
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>188:191</i>
1.- Düzce Milletvekili Faruk Özlü'nün, dünya savunma harcamalarındaki son gelişmelere ilişkin gündem dışı konuşması	188:189
2.- Mardin Milletvekili Erol Dora'nın, gözüaltı ve tutuklama uygulamalarına ilişkin gündem dışı konuşması	189:190
3.- Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (b) bendine tabi BAĞ-KUR sigortalılarının sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	190:191

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Başkanlık Divanı olarak 17 Nisan 1993'te vefat eden 8'inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ı rahmetle andıklarına ilişkin konuşması

192

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Başkanlık Divanı olarak Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili İlknur İnceöz'e babasının vefatı nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduklarına ve Kutlu Doğum Haftası'nı kutladıklarına ilişkin konuşması

200:201

V.- AÇIKLAMALAR

192,251,272

1.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, aday çırak, çırak veya meslek stajyeri olarak çalışılan sürelerin sigortalılık borçlanma kapsamında sayılmamasının çok önemli bir sorun olduğuna ilişkin açıklaması

192

2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Suriye'de 2011 yılında başlayan savaş sonrasında Hatay ilindeki sera üreticilerinin nasıl etkilendiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

192

3.- Hatay Milletvekili Birol Ertem'in, 29/12/2015 tarihinde EĞİTİM-SEN sendikasının aldığı bir günlük iş bırakma eylemine katılan Hatay ilindeki 800 öğretmen hakkında soruşturma açılmasının hukuksuz olduğuna ilişkin açıklaması

193

4.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir'in Avşa Adası'nda kıyı kenar çizgisinin değişmesi nedeniyle bazı mülk sahiplerinin mağdur olduğuna ilişkin açıklaması

193

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Gölcük ilçesi ile Nevşehir'in Derinkuyu ilçesi arasındaki yol yapım çalışması nedeniyle bölgede arazisi bulanan çiftçilerin mağdur olduklarına ve vatandaşların Gölcük-Çiftlik arasındaki yolun çift yol olarak düzenlenmesini talep ettiklerine ilişkin açıklaması

193:194

6.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, 17 Nisan 8'inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın vefatının 23'üncü yıl dönümüne ve başkanlık sistemine dayanan yeni anayasanın bir an önce hayata geçirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

194

7.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, 17 Nisan köy enstitülerinin kuruluşunun 76'ncı yıl dönümüne, çocuklara cinsel istismarların önlenmesi için neler yapıldığını, Denizli'de kaç vakıf yurdu olduğunu ve çocuk istismarlarına ilişkin olarak kaç olay meydana geldiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

194

- 8.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, genel sağlık sigortasıyla ilgili yapılan düzenlemede eksiklikler olduğuna ilişkin açıklaması 195
- 9.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, bakanları, verilen soru önergelerine karşı duyarlı olmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması 195
- 10.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, Amasya'nın Merzifon ilçesinin Kayadüzü beldesinde yapılan duble yolun yan yollarının bugüne kadar açılmadığına ilişkin açıklaması 195
- 11.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'ye dört aydır vali atanmamasına ilişkin açıklaması 196
- 12.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, AÇEV ve Eğitim Reformu Girişiminin hazırladığı "Türkiye'de Erken Çocukluk Eğitiminin Durumu ve Öneriler" konulu rapora göre erken yaşta okula başlama uygulamasının başarısız olduğuna ilişkin açıklaması 196
- 13.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, 17 Nisan köy enstitülerinin kuruluşunun 76'ncı yıl dönümüne ilişkin açıklaması 196
- 14.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, 17 Nisan 8'inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın vefatının 23'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 197
- 15.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay, MHP Grubu olarak Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili İlknur İnçeöz'e babasının vefatı nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduklarına, 17 Nisan 8'inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın vefatının 23'üncü yıl dönümüne ve Çal Dağı nikel madeniyle ilgili ÇED raporunun iptal edilmesini Orman ve Su İşleri Bakanının çok iyi değerlendirerek buna göre hareket etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 197:198
- 16.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili İlknur İnçeöz'e babasının vefatı nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduklarına, 17 Nisan 8'inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın vefatının 23'üncü, köy enstitülerinin kuruluşunun 76'ncı yıl dönümlerine, şiddete maruz kalarak hayatını kaybeden sağlık çalışanlarını rahmetle andığına ve çocuk istismarlarıyla ilgili komisyonun kurulmasının geciktirildiğine ilişkin açıklaması 198:199
- 17.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili İlknur İnçeöz'e babasının vefatı nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduklarına ve 17 Nisan 8'inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın vefatının 23'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 199:200

- 18.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili İlknur İnceöz'e babasının vefatı nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduklarına, 17 Nisan 8'inci Cumhurbaşkanlığı Turgut Özal'ın vefatının 23'üncü yıl dönümüne ve Kutlu Doğum Haftası'na ilişkin açıklaması 200
- 19.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Kilis'e yapılan roket saldırılarının örtbas edilmek istendiğine ilişkin açıklaması 251
- 20.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, AK PARTİ Grubunun gensoru önergelerinin görüşmeleri sırasındaki tutumuna ilişkin açıklaması 251
- 21.- Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 252
- 22.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, Romanların yaşadığı bölgelerde kentsel dönüşüm projeleri nedeniyle yaşanan mağduriyetlere ilişkin açıklaması 272

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

202

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

202:207

1.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ve 22 milletvekilinin, basına yönelik antidemokratik uygulamaların, basın-yayın faaliyetlerinin önündeki engellerin ve tutuklu gazetecilerin durumunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/160) 202:203

2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 21 milletvekilinin, başta Hatay olmak üzere AKP Hükûmetlerinin yanlış dış politikasının ülkemizde gerek sosyal gerek ekonomik anlamda neden olduğu zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/161) 204:205

3.- Van Milletvekili Lezgin Botan ve 22 milletvekilinin, sokağa çıkma yasakları ile askerî güvenlik bölgeleri ilanı kararlarının Anayasa'ya ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne uygunluğunun, vatandaşların gördüğü maddi ve manevi zararlar ile yaşanan hak ihlallerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/162) 205:207

VII.- GENSORU

207,234,242,252,273,282

A) ÖN GÖRÜŞMELER

207:229,234:240,242:250,

252:266,273:278,282

1.- HDP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Türkiye'yi ve çevre ülkeleri istikrarsızlığa sürüklediği ve küresel denklemden aktör olmaktan uzaklaştırdığı ileri sürülen politikalarda sorumluluğu bulunduğu iddiasıyla Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/5) 207:229,234:240,242

2.- HDP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Sur ve Silopi ilçelerinde alınan acele kamulaştırma kararı ve Türkiye genelindeki kentsel dönüşüm projeleriyle vatandaşları mağdur ettiği ve sermaye için rant yarattığı, uygulanan RES ve HES projeleriyle doğanın tahrip edilmesine sebebiyet verdiği iddiasıyla Çevre ve Şehircilik Bakanı Fatma Güldemet Sarı hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/6)

242:250,252:266,

273:278,282

229,240,250,266,279**VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR**

1.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Malatya Milletvekili Taha Özhan'ın (11/5) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

229:230

2.- Malatya Milletvekili Taha Özhan'ın, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

230:231

3.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Malatya Milletvekili Taha Özhan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

231:232

4.- Malatya Milletvekili Taha Özhan'ın, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına tekraren sataşması nedeniyle konuşması

232:234

5.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun (11/5) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

240:241

6.- Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz'ın, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun (11/5) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

241

7.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in (11/6) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

250

8.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in, Kayseri Milletvekili Mehmet Özhasseki'nin (11/6) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

266:267

9.- Kayseri Milletvekili Mehmet Özhasseki'nin, Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	268:269
10.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in, Kayseri Milletvekili Mehmet Özhasseki'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	269:270
11.- Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın, Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması	270:271
12.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in, Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	271:272
13.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Çevre ve Şehircilik Bakanı Fatma Güldemet Sarı'nın (11/6) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması	279:280
14.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in, Çevre ve Şehircilik Bakanı Fatma Güldemet Sarı'nın (11/6) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	280:281
15.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in, Çevre ve Şehircilik Bakanı Fatma Güldemet Sarı'nın (11/6) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	281
IX.- ÖNERİLER	284
<i>A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ</i>	<i>284</i>
1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 18/4/2016 Pazartesi günü gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmında yer alan (11/7) esas numaralı Gensoru Önergesi'nin 19/4/2016 Salı günü birleşimde, (11/8) esas numaralı Gensoru Önergesi'nin 21/4/2016 Perşembe günü birleşimde görüşülmesine ilişkin önerisi	284
X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI	285
1.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Ankara ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyeleri ve iştiraklerinin 2015 yılı içinde kullandıkları hazine kefaletli dış kredi miktarlarına ilişkin Maliye Bakanı Naci Ağbal'dan sorusu ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/1679)	285:286

2.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş'ın cevabı (7/2758)	287:289
3.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş'ın cevabı (7/2759)	290:292
4.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş'ın cevabı (7/2760)	293:294
5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Rusya ile ticari ilişkilere ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş'ın cevabı (7/2761)	295:297
6.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş'ın cevabı (7/2762)	298:299
7.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/2796)	300:301
8.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/2797)	302:303
9.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/2802)	304:305
10.- Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil'in, kanun yapım süreci ile ilgili çeşitli sorunlara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/2932)	306:312
11.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık tarafından gerçekleştirilen gazete ve ikram malzemeleri alımlarına ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş'ın cevabı (7/3031)	313:314
12.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, son beş ay içindeki meyve ve sebze ihracatına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3048)	315:316
13.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Adana'da cinsel istismara ve tecavüze uğrayan çocuklara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sema Ramazanoğlu'nun cevabı (7/3211)	317:321

- 14.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Çıldır-Aktaş Sınır Kapısı'ndan yapılan araç ve şahıs giriş çıkışlarına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3279) 322:323
- 15.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, TOBB'un 2014 yılı hesaplarına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3567) 324:325
- 16.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, ceza tahakkuku bulunmasına rağmen bazı firmalara ceza uygulanmadığı iddiasına,
Eksik tahakkukların giderilmesine,
İlişkin soruları ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3569), (7/3572) 326:328
- 17.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, alışveriş merkezleri ile ilgili yönetmeliğe ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3570) 329:330
- 18.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, yurtdışına gönderilen Bakanlık müfettişlerine usulsüz ödeme yapıldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3571) 331:332
- 19.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Kapıkule Sınır Kapısı'ndan yapılan araç ve şahıs giriş çıkışlarına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3574) 333:334
- 20.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, gazete ve dergi alımlarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/3660) 335:347
- 21.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri aracılığıyla esnaf ve sanatkârlar için sağlanan krediye ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3740) 348:349
- 22.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, milletvekillerine dağıtılan bir dergide yer alan ifadelere ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/3908) 350:351
- 23.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsni Bozkurt'un, bir milletvekili tarafından yapılan açıklamaya ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/3909) 352:353

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.03'te açılarak dokuz oturum yaptı.

Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal, çatışmalar nedeniyle harabeye dönen yerleşim yerleri için alınan kamulaştırma kararlarına,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, 14-20 Nisan Kutlu Doğum Haftası'na,

Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat, Kürt siyasetçilere yönelik gözaltı ve tutuklamalara,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan, Kutlu Doğum Haftası münasebetiyle Hazreti Muhammed'i rahmetle andığına ve Enfal katliamının yıl dönümüne ilişkin bir konuşma yaptı.

Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu, millî bayramların eğlence programı değil, ulusal kurtuluş mücadelesinin, birlik ve bütünlüğün simgesi ve cumhuriyetin temel değerleri olduğuna,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, Çanakkale Savaşlarında en çok şehit veren Bursa'ya da İstiklal Madalyası verilmesini talep ettiğine,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, Hatay'ın İskenderun ilçesinin Denizciler Mahallesi'nin ilçe yapılmasını talep ettiğine,

Afyonkarahisar Milletvekili Hatice Dudu Özkal, grubunda şampiyon olarak Birinci Lig'e çıkan Afyon Belediyespor Erkek Voleybol Takımı'nı tebrik ettiğine,

Denizli Milletvekili Cahit Özkan, ekonomik kalkınmayı gerçekleştirmek için başkanlık sistemine dayanan yeni anayasayı desteklediğine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Öz, Çanakkale'de TEDAŞ için bir irtibat bürosu açılarak vatandaşların işlemler için Bursa'ya gitmesini önleyecek bir girişimin olup olmadığını öğrenmek istediğine,

Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer, Amasya Karakeçili Vadisi'ndeki HES inşaatının durdurulmasını talep ettiğine,

Hatay Milletvekili Birol Ertem, Millî Eğitim Bakanlığının şube müdürlüğü atamalarıyla ilgili Danıştay kararına neden uymadığını öğrenmek istediğine,

Muğla Milletvekili Akın Üstündağ, Suriyeli mültecilerin turistik bölgelere yerleştirilmelerinin turizmi olumsuz etkileyeceğine,

İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır, 2016 yılından itibaren iki yıl süreyle Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Prensipleri İş Dünyası Sözcüsü olarak atanan Nur Ger'i tebrik ettiğine,

Denizli Milletvekili Kazım Arslan, ören yerlerine, sanat ve kültür alanlarına giriş ücretlerinin çok yüksek olduğuna,

Ağrı Milletvekili Cesim Gökçe, Ağrı'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 98'inci yıl dönümüne,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, parti binalarını yakmanın, Anayasa ve Anayasa Mahkemesi kararlarını tanımamanın, belediyelere kayyum atamak ve siyasetçileri tutuklamanın sivil darbe olduğuna,

Sivas Milletvekili Ali Akyıldız, art niyetli işverenlerin İŞKUR üzerinden işçi almak suretiyle işçilik maliyetlerini düşürdüklerine ve bu konuya çözüm bulunması gerektiğine,

Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım, İdil'de duvarlara, kapılara gayriahlaki sözler yazan zihniyeti ve kişileri kınadığına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Ege Denizi'ndeki Türk adalarında Yunanistan'ın işgalinin devam ettiğine ve Hükümetin bu konudaki tavrını açık bir şekilde ortaya koyması gerektiğine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Türkiye Büyük Millet Meclisinin El Enfal operasyonlarını soykırım olarak tanıması gerektiğine ve AKP tarafından devreye konan darbe konseptinin devam ettiğine,

Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

MHP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İzmir Milletvekili Oktay Vural ve Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, enerjide dışa bağımlılığının azaltılması için yapılması gerekenlerin (10/157),

HDP Grubu adına Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'ın, Diyarbakır, Suruç ve Ankara katliamlarının gerçekleşmesi sürecinde adli ve idari ihmallerin, açıkların ve varsa kasıtların (10/158),

Şırnak Milletvekili Ferhat Encu ve 23 milletvekilinin, doğu ve güneydoğu illerinde uygulanan fiili olağanüstü hâl durumu nedeniyle eğitimde yaşanan aksaklıkların (10/159),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

HDP Grubunun, 14/4/2016 tarihinde Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, 10/10/2015 tarihinde DAIŞ tarafından Ankara Garı önünde gerçekleştirilen Ankara katliamının tüm boyutlarıyla araştırılması, ihmal ve kasıtların açığa çıkarılması ve tarihin en kanlı saldırılarından biri olan bu katliamın karanlıkta kalmaması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (1740 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 14 Nisan 2016 Perşembe günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatleri ile gündemdeki sıralamanın yeniden düzenlenmesine; bastırılarak dağıtılan (11/5), (11/6), (11/8) ve (11/7) esas numaralı Gensoru Önergelerinin Genel Kurulun 18 Nisan 2016 Pazartesi günü gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının sırasıyla 1, 2, 3 ve 4'üncü sıralarına alınmasına ve Anayasa'nın 99'uncu maddesi gereğince gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelerinin bu birleşimde yapılmasına; 277 ve 278 sıra sayılı Kanun Tasarılarının İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Ankara Milletvekili Murat Alparslan'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Mardin Milletvekili Mithat Sancar, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Mardin Milletvekili Mithat Sancar, İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Meclis İdare Amiri Salim Uslu'ya annesinin, Ankara Milletvekili Aydın Ünal'a babasının vefatları nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduğu ve Kilis'te yapılan çete saldırılarıyla ilgili istenen bilgilendirmenin yapılmamasının Hükümetinin saygısızlık düzeyini gösterdiğine,

İzmir Milletvekili Oktay Vural, dokunulmazlıklarla ilgili geçici düzenlemeyi destekleyeceklerine, İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı, Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı'nın; 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın; 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın; 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda ve 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın; 2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Bursa Milletvekilleri Hüseyin Şahin ve Hakan Çavuşoğlu ile 115 Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Şanlıurfa Milletvekilleri Faruk Çelik ve Ahmet Eşref Fakıbaba ile 7 Milletvekilinin; Şanlıurfa İline İstiklal Madalyası Verilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (1/694, 1/689, 2/393, 2/403, 2/404, 2/899, 2/922, 2/923) (S. Sayısı: 273), görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylamasından sonra kabul edildi.

Kocaeli Milletvekili Haydar Akar, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın 273 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 29'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın 273 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 29'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın 273 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 29'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine,

İstanbul Milletvekili Garo Paylan, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz, İstanbul Milletvekili Garo Paylan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Aksaray Milletvekili İlknur İnceöz'ün yerinden sarf ettiği ifadeleri sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 14/4/2016 tarihli bugünkü birleşiminde 273 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine, daha önce çalışmasına karar verilen 15 Nisan 2016 Cuma günü toplanmamasına ilişkin önerisi kabul edildi.

Alınan karar gereğince, 18 Nisan 2016 Pazartesi günü saat 14.00'te toplanmak üzere 23.08'de birleşime son verildi.

Pervin BULDAN

Başkan Vekili

Mücahit DURMUŞOĞLU

Osmaniye

Kâtip Üye

İshak GAZEL

Kütahya

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 92

15 Nisan 2016 Cuma

Tasarılar

1.- Suçluların İadesine İlişkin Avrupa Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/707) (Avrupa Birliği Uyum; Adalet ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.04.2016)

2.- Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım Avrupa Sözleşmesine İkinci Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/708) (Avrupa Birliği Uyum; Adalet ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.04.2016)

3.- Suçluların İadesine İlişkin Avrupa Sözleşmesine Ek Üçüncü Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/709) (Avrupa Birliği Uyum; Adalet ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.04.2016)

4.- Suçluların İadesine İlişkin Avrupa Sözleşmesine Ek Dördüncü Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/710) (Avrupa Birliği Uyum; Adalet ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.04.2016)

Teklifler

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1029) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.03.2016)

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi (2/1030) (Anayasa Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.03.2016)

3.- Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1031) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.04.2016)

4.- Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın; İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1032) (Milli Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2016)

5.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek ve 44 Milletvekilinin; 6253 Sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1033) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.03.2016)

6.- Hatay Milletvekili Birol Ertem ve 19 Milletvekilinin; Şanlıurfa, Kilis, Gaziantep, Hatay, Adana ve Mersin İllerinde İşini Suriyeli Sığınmacıların İstihdamı Nedeniyle Kaybetmiş İşçilere İşsizlik Sigortası Ödemesi Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1034) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2016)

7.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 6551 Kanun Numaralı Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1035) (Anayasa; Adalet ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2016)

8.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununda ve 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1036) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2016)

9.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; 8 Nisan Gününün Dünya Romanlar Günü Olarak Kabul Edilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1037) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2016)

10.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal ve 34 Milletvekilinin; Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1038) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2016)

11.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in; 4721 Sayılı Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1039) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2016)

12.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1040) (İnsan Haklarını İnceleme; Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2016)

13.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Özel Tüketim Vergisi Kanunu ile Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1041) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2016)

14.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1042) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2016)

15.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın; Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1043) (Milli Savunma Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2016)

16.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici'nin; Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1044) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.04.2016)

17.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in; Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1045) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.04.2016)

No: 93

18 Nisan 2016 Pazartesi

Tasarı

1.- Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ile Oluşturulan Ortak Geri Kabul Komitesinin 2/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/711) (Avrupa Birliği Uyum; İçişleri ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.04.2016)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ve 22 Milletvekilinin, basın özgürlüğünün sağlanması için yapılacak çalışmaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/160) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.12.2015)

2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 21 Milletvekilinin, dış politikada yaşanan sorunların sosyo-ekonomik etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/161) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.12.2015)

3.- Van Milletvekili Lezgin Botan ve 22 milletvekilinin, sokağa çıkma yasaklarının yol açtığı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/162) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.12.2015)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

1.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, bir bildiriye imzası bulunan akademisyenlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2632)

2.- Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın, bir siyasi partinin il başkanının ifadelerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2633)

3.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Diyanet İşleri Başkanının bir açıklamasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2634)

4.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, terörle mücadeleyle yönelik yapılan bir açıklamaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2635)

5.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, bir medya hizmet sağlayıcının satışına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2636)

6.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, Adana'da bazı Alevi vatandaşların sözlü tacize uğradığı bir olaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2637)

7.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, 2014 yılında gizli bir eylem planı hazırlandığına ve planın içeriğine dair iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2638)

8.- İzmir Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün, 2014 yılında gizli bir eylem planı hazırlandığına ve planın içeriğine dair iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2639)

9.- Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm'ün, bir bildiriye imza atan akademisyenlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2640)

10.- Şırnak Milletvekili Ferhat Encü'nün, Şırnak'ın Cizre ve Silopi ilçelerine gönderilen yardımlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2641)

11.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, Ankara'da saldırı yapma hazırlığı içinde olan IŞİD üyelerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2642)

12.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, ABD Başkanının bir özel temsilcisinin IŞİD, PYD/PKK terör örgütleriyle Kobani'de yaptığı bir görüşmeye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2643)

13.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, Suriyeli mülteci bir bebeğin ölümüne ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2644)

14.- İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter'in, Güneydoğu Anadolu'da yaşanan terör olaylarında yabancı ajanların tespit edildiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2645)

15.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, bir şirketin Karadeniz Bölgesinde altın madeni aramasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2646)

16.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, ODTÜ'de yaşanan bazı olaylara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2647)

17.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Şırnak'ın Cizre ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2648)

18.- İstanbul Milletvekili Edip Semih Yalçın'ın, Diyarbakır ve Mardin'de terör örgütü mensuplarının faaliyetlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2649)

19.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2650)

20.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Cumhurbaşkanının bir yurt dışı gezisine makam aracının da götürülmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2651)

21.- Şırnak Milletvekili Aycan İrmez'in, Şırnak'ta defnedilemeyen cenazelere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2652)

22.- Şırnak Milletvekili Aycan İrmez'in, Şırnak'ta defnedilemeyen cenazelere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2653)

23.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, 1937-38 Dersim olaylarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2654)

24.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, sokağa çıkma yasaklarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2655)

25.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, gözaltına alınan IŞİD üyelerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2656)

26.- Kırklareli Milletvekili Türedi Kaya'nın, Milli Eğitim Bakanı'nın bir beyanına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2657)

27.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Başbakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2658)

28.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Kardeşlik Buluşmaları Mardin Konferansı'nda yaptığı bir konuşmaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2659)

29.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2660)

30.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, bir sanatçıya yaptığı programlar karşılığında çeşitli kurum ve kuruluşlarca ödenen ücretlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2661)

31.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, doğal gaz fiyatlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2662)

32.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, RTÜK, TRT ve AA personel verilerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2663)

33.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, terörden etkilenen yerleşim yerlerinde imar planı uygulanmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2664)

34.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, dolandırıcılık suçlarıyla mücadeleyle ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2665)

35.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, et fiyatları ve ithalatına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2666)

36.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, mülteci ve sığınmacılarla ilgili yürütülen çalışmalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2668)

37.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, TSK personeli ve dövizli askerliğe ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2669)

38.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son 14 yılda açılan kilise, havra ve cami sayılarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2670)

39.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi İhlallerinin Önlenmesine İlişkin Eylem Planı kapsamında sunulan raporlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2671)

40.- Çanakkale Milletvekili Bülent Öz'ün, yük ve yolcu taşımacıları için akaryakıtta indirim yapılmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2672)

41.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, tüp gaz fiyatlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2673)

42.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Suriye'den kaçan sığınmacı çocukların güvenliğine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2674)

43.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, işitme engellilere sınav esnasında rehber öğretmen verilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2675)

44.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, kömür fiyatlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2676)

45.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, elektrik birim fiyatına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2677)

46.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Başbakanlık tarafından kiralanan araçlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2678)

47.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Başbakanlık arasında açılan davalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2679)

48.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Başbakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2680)

49.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2681)

50.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, benzinden alınan ÖTV miktarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2682)

51.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, motorinden alınan ÖTV miktarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2683)

52.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, bazı okul, hastane, spor salonu, stadyum ve cadde isimlerinin bilinçli olarak değiştirildiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/2684)

53.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı personeline ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Yalçın Akdoğan) yazılı soru önergesi (7/2685)

54.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğünün bina ihtiyacına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Yalçın Akdoğan) yazılı soru önergesi (7/2686)

55.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Cumhurbaşkanı'nın bir danışmanının bir televizyon programındaki ifadelerine ve tutumuna ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/2687)

56.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, TRT'nin seçimlerden önceki yayın politikasına ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/2688)

57.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, İçişleri Bakanlığı ve bazı valiliklerle ilgili iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2689)

58.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2690)

59.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, tutuklu ve hükümlülerle görüşme taleplerine cevap verilmemesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2691)

60.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, iki gazetecinin tutuklanmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2692)

61.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2693)

62.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2694)

63.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2695)

64.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2696)

65.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2697)

66.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından kiralanan araçlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2698)

67.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2699)

68.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2700)

69.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2701)

70.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kamu kurumlarında bulunan kreşlere ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2702)

71.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2703)

72.- Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'un, Antalya'da engelli vatandaşların erişilebilirliklerinin artırılmasına yönelik çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2704)

73.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2705)

74.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından kiralanan araçlara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2706)

75.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2708)

76.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2709)

77.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2710)

78.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2711)

79.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2712)

80.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından kiralanan araçlara ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2713)

81.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına ilişkin Avrupa Birliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2714)

82.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2715)

83.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2716)

84.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2717)

85.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretim artışına ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2718)

86.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2719)

87.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2720)

88.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2721)

89.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından kiralanan araçlara ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2722)

90.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2723)

91.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2724)

92.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2725)

93.- Zonguldak Milletvekili Şerafettin Turpcu'nun, engelli istihdamına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2726)

94.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, 2925 sayılı Kanuna tabi sigortalıların kız çocuklarının durumuna ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2727)

95.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 4/C kadrolarda çalışan personele ek ödeme yapılmasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2728)

96.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kurumlarda yapılan görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2729)

97.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2730)

98.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2731)

99.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından kiralanan araçlara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2733)

100.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, Giresun'un Yavuzkema Beldesi'nde altın arama faaliyeti yürüten bir şirketin faaliyetlerine ve çevreye zarar verdiği iddiasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2735)

101.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2736)

102.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2740)

103.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, Aydın'da faaliyet gösteren jeotermal santrallere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2741)

104.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlık personeline yapılan ödemelere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2742)

105.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ve Bor Tapu Müdürlüklerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2743)

106.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kariyer uzmanlığı kadrosu ihdası ile Tapu Müdürlüğü çalışanlarına fazla çalışma ücreti verilmesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2744)

107.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Yapım İşleri Kontrol Yönetmeliğine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2745)

108.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2746)

109.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2747)

110.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından kiralanan araçlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2748)

111.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2749)

112.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2750)

113.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2751)

114.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2752)

115.- Ankara Milletvekili Ayşe Gülsün Bilgehan'ın, insan kaçakçılarından kurtarılan mağdurlara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2753)

116.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2754)

117.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2755)

118.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından kiralanan araçlara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2756)

119.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2757)

120.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2763)

121.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlığın 2002-2016 yılları arasındaki araç kiralama işlemlerine ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2764)

122.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına ilişkin Ekonomi Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2765)

123.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, bir şirkete altın madeni arama izni verilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2766)

124.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2767)

125.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2768)

126.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2769)

127.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, maden arama izinlerine ve enerjide dışa bağımlılığın azaltılması konusunda yürütülen çalışmalara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2770)

128.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, bir elektrik dağıtım şirketi ile alt yüklenicilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2771)

129.- Bartın Milletvekili Muhammet Rıza Yalçınkaya'nın, Bartın'da enerji nakil hatları geçirilen arazilerde bedeli ödenmeksizin ağaç kesildiği iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2772)

130.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2773)

131.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2774)

132.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından kiralanan araçlara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2775)

133.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2776)

134.- Isparta Milletvekili Nuri Okutan'ın, ülkemizdeki et üretiminin yetersizliğine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2785)

135.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2786)

136.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Çaykur'un faaliyetlerine ve bazı iddialara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2787)

137.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2788)

138.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2789)

139.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, Nepal Şapı Hastalığına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2790)

140.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2791)

141.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2792)

142.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2793)

143.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından kiralanan araçlara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2794)

144.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Bakanlık bünyesindeki atama ve tayinlere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2795)

145.- Şırnak Milletvekili Ferhat Encu'nun, Şırnak'ın Cizre ilçesinde bir mahallede yaralıları müdahale edilmediğine dair iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2803)

146.- Batman Milletvekili Saadet Becerekli'nin, kolluk kuvvetleri hakkında açılan soruşturmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2804)

147.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, bir gazeteye yönelik gerçekleştirilen saldırıya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2805)

148.- Şırnak Milletvekili Ferhat Encu'nun, Şırnak'ın Cizre ilçesine girmesine izin verilmemesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2806)

149.- Mardin Milletvekili Ali Atalan'ın, sokağa çıkma yasaklarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2807)

150.- Mardin Milletvekili Ali Atalan'ın, Mardin'in Dargeçit ilçesinde bir kişinin kolunu kaybettiği olaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2808)

151.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in, Şırnak'ın Cizre ilçesinde bir binada mahsur kaldıkları iddia edilen yaralıların akıbetine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2809)

152.- Şırnak Milletvekili Faysal Sarıyıldız'ın, Şırnak'ın Cizre ilçesinde bir kadının hayatını kaybettiği olaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2810)

153.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2811)

154.- Şırnak Milletvekili Aycan İrmez'in, Şırnak'ta görev yapan kolluk güçlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2812)

155.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, TOMA ihalesi verilen bir şirkete ve çeşitli iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2813)

156.- Iğdır Milletvekili Mehmet Emin Adıyaman'ın, sosyal medyada paylaşılan bazı fotoğraflara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2814)

157.- Iğdır Milletvekili Mehmet Emin Adıyaman'ın, sokağa çıkma yasaklarının uygulandığı yerlerde hayatlarını kaybeden sivillere ve cenazelerin defin işlemlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2815)

158.- Van Milletvekili Tuğba Hezer Öztürk'ün, sosyal medyada paylaşılan bazı görüntülere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2816)

159.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, cinsel istismara uğrayan sığınmacı çocukların korunmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2817)

160.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2818)

161.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2819)

162.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, Manisa Büyükşehir Belediyesinin su sayaçlarıyla ilgili uygulamasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2820)

163.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Mamak Belediyesi ile ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2821)

164.- Şırnak Milletvekili Ferhat Encu'nun, Hatay'ın Yayladağı ilçesinde bulunan Güveççi Sınır Karakolu'nda görevli bir askerin şehit edildiği olaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2822)

165.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde İl Özel İdare Müdürlüğü yemekhanesinin kapasite artırımına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2823)

166.- Tekirdağ Milletvekili Emre Köprülü'nün, Tekirdağ ili içinde gerçekleşen trafik kazalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2824)

167.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2825)

168.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2826)

169.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından kiralanan araçlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2827)

170.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2828)

171.- Bingöl Milletvekili Hişyar Özsoy'un, 7 Haziran 2015 tarihinden itibaren kolluk kuvvetlerine dair çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2829)

172.- İstanbul Milletvekili Selina Doğan'ın, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan Ermeni, Musevi, Rum ve Süryani nüfus verilerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2830)

173.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2831)

174.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2833)

175.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2834)

176.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından kiralanan araçlara ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2835)

177.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Kalkınma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2836)

178.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2838)

179.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2839)

180.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2840)

181.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, turizmin geliştirilmesi için yapılması gereken tanıtım faaliyetlerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2841)

182.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, turizm sektörünün desteklenmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2842)

183.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2843)

184.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından kiralanan araçlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2844)

185.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2845)

186.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2846)

187.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2848)

188.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, orman vasfını yitirmiş arazilerin (2B) bedellerinde farklılık olduğu iddiasına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2849)

189.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2850)

190.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2851)

191.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Büyükşehir Belediyesi sınırları içindeki konutların vergilendirilmesine ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2852)

192.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, alkollü içeceklerdeki vergi oranına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2853)

193.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ili Çiftlik ilçesinde sel nedeniyle meydana gelen zararların karşılanmasına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2854)

194.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2855)

195.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2856)

196.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından kiralanan araçlara ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2857)

197.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2858)

198.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, Balıkesir'in Edremit ilçesindeki bir ilkokulun ilçe milli eğitim müdürlüğüne dönüştürülmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2859)

199.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2860)

200.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Kürtçe öğretmeni atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2861)

201.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2862)

202.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2863)

203.- Van Milletvekili Lezgin Botan'ın, engelli çocukların eğitimine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2864)

204.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi İhlallerinin Önlenmesi Eylem Planı'na ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2865)

205.- Mardin Milletvekili Erol Dora'nın, İstanbul'da Üsküdar İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne okullara gönderildiği iddia edilen bir yazıya ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2866)

206.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, Konya Anadolu Lisesi'nde gerçekleştirilen inşaat faaliyetlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2867)

207.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2868)

208.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2869)

209.- Isparta Milletvekili Nuri Okutan'ın, Isparta'da bir okulun adının değiştirilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2870)

210.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2871)

211.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından kiralanan araçlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2872)

212.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2873)

213.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2874)

214.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara'nın, savunma sanayi projeleri ile Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2876)

215.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, işitme engelli bireylerin askerlik yoklamasının kendi illerinde yapılmasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2877)

216.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2878)

217.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2879)

218.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2880)

219.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Nizip Çayı'ndaki kirliliğe ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2885)

220.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ili Merkez ilçesinde olası sel taşkınlarını önlemek üzere yapılan çalışmalara ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2887)

221.- Şırnak Milletvekili Faysal Sarıyıldız'ın, Şırnak'ın Cizre ilçesinde bir ambulansın kolluk güçlerine yakıt taşıdığına dair iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2892)

222.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2893)

223.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanmış binalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2894)

224.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2895)

225.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sağlık hizmetlerinden alınan katkı payına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2896)

226.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, radyoloji alanında çalışan personele ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2897)

227.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Antalya Korkuteli Devlet Hastanesine yeni bir giriş kapısı oluşturulmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2898)

228.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, huzurevine kabul şartlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2899)

229.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2900)

230.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2901)

231.- Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'un, Antalya'da yapımı planlanan sağlık yatırımlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2902)

232.- Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'un, sağlık sektöründe çalışanlar için yapılan çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2903)

233.- Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'un, sağlık sektöründe taşeron personel istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2904)

234.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2905)

235.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından kiralanmış araçlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2906)

236.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2907)

237.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Derince Limanı'nın işletme hakkının bir şirkete devredilmesine ve şirketin faaliyetlerine ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2908)

238.- Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın, bazı sosyal medya hesaplarının incelenmesine ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2909)

239.- Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan'ın, Kırklareli'nin Babaeski ve Pancarköy civarındaki karayolu genişletme çalışmaları nedeniyle yapılan kamulaştırma bedellerinin ödenmediği iddiasına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2910)

240.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2911)

241.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2912)

242.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Mahmutbey Gişelerinin kaldırılmasına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2913)

243.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Karayolları Taşıma Yönetmeliğine ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2914)

244.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Karayolları Genel Müdürlüğü personeline ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2915)

245.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tüm kamu kurumu çalışanlarına servis imkanı sağlanmasına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2916)

246.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2917)

247.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık istisnai kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2918)

248.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2919)

249.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından kiralanan araçlara ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2920)

250.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Trakya bölgesindeki hızlı tren ve yol çalışmalarına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/2921)

18 Nisan 2016 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 74’üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, dünya savunma harcamalarındaki son gelişmeler hakkında söz isteyen Düzce Milletvekili Faruk Özlü’ye aittir.

Buyurun Sayın Özlü. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Düzce Milletvekili Faruk Özlü’nün, dünya savunma harcamalarındaki son gelişmelere ilişkin gündem dışı konuşması

FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce sizleri sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, 5 Nisanda dünya savunma harcamaları açıklandı. Biliyorsunuz “SIPRI” diye bir kuruluş var, dünyanın en saygın kuruluşlarından biri. SIPRI her yıl bir önceki yılın savunma harcamalarını bir sonraki yıl nisan ayında açıklar. Bu sene de rakamlar açıklandı ve açıklanan rakamlara göre, geçen yıl dünya savunma harcamaları toplamı 1 trilyon 676 milyar dolardır. Bu, dünya gayrisafı millî hasılasının yüzde 2,3’üne tekabül etmektedir. Geçen yılki savunma harcamaları bir önceki yıla göre yüzde 1 artmıştır.

Şimdi, ilk 5 ülke, en fazla harcama yapan ilk 5 ülke Amerika Birleşik Devletleri, Çin, Suudi Arabistan, Rusya ve İngiltere’dir. Burada enteresan bir nokta Suudi Arabistan’ın ilk 3 içerisinde olmasıdır.

Değerli arkadaşlarım, Amerika Birleşik Devletleri 596 milyar dolar harcama yaparken Çin 215 milyar dolar, Suudi Arabistan 87 milyar dolar harcama yapmaktadır.

Bölgesel olarak baktığımızda, Amerika, Kuzey Amerika, Batı Avrupa, Güney Amerika ve Afrika’da savunma harcamaları azalırken Asya, Avustralya, Orta ve Doğu Avrupa ve Orta Amerika’da artıyor. Enteresan bir gelişme: Petrol fiyatlarındaki düşüş sebebiyle petrolden gelir sağlayan ülkelerin savunma harcamalarında geçen yıl bir düşüş var, sadece Suudi Arabistan hariç ve Rusya hariç. Rusya ve Suudi Arabistan’ın savunma harcamaları geçen yıl arttı ve önümüzdeki yıl bu 2 ülkenin savunma harcamalarında bir düşüş bekliyoruz. Yine, Amerika Birleşik Devletleri’nin savunma harcamalarında içinde bulunduğumuz yıl bir düşüş beklenmiyor.

Değerli arkadaşlarım, dünyada silah ticareti önemli biliyorsunuz. Dünya silah ticaretinde yine 1’inci sırada Amerika geliyor, dünya silah ihracatının 1/3’ünü yani yüzde 33’ünü tek başına yapıyor. 2’nci sırada Rusya var, 3’üncü sırada Çin, 4’üncü Fransa, 5’inci Almanya diye devam ediyor. Türkiye 16’ncı sırada, dünyada en fazla silah ihraç eden ülkeler arasında Türkiye 16’ncı sırada.

İthalata baktığımızda, en büyük ithalatçı Hindistan, Hindistan'ı Suudi Arabistan takip ediyor, 3'üncü sırada Çin var, 4'üncü sırada Arap Emirlikleri, 5'inci Avustralya; Türkiye burada 6'ncı sırada.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, Türkiye'nin savunma harcamalarına baktığımızda, Türkiye'nin savunma harcamaları geçen yıl Savunma Bakanlığı ve Destekleme Fonu dâhil, 32 milyar Türk lirası civarında. Bu, gayrisafi millî hasılamızın yüzde 1,4'üne tekabül ediyor. Yine NATO'nun hesaplama yöntemine göre Türkiye'nin savunma harcamaları gayrisafi millî hasılasının yüzde 1,7'si. Biliyorsunuz NATO yüzde 2 sınırını tavsiye ediyor, onun altında. Biz savunma harcamalarımızın yüzde 56'sını personele harcıyoruz, askere harcıyoruz; yüzde 26'sını teçhizata harcıyoruz, yüzde 2'sini de diğer altyapıya harcıyoruz. Şimdi özetlersek, Türkiye'nin savunma harcamaları sanılanın aksine çok yüksek değil, dünya ortalamasının altında, NATO ortalamasının da altında bir değer seyrediyor. Tavsiyemiz bunun dünya ortalaması civarında seyretmesidir.

İkincisi: Savunma harcamalarına baktığımızda ne kadar harcadığımızdan ziyade bundan ne elde ettiğimiz önemlidir. Bu yönüyle Türkiye örnek bir ülkedir.

Türkiye'nin kapsamlı bir savunma ve güvenlik reformuna ihtiyacı var. Savunma ve güvenlik reformunun iktisadi verimliliği ve askerî etkinliği artırması gibi iki temel amacı ve iki temel sonucu olacağını düşünüyorum. Sadece Türkiye'nin değil, küresel güvenlikle ilgili kuruluşların da kapsamlı bir reforma ihtiyacı var; Birleşmiş Milletler, AGİT, NATO gibi kuruluşların küresel güvenliği sağlamadaki etkinlik ve verimliliklerini artırmaya yönelik yeni küresel politikalara ve düzenlemelere ihtiyaç var.

Değerli arkadaşlarım, bu vesileyle sizleri sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özlü.

Gündem dışı ikinci söz, gözaltı ve tutuklama uygulamaları hakkında söz isteyen Mardin Milletvekili Erol Dora'ya aittir.

Buyurun Sayın Dora. (HDP sıralarından alkışlar)

2.- Mardin Milletvekili Erol Dora'nın, gözaltı ve tutuklama uygulamalarına ilişkin gündem dışı konuşması

EROL DORA (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gözaltı ve tutuklamalar hakkında gündem dışı söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, hatırlayacağımız üzere 2009 yılında “KCK operasyonları” adı altında Kürt siyasi hareketine dönük büyük bir siyasi soykırıma girildi. Parti yöneticilerinden belediye başkanlarına, sendikacılardan akademisyenlere, üniversite öğrencilerinden gazetecilere kadar binlerce kişi gözaltına alındı, tutuklandı. Bu siyasi operasyonların boyutunu anlamak için birkaç sayısal veriye bakmak yeterlidir. Operasyonların başladığı 14 Nisan 2009'dan 6 Ekim 2011'e kadar geçen süre zarfında gözaltına alınan Barış ve Demokrasi Partisi yöneticileri ve çalışanlarının toplam sayısı 7.748, bunların içerisinde 3.895'i tutuklanmıştır.

Değerli milletvekilleri, tutuklananlar arasında 10 belediye başkanı, 29 belediye meclis üyesi, 8 belediye başkan yardımcısı, 2 belediye başkan vekili, 2 eski belediye başkanı, 2 il genel meclisi başkanı ve 4 il genel meclisi başkan vekili de vardı. Sonra, bildiğiniz gibi çözüm süreci geldi, yasalar değiştirildi, cezaevindekilerin büyük bir bölümü tahliye edildi. İşte, tam da o süreçte bu denli büyük boyutlara varmış siyasi soykırım hesabını soranlara AKP sözcüleri, Hükûmet yetkilileri “Bu operasyonları AKP yapmadı, paralelciler yaptı.” biçiminde cevaplar, savunmalar geliştirdiler.

Değerli milletvekilleri, şimdi geldiğimiz noktada çözüm süreci, Hükûmetin deyiimiyle buzdolabına kaldırılmış, çözüm masası dağıtılmış, şiddet ve çatışmalı ortama daha sert bir biçimde dönülmüş ve buna paralel, HDP ve DBP çizgisindeki siyasi harekete yeniden yönelinmiştir. Bu yönelme 2009'a oranla daha tehlikeli bir boyut kazanmıştır.

7 Haziran seçimlerinden sonra, özellikle 2015 Ağustos ayının başından bu yana 5 bini aşkın Kürt sivil ve siyasetçi gözaltına alınmış, bunların binden fazlası ise tutuklanmış bulunmaktadır. Gözaltı ve tutuklamalar yoğun bir biçimde hâlâ devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, şu ana kadar HDP, DBP çizgisinden belediye eş başkanı seçilen 19 kişi tutuklanmış durumdadır. 28 belediye eş başkanı gözaltına alındı, yine 28 belediye eş başkanı görevden alındı. Tutuklanan belediye meclis üyelerinin sayısı 36'yı buldu, 24 belediye meclis üyesi de görevden alınmış durumda. Diyarbakır'da, Sur'da, Hakkâri'de, Yüksekova'da, Şırnak'ta, Cizre'de, Nusaybin'de, özetle 7 kentteki 19 ilçede ilan edilen sokağa çıkma yasakları, yaşanan çatışmalar, yakılan, yıkılan kentler; asker, polis, gerilla, genç, kadın, çocuk, yaşlı ölümleri sürerken diğer yandan yaşanan bu siyasi soykırım çok dikkatimizi çekmiyor, çoğu zaman insanlarımız ölürken gözaltı ve tutuklamalar hafif kalıyor belki de. Ancak, bu siyasi operasyon yeni bir boyuta taşınmak isteniyor bildiğiniz gibi. Seçim süreçlerinde her türlü baskıya, parti binalarımıza karşı girişilen en çirkin saldırılara rağmen, halklarımızın temsilcisi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderdikleri milletvekillerimiz de şu andaki meriyette bulunan Anayasa'ya da aykırı olarak "dokunulmazlıklarının kaldırılması" adı altında bu siyasi soykırım operasyonlarına dâhil edilmek istenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; amaçlanan, muhalefetten arındırılmış bir Parlamentodur; amaçlanan, farklı görüşlerden arındırılmış bir akademidir; amaçlanan, objektif haberlerden arındırılmış bir medyadır. Ancak, bu yaklaşımın insanlarımıza, ülkemize, uluslararası itibarımıza ne düzeyde zararlar verdiğini ve vermeye devam edeceğini sanırım hepiniz takdir edersiniz.

Değerli milletvekilleri, belki de hiç olmadığı kadar sivil ve demokratik siyasetin güçlü olması gereken bir dönemden geçmekteyiz. Başta Kürt sorunu olmak üzere, ülkede demokrasimiz önünde engel oluşturan tüm sorunlarımızı gelişmiş demokrasi standartlarıyla çözmek zorundayız. Aksi hâli daha fazla ölümdür, daha fazla kandır, daha fazla gözyaşındır. Herkesi, bu anlamda, evrensel ilkeler bağlamında demokratik siyasetin güçlenmesine ve sorunlarımızı diyalog ve müzakereyle çözmeye davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Gündem dışı üçüncü söz, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (b) bendine tabi BAĞ-KUR sigortalılarının ödedikleri primler ve sorunları hakkında söz isteyen Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'e aittir.

Buyurun Sayın Tüzün. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (b) bendine tabi BAĞ-KUR sigortalılarının sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; aslında, konuşmama başlamadan önce, başta Meclis Başkanımıza ve Meclis Başkanlık Divanına bu kürsüde dokuz yıl görev yapmış bir arkadaşınız olarak bir uyarıda bulunmak istiyorum. Bugün, birbirinden değerli üç arkadaşımız gündem dışı söz aldı. Benim aldığım söz, milyonlarca insanı, esnaf ve sanatkârlarımızı ilgilendiren bir konuda. Böylesine önemli bir konuda -bakın, Sayın Meclis Başkan Vekilimiz, Başkanlık Divanı- böylesine önemli konularda Hükûmet, Bakanlar Kurulu üyesi bize cevap vermeyecek de ne

zaman verecek değerli arkadaşlar? Biz, yasama görevimizi ve denetim görevimizi yerine getireceğiz ama bakıyoruz, ortada bir tane bakan yok, Hükûmet adına temsilci yok; bizim kürsüde konuştuğlarımız sadece kayıtlı kalıyor. Dolayısıyla, 26'ncı Dönemde, Bakanlar Kurulu -değerli arkadaşlar, sizin adınıza da bunu konuşuyorum- bunu gelenek hâline getirdi. Meclisin itibarsızlaştırılması noktasındaki bu girişimlere Bakanlar Kurulunun mutlaka son vermesi gerekir. (CHP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla, burada Anayasa'daki temel iki görevimizi; yasama ve denetim görevimizi yerine getirirken maalesef Bakanlar Kurulunun böylesine duyarsız davranmasını Meclis kürsüsünden bir kez daha haykırıyor ve kınıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, esnaf ve sanatkârlarımızın içinde bulunduğu zor durumu milletin kürsüsünde dile getirmek için söz aldım. Esnaf ve sanatkârlarımız ekonomik ve sosyal yapımızın, toplumumuzun temel direğidir; ekonominin önemli bir denge unsurudur, az yatırımla istihdama büyük katkı sağlar, üretimde azımsanmayacak kadar da bir paya sahiptir. Esnaf demek dayanışma demektir. Esnaf tükenirse onunla birlikte toplumun temel yapısı da bozulur. İşte, bu nedenle, Anayasa'mıza göre esnaf ve sanatkârları koruyup desteklemek Hükûmetin, iktidarların temel görevidir ama bırakın desteklemeyi Hükûmetin uyguladığı ekonomik politikalar nedeniyle esnafımız on üç on dört yıldır ağır bir darbeyle mağdur edilmiştir. Hemen her yerde, mahalle aralarında bile açılan büyük alışveriş merkezleri ve marketler zinciriyle rekabet edemeyen esnafımız, sıftah bile yapmadan dükkânını kapatmak zorunda kalıyor. Esnafımız vergi borcunu, prim borcunu bile ödeyemiyor; ya bankalara borçlanıp kredilerle boğuşuyor ya da kapısına kilit vuruyor, iş yerini kapatıyor. On dört yıllık AKP iktidarı döneminde -burası önemli değerli arkadaşlarım- 2 milyon esnaf ve sanatkâr dükkânını kapattı, 2 milyon esnaf ve sanatkâr AKP iktidarında. Bunun günlük ortalaması 350 iş yeri demek.

Değerli arkadaşlarım, sadece bu yılın üç ayında 23 bin esnafımız kapısına kilit astı. İş yerini kapatmak zorunda kalanlar arasında ilk sırada başta bakkallar, büfeler, kahvehaneler, berberler, lokantalar ve işini sonlandıran kamyoncu esnaflarımız var. Uygulanan dış politika sayesinde ilişkilerimizin iyi olduğu tek bir komşu ülke dahi kalmadı.

Değerli arkadaşlarım, hiç olmazsa emekli olayım, emeklilik hakkımı kazanayım diye direnen esnafımıza da sahip çıkmamız gerekir diye düşünüyorum. Çünkü primlerde yapılan olağanüstü artışlar esnafımızın belini oldukça büktü, sizlerin de bildiği üzere, esnafımız gerçekten zor durumda. Asgari ücretin artırılması yükünü esnafımıza yüklediniz. Primlere yüzde 30 destek zammı yaptınız. Bakınız, sizin döneminizden önce -resmî belge getirdim yani diyorsunuz ya "AKP iktidarından önce ve sonra" diye- AKP iktidara geldiğinde, 2002 yılında, esnaf ve sanatkârimiz 49 lira prim ödüyormuş ama aynı yıl aldığı maaş 261 lira; 2002'de esnaf ve sanatkâr 49 lira prim ödüyor, aynı yıl aldığı maaş ise 261 lira. Yani 5 kat fazla alıyor, ödediği primin 5 kat fazlasını alıyor. Peki, AKP iktidarında ne olmuş? Şimdiyse esnaf ve sanatkârimiz 568 lira yani 600 liraya yakın prim ödüyor, buna karşılık 1.200 lira maaş alıyor yani esnaf ve sanatkârimiz AKP sayesinde on üç yılda 7 kat fakirleşmiş gözüküyor.

Ben, esnaf ve sanatkârlarımız adına, bugün duyarsız kalan, Meclise duyarsız kalan bakanı bir kez daha kınıyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tüzün.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın, Başkanlık Divanı olarak 17 Nisan 1993'te vefat eden 8'inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ı rahmetle andıklarına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 17 Nisan 1993'te Hakk'ın rahmetine kavuşan 8'inci Cumhurbaşkanımız Sayın Turgut Özal'ı bugün yine rahmetle anıyoruz. Ülkemizin çok zor şartlardan geçtiği bir dönemde, millî iradenin tesisiyle Türkiye'de demokratikleşme ve kalkınma sürecinde çok önemli gelişmelere imza atmıştır; millettten başka kimseye boyun eğmemiş, milletin değerleriyle, ekonomik, siyasal, sosyal her alanda yaptıkları ve öngörülerıyla vatandaşlarımızın kalbinde ayrı bir yer bırakmıştır. Bu vesileyle, gönüllerde taht kuran milletin adamı Sayın Turgut Özal'ı bir kez daha Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı olarak rahmetle anıyoruz, mekânı cennet olsun diyoruz.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerinin isimlerini okuyorum ve 60'a göre birer dakika süreyle söz vereceğim:

Sayın Engin, Sayın Topal, Sayın Ertem, Sayın Akın, Sayın Gürer, Sayın Özkan, Sayın Arslan, Sayın Özdiş, Sayın Bektaşoğlu, Sayın Tuncer, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Özdemir.

Evet, buyurun Sayın Engin.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, aday çırak, çırak veya meslek stajyeri olarak çalışılan sürelerin sigortalılık borçlanma kapsamında sayılmamasının çok önemli bir sorun olduğuna ilişkin açıklaması

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; aday çırak, çırak veya mesleki staj olarak çalışılan sürelerin sigortalılık borçlanma kapsamında sayılmaması meslek eğitimi alan binlerce kişiyi ilgilendiren çok önemli bir sorun. Çıraklar ve stajyerler bu sürede hem mesleklerini öğreniyorlar hem de aynı zamanda ülke ekonomimize önemli katkı sağlıyorlar. Fakat, ne yazık ki çalıştıkları bu süre emeklilik hesaplanmasında dikkate alınmıyor. Bu sürenin geriye dönük borçlanma kapsamına alınması hem bu mağduriyeti giderecek hem de meslek eğitimine teşvik edecek çok önemli bir düzenleme olacak. Sosyal devlet ilkesine de aykırı olan bu uygulamanın bir an evvel son bulması ve bu mağduriyetin giderilmesi gerektiğini Hükûmete tekrar hatırlatmak istiyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Topal...

2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Suriye'de 2011 yılında başlayan savaş sonrasında Hatay ilindeki sera üreticilerinin nasıl etkilendiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Hükûmet temsilcilerine seslenmek istiyorum: Bilindiği gibi ülkemizde toplam 649.118 dekar sera alanı bulunmaktadır. Hatay ilimizde de seracılık yapılmakta ve Türkiye seracılığında 8'inci sırada bulunmaktadır.

Seracılık sektörünü etkileyen en önemli sorunlardan biri de pazarlamadır, pazarlama alanlarıdır. Dış pazarlara ürün verilmesi de seracılık sektörünün olmazsa olmazı olarak karşımızda durmaktadır. Suriye'de 2011 yılında başlayan savaş sonrasında Hatay ilimizde sera üreticileri nasıl etkilenmiştir? Özellikle savaş sonrasında üretim ve pazarlamada yıllara göre ne gibi değişiklikler olmuştur? Bunu önlemek için ne gibi önlemler alınmıştır, alınacaktır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ertem...

3.- Hatay Milletvekili Birol Ertem'in, 29/12/2015 tarihinde EĞİTİM-SEN sendikasının aldığı bir günlük iş bırakma eylemine katılan Hatay ilindeki 800 öğretmen hakkında soruşturma açılmasının hukuksuz olduğuna ilişkin açıklaması

BİROL ERTEM (Hatay) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

29 Aralık 2015 tarihinde ülkemizde barışı savunma amaçlı olarak EĞİTİM-SEN sendikasının aldığı bir günlük iş bırakma eylemine katılan ve Hatay ilinde çalışmakta olan 800 öğretmen hakkında Millî Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Denetim Başkanı Arif Ala'nın -İçişleri Bakanının kardeşi- İl Millî Eğitim Teftiş Kurulu başkanlarına direktif vererek soruşturma açtırması tümüyle hukuksuzdur. Danıştay 1. Dairesinin, Danıştay 12. Dairesinin ve Adana Bölge İdare Mahkemesinin verdikleri tüm kararlar sendika kararlarına uyarak işi bırakan emekçilerin cezalandırılmayacağını söylemektedir. Aynı şekilde, Anayasa Mahkemesinin, 90'ıncı madde kapsamında, sendika kararıyla yapılacak iş bırakma eylemlerine yasal olarak katılmak isteyen öğretmenlerin suçlanamayacağı kararı bulunmaktadır. Konu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 11'inci maddesinde de açıkça düzenlenmektedir. Millî Eğitim Bakanının konuya müdahale ederek acilen bu hukuksuz sorgulamaya son verilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Akın...

4.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, Balıkesir'in Avşa Adası'nda kıyı kenar çizgisinin değişmesi nedeniyle bazı mülk sahiplerinin mağdur olduğuna ilişkin açıklaması

AHMET AKIN (Balıkesir) – Teşekkürler.

Balıkesir ilimize bağlı Avşa Adası'nda kıyı kenar çizgisinin değişmesi nedeniyle özel mülklü kıyı kapsamında kalan mülk sahiplerinden bazılarının yaşadıkları mağduriyetlerine tanık oluyoruz. Uzun bir süredir devam eden tapu iptaline ilişkin davalar sonuçlandı. Pek çok mülk sahibinin mülkü elinden alınmış oldu. Mevzuatımıza göre tazminat ödenmesi gerekirken bazı mülk sahipleri bu tazminat hakkından da mahrum kalmış durumdalar. Ayrıca, kıyı kenar çizgisi içerisinde kaldığı hâlde yıkım kararı alınmayan mülkler de olduğunu, bu anlamda bir çifte standartla karşı karşıya olduklarını iddia ediyorlar. Dışinden tırnağından artırdıklarıyla sahip oldukları ve yirmi beş yıldan bu yana yaşadıkları tapulu evleri ellerinden alınmış durumda. Evlerinin yıkılacak olması nedeniyle mağdur edilmiş bulunan bu vatandaşlarımızdan bazılarının bir de tazminattan mahrum bırakılmış olmaları kabul edilemez. Anayasa'yla güvence altına alınmış olan mülkiyet hakkının bu şekilde ortadan kaldırılması hukuk devleti ilkeleriyle uyumayan bir durumdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Sayın Başkan, bakanlar nerede?

BAŞKAN – Sayın Gürer...

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin Gölcük ilçesi ile Nevşehir'in Derinkuyu ilçesi arasındaki yol yapım çalışması nedeniyle bölgede arazisi bulunan çiftçilerin mağdur olduklarına ve vatandaşların Gölcük-Çiftlik arasındaki yolun çift yol olarak düzenlenmesini talep ettiklerine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Niğde Gölcük kasabası ile Nevşehir Derinkuyu ilçesi arasında devam eden Karayolları Genel Müdürlüğü yol yapım çalışmasında düz arazide yol dolgu çalışmaları yapılmaktadır. Bu çalışmalarda, bölgede arazisi bulunan çiftçiler mağdur duruma düştüklerini ifade etmektedirler. Alay kasabasında çok sayıda çiftçi konuyla ilgili dilekçeli başvurularında yol yükseltilmesi sonucu tarlalara geçiş olanağının da ortadan kalktığını, buna göre yol geçiş düzenlemesi sağlanmadığını, mağdur olduklarını

belirtmektedirler. Vatandaşlar dilekçelerinin değerlendirilmesi ve dertlerini dinlemek üzere yetkililerin kasabaya gelmesini beklemektedir. Yolla bölünen ekim alanlarına ulaşım kolaylığı yaratılarak sorun çözümlenebilir.

Ayrıca, Gölcük-Çiftlik arasındaki yolun da çift yol olarak düzenlenmesi ve yol genişletme çalışmalarının yapılması vatandaşların talebidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

6.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, 17 Nisan 8'inci Cumhurbaşkanlığı Turgut Özal'ın vefatının 23'üncü yıl dönümüne ve başkanlık sistemine dayanan yeni anayasanın bir an önce hayata geçirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türk siyasi hayatının en önemli isimlerinden biri olan 8'inci Cumhurbaşkanımız Sayın Turgut Özal'ın vefatının 23'üncü yıl dönümüydü dün. Cumhurbaşkanımız Özal, ülkemizin ekonomide, üretimde ve ihracatta çağ atlmasına vesile olmuş bir siyasi liderdir. 5,9 milyar dolar olan ihracat, Özal döneminde, 1987'de 10 milyar dolar sınırını aşmıştır, Türkiye ortalama yüzde 5,2 büyümüştür, ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 81,1 olmuştur. Bu kadar büyük hizmetler yapan Sayın Özal da AK PARTİ gibi harici ve dâhilî düşmanların saldırısına maruz kalmıştır. Bu tehditler karşısında demokrasimizi, ekonomik kalkınmamızı sağlamanın ve büyük Türkiye'nin önünü açacak sistemin başkanlık sistemi olduğunu görmüş ve istemiştir. Bu nedenle, işte AK PARTİ'nin de ülküsü olan başkanlık sistemine dayanan yeni anayasayı bir an önce hayata geçirmeliyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu vesileyle 8'inci Cumhurbaşkanımız Turgut Özal'ı rahmet ve minnetle anıyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Arslan...

7.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, 17 Nisan köy enstitülerinin kuruluşunun 76'ncı yıl dönümüne, çocuklara cinsel istismarların önlenmesi için neler yapıldığını, Denizli'de kaç vakıf yurdu olduğunu ve çocuk istismarlarına ilişkin olarak kaç olay meydana geldiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, öncelikle köy enstitülerinin kuruluş yıl dönümünü kutluyorum. Eğitim alanında vermiş oldukları bu çalışmalardan dolayı da geçmiş olan bütün köy enstitüsü mezunlarına teşekkür ediyorum.

Benim sorum: Ensar Vakfında oluşan, çocuklara cinsel istismarıyla ortaya çıkan suistimallerin önlenmesi için ilköğretim ve ortaöğretimde çalışma yapan çocuklarımızın okuması ve barınması için yeni yurtlar yapılacak mıdır?

İki: Denizli ilimizde vakıflar yurtlarında barınan ilköğretim ve ortaöğretime giden çocukların barınması için kaç adet vakıf yurdu vardır? Bu yurtlarda kaç öğrencimiz barındırılmaktadır?

Üç: Ensar Vakfında veya başka vakıflarda oluşan çocuk istismarlarına ilişkin olarak kaç adet olay meydana gelmiştir? Bunlarla ilgili soruşturmalar yapılmış mıdır? Ceza alanlar var mıdır, varsa kaç kişidir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özdiş...

8.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, genel sağlık sigortasıyla ilgili yapılan düzenlemede eksiklikler olduğuna ilişkin açıklaması

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sorum Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Süleyman Soylu'ya: Genel sağlık sigortası nedeniyle mağdur olan milyonlarca vatandaşımız önümüzdeki haftalarda gelecek düzenlemeyi bekliyor. Ancak, hâlen çok büyük eksiklikler bulunmakta. Her ne kadar 25 yaşına kadar olan prim borçlarını silmeyi planlasanız da gelir testi ve prim hesaplanırken uygulanan kriterler değişmediği sürece bu sorun her üç dört yılda bir tekrar karşımıza çıkacaktır. Bu hesaplama yöntemlerini değiştirmeyi düşünüyor musunuz?

Ayrıca, artık çoğu gencimizin yüksek lisans yaptığı da düşünülürse mezun olma, iş arama başlangıcı 25 yaşını geçiyor. Bu yaş sınırını yükseltmeyi planlıyor musunuz?

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bektaşoğlu...

9.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, bakanları, verilen soru önergelerine karşı duyarlı olmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; halkımızın bize verdiği yetkiye dayanarak Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında yasama faaliyetlerimiz çerçevesinde ilimizin, bölgemizin, ülkemizin sorunlarını gündeme getirmeye çalışıyoruz. Ancak, bir aylık süre içinde verdiğimiz ve her biri aciliyet içeren 33 tane soru önergesi ve bir o kadar da yerimden sorumun birkaç tanesi dışında, maalesef, hiçbirine cevap verilmedi. Özellikle 8 milyon üreticiyi ve sektörü yakından ilgilendiren fındık konusu, hâlâ bu konuda atılmış tek bir adım yoktur. Verilen cevaplar da bürokratlar tarafından kaleme alınmış, bilgi içermeyen, sorunun çözümüne katkı sağlamayan, doyurucu ve tatmin edici olmayan klasik cümlelerden oluşan metinlerden ibarettir. Arkadaşlarımın da benzer şekilde şikâyetlerinin olduğunu tahmin ediyorum. İktidarı ve bakanları verdiğimiz önergelere karşı duyarlı olmaya davet ediyor, muhalefeti, dolayısıyla halkı hiçe sayan bu tutumlarını değiştirmesini bekliyorum.

Ayrıca, köy enstitülerimizin kuruluşunu gönülden kutluyorum. Hayatta kalan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tuncer...

10.- Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer'in, Amasya'nın Merzifon ilçesinin Kayadüzü beldesinde yapılan duble yolun yan yollarının bugüne kadar açılmadığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Kayadüzü kasabası, Merzifon ilçesinin tek belde belediyesi iken AKP döneminde çıkarılan kanunla köye dönüştürülen bir beldemizdir.

Kayadüzü kasabası, Karadeniz ve İstanbul kara yolu tarafından ikiye bölünmektedir. Yaklaşık yedi sekiz sene önce Kayadüzü kasabasında duble yol çalışması yapılmış, gerekli kamulaştırmalar yapılmış ancak duble yolun yanına yapılması gereken yan yollar bugüne kadar hâlen yapılmamıştır ve köylü bundan çok mağdur olmaktadır; gideceği yere, maalesef, ters yönden girmekte, kazalarla karşı karşıya kalmaktadır. Karayolları 7'nci Bölge Müdürlüğü tarafından bir an önce kamulaştırılması yapılan yan yolların açılmasını talep ediyoruz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

11.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'ye dört aydır vali atanmamasına ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim.

25 Aralık 2015 günü Edirne Valisi Dursun Ali Şahin'in yaş haddinden emekli olmasıyla birlikte Edirne Valiliğine Vali Yardımcısı Beyazıt Tanç vekâlet etmektedir. Önceki Vali Dursun Ali Şahin dört ay gibi bir süre önce emekli olmasına rağmen, yaklaşık dört aydır Edirne'ye vali atanmaması bazı belirsizliklere ve alınacak birçok kararın ertelenmesine neden olmaktadır. Vekâlet görevini vali yardımcısının yürütmesi vali yardımcılığı refleksiyle hareket etmesine ve bir yetki boşluğu doğmasına neden olmaktadır. Buna göre, önceki valinin emekli olmasının üzerinden yaklaşık dört ay geçmesine rağmen yeni bir vali neden atanmamıştır? Edirne ilimize vali atamasını ne zaman yapmayı düşünüyorsunuz? Vali vekili olarak vali yardımcısının görevlendirilmesinin bir yetki boşluğu doğurduğunu düşünmüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özdemir....

12.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, AÇEV ve Eğitim Reformu Girişiminin hazırladığı "Türkiye'de Erken Çocukluk Eğitiminin Durumu ve Öneriler" konulu rapora göre erken yaşta okula başlama uygulamasının başarısız olduğuna ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – AÇEV -Anne Çocuk Vakfı- ve Eğitim Reformu Girişiminin hazırladığı "Türkiye'de Erken Çocukluk Eğitiminin Durumu ve Öneriler" konulu rapora göre, 2013 döneminde uygulanmaya başlayan 4+4+4 eğitim sistemiyle birlikte 5 yaş okullaşma oranı yüzde 67'den yüzde 53,8'e gerilemiştir. Henüz bedensel, zihinsel, algısal gelişimini tamamlamayan çocukların gerekli nitelikli eğitim kadro sayısı ve okullarda yeterli altyapı hazırlıkları tamamlanmadan bu eğitim sistemiyle erken yaşta okula başlama uygulamasının başarısız olduğu ortaya çıkmıştır. Çocukların kişiliklerinin oluşumu, gelişimi ve tüm eğitim hayatlarının şekillendiği erken yaş eğitiminin tekrar gözden geçirilmesi ve bu sistemle erken yaş eğitime katılan çocukların gelişimlerine etkisi konusunda Millî Eğitim Bakanlığının bilimsel çalışmalar ve araştırmalarla analiz yaparak başarı sonuçlarını değerlendirmesi gerektiğine dikkat çekerek Millî Eğitim Bakanlığının bu alandaki yetersizliği ve duyarsızlığı karşısında çalışma yapan sivil toplum kuruluşlarının değerlendirmelerinin önemini belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bozkurt...

13.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, 17 Nisan köy enstitülerinin kuruluşunun 76'ncı yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

17 Nisanda merhum Turgut Özal'ı andınız, ben de bir eksiği tamamlayayım izninizle; 17 Nisan, genç cumhuriyetin dünya eğitim tarihine de en özgün Türk modeli olarak sunduğu köy enstitülerinin 76'ncı kuruluş yıl dönümü. Bu vesileyle, merhum Millî Eğitim Bakanı Hasan Âli Yücel'i ve köy enstitülerinin babası -Tonguç Baba- İsmail Hakkı Tonguç'u rahmet ve minnetle anıyorum ve köy enstitülerini türlü yalan ve oyunlarla kapatıp bugün çocuklarımızı çocuk tecavüzçülerinin insafına terk eden bu düzenin bir an önce değişmesi dileklerle saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Son olarak Sayın Durmuşoğlu, buyurun.

14.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, 17 Nisan 8'inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın vefatının 23'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye Cumhuriyeti'nin önüne konulan engelleri kaldırmak için akıllarda yer etmiş bütün tabuları yıkan ve zihniyet devrimini başlatan 8'inci Cumhurbaşkanımız merhum Turgut Özal'ı, ölümünün 23'üncü yıl dönümünde rahmet, minnet ve saygıyla anıyorum. Merhum Özal, milletiyle bütünleşen, onun değerleriyle hemhâl olmuş bir devlet adamına bu aziz topraklarda nasıl sahip çıkılacağına da öncüsü olmuştur. Milletimiz Türkiye'nin dünyayla bütünleşmesine, değişim ve dönüşümüne yönelik büyük hizmetleri ve içten kişiliğini asla ve asla unutmayacaktır. Merhum Adnan Menderes'le başlayan, merhum Turgut Özal'la devam eden ve şu anki Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'la büyük bir ivme kazanan muasır medeniyetleri geçme yolculuğumuzu azim ve kararlılıkla sürdüreceğimizden hiç kimsenin şüphesi olmasın. Ülkemizin gelişmesinin önüne yeni engeller çıkarmaya, bizleri terör belasıyla korkutmaya çalışan tüm mihraklara karşı, merhum Turgut Özal'ın kendisine düzenlenen suikast girişimi sonrası kurduğu cümleyle cevap vermeye devam edeceğiz: “Allah'ın verdiği ömrü onun isteğinden başka alacak yoktur.” (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akçay, sisteme girmiştir.

İki dakika süre veriyorum.

Buyurun efendim.

15.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay, MHP Grubu olarak Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili İlknur İnceöz'e babasının vefatı nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduklarına, 17 Nisan 8'inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın vefatının 23'üncü yıl dönümüne ve Çal Dağı nikel madeniyle ilgili ÇED raporunun iptal edilmesini Orman ve Su İşleri Bakanının çok iyi değerlendireceğine göre hareket etmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın İlknur İnceöz'ün babası Salih İnceöz'ün vefatını teessürle öğrenmiş bulunuyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak merhuma Allah'tan rahmet niyaz ediyoruz. Başta Sayın İnceöz ve ailesi olmak üzere bütün yakınlarına başsağlığı ve taziyelerimizi sunuyoruz.

Yine, 8'inci Cumhurbaşkanımız merhum Turgut Özal'ın vefatının 23'üncü yıl dönümünü idrak ettik. Merhum Turgut Özal'ı da verdiği çok kıymetli hizmetlerle anacağız. Bu hizmetler tarihe mal olmuştur. Tekrar Allah rahmet eylesin diyoruz.

Manisa 2. Bölge İdare Mahkemesi, 9 Nisanda, Turgutlu ilçesi sınırlarındaki yaklaşık 2 milyon ağacın kesilmesinin öngörüldüğü Çal Dağı'nda nikel madeni çıkartılmasıyla ilgili hazırlanan ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının onayladığı ikinci Çevresel Etki Değerlendirmesi, yani ÇED raporunun iptaline karar vermiştir.

Çal Dağı, Türkiye'nin en verimli ovalarının ortasındadır. Bu ovalarda, Turgutlu, Manisa, Alaşehir, Salihli'de Sultanipe üzümü, Akhisar Ovası'nda zeytinyağı üretimi ve Türk tarımında çok özel bir yere sahip olan pek çok ürün elde edilmektedir. Dünyada nikel madeni çıkarmak için yüksek basınçta liç yöntemi kullanılırken, Çal Dağı'nda, dünyada başka hiçbir yerde artık kullanılmayan, açık liç yöntemi kullanılmaktadır. Çal Dağı'nda açık liç yöntemiyle nikel çıkarma faaliyetleri sonunda oluşacak sülfürik asit ve yağmurlardan dolayı Akhisar, Alaşehir, Salihli, Turgutlu ve Manisa'dan İzmir'e kadar uzanan coğrafya çok büyük bir tehdit altındadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir dakika ilave...

Tamamlayalım lütfen.

Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Orman ve Su İşleri Bakanı Sayın Veysel Eroğlu, Çal Dağı nikel madeniyle ilgili olarak “Aşırı derecede baskıların altında kaldık, direnemiyoruz.” ifadelerini kullanmıştı. Sayın Bakana çeşitli vesilelerle “Hangi baskıların altında kaldı? Kimler baskı yaptı?” şeklinde sormuş, ancak bir cevap alamamıştık. ÇED raporunun bölge idare mahkemesi tarafından iptal edilmesini Sayın Bakanın çok iyi değerlendirmesini ve vesile bulmasını, buna göre Bakanlığın hareket etmesini bekliyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akçay.

Sayın milletvekilleri, sayın grup başkan vekilleri...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Söz vereceğim.

...7 Nisan 2016 Perşembe günü Meclis Başkanımızın Başkanlığında Meclis başkan vekilleriyle birlikte bir toplantı yapıldı, bir dizi prensip kararı alındı. Dolayısıyla, bu prensip kararlarından bir tanesi de özellikle grup başkan vekillerimize gündeme geçmeden önce iki artı bir dakikayla süre vereceğiz, gündeme geçtikten sonra da yine arzuları, talepleri olması hâlinde birer dakika süreyle söz vereceğiz.

Bu vesileyle ben Sayın Özel’e şimdi söz veriyorum.

İki dakika süre, yetişmediği takdirde bir dakika sürenizi artıracacağım ama toplamda üç dakikada bitirelim inşallah.

Buyurun.

16.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili İlknur İnceöz’e babasının vefatı nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduklarına, 17 Nisan 8’inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal’ın vefatının 23’üncü, köy enstitülerinin kuruluşunun 76’ncı yıl dönümlerine, şiddete maruz kalarak hayatını kaybeden sağlık çalışanlarını rahmetle andığına ve çocuk istismarlarıyla ilgili komisyonun kurulmasının geciktirildiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Öncelikle, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın İlknur İnceöz’ün babasının vefatını büyük bir üzüntüyle öğrenmiş durumdayız, başsağlığı diliyoruz kendisine.

8’inci Cumhurbaşkanımız Turgut Özal’ı andınız, kendisine Allah’tan rahmet diliyoruz.

1940’ta Türkiye’nin aydınlanma devriminin meşalesini yakan dönemin Millî Eğitim Bakanı Hasan Âli Yücel’i, İsmail Hakkı Tonguç’u ve hareket noktasında halka, köylümüze, insanımıza, Anadolu’ya, Trakya insanına inanan, yöntem olarak bilimi odağa alan ve çağdaş uygarlık hedefini koyan ve yetiştirdikleri 17 bini köylerden 18 bin öğretmenle Türkiye’de çağdaş, bilimsel eğitimin öncülüğünü yapan ve bugünlere kadar bizleri taşıyan köy enstitüleri uygulamasını, köy enstitüleri devrimini, bir kez daha, kuruluş yıl dönümünden bir gün sonra burada minnetle anıyoruz.

Geçtiğimiz dönemlerde bu Meclis pek çok komisyonun kurulmasını konuştu. Örneğin Soma Komisyonu faciadan önce değil, sonra kurulabildi. Doping Komisyonu Kırkpınar başpehlivanında, olimpiyat şampiyonu kızımızda doping çıktıktan sonra kurulabildi. Maalesef hekime karşı şiddet

Komisyonu da yine dün ölüm yıl dönümü olan Doktor Ersin Arslan'ın hepimizin gözü önünde bir saldırıya kurban gitmesinden sonra kurulmuştu. Kendisinin ve onun şahsında tüm hekime karşı, sağlık çalışanlarına karşı şiddete maruz kalarak hayatını kaybedenleri rahmetle anıyoruz ve bunu bir kez daha kınıyoruz.

Aynı şekilde, kamuoyunda “Karaman Komisyonu” diye bilinen Komisyon da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Özel.

Bir dakika ilave süre veriyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...Ensar Vakfının ve KAİMDER'in bir evinde ortaya çıkan bir olaydan sonra, önce Adalet ve Kalkınma Partisinin “ret” oylarıyla kurulamamış ama o gece gelişen ortak toplumsal refleks sonucunda ertesi gün kurulmuştu. Komisyonun kurulmasına 24 Martta karar verdik. Muhalefet partileri 28 Mart, 29 Mart ve 1 Nisan gününde Komisyon görevlendirmelerini bildirdiler ve iktidar partisi bu görevlendirmeyi ancak 15 Nisan günü yaparak bu Komisyonun kurulmasını tam on beş gün geciktirdi, hâlen daha Mecliste Komisyonla ilgili seçimin resmî oylamasını da yapamadık. Bu kadar önemli, bu kadar üzerinde hassasiyetle durulacak bir konuda aynı geçtiğimiz dönemlerde soruşturma komisyonlarını aylarca isim bildirmeyerek oyalayan iktidar partisi bu Komisyona da isim bildirmeyi muhalefet partilerinin birer gün arayla yaptığı görevlendirmeden on beş gün sonra yapmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Halkımızın takdirlerine sunuyoruz.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Baluken, buyurun.

17.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili İlknur İnceöz'e babasının vefatı nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduklarına ve 17 Nisan 8'inci Cumhurbaşkanlığı Turgut Özal'ın vefatının 23'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın İlknur İnceöz'ün babasının vefatını bizler de öğrenmiş bulunuyoruz. Merhuma Allah'tan rahmet; Sayın İnceöz'e ve ailesine başsağlığı ve taziye dileklerimizi iletmek istiyoruz.

Sizin de işaret ettiğiniz gibi 8'inci Cumhurbaşkanı Sayın Turgut Özal'ın vefatının 23'üncü yıl dönümü anması yapılıyor. Turgut Özal siyasi yaşamı boyunca eleştirecek pek çok yönü olmakla birlikte demokratikleşme ve Kürt meselesinin müzakereyle çözümü konusunda cesur hamleler yapan bir siyasetçi. Bu anlamda önemli dogmaları, önemli tabuları yıkan bir siyasetçiydi. Pek çok güvenlikçi politika ve operasyonel süreçlerden sonra müzakereye, demokratik siyasi çözüme ve barışa dair yaptığı bu cesur hamleler maalesef Sayın Özal'ın hayatına mal oldu. Ölümünün kesinlikle şüpheli ve şaibeli olduğuna dair olan inancımızı Halkların Demokratik Partisi olarak bir kez daha buradan yinelemek istiyoruz. Bugüne kadar kamuoyu tarafından da dile getirilen bu şüphe ve şaibelere rağmen adli tıbbi ilgilendiren etkin süreçlerin yürütülmemiş olması ve kamuoyunu tatmin edecek, aileyi tatmin edecek, Türkiye halklarını tatmin edecek birtakım bilgi ve bulguların henüz açıklanmamış olmasını da manidar bulduğumuzu ifade etmek istiyoruz. O dönem, hatırlanırsa yaşamın birçok alanında ağır tasfiye süreçleri yaşanıyordu. Hatta ordu içerisinde Bahtiyar Aydın'dan Eşref Bitlis'e kadar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Baluken.

Bir dakika daha, buyurun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – ...müzakereyi ve çözümü önceleyen birçok insanın da bu şekilde şüpheli ve şaibeli bir şekilde yaşamını yitirdiğini hatırlatmak istiyoruz. Bu yönüyle, belki bir kez daha, Türkiye’de faili belli olan bu cinayetlerle yüzleşmenin ne kadar önemli olduğunu, Meclisin de hakikatleri açığa çıkarma adına tarihsel süreç içerisindeki bütün bu yaşanan acı olayları mutlaka incelemesi gerektiğini ifade etmek istiyoruz.

Sayın Özal’a bir kez daha Allah’tan rahmet; ailesine ve tüm halklarımıza da bir kez daha buradan başsağlığı dileğimizi iletmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Baluken.

Sayın Turan, buyurun.

18.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili İlknur İnceöz’e babasının vefatı nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduklarına, 17 Nisan 8’inci Cumhurbaşkanı Turgut Özal’ın vefatının 23’üncü yıl dönümüne ve Kutlu Doğum Haftası’na ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün acı bir haber aldık, Grup Başkan Vekilimiz, Aksaray Milletvekilimiz Sayın İlknur İnceöz’ün babası Salih amcamız rahmetli oldu. Ben kendisine Allah’tan rahmet diliyorum; yakınlarına, Sayın Başkanımıza sabırlar diliyorum. Allah rahmet eylesin. Cenazesi yarın öğle namazında Aksaray’dan kaldırılacaktır, bunu duyurmak istiyorum.

Ayrıca Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bildiğiniz gibi dün 8’inci Cumhurbaşkanımız Sayın Turgut Özal’ın ölüm yıldönümüydü, kendisini rahmetle anıyorum. Özal, 12 Eylül darbesinden sonra Türkiye’nin sivil bir rotada ilerlemesi için ülkenin önünü açan, özel olan liderlerden bir tanesiydi. Vesayet sisteminin unsurlarıyla mücadele ederek hep milletin yanında durdu. Onun ölümü, Türkiye’deki reform sürecini sekteye uğratsa da bugün hâlâ onun ufku, onun değişim vizyonu devam etmekte. Ben bir kez daha Özal’ı rahmetle anıyorum, tüm milletimizin başı sağ olsun.

Ayrıca, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizin bildiği gibi bu tarihler, Kutlu Doğum Haftası diye idrak ettiğimiz, farklı etkinliklerle kutladığımız, andığımız Hazreti Peygamber’in Kutlu Doğum Haftası. Hazreti Peygamber (AS), doğru ile yanlışın ayırt edilmez olduğu bir dönemde âlemlere rahmet olarak gönderildi. İslam’ın çağlarüstü mesajını taşıyan ve yüce Kitap’ımızı, bütün insanlar için hidayet rehberi olan Kur’an-ı Kerim’i insanlığa tebliğ etti. Allah’ın Resulü olarak sadık bir emanetçi oldu, “Muhammedül emin” oldu. Doğumunun seneidevriyesi olan bu kutlu günün hayırlara vesile olmasını diliyorum. Başta İslam coğrafyası olmak üzere, her yerde barışın ve huzurun hâkim olmasını temenni ediyorum.

Ülkemizde ve bölgemizde terörün acılar ürettiği böyle bir dönemde yolumuzu aydınlatan, kalplerimizi merhametle, aşkla, sevgiyle dolduran Sevgili Peygamber’e salatüselam olsun.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Turan.

IV.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın’ın, Başkanlık Divanı olarak Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili İlknur İnceöz’e babasının vefatı nedeniyle başsağlığı dileğinde bulunduklarına ve Kutlu Doğum Haftası’nı kutladıklarına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Bizler de Meclis Başkanlık Divanı olarak Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın İlknur İnceöz’ün değerli babalarının vefatını teessürle öğrenmiş bulunuyoruz. Salih amcamıza bizler de Allah’tan rahmet diliyoruz, yakınlarına başsağlığı diliyoruz. Mekânı cennet olsun.

Yine, Kutlu Doğum Haftası, inancımız için, hatta tüm dünya barışı açısından son derece önemli bir hafta. Bu vesileyle Peygamber Efendimiz'in barış ve kardeşlik mesajının, bu süreçte özellikle sıkıntı yaşayan her coğrafyaya, tüm dünyaya hâkim olması dileklerimizle bizler de bir kez daha Kutlu Doğum Haftası'nı kutluyoruz. Bu vesileyle de tekrar hepinize teşekkür ediyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, geçtiğimiz hafta yapılan ve biraz önce sizin de atıfta bulunduğunuz, değerli Meclis başkan vekillerinin ve Meclis Başkanının katıldığı bir toplantı ve alınan kararlar var. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bu kararları üçe ayırmamız mümkün:

Birincisi, alınması gereken kararlar alınmış. Örneğin, her Meclis başkan vekilinin ayrı ayrı yaptığı uygulamalarda bir ortak mutabakat aranmış, bu doğru bir şeydir. Bir, alınabilecek kararlar alınmış, onlar sizlerin takdirindedir, bizlerin de müzakeresine açıktır ama o kararların içinde alınamayacak kararlar da var. Örneğin, İç Tüzük tarafından hiçbir şüpheye mahal vermeksizin atfedilen bazı konular var, çok net olan bazı konular var. Bu konularla ilgili, tabii biz, altında siz değerli Meclis başkan vekillerimizin imzası olan, tarafımıza ulaştırılan bu metnin son maddesinde grup başkan vekilleriyle yapılacak bir toplantıda bazı hususların ve bahsedilen konuların yeniden değerlendirileceğini geniş olarak yorumlayarak, değerli başkan vekillerimizin bize yapmış oldukları, kendi aldıkları kararlarla ilgili bu bilgilendirmenin, almanız gerektiğini düşündüklerimizi uygulamaya başladık, alabileceğinizi düşündüklerimizi elbette görüşeceğiz. Diğer konuyla ilgili de yapılacak toplantının bizim açımızdan son derece aciliyeti olduğunu ifade etmeliyiz. Yoksa, o şekilde uygulanmasının, bir teamüle dönüşmesinin tarafımızdan kabul edilebilir tarafı olmayan hususları da var. Bu konuyu hem tutanaklara geçmesi hem de sizin vasıtanızla Meclis Başkanlık makamına arz etmeyi uygun gördük.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özel.

Tabii, daha önce, takdir edersiniz ki Sayın Meclis Başkanımızın Başkanlığında her siyasi partinin grup başkan vekillerinin olduğu bir toplantı yapıldı. Orada da bir dizi uygulama birliğini sağlama adına kararlar alındı. Sonra, Meclis başkan vekilleriyle benzer bir toplantı yapıldı, orada da çıktı. Şimdi, çok daha geniş, detaylı, burada tabii hem demokratik muhalefetin sesini kısmamak hem de Meclisin verimli bir şekilde çalışmasını sağlayabilecek tedbirlerin alınması amacıyla, inşallah, en kısa bir zamanda hem Meclis başkan vekillerimizin hem de grup başkan vekillerimizin olduğu, Meclis Başkanımızın Başkanlığında bir toplantıyı tekrardan yapacağız, tabii Meclis Başkanımızın ve Meclisimizin gündeminin müsait olduğu bir zamanda. Ben tekrar ileteceğim. Mümkün olan en kısıda zamanda, inşallah, bu toplantıyı yaparak burada bir uygulama birliğini sağlamamız, zannediyorum, hem Parlamentomuz açısından hem milletimiz açısından, tüm siyasi partiler açısından da çok daha hayırlı olacaktır diye düşünüyorum ve teşekkür ediyorum.

Gündeme geçtik.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç adet önerge vardır, şimdi önergeleri ayrı ayrı okutacağım.

Üçüncü sırada okutacağım Meclis araştırması önergesi 500 kelimedenden fazla olduğu için önerge özeti okunacaktır ancak önerenin tam metni tutanak dergisinde yer alacaktır.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ**

1.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ve 22 milletvekilinin, basına yönelik antidemokratik uygulamaların, basın-yayın faaliyetlerinin önündeki engellerin ve tutuklu gazetecilerin durumunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/160)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Basın, demokrasinin korunarak güçlendirilmesinde en önemli unsurlardan biri olma özelliğini taşımakta olup insan hakları temelli demokratik ve toplumsal, siyasal düzenin tesis edilmesinin de zeminidir.

İfade ve basın özgürlüğü, Anayasa'mız, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'yle güvence altına alınmıştır. Anayasa'mızın ve AİHM'nin basın özgürlüğüne ilişkin hükümlerine rağmen ülkemizde basın özgürlüğü, istatistiksel verilerde görüldüğü üzere, ürkütücü boyutlara gelmiş ve buna paralel, birçok gazeteci tutuklanmıştır. Demokrasinin kurum ve kurullarıyla eksiksiz işlediği bir ülkede ifade ve basın özgürlüğüyle ilgili yasal düzenlemeler, mutlaka Anayasa ve evrensel hukuk kurallarına uygun bir şekilde yapılmalıdır. Uygulama da aynı anlayış ve doğrultuda gerçekleştirilmelidir.

Antidemokratik uygulamalar, basın-yayın faaliyetlerinin önündeki engeller, ifade özgürlüğünün yasal olarak güvenceye alınması, tutuklu gazetecilerin durumunun ve yasal çerçevelerinin araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Gerekçe:

Gerek düşüncenin oluşturulması gerekse açıklanması aşamaları yönünden basın en önemli araçlardan birisidir. Basın, kamuoyunda etkin bir araç olarak belirli bir düşünsel ortam oluşturulmasında önemli görevler yapmaktadır. Düşüncenin basın yoluyla açıklanması etkin bir yol olduğuna göre, demokratik sistemlerde “basın özgürlüğü” düzenlenmesinin de en azından genel düşünce açıklama özgürlüğüyle aynı değer ve genişlikte düzenlenmesini zorunlu kılar. Bu yüzden, siyasal iktidarlar, basın hürriyetinin sağlanması yönünden, hürriyetleri somutlaştırmakla hükümlüdürler.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesi “Herkes görüşlerini açıklama ve anlatım özgürlüğüne sahiptir. Bu hak, kanaat özgürlüğü ile kamu otoritelerinin müdahalesi ve ülke sınırları konusu olmaksızın haber veya fikir alma ve verme özgürlüğünü de içerir.” demektedir. Anayasa'mızın 28'inci maddesinde ise “Basın hürdür, sansür edilemez.” denilerek basın ve ifade özgürlüğü yasal teminat altına alınmıştır.

Ancak, geline nokta, AKP hükûmetlerinin basın ve ifade özgürlüğü üzerinde her geçen gün daha ağır uygulamalara gittiği görülmektedir. Gazete ve TV'lere hukuk dışı yollarla kapatma, kayyum atama gibi yöntemler AKP hükûmetlerinin en fazla başvurduğu yöntemlerden biri olmuştur. Medya kuruluşları ve basın emekçileri iktidarın baskısına maruz kalmış ve gitgide tekelleşen sektörde işsizlikle yüz yüze bırakılmıştır. İktidara yönelik en küçük eleştiri bile gazetecileri mesleğini yapamaz duruma getirmiştir. Öyle ki, gazeteciler bizzat Hükûmete yakın kişiler tarafından tehdit edilerek işten atılmaları istenir duruma gelmiştir. Gazeteciler, dünyada eşi benzeri görülmecek şekilde, yaptığı haberlerden dolayı tutuklanmış ve cezaevlerine konulmuştur.

Türkiye, Paris merkezli Uluslararası Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü'nün (RSF) her yıl yayınladığı Dünya Basın Özgürlüğü sıralamasında 180 ülke içerisinde 149'uncu sıradadır. Bu, ülkemiz için büyük bir ayıp ve utançtır. Uluslararası düzeyde medya özgürlüğünü savunan RSF, Türkiye'deki gerilemeye örnek olarak İnternet sansürünün ağırlık kazanmasını, davaları, eleştiri getiren gazetecilerin işlerine son verilmesini, bazı konulara yayın yasağı getirilmesini göstermiştir. Tutuklu Gazetecilerle Dayanışma Platformu'nun (TGDP) saptamasına göre, 11 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Türkiye cezaevlerinde bulunan 4'ü imtiyaz sahibi olmak üzere 32 gazetecinin tutuklu ve hükümlü olarak bulunduğu ifade edilmektedir.

İfade edilen antidemokratik uygulamaların, basın-yayın faaliyetlerinin önündeki engellerin, ifade özgürlüğünün yasal olarak güvenceye alınması ve tutuklu gazetecilerin durumunun ve yasal çerçevelerinin araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

1) Barış Yarkadaş	(İstanbul)
2) Bülent Öz	(Çanakkale)
3) Mustafa Sezgin Tanrıkulu	(İstanbul)
4) Ömer Fethi Gürer	(Niğde)
5) Utku Çakırözer	(Eskişehir)
6) Gülay Yedekci	(İstanbul)
7) Onursal Adıgüzel	(İstanbul)
8) Muharrem Erkek	(Çanakkale)
9) Hayati Tekin	(Samsun)
10) Şenal Sarıhan	(Ankara)
11) Hilmi Yarıyıcı	(Hatay)
12) Serkan Topal	(Hatay)
13) Okan Gaytancıoğlu	(Edirne)
14) Kadim Durmaz	(Tokat)
15) Murat Emir	(Ankara)
16) Veli Ağbaba	(Malatya)
17) Fatma Kaplan Hürriyet	(Kocaeli)
18) Devrim Kök	(Antalya)
19) Şerafettin Turpcu	(Zonguldak)
20) Orhan Sarıbal	(Bursa)
21) Mustafa Akaydın	(Antalya)
22) Mehmet Göker	(Burdur)
23) Aytağ Atıcı	(Mersin)

2.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 21 milletvekilinin, başta Hatay olmak üzere AKP Hükümetlerinin yanlış dış politikasının ülkemizde gerek sosyal gerek ekonomik anlamda neden olduğu zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/161)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

AKP hükümetlerinin özellikle son yıllarında izlediği dış politika, bugüne gelindiğinde, ülkemizin uluslararası alanda büyük sorunlar yaşamasına neden olmuştur. Dış politikanın kötü yönetilmesi sonucu yaşanan sorunlar, artık ülkemizin itibarının zedelenmesinin yanında yurttaşlarımızı da doğrudan etkiler olmuştur. Hem ekonomik hem de siyasi kötü gidiş, yurttaşlarımızın canlarını kaybetmesine neden olan bir pozisyona gelmiştir.

Dış politikada, genelde Orta Doğu ve özelde Suriye’de benimsenen mezhepçi tutum, bu tutuma paralel olarak dünyanın terör örgütü saydığı gruplara lojistik destek sağlandığı iddiaları uzun süredir hem ulusal hem de uluslararası basında örnekleriyle açıklanmaktadır. Üstelik bu iddialara her geçen gün yenileri eklenmektedir.

Son olarak Rusya’ya ait bir uçağın düşürülmesinin ardından gelişen süreç, yine ülkemizin özellikle ekonomik anlamda büyük sorunlar yaşamasına neden olmaktadır. Rusya ile dolaylı olarak Suriye politikası sonucunda en büyük zararı da bölge illerimiz yaşamaktadır ki bu illerimizin başında Hatay gelmektedir.

Eylül 2012’de dönemin Başbakanının “En yakın zamanda Şam’da Emevi Camisi’nde namaz kılacağız.” hayali, daha sonra Reyhanlı’da yaşanan patlamada yaşamını kaybeden yurttaşlarımız için “53 Sünni yurttaşımız şehit edildi.” biçiminde ölüm üzerinden dahi mezhepçi bir yaklaşım sergilenmesine dönüşmüştür. Başka bir ifadeyle, başta Hatay olmak üzere Ankara’da, Suroç’ta ve daha pek çok ilimizde yurttaşlarımız “dış politikası” nedeniyle can vermiştir.

Hatay’da, AKP’nin söz konusu dış politikası nedeniyle can kayıpları yaşanmasının yanında sınır ticareti de yok olmuştur. Bu anlamda Hataylılar sosyal ve ekonomik olarak büyük yara almıştır. Daha önceden İran, Suriye, Lübnan ve Avrupa’nın birçok ülkesinden ticaret ve alışveriş için Hatay’a geliniyorken şimdi cihatçı grupların oluşturdukları tehdit nedeniyle gelen yerli ve yabancı turist sayısında azalma olmuştur. Bununla beraber, Suriye’den gelen sığınmacılara ülkemiz ve Hatay halkı olarak gerekli misafirperverliği göstermemize karşın söz konusu yanlış politikalar nedeniyle bugün sığınmacılar ucuz iş gücü olarak kullanılmaya başlanmıştır. Kentte ciddi boyutta olan işsizlik çok daha büyük oranlara ulaşmıştır, özellikle genç işsizliği had safhaya çıkmıştır. Aynı zamanda, Başbakanın henüz bir yıl önce “öfkeli bir grup genç” dediği kişilerin Hatay sokaklarında ellerini kollarını sallayarak gelmeleri kentte büyük tedirginliğe neden olmaktadır.

Bu bağlamda, başta Hatay olmak üzere, AKP hükümetlerinin yanlış dış politikasının ülkemizde gerek sosyal gerek ekonomik anlamda neden olduğu zararların araştırılması, bunların çözülmesi için konunun uzmanlarından da görüş alınarak alternatif yöntemler belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1) Serkan Topal	(Hatay)
2) Mevlüt Dudu	(Hatay)
3) Hilmi Yarayıcı	(Hatay)
4) Birol Ertem	(Hatay)

5) Mustafa Ali Balbay	(İzmir)
6) Bülent Yener Bektaşoğlu	(Giresun)
7) Mustafa Hüsnü Bozkurt	(Konya)
8) Uğur Bayraktutan	(Artvin)
9) Tur Yıldız Bıçer	(Manisa)
10) Seyit Torun	(Ordu)
11) Muharrem Erkek	(Çanakkale)
12) Erdin Bircan	(Edirne)
13) Ali Yiğit	(İzmir)
14) İlhan Cihaner	(İstanbul)
15) Namık Havutça	(Balıkesir)
16) Devrim Kök	(Antalya)
17) Murat Emir	(Ankara)
18) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
19) Bihlun Tamaylıgil	(İstanbul)
20) Yakup Akkaya	(İstanbul)
21) Çetin Osman Budak	(Antalya)
22) Şerafettin Turpcu	(Zonguldak)

3.- *Van Milletvekili Lezgin Botan ve 22 milletvekilinin, sokağa çıkma yasakları ile askerî güvenlik bölgeleri ilanı kararlarının Anayasa'ya ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne uygunluğunun, vatandaşların gördüğü maddi ve manevi zararlar ile yaşanan hak ihlallerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/162) (x)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye’de son aylarda sıkça başvurulanan sokağa çıkma yasakları ile askerî güvenlik bölgeleri ilanı kararlarının Anayasa’ya ve Türkiye’nin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmelerine uygunluğunun araştırılması, bu kararları veren ve uygulayan idari mercilerin ortaya çıkarılması ve vatandaşların gördüğü maddi ve manevi zararlar ile yaşanan hak ihlallerinin tespit edilerek alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İç Tüzük’ün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

1) Lezgin Botan	(Van)
2) İdris Baluken	(Diyarbakır)
3) Filiz Kerestecioğlu Demir	(İstanbul)
4) Garo Paylan	(İstanbul)
5) Hüda Kaya	(İstanbul)
6) Müslüm Doğan	(İzmir)
7) Ali Atalan	(Mardin)

(x) (10/162) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi ’nin tam metni tutanağa eklidir.

8) Erol Dora	(Mardin)
9) Mithat Sancar	(Mardin)
10) Ahmet Yıldırım	(Muş)
11) Burcu Çelik Özkan	(Muş)
12) Besime Konca	(Siirt)
13) Kadri Yıldırım	(Siirt)
14) Aycan İrmez	(Şırnak)
15) Faysal Sarıyıldız	(Şırnak)
16) Ferhat Encu	(Şırnak)
17) Leyla Birlik	(Şırnak)
18) Dilek Öcalan	(Şanlıurfa)
19) İbrahim Ayhan	(Şanlıurfa)
20) Osman Baydemir	(Şanlıurfa)
21) Alican Önlü	(Tunceli)
22) Nadir Yıldırım	(Van)
23) Tuğba Hezer Öztürk	(Van)

Gerekçe Özeti:

Kürt sorununun demokratik ve barışçıl yollardan çözümü için 2013 yılında başlatılan ve 28 Şubat 2015 tarihinde kamuoyunda “Dolmabahçe mutabakatı” diye bilinen mutabakatla demokratik ve barışçıl çözümün yasal ve siyasal adımlarının atılması seçimler gerekçe gösterilerek durdurulmuştur.

İlk olarak çözüm sürecinin ve Dolmabahçe mutabakatının önemli aktörlerinden birisi olan Abdullah Öcalan’la 5 Nisan 2015 tarihi itibarıyla heyetlerin görüşmelerine izin verilmemiştir.

Ardından 7 Haziran 2015 genel seçimlerinde ortaya çıkan halk iradesinin sindirilememesi ve mevcut Hükûmetin tek başına iktidar olanaklarını kaybetmesinin faturası âdeta çözüm sürecine kesilmiş ve önce sürecin durduğu ifade edilmiş, sonra da çözüm sürecinin dondurulduğu ve buzdolabına kaldırıldığı yetkililer tarafından açıklanmıştır.

20 Temmuz 2015 tarihinde Suruç’ta tamamı sivil ve öğrenci olan 200 kişilik gruba yönelik geliştirilen bombalı saldırı ve sonrasında gelişen şiddet olayları sonucunda; “Kürt sorununun çözümünde şiddetin esas alındığı 90’lı yıllara geri dönmeyeceğiz.” söylemine rağmen, pratikte 90’lı yıllar ile sıkıyönetim, olağanüstü hâl yönetimini aratmayan uygulamalar ve artan şiddet olaylarıyla toplumsal barış ve bir arada yaşama olanakları yok edilmiş ve yok edilmeye devam etmektedir.

22 ilde 231 bölge askeri güvenlik bölgesi ilan edilmiş ve her geçen gün yeni yerler eklenerek âdeta bölgedeki tüm kırsal alanlar vatandaşların giriş-çıkışlarına ve bölge insanının tek geçim kapısı olan tarım ve hayvancılık faaliyetlerine kapatılmış durumdadır.

Öte yandan, 16 Ağustos 2015 tarihinden 11 Aralık 2015 tarihine kadar 7 ilde, 2014 nüfus sayımına göre toplam 1 milyon 299 bin 061 kişinin yaşadığı 17 ilçede toplam 52 kez süresiz ve gün boyu sokağa çıkma yasakları ilan edilmiş ve bunlardan en uzununu 14 gün boyunca sürmüştür.

İnsan Hakları Derneğinin 2015 yılı verilerine göre bu dönemde, çatışmalar nedeniyle 171’i asker, polis, korucu, 195’i militan, 157’si sivil (45 çocuk) olmak üzere toplam 523 kişi yaşamını yitirmiş, 338’i güvenlik gücü, 145’i militan, 70 sivil olmak üzere toplam 553 kişi de yaralanmıştır.

Operasyonların sürdürüldüğü kent ve kırsal yerleşim yerlerinde başta yurttaşların konutları olmak üzere; işyerleri, araçlar, kentlerin elektrik ve su şebekeleri olmak üzere yerleşik yaşamın zorunlu kıldığı tüm hizmetler askıya alınmıştır. Sağlık kuruluşlarına ve bir bütün olarak kamu hizmetlerine vatandaşların erişimi de bu kararlarla yasak süresince engellenmiştir.

Çatışmaların başladığı günden bugüne kadar yurttaşların yaşamış olduğu, can ve mal kayıplarıyla ilgili bugüne kadar başlatılmış ne adli ne de idari bir soruşturmanın olmaması da geçmiş yıllardan süregelen cezasızlık politikasının devam edeceği kaygısını arttırmaktadır.

Bu kadar ağır hak ihlallerine yol açan sokağa çıkma yasağı kararları da hukuki ve yasal dayanaktan yoksundur.

Yasakların dayandırıldığı 5442 sayılı Kanun sokağa çıkma yasağı yetkisini açık olarak düzenlememiştir. Bu kararların ısrarla 5442 sayılı Kanun'a dayandırılması Anayasa ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin açık bir ihlalidir. Bu kadar ağır hak ihlallerin yaşanmasına ve hukuk devleti ilkesinin yok sayılarak yürürlüğe konulan bu kararların hukuksal dayanakları ve yol açmış olduğu hak ihlallerinin araştırılarak kararları veren mercilerin açığa çıkarılması, vatandaşların mağduriyetlerinin tespit edilerek alınacak tedbirlerin belirlenmesi için Meclis araştırması açılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki ön görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Şimdi, alınan karar gereğince, gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmına geçiyoruz.

Bu kısmın birinci sırasında yer alan Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in Türkiye'yi ve çevre ülkeleri istikrarsızlığa sürüklediği ve küresel denklemde aktör olmaktan uzaklaştırdığı ileri sürülen politikalarda sorumluluğu bulunduğu iddiasıyla Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin (11/5) esas numaralı Önerge'nin görüşmelerine başlıyoruz.

VII.- GENSORU

A) ÖN GÖRÜŞMELER

1.- HDP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Türkiye'yi ve çevre ülkeleri istikrarsızlığa sürüklediği ve küresel denklemde aktör olmaktan uzaklaştırdığı ileri sürülen politikalarda sorumluluğu bulunduğu iddiasıyla Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/5)

BAŞKAN – Hükûmet? Burada.

Önerge daha önce bastırılıp dağıtıldığı ve Genel Kurulun 12 Nisan 2016 tarihli 71'inci Birleşiminde okunduğu için tekrar okutmuyorum.

Sayın milletvekilleri, Anayasa'nın 99'uncu maddesine göre, bu görüşmede önerge sahiplerinden 1 üyeye, siyasi parti grupları adına 1'er milletvekiline ve Bakanlar Kurulu adına Başbakan veya 1 bakana söz verilecektir. Konuşma süreleri, önerge sahipleri için on dakika, gruplar ve Hükûmet için yirmişer dakikadır.

Şimdi, söz alan sayın üyelerin isimlerini okuyorum: Önerge sahibi adına, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken; gruplar adına, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Celal Doğan, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Malatya Milletvekili Taha Özhan konuşacaklardır.

İlk söz, önerge sahibi olarak Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'e aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Baluken, süreniz on dakikadır.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grubumuzun vermiş olduğu gensoru önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında, Meclisin bugünkü tablosu, gerek iktidar partisi sıralarının gerekse de Hükûmet sıralarının bu şekilde boş olması, gensoru önergesiyle ilgili halkın ve muhalefetin denetim anlayışına iktidar partisinin uzun süredir duymuş olduğu saygıyı göstermesi açısından ibret vericidir. Diğer taraftan, bu görüşmelerin özellikle pazartesi gününe alınması yani canlı yayında, halkın denetim hakkını engelleme üzerinde bir karar tasarrufunda bulunulmuş olması ve belki de Meclis pratiğinde görülmeyecek şekilde 4 gensorunun aynı gün görüşmeye açılmış olması da, yine, iktidar partisinin muhalefetin ve halkın denetimine duymuş olduğu saygının bir göstergesi olarak burada ifade edilmelidir.

Biz aslında uzun süredir Parlamento iradesine saygısı kalmamış bir Hükûmetten ve o Hükûmetin bir üyesi olarak da Dışişleri Bakanının pratiklerinden bahsediyoruz. Sadece geçen hafta üç gün üst üste muhalefet partileri Kilis sınırında yaşanan hadiselerle ilgili, ilgili bakanın ve Dışişleri Bakanının buraya gelip bir bilgilendirme yapması talebini defalarca iletmış olmasına rağmen, maalesef, Dışişleri Bakanı zahmet edip Parlamentoya gelmemiş, Genel Kurula, milletvekillerine ve Türkiye kamuoyuna gerekli bilgilendirmeleri yapmamıştır.

Biz Kilis sınırındaki olayların vahametini bakanların ya da siyasetçilerin yaptığı açıklamalar üzerinden değil, MİT Müsteşarının ve Genelkurmay Başkanının Kilis'e yapmış olduğu ziyaret üzerinden öğrenmiş olduk. Son bir buçuk ay içerisinde Kilis'te 6 yurttaşın yaşamını yitirmesi, onlarcasının yaralanması üzerine meydana gelen vahim saldırılarla ilgili bu Meclis gündemini takip eden herhangi bir yurttaş ya da herhangi bir milletvekili tek bir bilgi kırıntısına bile sahip olamaz; gazetelerden, medya ekranlarından almış olduğumuz haberler doğrultusunda değerlendirme yapmak durumunda kalıyoruz. Dolayısıyla, bütün bu ciddiyetsiz yaklaşımlar, Parlamento ve halk iradesini hiçe sayan anlayışların kendisi bile, bu Bakanın bu gensoruyu ne kadar hak ettiğini ortaya koyuyor.

Tabii, bu on dakikalık süre içerisinde birçok konu başlığına girmek mümkün değil; herhâlde, ben, on saat kesintisiz olarak burada konuşursam, bu Dışişleri Bakanının ortaya koymuş olduğu yanlış politikaların ülkemizi nereye getirdiğini ancak ifade edebilirim.

O nedenle, çok kısa başlıklarla, Dışişleri Bakanı Sayın Çavuşoğlu'nun bu gensoru önergesini neden hak ettiğini burada ifade etmeye çalışayım.

Şimdi, birincisi, hepinizin malumu olan çökmüş bir Suriye ve Orta Doğu politikası. Sanırım gensoru tartışmalarının ana ekseninde, merkezinde de bu çökmüş Suriye ve Orta Doğu politikası yer alacak.

İkinci önemli konu başlığı, artık sadece mülteci tehdidine dayanmış olan bir AB ve Avrupa ilişkisi.

Üçüncü önemli konu başlığı, turizm ve ekonomi başta olmak üzere, sosyal ve toplumsal yaşamı derinden sarsan Rusya krizi.

Dördüncü önemli başlık, bir randevu almak için bile artık neredeyse kılıktan kılığa girilen ve sonra alınan randevuyu iç kamuoyuna bir başarı olarak sunan ABD'yle olan ilişkiler.

Beşincisi, “...” (x) pragmatizminden yola çıkarak İsrail'e “terör devleti” diyen, iç siyaset malzemesi üretkenlerin içerisine girmiş olduğu çıkmazda, “stratejik değerli yalnızlıkla” beraber, tekrar “dost İsrail devleti”ne çark ve Amerika'da Yahudi lobilerinin kapısında randevu bekleyen o tutum.

Başlıkları artırmak mümkün. Yani her bir ülkeden ayrı ayrı burada sıralamak mümkün değil, ama Mısır'la ilgili “Darbeci Sisi”den İstanbul'da aidat rica edilen “Cici Sisi”ye savrulması, herhâlde önemli bir örnek olsa gerek.

Irak'la ilgili, yani yanı başımızda olan komşu ülkeyle ilgili çok fazla konuşmaya gerek yok. Ancak “vatan, millet, Sakarya” edebiyatını içeride ve dışarıda yapanların Musul'daki tek vatan toprağı olan Musul Başkonsolosluğunu önce IŞİD çetelerine teslim etmeleri, sonra koalisyon bombardımanı sonucunda şu anda orada yellerin esmesi bile bu dış politikanın ne kadar başarılı olduğunu ortaya koyuyor. Tamamen yalnızlaşmış ve sadece birkaç diktatöryal ilişki ağı üzerinden ayakta tutulmaya çalışılan bir dış politika hezimetleriyle karşı karşıyayız. Altın klozeti omzunda, IŞİD, El Kaide kartı cebinde olan bir Suud diktatörünün üzerinden çıkış arayan bir hezimet burada ifade etmek zorundayız. Tabii, bölgede sıfır sorun ve Neoosmanlı bir hayalperestlikle ortaya çıkılan yayılmacılıktan sıfır komşu ve değerli yalnızlığa savrulan bir tükeniş ifade etmemiz gerekiyor.

Yani “Karnesinde tüm bu başarısız notları olan Bakanın hiç mi başarılı yaptığı bir iş yok?” diye sorarsanız, evet, bazı konularda da gerçekten başarılı işler ortaya koydu. Özellikle son ABD gezisinde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ı kusursuz bir şekilde karşılaması başarı hanesine yazılacak bir not olarak ifade edilebilir. Hatta karşılama o kadar başarılı olmuştu ki Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Amerika yerine Ankara'ya indiğine dair bir intibaya sahip olduğu rivayet ediliyor. Tabii, gidilen yerde Cumhurbaşkanının kendisini evindeymişçesine hissetmesini sağlamak Dışişleri Bakanı açısından herhâlde sahip olunan tek başarı hikâyesi olarak ifade edilmeli.

Bütün bu bahsetmiş olduğumuz tabloyla birlikte özellikle Başbakan Davutoğlu'nun dış politikayla ilgili “Sabrımızı kimse sınamasın, gücümüzü kimse test etmeye kalkmasın, bizden habersiz bölgede yaprak kıvıldamaz.” çıkışları artık sadece mizah dergisinin kapaklarını süslüyor. Bütün inandırıcılığını yitirmiş olan bu yaklaşımlara en bariz örneği ise Başika üzerinden verebiliriz. Başika'ya hesabı kitabı yapılmamış ancak son derece kararlı bir şekilde yapılan çıkarmadan sonra, uluslararası aktörlerin ortaya koymuş olduğu fırçalarla birlikte usul usul nasıl sıvışıldığı, nasıl bir sıvışma hareketine geçildiği, sanırım, burada ifade edilmesi gereken önemli bir husustur. Neyse ki bütün bu bahsetmiş olduğumuz karamsar tablo içerisinde, içeride ve dışarıda hepimiz kaygıya doğru sürüklenirken, çok şükür ki Komor Adalarıyla kalkınma ve stratejik anlaşmalar imzalayarak bu ülkenin dâhilî ve haricî bedhahlara asla pabuç bırakmayacağı bir kez daha, bu Hükümet tarafından dost ve düşmana gösterilmiştir. İşte, bütün bu bahsetmiş olduğumuz hezimetleri yaşatan bir Hükümet ve Dışişleri Bakanı pratiğiyle karşı karşıyayız.

Tabii, ayrıntılı olarak arkadaşlarımız da bahsedecekler; Suriye ve Orta Doğu politikasına özel parantezler açmak gerekiyor. Tekçi, etnik ve mezhepsel temelde oluşturulan Suriye politikası, sadece birkaç saat içerisinde Şam'ın alınmasını, Emevi Camisinde namaz kılınmasını, hadi, diyelim ki olmadı, üç ay içerisinde yapılacak olan bir rejim değişikliğini öngörüyordu. Bunun için bölgede Müslüman

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Kardeşler’le geliştirilen ilişkiler yetmemiş, IŞİD, El Nusra, Ahrar el- Şam, Ceyşul İslam gibi barbar birtakım çete örgütleriyle her türlü kirli ilişkiye girilmiştir. Rejim değişikliğinin yapılmayacağı açığa çıktıktan sonra da bu çete yapıları Rojava üzerine saldırtılmış, Kürt halkının şahsında, oradaki statü temelinde Rojava halklarının iradesi kırılmak istenmiştir. Yani, özcesi -zaman yetersiz olduğu için özetlemeye çalışayım- baştan sona hezimet getiren, baştan sona iflası yaşayan bir dış politikanın mimarı olarak Sayın Çavuşoğlu hakkında vermiş olduğumuz bu önerenin isabetli olduğunu düşünüyor, özellikle iktidar partisinden gelecek destekle birlikte bu Bakanın düşmesinin dış politikada yeni bir sayfa açılmasına vesile olabileceğini ifade etmek istiyorum.

Hepinize saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi gruplar adına ilk söz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy’a aittir.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

MHP GRUBU ADINA RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi adına Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Dışişleri Bakanı hakkında verilmiş olan gensoru üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Öncelikle ifade etmem gereken söz... Türkiye’de dış politika diye müstakil bir alan var mı; yoksa dış politika ile iç politika artık birbiriyile iç içe girmiş durumda, birbirini etkileyen bir süreç mi; yoksa biri diğerine kullanılan, biri birine vasıta yapılan bir alan mı sorusunun ciddi anlamda sorgulanması gerektiğini düşünüyoruz.

İkincisi: Adalet ve Kalkınma Partisinin dış politikadaki tutum ve davranışlarının, tıpkı iktidar yıllarının başından bu tarafa “Paradigma değişmiştir, statükocu eski Türkiye tarihte kalmıştır, biz yeni Türkiye’yi inşa ediyoruz.” söylemlerinin kendisini dış politikada göstermesiyle doğru orantılı olduğunu görüyoruz.

Evet, kabul, değişen dengeler, yaşanan olaylar daha hareketli birtakım uygulamaları yapmayı gerekli kılabilir fakat sizden öncekileri yok sayarak ileriye doğru gidemezsiniz. Örneğin, Türkiye kuruluş yıllarında yüz elli yıllık, iki yüz yıllık yangın coğrafyasının tecrübesiyle, Osmanlı kurmay heyetinin oluşturduğu kurucu iradenin tecrübesiyle “Yurtta sulh, cihanda sulh.” demişti ve çekilerek küçüldüğü o coğrafyanın arkabahçesinin ne kadar tehlikeli olduğunun farkındaydı, bu söz ona göre söylenmişti. Fakat 1960’lara kadar belli ittifaklarla -Sadabat Paktı, Bağdat Paktı gibi hususların dışında- bölgeyle çok fazla ilgilenilmese de 1960’tan sonra çok yönlü Orta Doğu merkezli ve çok yönlü politik diplomasiye geçildiği de bilinen bir gerçek. Özellikle, 1967 ve 1973 yılları arasındaki Arap-İsrail savaşında Türkiye tavrını beyan etmiştir ve Amerika’nın İncirlik Üssü’nü kullanmasına izin vermemiştir ve dolayısıyla Arapların yanında yer almıştır. 1980’lerde ve 1990’larda Türkiye’nin bölgedeki gelişmelere doğrudan angaje olmadan gerek ekonomik gerekse siyasal, askerî bağlar kurduğunu gördük; bu, yaşanmış bir gerçek.

Dış politikada önemli gelişme zaman içerisinde Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidarıyla birlikte yeni Türkiye söylemleriyle başlamıştır. Tamam, yeni Türkiye söylemleriyle başladık, iyi, güzel ama başlarken bir kere iş tutma süreçleri sıkıntılı başladı. Geliş süresinde Türkiye’nin içerisinde -iddia edildiği gibi- statükonun ve resmî ideolojinin şerrinden Brüksel’in ve Washington’ın şefaatine sığınma

süreci başladı ve Avrupa Birliğiyle olan ilişkiler konjonktürel olarak o dönem ihtiyaç duyulduğu için bahar mevsimi gibi, özgürlükler ülkesi gibi ifade edildi yani 2002, 2004, 2005 yıllarına kadarki süreç aynen böyle devam etti.

Şimdi o arada ilginç bir şey daha oldu: BOP projesi ilan edildi ve eş başkanlıkla ilgili tartışmalar başladı. Bunu aldık... Arap Baharı süreci paradigmayı değiştirdi komple, bölgede değişim, dönüşüm var, biz de burada fırsatı yakalamalıyız. İyi de nasıl yakalamalıyız? Özne olarak kendi ilkelerimizle mi yola çıkıp yakalamaya çalıştık, yoksa nesne olup birilerinin vasıtası noktasında mı olduk? Bence başlarken nesne olarak başladık, özne olarak başlamadık. Yani büyük oyun kurucularıyla aynı yatağa girdik ve sonuç almak için birlikte iş tutmaya çalıştık. İyi de 57'nci Hükûmetin yıkılmasına sebep olan Irak işgaline karşı duruş ile Arap Baharı söylemlerinde eş başkanlığı kabul edip Orta Doğu coğrafyasında emperyalizmin çizmelerinin dolaşmasına vesile oldunuz yani "Neden oldunuz?" diye böyle acımasız cümleler kurmak istemiyorum çünkü inanıyorum ki bu toprakların alını secdeye varan iman, ihlas sahibi insanları veyahut da buna benzer, samimiyetle vatanını düşünen insanların da oy verdiği bir kesim bunu bilerek yapamaz elbette. Ama, buradaki stratejik eksiklik ve hata... Bunlarla iş tutmanın sonucunun sizi çırak çıkartmaya dair gideceğini bilmekle ve gerçekten o dönemde yerli ve millî olmakla mümkündü. Siz bunları test edip onayladıktan sonra ve bütün bu süreçler, Irak'la başlayan, Suriye'yle devam eden -tüm Orta Doğu'da- Libya, Tunus derken yangın yerine dönmüş bir memlekette işin içerisinden çıkamaz bir noktaya geldikten sonra, yerlilik ve millîlik ile millî kahramanlık söylemleri artık kendisiyle çelişen bir durum arz etmekte.

Yani "Stratejik hatalar taktiksel kahramanlıklarla telafi edilemez." diye bir söz vardır. Stratejik derinlikler içerisinde mücadele verilirken stratejik iflas ve müflisliğe dönüşüp üzerine kitaplar yazılabilir noktaya geldi dış politika. Belki sadece kitaplar değil, ileriki günlerde doktora tezleri yazılacak ciltlerce, elbette ki yapılan ve ortaya konulan fiilî durumların anlaşılması için kitaplara gidilecek. Ama buradaki temel problem, kendinizden öncekileri yok sayıp yeni bir sayfa açma ve geleneği, tecrübeyi, müktesebatı yok kabul etme. Bu, doğanın kuralına aykırıdır sayın milletvekilleri. Zaman denilen kavram kaybolmaz, geçer, öyle bir geçer zaman ki deriz ama öyle bir kaybolmaz biriktirir ki zaman, medeniyetleri, devletleri, kişileri var eder. İşte, bu tecrübelerle, bu varlıklarla siz yarınlarınızı aydınlatacak hafızayı oluşturunuz.

Siz, üçüncü köprünün açılışını yapıyorsunuz, sağ olun ama sizden önce 2 tane köprü var, 2 tane köprü var ki üçüncüyü yapıyorsunuz. Üçüncü havalimanı diyorsunuz, demek ki 2 tane var; ha, varlıkları, doğruluğu tartışmalı bir konu. Demek istediğim, devlette devamlılığın esaslı ve o tecrübelerin üzerinde var olabileme... Siz, bu kapsamda uyarıları dinleyemediniz; Müsteşarlık yapmış, Bakanlık yapmış ve dış politikayı "Uçurumun kenarına gelmiş." şekilde ifade eden Onur Öymen'i dinleyemediniz. Siz, vaktinde tezkereler meselesi dâhil, diplomatik uyarılar dâhil, siyasette bulunduğu dönemde büyükelçi kökenli olan siyasetçileri dinleyemediniz. Siz -muhafeften samimi uyarılarını- "Muhalefet ne söylerse söylesin, biz yüzde 49'u aldık, bildiğimize gideriz." dediniz ve dedikleriniz ve bildikleriniz pişirilenlere maalesef yetmedi.

Bakıyoruz şimdi etrafa yani sıfır sorun ve huzurlu bir ülke arzusuyla yola çıkıp yoldaş olduklarımız bugün neredeler? Yani, Irak'a bakıyoruz, baktım kürsüye çıkmadan önce 1 Kasım seçimleriyle ilgili Adalet ve Kalkınma Partisi Irak'la ilgili ne düşünüyor? Irak'ın birlik beraberliğinden, Anayasası'na saygıdan, tek devlet olmasından... Çok güzel, yer doldurmak için samimi duygular var. Uygulamalara bakıyoruz, Sayın Bakanım, yani Irak'ın bir bölümü olan yerdeki otonom yapıyı muhatap kabul edip merkezî Hükûmeti yok sayarak uluslararası anlaşmalar yapıyoruz. Uluslararası yapılan bu anlaşmalar nereye götürüyor bizi? Uluslararası hukuk ihlallerine ve uluslararası meşruiyet alanımızın kaybolmasına

gidiyor. Benzeri duruma bakıyoruz, Suriye'yle olan ilişkilerde uluslararası hukuk ve uluslararası meşruiyet alanları diyor ki: "Bölgenizde her ne kadar kaos olsa da alınacak tedbirleri uluslararası hukuktan kopmadan ve meşruiyetinizi kaybetmeden alınız." Biz ne yapıyoruz? Hâlâ bu memleket MİT tırları tartışmasında, hâlâ bu memleket "İŞİD'e yardım yapıldı mı?", "Türkmenlere giden tırlar oraya mı gitti, buraya mı gitti?" tartışmasında. Evet, "Türkmenler" dediğimizde de bakıyoruz, Misakımillî sınırları içerisinde, ilk Misakımillî'de sınırlarımız içerisinde bulunan Irak, Kerkük Türkmenleri dâhil ve Suriye Türkmenleri dâhil Türk kültürünün en yakın coğrafyasındaki Türkmenlerle ilgili ne yaptık? Bugün, siyaseten, nüfus olarak bile Türkmenlerden nüfusu çok daha az olan ama bölgesel konjonktürün ve terörün rüzgârıyla ve uluslararası güçlerin bölgede koridor açması, kantonlar oluşturarak sözde kürdistanı zemin hazırlaması gerekçesiyle bölgedeki başka etnik kimliklerin Türkmenlerden fersah fersah çok daha öne geçtiklerini görüyoruz. Bu da kendi içerisinde sorunsal oluşturuyor.

Şimdi, geliyoruz, ondan sonra PKK, PYD, YPG tartışmalarında; "PKK terör örgütüdür.", "PYD, PKK'nın uzantısıdır.", "PYD'ye yardım ve yataklık yapmayın, yapılanlara engel olun, uluslararası hukukta bunun şikâyetinde bulunun." diye Milliyetçi Hareket Partisi defalarca uyardı ama Adalet ve Kalkınma Partisi bu uyarılar yapılırken neler yaptılar diye şöyle bir göz attığımızda; ya, Salih Müslim'i Türkiye'de ağırladı Kırşehir'de sanırım eğitim vesair altyapısı hazırlandı, hastaları tedavi edildi. Tamam, iyi, hoş, güzel, insani anlamda birtakım unsurlar olabilir ama bir gecede nasıl oldu PYD terör örgütü PKK'nın eşittiri? Nasıl oldu, biliyor musunuz? Dış politikada siyaset tıkandı. Suriye'nin geleceği toplantısıyla ilgili bir toplantı yapılacaktı, oraya PYD temsilcilerinin gitmemesi gerekiyordu, bu bir devlet politikasıydı -Türk devletinin- ama siyasi irade, Sayın Bakan ve Hükümet bu konuya engel olamıyordu, engel olabilmesi için devletin devreye girmesi lazımdı. Millî Güvenlik Kurulu toplandı, "Terör örgütü olarak tanımlanan PYD oraya gidemez." diye karar alındı. Alınan bu karardan sonra da siyasi irade bunu terör örgütü olarak ifade etmek durumunda kaldı. Bakıyoruz, tamam, onu orada ilan ettin, arkasında dur o zaman, gereğini yap o zaman. "Amerika'yla olan ilişkilerimizi PYD için riske mi atalım canım?" a mı geldik şimdi?

Sayın milletvekilleri, özellikle iktidar milletvekili, bu konulara kafa yorduğunu düşündüğüm, okuyan değerli arkadaşlarım; bunu iç sorgusu olarak parti içerisinde mutlaka gündeme getirmek durumundasınız ve tartışmak durumundasınız. Aksi takdirde, bu meseleler çok daha farklı noktalara giderek Türkiye'yi ciddi anlamda sıkıntılara koyabilme ihtimaline çok sahiptir. İşte, Şam'da cuma namazı kılamadık ama Türk dış politikasının cenaze namazını bugün kılabiliyoruz çünkü, dediğimiz gibi, gündelik reflekslere bağlı reaksiyonlarla dış politika uygulamalarının içerisindeyiz. Bu uygulamaların, Avrupa Birliği ilişkisi, Rusya krizi, Mursi ve Mısır ilişkisi, Ukrayna krizi, Kıbrıs yanı başımızda, tek tek bunların içerisine girip Adalet ve Kalkınma Partisinin karnesini ortaya çıkarmaya çalışırsak değerli milletvekilleri, bu karneden Adalet ve Kalkınma Partisi geçer not alamaz. Adalet ve Kalkınma Partisinin bu karneden geçer not alamaması ülkenin bugün içerisinde bulunduğu kriz ve kaos ortamı ve terörle mücadelenin çok yönlü olması hasebiyle, teröre ve teröriste mesafe koyamayan, onların gölgesinde siyasete mecbur ve mahkûm kalan yapılanmaların bu önergeyi vermesi bu tartışma zemininde bizim devlet ve millet bekası ve mücadelesi noktasında bu önergeye aleyhte oy kullanmamız için yeterlidir. Aleyhte oy kullanmamız, bizim, Adalet ve Kalkınma Partisinin kendi içerisindeki çelişkilerini ortaya koymak ve uyarma sorumluluğumuzu bir kenara koymamıza asla engel değildir.

İçime dokunan bir şey var, içimizden bazı milletvekillerinin de aracılık yaptığı iddia edilen şu Süleyman Şah Türbesi'ni taşıma meselesi. Allah için, yani, bizim için türbeler manevi yerler, coğrafyanın vatanlaşmasının ifadesidir. Alperen gazilerin, yer tutanların manevi kültürü, Türk-İslam medeniyetinin sembolüdür. Bu, İŞİD'ci sefeli akımların, Baasçıların ve Arap kültürünün reddettiği ama Türk kültürünün erken dönem inanç sisteminden bu tarafa kadar getirmiş olduğu mezar ve mezarlıklar ve

kutsal kabul etmiş olduğu, büyük ulu kişi kabul ettikleri şahısların yatırımları. Süleyman Şah Türbesi'nin, yatırımın oradan kaldırılması sırasında PKK'yla, PYD'yle ve onların siyasal uzantılarıyla İstanbul'da iş tutuldu mu, tutulmadı mı? Bunu nasıl yaptınız? Buna niye müsaade ettiniz? Buna müsaade ettiyseniz bugün kalkıp birlikte yol yürümek durumunda olduğunuz bu eşhasla bugün itibarıyla kavga ederken onlar kalkıp bunları önünüze koyarsa ne yaparsınız diye hiç düşünmediniz mi?

Değerli milletvekilleri, işte burada devlet adamlığı nosyonu siyaset yapma zorunluluğu ortaya çıkıyor. “Türkiye’de dış politikayı paradigma değişimi üzerinden monşerlerden kurtaracağız, dış politikadaki statükocu büyükelçilerden Türkiye’yi temizleyeceğiz.” anlayışıyla hafızayı ve tecrübeyi yok kabul edenler, özel sektörden profesyonel anlamda istihdam ettikleri, kendi arkabahçelerini oluşturdukları diplomat misyonu bu hafızadan mahrum oldukları için bu hataları yaptılar.

Bakın, bu sivilleşmenin olumlu tarafları da var. Bu olumlu taraflarda güzel işlerin yapıldığını da görüyoruz. Sayın Bakan, Yunus Emre Enstitüsünün kültürel diplomasi çalışmalarını lütfen önemseyin ve destekleyin ve bir an önce oraya -atanma kriterlerinde kanunda değişiklik yapmadan- yine Türkoloji mezunu olan birisini atayarak o hizmetlerin Şanghay’dan başlayarak Orta Doğu’nun, Türk dünyasının ve Avrupa’nın pek çok yerinde Türkçenin ve Yunus Emre’nin misyonunun devam etmesini sağlayın.

Adalet ve Kalkınma Partisinin Türk dünyasıyla ilgili müstakil bir programını, politikasını veya uygulamalarını biz hiç göremedik. Yani bırakın Özbekistan’la olan problemlerin çözülmesini, ortadan kalkmasını, biz Türkmenistan’la, Kırgızistan’la, bu manada Kazakistan’la hangi durumdayız ve politik stratejimiz ne? Acaba, yeni bir projenin ihalesine girip onu aldıktan sonra mı Türk dünyası politikası aklımıza gelecek tıpkı BOP sürecinde olduğu gibi? İşte burada biz kendimiz olarak ne yapacağız?

Bakın, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri; en son yaşanan, ülke içerisindeki krizlerde Türk dünyasıyla olan ilişkinin ne anlama geldiğini Azerbaycan devleti göstermiştir. Oraya gitmesi gereken Cumhurbaşkanı, terör krizinden dolayı gidemeyince, kardeş Devlet Başkanı, Türkiye’ye gelip can suyu olabilmıştır. Pekâlâ biz, Ermenistan’la olan sorunda bu manada o 1915 olaylarını bir kenara koyalım. Karabağ işgal altında, Karabağ’da Ermeniler, topraklarını işgal etmiş, bırakmıyor. Azerbaycan ve Ermenistan arasında işgalden kaynaklı büyük bir problem var, biz “iyi şeyler olacak” söylemleriyle Türkiye’de dostluk maçları adına psikolojik operasyon yapıp Ermenistan takımını davet ediyoruz. Ermenistan Devlet Başkanıyla dönemin Cumhurbaşkanı maç izlerken açılan Azerbaycan bayraklarını çöpe atabiliyoruz ya da müdahale edebiliyoruz. Daha sonra bu kardeşlerimize muhtaç olup onlarla “iki devlet bir millet” söylemleriyle yeniden beraber şarkılar söyleyebiliyoruz.

Türk dünyasıyla ve bölgesel anlamda komşularımızla olan ilişkileri dönemsel ve konjonktüre bağlı olarak kurmamalıyız değerli arkadaşlar. Kırım Tatarlarının 1944 sürgününden bu tarafa yeniden ülkelerine dönme mücadelelerine hepimiz tanığız. Cengiz Aytmatov’un Türk dünyasını okuduğumuz gibi, Cengiz Dağcı’nın bir şekliyle yüreğimize tercüman olan romanlarıyla büyüdük. Elbette ki Kırım Türklüğü, yüreğimizin yarasıdır ama Kırım Türklüğüyle Ukrayna-Rusya krizi içerisinde müdahil olup olmama konusunda kararsız kalıp şeklen durumu kurtaralım ama Rusya uçağının düşürülmesi krizi büyüyünce Rusya’ya “Sen benim sınırlarıma kadar gelirsen Ukrayna ve Kırım politikası kartımı açarım ben.” diye kendi ihtiyacımız olduğu için o kartı açmayalım. Bunu dönemsel olaylara bağlamayalım, bir devlet politikası olarak yapılması gerektiği için yapalım. Hülasa, bu kapsamda Milliyetçi Hareket Partisinin uyarılarını, Milliyetçi Hareket Partisinin tespitlerini, yerinde ve zamanındaki okumalarıyla beraber sizlere olan tavsiyelerini ciddiye almanızı istirham ediyoruz.

İran, Kasrışirin’den bu tarafa sınırlarımızın değişmediği ve çok köklü bir medeniyetin bir devleti. Rejim değişikliklerinden sonra bile biz uluslararası ilişkilerde mümkün olduğu kadar İran’la sorun yaşamamaya çalıştık ama 1980’lerin sonunda, rejimin Türkiye’ye ihracıyla ilgili çalışmalar elbette ki

hepimizi rahatsız etti ve devlet, gerekli tedbiri almaya çalıştı fakat sonrasında öyle bir noktaya geldik ki İran'la, bir Zencani ile bir Zarrab meselesi ve uluslararası ambargonun delinmesiyle ilgili süreçler şimdi tekrar başımıza koskoca bir fatura çıkartıyor ve gerek İran'daki dava gerekse Amerika'daki dava, uluslararası bir güvenlik sorunu hâline mi geliyor?

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisinin görüş ve düşüncelerini kısaca özetlemeye çalıştım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ersoy.

Sayın milletvekilleri, birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.36

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.48****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 74’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

(11/5) esas numaralı Gensoru Önergesi’nin gündeme alınıp alınmamasına ilişkin görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Hükûmet? Yerinde.

Şimdi, söz sırası gruplar adına, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Celal Doğan’a aittir.

Buyurun Sayın Doğan.

Buyurun efendim, süreniz yirmi dakikadır.

HDP GRUBU ADINA CELAL DOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisi adına Dışişleri Bakanı hakkında verilen gensoruyla ilgili söz aldım. Parti düşüncelerini arz etmek için huzurlarınızdayım. Tümünüzü saygıyla selamlıyorum.

Türk dış politikasının tevarüs ettiği sürelerle baktığımızda Osmanlı ve cumhuriyetle gelen klasik bir dış politikamız söz konusuydu ve bunun oturduğu temel de genellikle “Yurtta ve cihanda barış” esasına dayanıyordu. Bunu dış politikanın eksiksiz, mükemmel olduğu anlamında ifade edilen bir anlayışla söylemiyorum. Türkiye Cumhuriyeti devletin zaman zaman dış politikada hiçbir devletin yapamayacağı kadar yanlışlar yaptığı da söz konusu olmuştur. Bunlardan birisi, Birleşmiş Milletlerde, Cezayir Ulusal Kurtuluş Savaşı’nda bizi örnek alan ülkenin aleyhine oy kullanan bir dış politika da izlenebilmiştir. Dış politikanın belki temeli olmamış ama özellikle Orta Doğu’da Kuzey Irak’la ilgili, Millî Güvenlik Kurulunda alınan Kürdistan’da kurulacak yerel bir yönetimin savaş sebebi sayılacağı anlayışıyla da dış politika esas olarak yönlendirilmek istenmiştir.

Bu nedenle, AK PARTİ’nin devraldığı dış politikanın, 2011 yılına kadar çok büyük zikzaklar çizmeyen bir anlayışla o politikaya sadakat gösterdiği görülmektedir ama 2011 yılından sonra Türkiye’de ne olursa AK PARTİ’nin akla ziyan bir siyasetle dış politikada kolay kolay becerilemeyecek maharetteki zekâyla dış politika Türkiye’de altüst olacak noktaya getirilmiştir. Buradaki konjonktürü de iyi tespit etmekte fayda vardır. İçinde bulunduğumuz o günkü konjonktürde açıkça bölgesel ve küresel olarak şartlar da pek doğru şartlar değildir; zor şartlardır, o şartlarda dış politika yürütülmeye çalışılmıştır.

O şartlardan kastım da şudur: Özellikle bu bölgedeki faktörlerin başında Sovyetler’in bulunduğu, İran’ın durumunun ne olduğu ve özellikle Orta Doğu’da başlayan “Orta Doğu’daki bahar” dediğimiz -demokrasi baharı, rüzgârı, neyse- o baharın getirmiş olduğu sonuçlarla karşı karşıya kaldığımız bir ortamda dış politikayı yönlendirmeye çalıştık.

Suriye, dahası Sovyetler’de uygulanan ambargolar, petroldeki düşüşler, her diktatörün başvurduğu gibi Putin de iç politikadaki gücünü ayakta tutabilmek için dış politikadaki şoven anlayışıyla milliyetçiliği yukarıda tutma çabasına girmiştir. Bir de bunun üzerine düşürülen Rus uçağı da onun eline çok ciddi bir koz vermiştir. Biraz ileride ona geleceğim, ne sonuçlar doğurduğunu hep birlikte göreceğiz. İran’ın uzun süre maruz kaldığı ambargo, özellikle nükleer meselesini dünya çapındaki

Amerika gibi ülkelerle çözdükten sonra ayağındaki prangalar çözülmüş, bu kez bölgede daha ciddi bir aktör hâline gelen İran'dan, geçmişteki sabıkasındaki Şii anlayışını, mezhep anlayışını da yeniden hortlatmayacağı konusunda bir garanti almanın söz konusu olmadığı bir ortamda bulunduğumuzu da söylemek istiyorum.

Keza özellikle Mısır'da cereyan eden olaylar, Suriye'deki durumun getirdiği vahamet. Türkiye'nin bu şartlarda nasıl bir siyaset izlemesi gerektiği konusunda düşünmesi, derinlemesine tahliller yapması gerekirken klasik politikamızdan ayrılarak maalesef, Sayın Başbakanımızın "Komşularımızla sıfır sorun." anlayışına değinen bir klişe lafla işin içine, daha doğrusu Orta Doğu'daki bataklığın içine doğru yavaş yavaş sürüklendiğimizi görüyoruz.

Sıfır komşu, daha doğrusu "sıfır sorun" meselesi, Türkiye'de bizi şu noktaya getirmiştir: Maalesef sıfır komşu bırakacak noktaya getirmiştir. Buradaki kastım da şu: Siyasette insanların hayalleri ve amaçları olabilir ama bu hayaller ve amaçlar gerçeklere oturmuyorsa sonunda geldiğimiz duruma düşeriz.

Hayatımdan birkaç örnek vermek istiyorum müsaade ederseniz. Türkiye'de devleti yöneten sayısız devlet adamıyla birlikte olduğum dönemler oldu, bire bir ağızlarından işittiğim laflar oldu, bire bir olmasa bile bıraktıkları eserlerden yaptığım tespitler oldu. Mustafa Kemal'in Musul ve Kerkük'le ilgili deyişi bütün dünyaca malumdur. Biliyorsunuz, Musul, 637 yılında İslam ülkelerinin eline geçti, uzun süre Osmanlı İmparatorluğu'nun himayesinde kaldı. Lozan'da Misakımillî'nin dışında olmamasına karşın, biz, Musul meselesini Birleşmiş Milletlere ancak petrol karşılığı götürecek bir noktaya kadar taşıyabildik. Yani Mustafa Kemal'in oradaki tabiri şuydu: "Burası, bölge için bir urdur." Onu bir tespit olarak koyalım.

Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Yönetim Kurulu üyesiydim. Ecevit, bizim Genel Başkanımızdı. Bizi olağanüstü toplantıya çağırdı bir gün acil, şu lafı sarf etti: "Bir gün önünüze Musul ve Kerkük gelirse bunun bir İngiliz veya bubi tuzağı olduğunu asla unutmayın ve bu faka basmayın. Bir genel başkan olarak size bu vasiyette bulunuyorum." dedi. Bu da onun bir tespiti idi.

Sayın Demirel'le Zincirbozan'da bulunduğumuzda, bir gün dolaşıyordum, cebinde bir Serkisof saat gördüm, arkasında "Devlet Demiryolları, Musul ve Kerkük" yazıyordu. "Sayın Başbakan, nedir bu?" dedim. "Bir gün buraya giremezsem, gözüm açık gider." dedi. Ama hiçbirisi, kendi şahsi düşüncelerini devlet politikası hâline asla getirmediler. Bu nedenle Sayın Davutoğlu'nun Türkiye'deki dış politikada özellikle getirmiş olduğu kendi hayallerine uygun "Nasılse bölgenin tamamı evladıfatihanındır." tabiriyle bu konudaki bizim bu bölgede yapacağımız liderliğin kaçınılmaz olduğu inancıyla getirdiği nokta, Türkiye dış politikasında hiç görülmemiş, başka ülkelerin iç politikasına müdahale noktasına bizi taşımıştır.

Biz şunu biliriz açıkçası: Bizim komşumuz Suriye'dir, doğrudur, rejimi farklıdır; komşumuz Rusya'dır, onun da rejimi farklıdır. Farklı rejimlerin başındaki devletlerle dış politikadaki münasebetlerimizin iç politikalarına karışmamızı asla ve kata caiz kılmayacak bir anlayışla hareket etmemiz gerekirken maalesef biz, hem düşünce olarak hem fiilen bazı ülkelerin iç politikalarına müdahil olmaya çalıştık. Lafta da çok parlak laflar söyledik. Dış politikada özellikle Sayın Başbakanımızın kitaplarında ve söylemlerinde çok parlak laflarla karşılaştığımızı biliyorum ama gerçek odur ki dış politikada laflarla değil, gerçeklerle karşı karşıya kaldığınızda karşınıza çıkan manzaranın farklı olduğunu görürsünüz.

Nedir bu? Dış politikada sonuç esastır. Esas neden karşılığında şudur sonuç da: Özellikle ülkeler bölgelerinde yalnızlaşmışsa, sizi hasım olarak görmeyen tek komşunuz kalmamışsa, iyi zamanlarda o kadar eleştirdiğiniz Batılı müttefikleriniz size zor durumlarda ellerini uzatmıyorsa, dünyada “aşırı örgütlere göz yuman bir ülke” imajına sahip olmuşsanız ve bunun sonucunda ülke insanının güvenliğini sağlayamayacak noktaya gelmişseniz söyleyeceğiniz parlak lafların hiçbir anlamı yoktur.

Bugün Türkiye, bu saydığım koşulların dışında, azade değildir, bunlara çok yakın bir ortamı yaşamaktayız. Dış politikadaki başarı ve başarısızlık tek bir partinin meselesi değildir. Hepimiz bu ülkenin insanıyız, bu topraklar bizim topraklarımız, bu vatan bizim vatanımız, bu ülke bizim ülkemiz. Bu ülkedeki başarıdan biz de nasipleniriz, başarısızlıktan biz de her türlü rahatsızlığı ve ızdırabı duyarız. O nedenle, şu anda yapılan tespitler, maalesef bizim dış politikada Sayın Başbakanımızın hayalci politikası.. Ki dünyada hep şunu söylemektedirler: “Türkiye’nin dış politikası hayalcidir, gerçekçi değildir.” Gerçekçi olmadığı açıkça şundan da anlaşılmaktadır: Mısır politikasında, el attığımız Mursi meselesinde özellikle ne gibi badirelerle karşılaştığımızı Mısır’da gördük. Mısır’ın başına gelenlerin büyük bir kısmın da belki de bizim dürtülerimizin etkisinin olduğu iddia edilmektedir.

Buradan, hemen Sayın Bakanımız buradayken, beni mazur görececeklerini düşünüyorum: Siz bir dış ülkenin bakanı olsanız veya devlet başkanı olsanız, komşunuz bir ülkenin... Daha doğrusu, sizin kendi ülkenizdeki bir seçime uzmanlar gönderilse, para yardımı yapılsa, onların bütün olanakları bir başka siyasi partinin kazanması için seferber edilse siz o ülke hakkında ne düşünebilirsiniz? İddia edilmektedir ki -tekzip edilmemiştir, mutlaka sizin bilginiz dâhilinde olduğunu zannediyorum ki, olmasını da dilerim; örtülü ödenek kısmını karıştırmıyorum- örtülü ödenekten 2 milyar dolar Mursi’ye yardım edildiği söylenmektedir. Bunun dışında, devletin Mısır’a resmen 2 milyar dolar yardım ettiği söylenmektedir. “Bu paranın akıbeti ne olmuştur? Hangi şartlarda Mısır’a bu paralar verilmiştir?” konusunun mutlaka bu Meclisin değerli milletvekillerinin bilgisine sunulması gerekir. İnanıyorum ki siz de muttali olduğunuz bu konularda bilgi vereceksiniz.

Bir başka el attığınız konulardan birisi, Suriye meselesine değinmek istiyorum birazcık. Suriye’nin demografik yapısı ile Mısır’ın demografik yapısı aynı değildir, şartları da aynı değildir, koşulları da aynı değildir. Öyle bir farklılık var ki -bunu devletin en tepesindeki değerli zata, Sayın Cumhurbaşkanımıza fırsat düştüğü bir ortamda arz etmiştim açıkçası- sakın ola, Suriye meselesinde PYD’yi kırmızı çizgi kabul etseniz bile asla ve kat’a oraya girmeye teşebbüs etmeyin, bizi sokmazlar demiştim. Göstermiş olduğu teveccühü, ilgiyi, alakayı, verdiği randevuyu istismar için söylemiyorum, inancım için söylüyorum, net, bu cümlelerle arz ettim. Yani “Türkiye, asla ve kata Suriye’ye giremeyecektir.” lafını kendisine arz ettim. Şunun için arz ettim: Çünkü, Suriye’ye girebilmek için... Suriye parantezini açmışken bitireyim isterseniz. Tabii ki oradaki Esad zalimdir, tabii ki oradaki rejim gerçekten kahredicidir. Oradaki rejimin, orada bulunan Kürtlere yaptığı zulmü, halkına yaptığı zulmü hiçbir diktatör yapmamıştır, bunlar ayrı bir şeydir. Ama Suriye’ye girebilmek için, önce Suriye’yi, sonra İran’ı, sonra Rusya’yı, sonra Çin’i, bilahare de belki Mısır’ı tepelemeniz lazım. Bunları aşmadan Suriye’ye giremeyeceğinizi açık ve net bilmeniz gerekirken orada bulunan bir avuç Kürt’ün -yani bahsettiğimiz Kobani’deki, Rojava’daki Kürtlerin- şahsında bütün oradaki halkları da karşımıza alacak bir siyasetin saplantısına girdik. Bundan demek istediğim şu: Bakınız, Orta Doğu’da gerçekten bir çuval inciri birlikte berbat ettiniz ama bir tek şeyi daha berbat ettiniz -en büyük kayıplarınızdan birisi- dün “Orada bizim Kürt kardeşlerimiz var.” deyip, ağızımızı açıp açık açık söyleyebilirken oradaki bir avuç Kürt kardeşinizi de düşman hâle getirdiniz.

Ben onu anlamıyorum. Şunun için anlayamıyorum: Şimdi, bir insanın eline bu kadar nimet geçebilir, bu kadar imkân doğabilir. Hatta futbolda bir tabir vardır, belki bir vuruşta iki gol atacak bir noktadayken Türkiye... Nasıl iki gol atma şansı varken? Eğer Türkiye... Kendileri de beyan etmektedirler, zaman zaman Esad’a, zaman zaman Suriye yöneticilerine -Kürtlerin orada vatandaş olma hakkı yoktur, kimlikleri yoktur, toprak sahibi olma hakları yoktur, siyasette yer alma hakları yoktur- niye bu hakları vermediğini söyleyen Sayın Başbakanıdır. Peki, şimdi ne oldu? Bir avuç insan, bir avuç toprağa, haklarına sahip olacak noktaya geldiği zaman niye terörist oldu, niye vatan haini oldu; niye öldürülmesi, yok edilmesi gereken bir komşu hâline geldi? Anlamadığım nokta bu. Dünyanın hakları konusunda Suriye rejimiyle mücadele ettiğini, telinde bulunduğunu söyleyenler, o insanlar orada yıllardır nüfus kâğıdına sahip olmayacak bir noktadan vatandaş olmaya, orada söz sahibi olmaya... Kendi topraklarını koruyanın ne zamandan beri dünyada terörist olarak ilan edilmesini sağlayacak noktaya geldi? Yoksa gerçekten terörün ve vatan sevgisinin tarifi mi değişti dünyada?

Bu nedenle, özellikle Suriye politikasında geldikleri çıkmaz sokak, Sayın Bakanım, bizim ülkemiz içindeki sorunlarımızın da çözülmesine katkı sağlayacak en büyük etkenlerden birisi olacaktı; eğer biz Rojava’ya barışçı ve dostane elimizi uzatabilseydik, bugün Türkiye’de hepimizi derinden yaralayan bu kirli savaşın, bitmesini istediğimiz, sayısız insanımızı kaybettiğimiz, ekonomimizi tahrip eden bu kirli savaşın bitmesinde de en büyük katkılardan birisi bu olacaktı ama maalesef önümüze gelen topa vurmaktan çok auta atmayı düşündük.

Bir başka şeye daha soyundunuz; özellikle Orta Doğu’da oyun kuruculuğa soyundunuz. Oyun kurucu olmak bir ülke için, büyük ülkeler için gıpta edilecek bir olaydır. Bu amaç emperyal değilse, işgal değilse, sömürgeci bir anlayış değilse ben ülkem de oyun kurucu olmasını isterim. Osman belki çok iyi anlar, futbolu sever, bilir, ona “10 numara” derler, 10 numara olmak istediniz. 10 numara olabilmek için iki şeye ihtiyaç var Sayın Bakanım; birisi, bütün futbolculardan fazla koşmanız gerekir, yani 16 kilometre koşmanız gerekir, tekniğinizin yüksek olması gerekir. Benim ülkem oyuncu olabilir ama benim ülkem 10 numara değildir, yani olduğundan...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Kendi kalelerine gol attılar.

CELAL DOĞAN (Devamla) – Olmasını istemez değilim, baş tacı ederim, mutluluk duyarım, onur duyarım, o ülkenin vatandaşı olarak da bana en büyük onuru o verir ama maalesef 1 kilo samandan 5 kilo duman çıkarmaya kalkarsanız akıbet bunun gibi olur. Nasıl olur biliyor musunuz?

Şimdi, biz, bu Orta Doğu’daki meselede koalisyona ortak değil miyiz? Bütün havaalanlarımızı açmadık mı? Bütün araç ve gereçlerimizi vermiyor muyuz? Şimdi, bana, bizim oradaki fonksiyonumuzu söyleyebilir misiniz? Antep Zırhlı Tugayı oraya taşındı. Malatya’dan birlikler geldi. Sayısız asker oraya yığıldı. Belki binlerce, on binlerce asker orada. Ne yapıyoruz biz? Kilis’e düşecek bir füzeye veya roketeye veya Karkamış’a düşecek bir roketeye karşı Sayın Başbakanımızdan açıklama şöyle... Nedir onun ismi efendim? Ne topları diyorsunuz? Çok kullandığımız bir tabir var...

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Obüs, obüs...

CELAL DOĞAN (Devamla) – Fırtına obüslerimiz. “Fırtına obüslerimiz fırtına gibi estiler, 362 kişişi imha ettiler.” Cenaze levazım birliğimiz yok orada bizim. Bir saat sonra bu açıklamalar yapılıyor. Sadece Fırtına obüslerinin gelen mermilere atışla cevap vermesi dışında yaptığımız tek bir şey yok.

Bir uçağımız, Sovyetlerin uçağını düşürdükten sonra bir uçağımız, bir kuşumuz o bölgede uçabiliyor mu? Biz de bu koalisyonun ortağıyız. Biz bu koalisyonda problem görüyorsak, müdahilsek niye orada değiliz biz? Bir başka yerde de yokuz; masada da yokuz yani barış görüşmelerinde, orada da

yokuz. Bu nedenle geldiğimiz konumu bir düşünün. Bir ülke, siyasette en iddialı olduğu... Komşusunda alevler gökyüzüne çıkıyor, dünyada neredeyse kıyametin koptuğu bir noktada, maalesef, bakıyoruz ki ortada biz yokuz, daha doğrusu bizi takan yok, bizi anan yok.

Bu nedenle, Sayın Bakanım, 1916 yılındaki manzara neyse, 2016'daki manzara aynıdır. 1916'daki aktörlere bakıyorum, önde İngilizler vardı, yandaşları Fransızlardı, takviye gücü Amerika'ydı, pay almaya çalışan Rusya vardı. Şimdi yine aynı aktörler var ama bu sefer önde Sovyetler var.

Şunu mutlaka Sayın Bakanım sizden öğrenmek istiyorum ve merakımı da gidermenizi istiyorum: Balkanlarda, daha doğrusu Kafkaslarda Ukrayna'da da çıkan meseleden sonra Rusya'nın ilhak ettiği topraklar oldu. Yani, cihan savaşından sonra ilk defa toprak ilhakının olduğu bir bölgede yaşıyoruz. Buna ses çıkartmıyor Amerika.

İki: IŞİD'le mücadele ettiğini söylemek için giden Rusya, IŞİD'le mücadele etmiyor. Neyle ediyor? Ya Türkmenlerle ediyor veyahut da Esad'ın muhalif güçleriyle ediyor. Burada bizim yüz yıl sonra öğreneceğimiz bir başka anlaşıma mı var acaba? Biz Sykes-Picot'un gerçek yüzünü, perde arkasını kırk elli yıl sonra öğrendik. Neydi Sykes-Picot'un amacı? Osmanlı topraklarının Almanların eline geçmesini önlemek için İngilizler ve Fransızlar yola çıkmışlardı. Ne oldu sonra peki? Suni haritalar, suni devletler; petrol kaynaklarını kendi uhdelerine almış İngilizlerin ve Fransızların çıkar sağladıkları bir bölgenin üzerine oturduklarını gördük.

Geçen hafta burada Urfa'ya İstiklal Madalyası verdik. İstiklal Madalyası verdiğimizde... Fransızların Gaziantep'i, Urfa'yı, Kahramanmaraş'ı terk edişleri, mücadelesinin, savaşın bitme noktası değildir; Fransızlar ile İngilizler arasındaki Sykes-Picot'la Suriye üzerindeki haklarını devrettikleri için ellerini kollarını sallayarak gitmişlerdir. Bu nedenle önümüzdeki tarihî dönemde bu aktörlerin o bölgedeki perde arkasını bu yüce Parlamente'nin bilmesi gerekir.

Bana kalsa size soracağım çok şey var ama vaktim de müsait değil maalesef. Bir istirhamım şudur: Birincisi, özellikle Mısır'a verilen paralar konusu. İkincisi, Rus uçağını düşürdük, büyük ihtimalle siz de bundan, şimdi toplumun geldiği noktadan üzüntü duyuyorsunuz. Narenciyecilerin, turizmciilerin, iş adamlarının, müteahhitlerin ne noktada olduğunu biliyorsunuz. Türkiye devletinin, daha doğrusu Türkiye Cumhuriyeti'nin bir Bakanı olarak bu halktan bir özür dilemeyi düşünüyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CELAL DOĞAN (Devamla) – Aynı şartlarda olsa yani yine bir uçak bizim hava sahamızı ihlal etse düşürmeyi düşünür müsünüz? Şunun için söylüyorum: Dün Amerikan gemilerinin üzerinden helikopterle askerlerin kafalarına degecek şekilde geçtiler, kimse oraya bir silah doğrultmadı. Bu nedenle, geldiğimiz nokta vahimdir. Bu sadece sizin değil, tüm ülkemizin sorunudur.

Bu duygularla yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Doğan.

Şimdi söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz'a aittir.

Buyurun Sayın Yılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisinin Sayın Dışişleri Bakanımız aleyhine vermiş olduğu gensorunun görüşmelerinde Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Doğrusu, Türkiye'nin şu anda hem iç politikada hem dış politikada yaşamış olduğu ağır sorunlar, artık her gün izlemeye alışık olmaya başladığımız şehit cenazeleri, sürekli çatışma görüntüleri, Türkiye maalesef sanki bir Orta Doğu ülkesiymiş gibi bir izlenim yaratıyor.

Bizim gerçekten dış politikayla ilgili iyi bir analiz yapmamız gerekir ancak bugün Meclisin sıraları maalesef boş ve daha da önemlisi, normalde böyle tartışmaları kamuoyuna aksettirmesi gereken, kamuoyuna yayması gereken Meclis televizyonu da bugün işlev görmüyor. Biz, aslında, seçtiğimiz halka karşı sorumluyuz; ne düşündüğümüzü anlatmak zorundayız, ne hissettiğimizi anlatmak zorundayız. Olan doğru varsa, elbette onu biz de takdir ederiz ama mutlaka yanlısın üzerine gitmek zorundayız. Başka şekilde muhalefet partisinin Mecliste görevi olamaz ve bu, bizim asli görevimizdir.

Bugün dünya tek kutupluluktan tekrar çok kutupluluğa doğru bir dönüşüm geçiriyor. Yerkürenin büyük bir bölümünde terör, açlık, toplu göç, iç savaş yaşanırken küçük ve istikrarlı diğer bir bölümünde de keza terör tehdidi, mülteci krizi ve ekonomik daralma sorunları yaşanıyor. Bugün dünyada devletlerin sınırları değişiyor, dünya yeniden bir şekil alıyor özellikle Orta Doğu'da. Etnik ve mezhep terörü ve siyasi sürtüşmeler yeni devletçiklerin filizlenmesine sebep oluyor. Orta Doğu ve Afrika'da siyasi çalkantı ve ülkelerin kırılğan yapıları yeni sınırların ortaya çıkmasına yol açıyor. Esasen, diğer bir söylemle, Orta Doğu'nun sınırları yeniden çiziliyor. Önümüzdeki yirmi yıl içerisinde belki de daha fazla devlet göreceğiz ve bunların çoğu Orta Doğu'dan çıkacak ve yine bu ufalanma devam ederse Orta Doğu'da nüfusu 15 milyonun üzerinde belki ülke kalmayacak. Yeni bir dinamik Orta Doğu'yu şekillendiriyor.

Sadece devletlerin sınırları mı değişiyor? Aynı zamanda rejimlerde de değişiklik var, rejimler değişiyor. Bugün bölgemizde Baasçılık, otokratik yapısı ve antidemokratik uygulamaları nedeniyle tasfiye ediliyor. Vahabi, selefi ve tekfir anlayış şiddet ve terörle özdeşleştirilmiş ve nefretle karşılanıyor. Bize giydirilmek istenen ılımlı İslam ise bugün terk edilmiş. Bunun Türkiye'de, AKP dışında, bir grup dışında savunucusu kalmamış. Böyle bir ortamda etnik ve mezhepsel fay hattının üzerine çıkabilecek, daha bütünlükçü bir siyaset oluşturabilecek belki de yegâne merhem yine laiklik. Orta Doğu'nun halkları bu çekişmeden, bu sürtüşmeden ancak laik bir devlet yapısının yaratılmasıyla çıkabilirler.

Diğer bir taraftan dış politikanın geleneksel araçlarında da değişiklik olmaya başladı bu dönemde. Aktif dış politika adına geleneksel dış politika araçları terk edilmeye başlandı. Güdümlü sivil toplum örgütleri aracılığıyla Türkiye'nin itibarına gölge düşürebilecek devlet dışı aktörlerle ilişki kurulmaya başlandı. Bu dönemde parti-devlet ilişkisi, bir süre sonra lider-devlet ilişkisine dönüştü ve maalesef Türkiye'deki siyasi iktidarın kaderi ile sanki Türkiye'nin kaderi birmiş gibi takdim edilmeye başlandı. Dışişleri ve güvenlik bürokrasisinde de kurumsal yapı yıpratılmaya başlanmıştır. Bu yıpranma sonucu, kurumlar değil bireyler üzerinden ilişkiler götürülmeye başlandı ve maalesef hâl böyle olunca dış politika şahsileştirildi. AKP'nin dış politikasında âdeta kavram enflasyonu olarak gördüğümüz "akıl ülke", "oyun kurucu ülke", "vicdani politika" gibi söylemler arazide yapılan üst üste hatalarla geçersiz kılınmaya başladı. Uygulanan mezhepçi, gerçeklikten uzak, kişiselleştirilmiş, hayalci, öngörüsüz, dışlayıcı, üstten bakan, dengeleri gözetmeyen, mezhepçi ve kibirli yaklaşım nedeniyle Türkiye, maalesef, bölgede ve dünyada yalnızlaştırıldı, itibarı ve imajı zarar gördü.

Yakın bölgemizde köklü sosyal, siyasi ve ekonomik gelişmeler olurken yapılan yanlış tercihler sebebiyle, uluslararası konjonktürün ve gelişmelerin doğru okunamaması nedeniyle, iç politikanın dış politikaya alet edilmesi ve kişisel çıkarların dış politikada takip edilmeye başlanması nedeniyle özellikle Irak, Suriye, Mısır ve Libya'da ülkemiz aleyhine siyasi kaotik yapılar oluştu. Bir zamanlar kırmızı çizgi olarak takdim edilen her ne varsa bugün aşıldı. Esasen insan kaynakları, bulunduğu coğrafya, jeopolitik konumu nedeniyle ülkemiz bölgesinin lideri ve küresel büyük bir aktör olması gerekirken,

maalesef, uyguladığı yanlış politika nedeniyle çevresinde istenmeyen insan, istenmeyen ülke hâline geldi. Türkiye uygulanan bu dış politikayla artık dost kazanmamakta, düşman çoğaltmaktadır. Orta Doğu ve Kuzey Afrika’da mevcut rejimlerin varlığından elbette başta bu ülkelerin halkları rahatsız olmakta ancak rejim değişikliklerinin dışarıdan empoze edilmesi, rejim değişiklikleriyle bölgenin şekillendirilmeye çalışılmasından da bu halklar zarar görmekte ve bunlar tepki vermektedir.

Arap Baharı fantezisine uyulup bölgede rejim değişiklikleri yapılmaya çalışıldı ve askeri müdahaleler desteklendi ve maalesef bunlar bugün nefretle karşılanıyor bölgede. Türkiye’ye yönelik negatif bir algı oluşması bu süreçte başladı özellikle Orta Doğu’da.

Türkiye bugün dış politikasında bölgesel bir aktöre yakışan küresel bir dil kullanmıyor, daha İslami bir dil kullanıyor; maalesef normalde alışık olmadığımız bir dil kullanıyor ve bu dil maalesef başka dünyalarda farklı şekillerde algılanıyor ve bu dil devam ettiği sürece de Türkiye’nin mezhepçilikle özdeşleştirilir hâle gelmesini önleyecek hiçbir engel kalmıyor. Bugün dış politikamızdaki en büyük sorun mezhepçiliktir. Sisi’ye Mursi’nin gözüyle bakan, Mahmut Abbas’a İsmail Haniye’nin gözüyle bakan, Irak Merkezi Hükûmetine Nuceyferin gözüyle bakan anlayış mezhepçiliktir. (CHP sıralarından alkışlar)

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Sen Türkiye’ye kimin gözüyle bakıyorsun?

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Türkiye’nin gözüyle bakıyoruz. Türkiye’ye Türkiye’nin gözüyle bakıyoruz.

Esad’ın devrilmesi planının arkasında yatan ana unsur da, maalesef, mezhepçilik değil de nedir?

Bölgemize Sünni bakış açısıyla yaklaştığımız bütün çıplaklığıyla artık gözler önüne serilmiştir. Artık mesele bunun inkâr edilmesi değil, mesele bunun düzeltilmesidir.

Laiklik bir yük olarak görülüp bir kenara itilince Türkiye, Orta Doğu’da mezhepçilik çukuruna itildi. “Mezhepçilik” derken esasen “Sünnicilik” de, bunun da ötesinde bir şey kastediliyor, “mikro Sünnicilik” yapılıyor, “İhvançılık”. İhvan anlayışında diretildiği müddetçe Mısır’la ilişkilerin normalleştirilmesi mümkün olmayacak. İhvan anlayışıyla diretildiği müddetçe Filistin halkının birlikteliğini tam ortadan bölen çatışmayı keskinleştirecek ve kalıcı hâle getirecek. İhvan anlayışıyla diretildikçe radikal cihatçı unsurların Suriye’de ölüm kusmasının önüne geçilemeyecek. Bu sakat anlayıştan mutlaka Türkiye’nin kurtulması gerekiyor. Türkiye’nin artık dış politikada bir mezhebi, bir dini refere alan ve bunlar üzerinde giden bir siyaset izlememesi gerekiyor.

Esasen üç kitap okuyup kendini terör uzmanı, Orta Doğu uzmanı, AB uzmanı, Rusya uzmanı, ABD uzmanı sanan entelektüel kılıklı akıl fukarası cahilleri, bu devletin bekası için, devlet yönetiminde para verip danışman olarak tutmaktan vazgeçmedikçe hiçbir şey değişmeyecek. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar) Hezimetî zafer, karayı ak, kötüyü iyi, yalanı gerçek gibi takdim eden anlayış sizi de dış politikada başarılı ilan etmektedir.

Bizim artık bu dönemde bir öz eleştiri yapmamız gerekiyor. Dış politika niçin yapılır? Niçin dış politika yapılır? Eğer bir ülkenin sınırlarını korumaya yaramıyorsa, dışarıda Türkiye’ye güvenli bir ortam sağlayamıyorsa, Türkiye’nin ürettiği ürünlere dışarıda pazar bulamıyorsa, dışarıdan “know-how” getiremiyorsa dış politika ne işe yarar? Dış politika somut sonuçlar almak için gerekir. Suriye’de iç savaş, Irak’ta çekişme, Rusya’yla gerginlik, ABD’yle güven bunalımı ve AB’yle yapılan at pazarlığı; alınan sonuçlar bunlar. Bizim bundan sonra dış politikada mutlaka kapsamlı bir değişiklik yapmamız gerekiyor. Bunu, ülkemizin güvenliği, ülkemizin kudreti, iç barışımız, dışarıdaki güvenliğimiz için yapmamız gerekiyor. Burada artık bir muhalefet-iktidar anlayışıyla değil, büyük bir sorumlulukla davranmamız gerekiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Suriye'nin geleceği ne olacak? Nasıl bir Suriye şekillenecek? Bizim rolümüz ne olacak? Biz şu anda Suriye tablosundan dışlanmış durumdayız. Daha önceden de söylemiştim, burada tekrar etmek istiyorum: Bizim Suriye'deki stratejik derinliğimiz, maalesef, bir obüs topunun menzilinden daha ileri gitmemektedir. Bu, stratejik derinlik değildir, artık stratejik sığlıktır; yeni bir anlayış gerekiyor. Suriye'de sadece diplomatik çözümden dışlanmadık, askerî olarak da dışlandık. Suriye'de yeni bir şekillenme var. Belki de önümüzdeki birkaç ay içerisinde Menbic'e büyük bir operasyon olacak, akabinde Rakka'ya bir operasyon düşünülüyor. IŞİD'den boşalan yerler ne olacak, kim alacak bunları? Nasıl bir Suriye şekillenecek? Suriye'nin toprak bütünlüğü sağlansa bile iç sistemi nasıl şekillenecek? Türkiye'nin rolü ne olacak burada? Bunlarla ilgili bir çalışma var mı? Biz bir çalışma göremiyoruz maalesef.

Öte yandan, Irak'taki IŞİD tehdidi... Mutlaka Amerika yönetimi bu aralar, belki önceliğine Rakka'yı almış, IŞİD'le ilgili kapsamlı bir operasyon hazırlığı yapmak üzere ama bizim burayla ilgili de kapsamlı bir planımız olması gerekiyor. Bu Orta Irak ne olacak? Irak Anayasası ile bunun bağı ne olacak? Buraya dönük bir askerî harekât yapıldıktan sonra ve burası temizlendikten sonra burada eski sistem mi devam edecek? Irak Anayasası ile Orta Irak'ın bağı ne olacak? Bunların düşünülmesi gerekiyor, bunlara kafa yorulması gerekiyor.

Bir başka konu, maalesef, AB'yle yapılan mülteci anlaşması. Türkiye'yle hakikaten AB'nin güvenliği için bir anlaşma yapıldı. Bize önerilen nedir? Vize kolaylığı, vize serbestliği. Temmuz ayı geldiğinde hep birlikte göreceğiz. Keşke olsa, bundan biz mutlu oluruz; keşke bu rezillik bitse, Türkiye'nin vatandaşları bu rezilliği çekmese ama korkarım ki bu vize anlaşması olmayacak. Geri kabul anlaşmasının bütün maddelerini harfiyen uygulasanız bile bu sanki olmayacak gibi geliyor bize; göreceğiz, bekleyeceğiz.

Diğer taraftan, AB'yle yapılan müzakereler... Bu mülteci anlaşmasında Türkiye'nin başlangıçta 5 tane müzakere faslını açması öngörülmüyordu, 5 müzakere faslı. Bu 5 fasıl da Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin tek taraflı blokaj ettiği fasıllardı ve sonuç çıktı; açılan teknik bir fasıl, 33'üncü fasıl, o da hazıranda açılırsa.

Bizim mültecilerle ilgili de bir stratejimiz yok. Bu mülteciler ne olacak? Bugün gazetelerde, dün gazetelerde yazıyor: "Mültecilere Adıyaman'da 55 bin konutluk proje yapılıyor." Bunlar manşete taşınıyor, sanki bunlar övünülecek bir şeymiş gibi. Bizim aslında bundan utanmamız lazım. Dünyanın bütün yükünü biz çekiyoruz, bizim ekonomimiz çekiyor. Niye biz bunları sanki övünülecek gibi sunalım? (CHP sıralarından alkışlar)

Rusya'yla ilişkiler... Biz Rusya'yla ilişkilerin normalleştirilmesini elbette savunuyoruz ama Putin'in iflah olmaz egosu maalesef ilişkilerin geliştirilmesini sanki bu kısa vadede mümkün kılmayacak gibi görünüyor. Bizim burada da mutlaka yeni bir kanal açmamız gerekiyor, diyalogu kesmememiz gerekiyor. Özellikle yaz döneminde turistlerin gelişi açısından, Rusya'dan gelecek turist açısından en azından bazı tedbirler almak gerekiyor. Antalya'da -duyduğumuza göre- 2 binden fazla otel satılığa çıkarılmış. Eğer durum böyleyse hakikaten vahim. Türkiye'nin en azından turizm sektörünün çökmemesi için tedbirler alması gerekiyor.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Yok öyle bir şey! Öyle bir şey yok!

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) - Doğrusunu siz daha iyi biliyorsunuz, ben sadece okuduğumu belirtiyorum, belki de rakamlar yanlıştır.

Evet, ikinci bir konu: Rusya bugün Türkiye'ye müeyyide uyguluyor. Gaz gelmeye devam ediyor -bu, akıllı yaptırım- ama bizden aldığı bütün tarım mallarında, bütün malzemelerde bir sınırlamaya gidiyor. Bizim artık enerji konusunda çeşitlendirme yapmamız gerekiyor, enerji güvenliği açısından. Türkiye'nin, en azından, Rusya'nın şu anda yaptığını kışa dönük bir hazırlıkla kapatması gerekiyor.

Bir başka konu, Kıbrıs. Kıbrıs'la şu anda müzakereler devam ediyor, kapsamlı çözüm müzakereleri. Pek basına yansımıyor, ne görüşüldüğü konuşulmuyor ama şunu hemen belirtmek isterim: Biz özellikle 3 konuda, iki kesimliliğin sulandırılmaması, garantilerin sulandırılmaması; mülkiyet konusunda, özellikle mülkiyet değişimi konusunda aşırıya gidilmemesi konularında hassasız. Bu konularla ilgili çıkacak anlaşmanın doğru dürüst bir anlaşma olmaması hâlinde, Türkiye'nin güvenliğine, özellikle KKTC'deki Kıbrıslı Türk kardeşlerimizin güvenliğine doğru dürüst bir katkı sağlamıyorsa bu anlaşmanın da reddedileceğini düşünüyoruz. Bundan sonra net takip edeceğiz. Dolayısıyla, bu kez de çözüm olmazsa, bu defa da anlaşmaya varılamazsa, oradan veya buradan bu defa da "hayır" çıkarsa bizim bir B planını artık devreye sokma zamanımız gelmiştir ve bunun zamanı çoktan geçiyor.

Azerbaycan'la ilgili olarak, özellikle Kafkaslarda geçtiğimiz haftalarda tekrar, yeniden başlayan ateşkes hattındaki çatışmalar bizi kaygılandırdı. Biz Azerbaycan'ın şu anda Ermenistan'ın işgali altında olan topraklarının Azerbaycan'ın toprak bütünlüğü içerisinde çözüme kavuşturulmasını istiyoruz. Bu konuda Azerbaycan'ın yalnız olmadığını; iktidar değil, bütün muhalefetiyle ve Türkiye Büyük Millet Meclisindeki bütün siyasi partilerle Azerbaycan'ın yanında olduğumuzu yayınlamış olduğumuz deklarasyonla ilan ettik, buradan da ilan etmek istiyorum.

Bir başka konu, İsrail'le ilişkilerin normalleştirilmesi. Bizim hiç kimseyle, bölgede hiç kimseyle ilişkilerimizin kötü olmaması gerekiyor. Bizim gücümüz, kuvvetimiz bölgeyle iyi ilişkiler kurmamızdan geçiyor, bölgeyle kavgaya etmemizden değil. Dolayısıyla İsrail'le de belli bir formatta, Türkiye'nin ilişkilerine zarar vermeyecek bir formatta ilişkilerin yeniden başlatılması, düşürülen ilişkiler seviyesinin yeniden yükseltilmesi konusunda partimiz destekçidir, destek olacaktır.

Bir başka konu, Mısır'la ilişkilerin düzeltilmesi. Bugün, Mısır yönetimiyle ilişkilerin düzeltilmesi konusunda ne kadar arayış olursa olsun, iki konuda eğer bir adım atılmazsa bu mümkün olmuyor. Bir tanesi, burada bulunan, İstanbul'da bulunan Müslüman Kardeşler konusu. Bunu aşırı sorun yapıyorlar. İkinci konu ise bunların İstanbul'dan, Türkiye'den yapmış olduğu yayınlar. Türkiye, eğer Hükûmet bu konularda belli bir adım atarsa Mısır'la ilişkiler tekrar düzelir. Mısır kritik bir ülke, 90 milyon nüfusa sahip bir ülke, Afrika'ya açılan bir ülke. Mısır'a giren bir sanayicimiz Mısır'ın Afrika ülkeleriyle sahip olduğu gümrük kolaylıklarından yararlanıp Afrika'nın içlerine kadar gidebilir. Dolayısıyla bizim, mutlaka yapıcı bir anlayışla bu konuyu ele almamız gerekiyor.

Bu vesileyle, dış politikamızda artık ulusal çıkarlarımızı öne alan, dengeleri gözeten, Türkiye'nin öncelikleri olan bir dış politika yapmamız gerekiyor ve düşman yaratan değil, dost kazanan bir dış politika olması lazım.

Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Şimdi gruplar adına son söz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Malatya Milletvekili Taha Özhan'a aittir.

Buyurun Sayın Özhan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA TAHA ÖZHAN (Malatya) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bugün, dış politikamızı değerlendiren, bu vesileyle sorulmuş olan, verilmiş olan gensoruyu gündemimize aldık. Ben de grubum adına, AK PARTİ adına konuşma fırsatı buldum.

Öncelikle, küresel anlamda içinde bulunduğumuz durumu ve bölgesel anlamda içinde bulunduğumuz durumu yerli yerinde tespit etmezsek, tamamen bütün krizlerin odağına Türkiye'yi alan, hatta daha da ileri gidip, izansız bir şekilde, sanki bütün bu krizleri Türkiye planlamış, hayata geçirmiş ya da köpürtmüş şeklinde analizlere -maalesef- savrulabiliriz. Küresel bir siyasetçilik sarmalının hemen hemen her jeopolitik ve iktisadi bölgeyi tesir altına aldığı bir dönemden geçiyoruz. Sadece siyasi kurumlar değil, aynı zamanda küresel iktisadi organizasyonlar da bu kısır döngünün içerisinde; karar alma süreçleri tıkanıyor, içe kapanmacı refleksler artıyor ve küresel bir siyasetçilik büyümeye devam ediyor.

Küresel anlamda, milenyumun başından beri bir geçiş dönemi yaşıyoruz. Bu tespiti yapmayı mümkün kılan ekonomik, politik ve siyasal kırılmalar artık herkesin malumu. Kuzey açısından “sonbahar” olarak da adlandırılan ve en renkli yılları olarak kayda geçen 1990’lar sonrası yapısal bir kriz döngüsü farklı formlarda kendisini farklı bölgelerde hissettiriyor. Yaşanan kısır döngüyü kıracak iki unsur bulunuyor: Birincisi, ilan edilmemiş kuzey-güney ekonomik geriliminin nasıl yönetileceği sorunu ve bu soruya verilecek cevapların önümüzdeki yıllarda küresel güç maksimizasyonunu nasıl şekillendireceğinin istikameti. İkincisi ise İkinci Dünya Savaşı sonrası küresel anlamda inşa edilmiş kurumların güncellenmesinin yapıp yapılmayacağı meselesi.

Böylesi bir küresel siyasi ve ekonomik atmosferde Türkiye'ye dair bir dış politika tartışması yapmanın başlangıcında sorulması gereken en temel soru ve verilmesi gereken cevap, Türkiye'nin nerede olduğunu fark etmekten geçmektedir. Ülkemizin bulunduğu coğrafi ve jeopolitik konum, hemen her açıdan negatif merkezkaç dinamiklerin etkili olduğu bir coğrafi lokasyondur.

Türkiye, genel anlamda üç farklı jeopolitik ekosistemin merkezinde veya merkezkaç etkisinde bulunmaktadır: Birincisi Orta Doğu ve Kuzey Afrika, ikincisi Kafkasya, üçüncüsü de Balkanları da içine alacak şekilde Avrupa jeopolitiğidir. Bugün, bu üç jeopolitik alanda da ve ekosistemde de ciddi siyasi ve ekonomik kriz sarmalları bulunmaktadır. Mesela, Türkiye'nin sadece deniz komşularının 7'sinde ya siyasi ya da ekonomik büyük krizler ve siyasal kısır döngü süreçleri yaşanmaktadır. Ukrayna Rus müdahalesinden sonra siyasi istikrarsızlıktan çıkamamaktadır. Hem deniz hem kara komşumuz olan Gürcistan'da 2008 müdahalesinden sonra hâlâ siyasal kriz sarmalı devam etmektedir. Rusya'nın kendisi hem ambargodan dolayı hem de Kafkasya'daki politikalarından ve son dönem Rusya'daki müdahalelerinden dolayı ciddi bir kısır döngünün içindedir. Yunanistan derin bir ekonomik krizle baş etmeye çalışmaktadır. Mısır'da darbe rejimi her geçen gün felaketi biraz daha büyötmektedir. Filistin'de İsrail işgali, küresel vurdumduymazlık ve bölgedeki kaostan dolayı her gün biraz daha derinleşmektedir. Lübnan ise beş yılı aşkın bir süredir içine düşmüş olduğu siyasal krizden çıkamamakta, en temel makamlara bile hâlâ seçimler yapılamamaktadır. Ermenistan'ın Karabağ işgali devam etmekte, Kafkasya'da yaşanan donmuş kriz alanını taçlandırmaktadır. Benzer şekilde, kara komşularımızdan İran, bölgede -Suriye ve Irak gerilimleri- Irak'taki işgal, Suriye'deki isyanın ardından pozitif bir rol oynamayı başaramamaktadır. Irak, Amerikan işgali sonrası etnik ve sekte fay hattının önce bölgesel, ardından da küresel olarak kriz ihraç eden ana üssü konumuna gelmiştir. Suriye ise Baas katliamlarıyla beraber sadece bölgemizi değil Avrupa'yı da içine alan mülteci ve terörizm dalgasının ana üssü durumundadır.

Dolayısıyla, Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Kafkaslarda doğrudan iç savaş, darbe yönetimleri ve işgaller sürerken Avrupa'da hem ekonomik kriz devam etmekte hem de AB tartışması siyasi neticeleri olacak şekilde her geçen gün biraz daha ete kemiğe bürünmektedir. Bütün bunlar, Türkiye'nin etrafında hangi yöne doğru binlerce kilometre yol alsanız bir türlü güçlü iş birliği yapacağınız siyasi ve ekonomik istikrarın olduğu havzalara varamadığınız bir negatif durum ortaya çıkarmaktadır. Bu

verili durumu öncelikle tespit etmekte fayda var. Zira Türkiye, tam da bu verili durumun göbeğinde, ortasında bulunmaktadır. Hâl buyken bölgesel anlamda, siyasal ve ekonomik olarak zamanın ruhuna aykırı bir Türkiye manzarası var; siyasi, ekonomik istikrarını kendisini de kaçınılmaz olarak temas ve belli ölçüde sirayet eden bütün felaketlere ve krizlere rağmen koruyan bir Türkiye. Eğer buna birilerinin dili gerçekten “başarı” demeye varmıyorsa yaşanan kerameti açıklamak için ya başka bir kelime bulmaları gerekiyor ya da şu ana kadar izlediğimiz eleştirilerin dışında akıllı, inşacı bir eleştiri getirmeleri gerekiyor.

Artık, dünyanın herhangi bir yerinde ortaya çıkan siyasi kriz, iç savaş veya devletler arası savaşın sadece sıcak krizin veya çatışmanın doğrudan ana aktör olanları ilgilendirmedeği, aynı şekilde siyasal bir tsunamiyle çok farklı ve beklenmedik bölgelerde deprem etkisi yaratabileceği herkesin kabul etmesi gereken acı bir gerçek. Bu durum, Arap Baharı’nın domino etkisinde olduğu gibi, aynı ekosistem içerisinde kriz dolaşımı ya da ihracatı değil, bambaşka ekosistemlerin de kriz kapasitesini artırmış durumda. Başka bir ifadeyle, krizin çıktığı yer artık krizin sadece ilk durak yeri olmakla kalmamakta, zaman içerisinde farklı bölgelere de sirayet edebilmektedir. Bu sirayet, gerek çeyrek milyara ulaşan küresel mülteci sorunu gerekse de terörizm ihracı şeklinde kendisini hissettirmektedir. Maalesef, özellikle de Batı bu acı gerçekle yüzleşmek istememektedir.

Suriye’yle birlikte ortaya çıkan yabancı savaşçı fenomeni ezici çoğunlukla Avrupalı olmasına rağmen, meseleyle açıkça yüzleşmedikleri gibi, zımnen sorunu ihraç bile ettiklerini düşündüler. Aksine, Cihatçı John karakteri üzerinden Avrupa içerisindeki meseleyi güvencileştirerek yönetebileceklerini düşündüler. Suriye’de İngilizce tehditler savurarak İngilizce aman dileyen kişiyi katletmeyi baştan sona bir Orta Doğu sorunu olarak kodlamayı tercih ettiler. Oysa, İngilizce tehditler savuran bir İngiliz yine İngilizce yardım, aman dileyen bir Amerikalının başını vahşice keserken Türkiye’nin DAİŞ’ten petrol alıp almadığı saçmalığıyla uğraştılar. Maalesef, bu iftiranın bizdeki yerli tüketicileri de hâlâ ısrarla aynı çizgiyi korumaya devam ediyorlar. Oysa, Baas rejiminin, akan kanın, işgallerin ve bölgede yaşanan çatışmanın kendisi, üzerinde durulması gereken noktaydı.

Gelinen noktada, Avrupa’nın, yaşanan krizle yüzleşmesini güncellediğinde, yeni göç dalgasını yönetme çabasının ötesine geçecek bir siyaset üretmediği de görülüyor. Bu durumun en sarıh göstergesi de Avrupa Parlamentosunda hazırlanan son raporun bizatihi kendisidir. Avrupa siyasi krizinin billurlaşmış satırları son rapora sonuna kadar yansımıştır. Sadece maddi bilgi düzeyindeki çapsızlıklar bir yana, akıl almaz düzeyde bir siyasetçilik ve ciddiyetsizlikle milletimizin canını yakan terörizmi bile ıskalamayı başarmışlardır. Bu rapor, Avrupa açısından içine düştüğü siyasi körlüğün zirvesidir.

Benzer bir körlük, bugün, Suriye krizinde de yaşanmaktadır. Türkiye’yi suçlayan, kendi ülkesini hedefe koymaktan garip bir haz alan, hastalıklı bir şekilde, ülkemizin bölgenin vicdanı ve mazlumların sığınağı olmasını idrak edemeyenlerin açıkça itiraf edemedikleri bir tek beklenti var. Asırlık Sykes-Picot düzenine nöbetçi yazılmış olanların açıkça söyleyemedikleri şu: Türkiye, niçin bu köhne sömürge düzeninin kilit taşı konumundaki Baas rejiminin yanında durmadı da karşısına geçti; niçin mazlumların ve bölgesel değişimin yanında saf tuttu? Maazallah, bu izansızlığı bir an ciddiye alsaydık, bu sefer de emin olun şu nakaratları duyacaktık, bundan hiç zerre şüpheniz olmasın, şöyle olacaktı: Türkiye, Baas rejimine destek verseydi ve katliamları ahlaksız bir soğukkanlılıkla görmezden gelerek oportünist bir dile tercüme etseydi, sadece bölge halklarıyla konuşamaz duruma gelmez, kendi ülkesi içinde de kendi pozisyonunu, varlığını, tarihini, coğrafyasını inkâr ederdi. Bugün, mesele Suriye olunca Türkiye’nin emperyal politikalar güttüğünü söyleyenler, bu sefer de Türkiye’nin Baasçılığından dem vurmakta hiçbir sıkıntı görmeyeceklerdi. Türkiye Suriye’de değişimin yanında yer almasaydı, bugün, Türkiye’nin Müslüman kanını akıttığını söyleyenler, emin olun aynı şeyi söylemeye devam

edeceklerdi. Bugün “Erdoğan, Davutoğlu bizi bataklıkla sürükledi.” diyenler, bir anda AK PARTİ’nin Suriye halkını yıllarca kandırıp Baas rejimiyle iş tuttuğunu söyleyeceklerdi. Bugün, Orta Doğu’yu bir bataklık dolayısıyla bölge halkını da sinek gibi gören neo 28 Şubat zihniyeti, Suriyeli mazlum mültecilere ettiği hakaretler yerine, Irak işgalinde olduğu gibi, bir anda Suriye’deki katliamdan dem vurmaya başlayacaktı. Türkiye, Suriye’de adalet arayışının karşısında yer alsaydı, bugün “Türkiye’ye yaptırılıyor, ettiriliyor.” ferasetinde cümleler kuranlar, hiçbir şey değişmemiş gibi, aynı cümleleri kurmaya devam edeceklerdi. Türkiye Esed rejiminin yanında dursaydı, bugün “Türkiye BM’de yalnız bırakıldı.” diye neredeyse BM’ye, ABD’ye şükran sunmaya kadar işi götürenler, emin olun, meydanlarda Amerikan bayraklarını yakarak BM’nin katliamlara seyirci kalmasını lanetleyeceklerdi. Türkiye Suriye’deki mazlumlara gözünü kapasaydı, bugün Türkiye’yi teröristlere destek vermekle suçlayanlar, bu küresel iftiraya aracılık edenler, Suriye’ye giderek Esed’e karşı direnen özgürlük savaşçıları ziyaret ediyor olacaktı. Türkiye sınırını kapatıp Ruanda manzaraları ortaya çıkarsaydı, bugün Suriyeli mültecilere düşmanlık yapanlar, yabancı başkentlerden organizasyonlarla Suriye’de mülteci kampı kurup Türkiye’ye hakaret etmeye devam edeceklerdi, medyatik pozlar vereceklerdi. Türkiye Suriye rejimine destek verseydi, bugün “Terörü dış politikamız azdırdı.” diyenler, Türkiye Baas rejimine dolayısıyla direniş hattına destek verince “İsrail PKK’yı kullanıyor.” diyeceklerdi; bugün de komplo düzeyini aşamadılar, bunlar olsaydı o zaman da aşamayacaklardı. Türkiye katil Esed’in yanında yer alsaydı, bugün “Esed’le ilişkiniz iyiydi, ne oldu?” ilginç sorusunu sorup hesap sorduğunu zannedenler “Türkiye zaten diktatörün dostuydu.” diyeceklerdi. Türkiye yanı başımızdaki katil rejimi destekleseydi, bugün “Suriye’den bize ne, Suriye’de ne oldu ki?” siyasal zekâ düzeyinde konuşanlar “Türkiye Baas rejiminin yanında durarak Batı’ya arkasını döndü.” diye feryat edeceklerdi. Türkiye Esed rejiminin katliamlarına duyarsız olsaydı, bugün Türkiye’yi Sünni siyaset gütmekle suçlayan kamuflajlı mezhepçiler, Türk dış politikasının Şii jeopolitiğine esir olduğunu, teslim alındığını iddia edeceklerdi.

Diyeceklerdi, diyeceklerdi, diyeceklerdi... Bu cümleler sayfalar dolusu devam edebilir çünkü bu cümlelerin hiçbir analiz değeri olmadığı gibi Suriye kriziyle de zerre alakası bulunmamaktadır. Mesele, Türkiye’nin yıllar sonra dış ilişkiler düzeyinden kurtulup dış politika düzeyine ulaşması sorunudur. Artık, etrafında ve dünyada yaşanan gelişmeler karşısında pasif bir nesne konumunda değil, aktif bir özne konumunda olan Türkiye var ve bu Türkiye birilerinde ciddi rahatsızlık uyandırmaktadır. Aşını, ekmeğini, mahallesini, şehrini Suriyeli mazlumlara paylaşan milletimize verdikleri destekle birilerinde uyandırdığımız rahatsızlıktan dolayı müteşekkiz, teşekkür ediyoruz. Bugün, burada, rahatsız olanların verdiği gensoruyu görüşüyoruz aslında. Baştan sona bir ergen örgüt bildirisi tadındaki bu gensorunun sorguladığı şey de bizatihi milletimizin vicdanı ve basiretidir. Yarım yüzyıla yakın zamandır Suriye’nin en eski DAİŞ’i olan Baas rejiminin kolları altında ömrünü geçirip bir gün bile Suriye’deki Kürtlerin mazlumiyetini, katliamlara maruz kalmalarını hatırlamayanların aniden Kürtleri keşfettiğini gördük. Elbette hayra alamet bir durum değildi. Yıllarca Şam rejiminin gölgesi altında Türkiye’ye savaş için Suriye’yi bir garnizon olarak kullananlar, bir gün bile Baas rejiminin oradaki Kürtlere yaptığı zulümlerden, katliamlardan rahatsızlık duymadılar; bu sefer de kendi terör örgütleri gibi, bütün Kürtleri Esed rejimine nöbetçi yazmak için harekete geçtiler. Yıllardır Kürtlerin zalim rejim tarafından ezilmesi yetmiyormuş gibi, Baas rejimine karşı ayağa kalkan milyonlarca Suriyeli kardeşlerini arkadan hançerlemelerini teklif ettiler, kendileri de öncülük etmek için hazır olduklarını her türlü eylemleriyle gösterdiler. Kürtler önce bu ahlaksız teklife “hayır” dediler, şimdi de devre mülk bir terör örgütü olan PKK’ya gereken cevabı veriyorlar. Evet, bu devre mülk terör örgütünü artık kimin, ne zaman, kendilerinin bile bilmediği bir şekilde kiraladığını görüyoruz. Bundan zerre kadar da maalesef, rahatsız olmuyorlar.

Baas rejiminin Suriye içerisinde 3 tane iş birlikçisi var; 3'ü de Suriyeli mazlumlara, meşru muhalefete saldırarak alan kazanıyorlar. Hizbullah'ı zaten, herhâlde saymamın bir anlamı yok. Bunlardan birisi PKK, diğeri de DAİŞ. Hem Esed rejimi hem de PKK, DAİŞ'le mücadele kisvesiyle meşruiyet devşirdiklerini düşünüyorlar, bunu yaparken de DAİŞ'le bedeller ödeyerek sahibi bir mücadele veren Türkiye'ye düşmanlık yapmalarında gerçekten şaşılacak bir durum bulunmuyor. DAİŞ İslam'a ve Suriyelilere karşı nasıl vahşice bir cürüm işliyorsa PKK da aynı şekilde, başta Kürtlere olmak üzere, bütün bölge halklarına karşı cürüm işliyor. Suriyeli yüz binlerce mazlunun kanından, milyonlarca masumun gözyaşlarından Baas rejiminin kolları altında kanton çıkarmaya çalışanların başta Kürtlere ve Suriyeli mazlumlara vadettikleri tek şey daha fazla bağış, daha fazla DAİŞ ve daha fazla kandan başka hiçbir şey değildir. Sykes-Picot düzeninin son nöbetçisi olmaktan başka hiçbir vizyonu ve ahlaki olmayanların önce Kürtler tarafından, sonra da tarih tarafından en sert şekilde mahkûm edildiğini göreceğiz hep beraber.

Küresel ve bölgesel anlamda sert ve siyasal bir türbülansın yaşandığı dönemde Türkiye, jeopolitik gerçeklerle vicdanını mezcetmeye devam edecektir. Bugün durumu idrak edemeyenlerin her türlü tahrik edici teklifi ve provokasyonlarına rağmen, Türkiye bölgenin vicdanı ve aklı olmaya devam edecektir.

Afrika'da, Somali'de merhamet devrimi yapmış, 3 milyon mülteciyle ekmeğini paylaşmış, Gazze'nin acılarına herkes sussa da susmamış, Kahire'de gündüz gözüyle binlerce insanın katledilmesine herkes gözünü kapatırken vicdanını kapatmamış erdem adasının ismi Türkiye'dir. Elbette bunu idrak edemeyenler çıkacaktır. Suriye'de zulüm 25 Mayıs 2011'de Vera'da duvarlara (x) yazdığı için Baas rejimi tarafından tutuklanan 13 yaşındaki Hamza Ali el-Hatib'in 3 kurşuna hedef olmuş, cinsel organı kesilmiş, kemiklerinin çoğu kırılmış ve her tarafında sigaralar söndürülmüş cesedinin ailesine teslim edilmesiyle başladı. Hamza'yı görmezden gelmek için beş yıldır her türlü tefessüh hâline ram olanların, bugün Aylan bebek teecessüm eden Türkiye'yi idrak etmeleri kesinlikle mümkün değildir.

Sözlerimi burada tamamlayacağım ama biraz önceki hatipler birkaç konuya girdiler. Bir kere, artık şu standart bir küresel iftira var, herhâlde bunu tüketmeden rahat edemiyorlar; işte, DAİŞ'le Türkiye'nin ilişkisi. Biz burada söylemekten, cevap vermekten bıktık usandık ama bu arkadaşlarımız bıkıp usanmadılar, ısrarla bu iftirayı dile getiriyorlar. Geçen konuştuğumda da ben söylemiştim, bu artık bir siyasal mitomaniye vardı, yalan söyleme hastalığına vardı. Önce gidip bunu başka başkentlerde söylüyorlar, ondan sonra oranın medyasında İngilizce yer alıyor, sonra burada onu çevirtiyorlar, sonra tekrar kullanıyorlar; tam bir kısır döngü. Bölgede DAİŞ'in tek ve gerçek sahibi düşmanı Türkiye'den başkası değildir, DAİŞ'in tek ve gerçek sahibi dostu da Esed ve onun iş birlikçileridir, Esed ve iş birlikçilerinin tek besin malzemesi DAİŞ'in bizatihi kendisidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) DAİŞ ortadan kalktığında ne PKK'nın ne Esed'in kurabileceği bir tek anlamlı cümle bulunmamaktadır. Batı başkentlerinde bir şeyleri pazarlamanın malzemesidir DAİŞ, karşılığında aldıkları ödemeyi de getirip Esed rejimiyle burada bozdurup harcamaktadırlar.

MUSA ÇAM (İzmir) – Tırlardaki silahlar kime gitti? Tırlardaki silahlar kime gitti, kim gönderdi?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Tuğrul Türkeş'e bir sorsanıza, Tuğrul Türkeş'e!

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Devam et, devam.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Haydi bakalım!

MUSA ÇAM (İzmir) – Tuğrul Türkeş'in söylediğini unuttunuz mu?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – O da mı mitomani!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, müdahale etmeyelim.

Sayın Özhan, buyurun siz tamamlayın.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kendi Bakanınıza sorun!

TAHA ÖZHAN (Devamlı) – Tamam kardeşim, sakın. Bağırarak bu lafları söyleyince tutanaklara büyük harfle geçmiyor, sakın tecelli et, ben ne diyeceğimi iyi biliyorum.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yok... Duyun, duyun!

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – O hep öyle; heyecanlı, heyecanlı o!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Siz duymamakta ısrar ediyorsunuz da onun için bağıyorum.

TAHA ÖZHAN (Devamla) – İkincisi de mezhepçilik iftirası. Maalesef, bu tam anlamıyla bir iftiradır.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bakanınız iftira attı size!

TAHA ÖZHAN (Devamla) – Bu iftira yapılan ülkenin ismi Türkiye’dir, bu ülkenin Cumhurbaşkanının ismi Tayyip Erdoğan’dır; Tayyip Erdoğan’ın “Ne Sünni’yim ne Şii’yim, ben Müslüman’ım.” demesinin üzerinden de daha yetmiş iki saat geçmemiştir. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Türkiye’nin ne kadar...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bir tane vali yok, bir tane!

TAHA ÖZHAN (Devamla) – Sakin tecelli et kardeşim, bağırıp çağırma oradan, bağırıp çağırma!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yalan söylerken doğru yalan söyleyin!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, müdahale etmeyelim.

Sayın Özhan, buyurun.

TAHA ÖZHAN (Devamla) – Bir dakika alabilir miyim Başkanım?

BAŞKAN – Siz buyurun, tamamlayın. Süre uzatmıyoruz, öyle bir ilke kararı aldık.

Lütfen, buyurun.

TAHA ÖZHAN (Devamla) – O zaman, Genel Kurula teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAHA ÖZHAN (Devamla) – Bu mezhepçilik iddiasını da olabilecek en sert şekilde reddettiğimizi söylemek istiyorum.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Ağzına sağlık.

TAHA ÖZHAN (Devamla) – Ama, Türkiye’nin mezhepçi dış politika dönemleri olmuştur. Biz iktidara geldiğimizde Türkiye, Irak’ta tek bir mezhep, tek bir etnik yapıda politika yapmaya çalışan âciz bir ülke konumundaydı, bugün kudretli bir ülke konumunda. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özhan.

Şimdi, gruplar adına...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın hatip konuşması esnasında, hem vermiş olduğumuz önergenin gerçek dışı bilgilerle dolu olduğunu ve aslında, bizim bugüne kadar dile getirdiğimiz bütün hususların Kürtleri Esad rejiminin arkasına yedeklemeyi amaçladığını defalarca ifade etti, grubumuza sataştı hem de...

BAŞKAN – Sizin grubunuzu ya da şahsınızı ilzam ederek böyle bir ifade kullandı mı Sayın Baluken?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tabii, net olarak, önergeyi verenlerden bahsederek gerçek dışı bilgiler ve Kürtleri Esad’ın arkasına yedeklemeyle ilgili sataşmada bulundu, bu birincisi.

İkincisi de “Kürsüden konuşan hatipler bizi, mezhepçilik yapmakla iftira atıyorlar, zan altında bırakıyorlar.” dedikten sonra da çok ağır cümlelerle şahsıma sataştı. Dolayısıyla, hem grubumuz adına hem şahsıma, iki ayrı sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Baluken, ne grup ismi zikretti ne şahıs ismi. Ama, gensoru önergesiyle ilgili olarak söylediğimize istinaden belki grubunuzu itham edici birtakım ifadeler kullanmışsa, öyle algılıyorsanız, ben grup adına, sataşmadan dolayı iki dakika size söz vereceğim ama şahısla ilgili, kusura bakmayın, böyle bir şey yok.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, net olarak var. İsterseniz tutanakları getirtirsiniz. “Benden önce konuşan hatipler hem mezhepçilik yapmakla ilgili iftiralarda bulundular hem de Hükûmetimizin IŞİD’le olan ilişkileri konusunda bir sürü saçma...”

BAŞKAN – Sayın Baluken, genel ifadeler kullandı.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Hayır canım!

BAŞKAN – Ben grup adına, tamam, iki dakika süre veriyorum ama şahıstan dolayı böyle bir sataşma...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Hayır, hayır... Ondan önce konuşan hatip bendim ve hem AKP Hükûmetini Suriye’de mezhepçi politikalar...

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Başkanım, konuşacaksa konuşsun, konuşmayacaksa tamam yani.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) – Ya, yeter ya!

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – İnada bakar mısın!

BAŞKAN – Sayın Baluken, tamam, grup adına iki dakika ben size sataşmadan dolayı söz veriyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – O zaman, grup adına sataşmadan söz alacağım, şahıs adına hakkımı saklı tutuyorum. Tutanakları incelemenizi öneriyorum.

BAŞKAN – Şahıs adına sataşma görmüyorum.

Buyurun, grup adına iki dakika süre veriyorum sataşmadan dolayı.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ben tutanakları incelemenizi talep ediyorum.

BAŞKAN – Lütfen, Sayın Baluken, yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

Buyurun.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, Malatya Milletvekili Taha Özhan’ın (11/5) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim.

Şimdi, doğrusu, sayın hatibi dinlerken hayrete düşüyoruz: Yani, burada Esad’la ortak Bakanlar Kurulu toplantısı yapan, ortak Boğaz turları, sefası yapanlar, o günlerde Kürtlerin rejime karşı hangi durumda olduğundan habersiz oldukları için bunu yapıyorlar. Siz Boğaz sefası, boğaz turu yaptığınızda, ortak Bakanlar Kurulu topladığınızda, Salih Müslim ve birçok Kürt, Esad’ın insanlık dışı işkence tezgâhlarında insanlık adına direniyordu. O nedenle, böyle, Kürtleri, bilmem, Esad’ın arkasına yedekleme gibi iftiralara başvurmanıza gerek yok. Bunu Hükûmetiniz de çok iyi biliyor.

ABDULLAH BAŞCI (İstanbul) - Aynen öyle, aynen öyle!

NURETTİN YAŞAR (Malatya) - Hangi Kürtler? Onlar Bekaa Vadisi’nde.

İDRİS BALUKEN (Devamla) - Bakın, Hükümetiniz uzun bir süre PYD'yle görüşmeler yaptı; burada, en üst düzeyde o görüşmelerin tamamından haberdar olan bir milletvekili olarak söylüyorum. O dönem PYD'ye üç şart öne sürüldü. O üç şart yerine getirilmiş olsaydı, bugün Ankara'daki Genel Merkezinizin karşısında PYD'nin bürosu olacaktı, Mürşitpınar Sınır Kapısı ticari kapı olacaktı ama PYD o şartları kabul etmediği için, bugün siz, çıkmış, PYD'ye "Terörist." diyorsunuz, oradaki Kürtlere düşmanlık yapıyorsunuz.

Neydi üç şart? Birincisi: "PYD Esad'la savaşıyor." Elinde hiçbir imkân yok, elinde hiçbir güç yok, Esad'a karşı savaş başlatacak, birinci şart bu. İkincisi: "Suriye'deki cihadistlerle birlikte, ortak hareket edecek." Ki onların kılıfını Özgür Suriye Ordusu verdiniz ama o ÖSO içerisinde nelerin çıktığını benden daha iyi biliyorsunuz. Üçüncüsü de: "Rusya'yla, İran'la, Amerika'yla hiçbir şekilde görüşmeyecek."

Yani, sizin yaptığınızı yapmış olsaydı Ankara'da bürosu olacaktı, sizin söylediğinizi yapmadığında da terörist olacak, öyle mi? İşte, buna bütün dünya inanmıyor. Şu anda, Prag'dan, Moskova'dan Stockholm'e kadar, PYD'ye dünya nasıl baktığını açık bir şekilde ortaya koyuyor.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

TAHA ÖZHAN (Malatya) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Özhan...

TAHA ÖZHAN (Malatya) - Cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN - Tam olarak ne dedi?

TAHA ÖZHAN (Malatya) - Sataşmadan dolayı cevap vermek istiyorum yani. Polemik yapmama gerek yok, biraz önceki tartışmanın devamı olarak cevap vermek istiyorum.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) - İç Tüzük kaç göze?

TAHA ÖZHAN (Malatya) - PYD'yle ilgili söylediğim şeyleri çarpıttı.

BAŞKAN - Sayın Özhan, buyurun.

Size de iki dakika süre veriyorum.

Lütfen, yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

2.- Malatya Milletvekili Taha Özhan'ın, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

TAHA ÖZHAN (Malatya) - Sayın Baluken'e teşekkür ediyorum. Gerçekten güzel tespitler yaptı. Nihayet bir HDP'linin ağzından Suriye'deki Kürtlerin gerçekten Esed yönetimi altında nasıl vahşice katliamlara uğradığını tespit etmiş olduk, bu tarihî bir şey, gerçekten tarihî bir şey.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ya, siz boğaz turu yapıyordunuz!

TAHA ÖZHAN (Devamla) – Çünkü, Öcalan Şam'da yirmi yılını geçirdi, bir gün hatırlamadı bunu. Biz Esed'le görüşürken de Esed'in babasından bu yana, kırk beş yıl sonra ilk kez Kürtleri bizim ağzımızdan duydu, bizim ağzımızdan, varlığını kabul etmiyordu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Daha da önemlisi, madem Salih Müslim Esed rejiminin altında inim inim inledi, işkencelerden geçti, Salih Müslim'e gidip diyeceksin ki: "Ya, kardeşim, sana bu kadar zulmeden, inim inim işkencelerden geçiren rejimle bu iş birliğin nedir? Daha geçenlerde 'Eninde sonunda bu işin gideceği yer Baas ordusuna asker yazılmaktır.' açıklamasını ne diye yaptın? Kafana bir şey mi düştü? Senin

kardeşin niye Suriye’de duramadı? Madem Rojava’da bir devrim yaptınız, Rojava’yı kurtardınız, ağabeyin niye orayı terk etmek zorunda kaldı?” diye ona soracaksınız Sayın Baluken? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

PYD meselesine gelince: Doğrudur, PYD bir sürü şey yapsaydı bugün farklı yerlerde olurdu, PKK da yapsaydı farklı yerlerde olurdu. PKK terörden, kandan vazgeçseydi, bugün bambaşka bir güneydoğu, bambaşka bir Türkiye olurdu, vazgeçmedi. PYD, PKK Sur’da, Cizre’de, Nusaybin’de ne yapıyorsa aynısını yaptı ya da tersi. Burada, gerçekten küresel sistemin de sunacağı bazı nimetlerle, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine girmiş edasıyla, inanılmaz kazanımlar elde edeceklerini zannettiler; çok büyük bir hayal kırıklığı. Kürtler zaten kırk beş yıl Esed rejiminin altında zulüm gördü, o yetmedi, ilk kez bu Baas rejimine isyan başladı, bir de ihanet damgası PKK-PYD tarafından Kürtlerin sırtına vurulmaya çalışıldı. Allah’tan buna ne Kürtler ne de Suriye’deki diğer mazlumlara müsaade etmediler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baluken.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sataşmadı Sayın Başkan.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın hatip benim bir önceki konuşmada söylediğim sözleri...

BAŞKAN – Size teşekkür etti Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Hayır, hayır.

...bir itiraf olarak değerlendirerek bağlamından kopardı. 69’a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Size teşekkür etti Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, eğer böyle yönetecekseniz hakikaten bugün işimiz var demektir. Yani, ben gayet ciddi bir şekilde bir talepte bulunuyorum İç Tüzük 69’a göre.

BAŞKAN – Yani, söylediği doğru değil mi?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sözlerimi bağlamından kopararak bir itiraf olarak yansıtmıştır.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika süre veriyorum.

Lütfen, yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

3.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, Malatya Milletvekili Taha Özhan’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın hatip şunu çok iyi biliyor ki PYD ve oradaki Kürtler, oluşturulan Şii blok ve Sünni bloku reddederek bir üçüncü yol, bir alternatif yol üzerinden halkların iradesini esas alan bir çözümü ortaya koydular: Yani, ne Rusya, İran, Çin başta olmak üzere Orta Doğu politikasını şekillendirmeye çalışan Şii blok ne de AKP Hükümeti, Katar, Suudi Arabistan, El Kaide, IŞİD’den oluşan Sünni blokta yer almayı reddederek bir üçüncü yolun olabileceğini bütün dünyaya göstererek çözüm modellerini geliştirdiler.

ŞAHİN TİN (Denizli) - O yol nedir?

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Şimdi, siz buraya gelip bu gerçekleri anlatmak yerine, bundan duyduğunuz rahatsızlığı bir Kürt karşıtlığı ve Kürt düşmanlığı politikasına dönüştürdüğünüzü itiraf etmek yerine bize iftira atıyorsunuz. Bakın, ortadadır yani sadece Rojava’da Kürt düşmanlığı yapmıyorsunuz, içeride de aynı, federal Kürdistan’da da aynı. Cumhurbaşkanı Erdoğan daha birkaç hafta öncesinde çıkıp “Biz Kuzey Irak’ta hata yaptık, kuzey Suriye’de aynı hatayı yapmayacağız.” demedi mi? Yani, Saddam rejimi yerine, katliamcı Baas rejimi yerine oradaki Kürtlerin bir sistem

oluşturmasını bir hata olarak değerlendiriyor. Kaldı ki şimdi, Sur’da, Cizre’de, Silopi’de, Dersim katliamına, Ağrı Zilan katliamına tekabül eden vahşet tabloları yaşatırken siz hendek ve barikatları gerekçe gösterdiniz.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Terörle mücadele o, vahşet falan değil, terörle mücadele!

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) - Doğruyu söyle! PKK’nın yaptığı katliamlarından bahset, PKK’nın yaptıklarından bahset!

İDRİS BALUKEN (Devamla) – Peki, Tel Abyad’da yapılan saldırıda, Kobani’ye yapılan saldırıda, Azez-Mare hattındaki gelişmelerde ortaya çıkan tutumlarda orada hendek ve barikat mı var? Fırtına obüslerini ne için ateşliyorsunuz? Bu tablo son derece net değil mi? Açıkçası, AKP, Suriye ve Orta Doğu politikasını Kürt karşıtlığı ve Kürt düşmanlığı temelinde oluşturduğu için sorun yaşanıyor. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Yalan söylüyorsunuz!

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Hiç alakası yok, hiç alakası yok!

TAHA ÖZHAN (Malatya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özhan...

TAHA ÖZHAN (Malatya) – Türkiye’nin Katar, IŞİD’le beraber bir yol izlediğini söylediğimi, ima ettiğimi söylediyim, sataşmadan cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Özhan, bu işi bitirelim isterseniz. Bakın, şimdi, Sayın Bakan konuşacaktır. Bir saniye... Söz vereceğim ama burada birbirimizden farklı fikirlerimizi doğal olarak o kürsüde dile getireceğiz. Yani sizden farklı düşünüyor diye kalkıp bunu sataşma olarak algılamamız -bütün siyasi parti grupları için diyorum- doğru değil.

TAHA ÖZHAN (Malatya) – Hayır, böyle bir şey yok, benim söylediğimi söyledi Başkanım.

BAŞKAN – Anlıyorum ben “Sözlerimi farklı bir şekilde bağlandırarak konuştu.” diyorsunuz.

Buyurun iki dakika süre vereceğim ama bitirelim.

Yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim, lütfen.

4.- Malatya Milletvekili Taha Özhan’ın, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına tekraren sataşması nedeniyle konuşması

TAHA ÖZHAN (Malatya) - Sayın Başkan, bakın, bu kürsüden ne zaman Türkiye’nin DAİŞ’le iş birliği içerisinde olduğu, beraber aynı ekseni paylaştığı şeklindeki iftira dile getirilirse, bu iş ne kadar uzarsa uzasın bunun cevabı alınacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Böylesine bir küresel iftira var, bu iftiranın burada biz tüketilmesine müsaade etmeyeceğiz, bunun anlaşılması lazım. DAİŞ’le iş birliği içerisinde olan, dediğim gibi, bir tane aktör var, Esed ve iş birlikçileri, bunlar emin olun tir tir titriyorlar.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çok komiksin.

TAHA ÖZHAN (Devamla) – “Eğer gerçekten bu DAİŞ ortadan kalkarsa biz ne pazarlayacağız?” Eldeki malzeme gidecek çünkü, bunların tek derdi bu. Biz buna kesinlikle müsaade etmeyeceğiz.

Diğer bir mesele, Kürtler genellemesi. Kürtlere ipotek konulmasına da müsaade etmeyeceğiz. Doğu Anadolu’da da Güneydoğu Anadolu’da da AK PARTİ 1’inci partidir, Kürtlerin 1’inci partisi AK PARTİ’dir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şu gruptaki Kürt milletvekili sayısı Türkiye Büyük Millet Meclisinin ezici çoğunluğudur Kürtler açısından. Ben bu dili kullandığım için de hicap ediyorum. Bu

kadar böyle etnik bir dil olamaz, maalesef üzülererek söylüyorum. Dolayısıyla kimsenin ne Türklere ne Kürtlere ne herhangi bir mezhebe ipotek koyduğu bir siyasetten akliselimin çıkması mümkün değil, buna hep birlikte müsaade etmememiz gerekiyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İpotek koymuyorsunuz, acil kamulaştırma yapıyorsunuz.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Devam, devam, devam.

TAHA ÖZHAN (Devamla) – Sen susmayacaksın herhâlde kardeşim, ben sana söyledim bak orada...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bakın, her seferinde müdahale ediyorsunuz ama lütfen.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Taha, devam, devam, devam.

TAHA ÖZHAN (Devamla) – Devam edeceğim Hocam, bir dur ya.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özhan, siz Genel Kurula hitap edin.

TAHA ÖZHAN (Devamla) – Ya, ben hitap ediyorum da arkadaş bağırınca kayıtlara büyük harfle geçecek zannediyor, küçük harfle geçiyor, sakın tecelli. Kaç kere söyledim yani.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Baştakiler büyük, sonrakiler küçük oluyor!

ŞAHİN TİN (Denizli) - Onlar PKK'yı savunsun, sen devam et.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Terbiyesizlik yapma! Kim PKK'yı savunuyor! Terbiyesizlik yapma! Ne demek PKK'yı savunuyor ya! Kim, neyini savunuyor! Ahlaksızlık yapma! Öyle bir şey olur mu ya!

TAHA ÖZHAN (Devamla) – Tekrar ifade etmek istiyorum: Bu küresel ifadeyi, bu küresel iftirayı tekrarlamakta serbestsiniz. Maalesef buradan bir siyaset dili çıkmıyor, çıkan tek dil bir PKK telsiz dilidir. O telsiz dilinin de siyaset için de Kürtler için de bir anlamı bulunmamaktadır.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Özgür, sakın ol.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “PKK'yı savunuyor.” diyor ya! Öyle bir şey olur mu! Haddini bileceksin, yok öyle bir şey.

BAŞKAN – Evet, gruplar adına...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın hatip bir kez daha küresel bir iftirayı kürsüden dile getirdiğimizi ve iftira attığımızı söyledi, sataştı.

BAŞKAN – Sayın Başkan... Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – AKP-İŞİD ilişkileri üzerinden biz bugüne kadar herhangi bir iftirada bulunmadık ama sayın hatip ısrarla dile getirdiğimiz hususları bir iftira olarak niteleyip satışmada bulundu.

BAŞKAN – Sayın Baluken, tutanakları isteyeceğim, bakacağım ama orada ne isminizi ne grubunuzu zikretti; bir genelleme yaptı, genel bir ifade kullandı.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ben tutanakları isteyeceğim, bakacağım, tamam. Tamam, bakacağım.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, siz aynı zamanda grup başkan vekilliği yapmış deneyimli bir milletvekilisiniz.

BAŞKAN – Evet, evet.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) - Sayın hatibin bir önceki konuşmaya göndermiş olduğu atıflarla birlikte “iftira” demiş olmasının sataşmaya girip girmeyeceğini çok iyi bilirsiniz.

BAŞKAN – Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Yani, bakın, demin sayın hatibe 2 kere söz verirken bir sataşma tarif etmemesine rağmen kayıtsız bir şekilde söz verdiniz.

BAŞKAN – Ben size de 2 defa söz verdim Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Eğer bu tutumunuz devam ederse biz sizin tarafsızlığınızla ilgili durumu tartışmaya açarız. O nedenle “Bize iftira atmıştır.” şeklinde kürsüden söylediği beyanatlara cevap vermemiz lazım. Bu kadar basit.

BAŞKAN – Tamam, ben tutanakları isteyeceğim Sayın Baluken. Bakın, Sayın Baluken...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, şu an takip etmiyorsunuz.

BAŞKAN – Ne demek?

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – O zaman, Genel Kurulu takip etmiyorsunuz.

BAŞKAN – Kaçırabilirim, ola da bilir, olabilir. İnsani bir hâl olarak... Her cümlesini...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, o zaman siz bu Genel Kurulu tarafsız yönetmiyorsunuz.

BAŞKAN – Ben tarafsız yönetiyorum. Tutanakları isteyeceğim, varsa vereceğim söz. Söz vereceğim, tamam.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Tutanaklardan sonra, evet, ben, bu tavrınızı tartışmaya açacağım.

BAŞKAN – Tutanakları isteyeceğim, eğer varsa söz vereceğim.

VII.- GENSORU (Devam)

A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- HDP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Türkiye'yi ve çevre ülkeleri istikrarsızlığa sürüklediği ve küresel denklemde aktör olmaktan uzaklaştırdığı ileri sürülen politikalarda sorumluluğu bulunduğu iddiasıyla Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/5) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, gruplar adına sözler tamamlanmıştır.

Hükümet adına Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu, söz sırası sizde.

Buyurun Sayın Çavuşoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sizin de süreniz yirmi dakikadır.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Çok değerli milletvekili arkadaşlarım, öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

HDP Grubu tarafından verilen gensoru vesilesiyle huzurlarınızda bulunuyorum. Her şeyden önce, önergeyi veren grup adına konuşan Baluken'in hakkımla ilgili ilk baştaki değerlendirmelerine katılmıyorum. Biz, bu Meclisi, yüce Meclisi her zaman ciddiye alırız, saygımız vardır. Özellikle 47 ülkenin Meclisinin Başkanlığını yapmış bir kişi olarak da, parlamenter diplomasiye de önem veren bir Bakan olarak bu Meclise her zaman saygımız vardır, geliriz, hesap verimiz, bilgi verimiz. Bir keresinde, burada, sizin partinizden olan Meclis Başkan Vekilinin yönetiminde talep geldiği zaman, söz aldım ve dedim ki: Ne zaman Meclisimiz emrederse geliriz, dış politikayla ilgili konularda bilgi verimiz.

Nitekim, Dışışleri Komisyonu Başkanımız, milletvekili arkadaşlarımızın talebiyle bizi davet ettiler ve dış politikayla ilgili gelişmeler konusunda perde arkası bilgiler dâhil, arkadaşlarıma detaylı bilgi anlattım. Bu konuda gizlimiz saklımız yok. Dolayısıyla, Meclisimizi her zaman ciddiye alıyoruz.

Şimdi, ülkemizin menfaatleri doğrultusunda bir öneri, bir soru geldiği zaman -soru önergesi olabilir, gensoru olabilir- biz buna saygı duyarız. Eleştirileri de her zaman dikkatlice dinliyoruz, faydalanabilir miyiz diye ve arkadaşlarımızla değerlendirmesini yapıyoruz ve bu eleştirilerden de ders çıkarmaya çalışıyoruz. Bu önerge verileceği haberi gelince merakla bekledim, acaba bu önerge içinde dış politikamızla ilgili yön vermemiz gereken bir konu var mı veya düzeltmemiz gereken bir konu var mı diye, yok. Tamamen iftira dolu, iftiraya dayalı bir önergeyi gördüğüm zaman, esasen, şaşırmadım doğrusu ama umutla beklediğimi de söylemek isterim. Peki, HDP Grubu bu önergeyi neden verdi? Bu konuya konuşmamın sonunda değineceğim.

Değerli arkadaşlar, zor bir coğrafyada yaşıyoruz, kolay bir coğrafya değil. Bakınız etrafımıza, Suriye'deki, Irak'taki problemler devam ediyor ve buradan kaynaklanan sorunlar, başta terör olmak üzere, göç sorunu olmak üzere, artık Türkiye'nin ya da Avrupa'nın değil, dünyanın bir sorunu hâline geldi. Diğer taraftan, Yemen'de, Libya'da hâlen istikrarsızlık devam ediyor. Libya'daki geçiş hükûmeti güvenoyu almaya çalışıyor ve biz de bu konuda destek veriyoruz. Aynı şekilde, İsrail-Filistin sorununun çözümü konusunda atılan bir adım yok. Afganistan hâlen çok sayıda sorunla baş ediyor, karşı karşıyadır. Diğer taraftan, mezhepçilik bölgemizde ciddi bir tehdit oluşturmaya başladı. Kuzeyimizde sular duruldu mu? Hayır, durulmadı. Bakınız, bölgemizdeki dondurulmuş ihtilafların Türkiye ve bölge için ne kadar risk oluşturduğunu daha önceki konuşmamda anlatmaya çalıştım. İşte Ermenistan, en son, ateşkesi ihlal ederek Azerbaycan'a saldırdı ve Kafkasya'nın istikrarsızlığı sadece bununla da sınırlı değil, Abhazya ve Güney Osetya var, Ukrayna'nın toprak bütünlüğü bugün bozulmuş durumda. Avrupa'da durum bundan daha iyi değil, Avrupa'da artan ırkçılığı görüyoruz, yabancı düşmanlığı, İslamofobi ve her türlü aşırı akımlar Avrupa'nın değerlerini, bizim de inandığımız değerleri kökten sarsmaya başladı. Dolayısıyla, tüm dünyanın gözü bu bölgede ve tüm dünyanın gözü Türkiye'de, Türkiye'nin uyguladığı dış politikada.

Tabii, şimdi, bu sorunlara, etrafımızda yaşanan bu sorunlara baktığımız zaman bunların hiçbirini Türkiye çıkarmadı ve bu sorunların hiçbirinden de Türkiye sorumlu değildir. Türkiye, sadece bu sorunları aşabilmek için, bu sorunlara çözüm üretebilmek için bazen bireysel olarak, tek taraflı, bazen uluslararası örgütlerle ya da bölgede oluşturduğumuz mekanizmalarla katkı sağlamaya çalışıyor. Biz her zaman var olan sorunlarla ilgili de, ortaya çıkacak fırsatlarla ilgili de dünya insanlığı için düşüncelerimizi de söylüyoruz ama sadece düşünce değil çabalarımızı da ortaya koyuyoruz. Bölgedeki çabalarımız ortada. Bu konuda yaptığımız çalışmaları -biraz önce de söyledim- daha önce Genel Kurulda, Plan ve Bütçe Komisyonunda ve Dışışleri Komisyonunda da detaylı bir şekilde anlattık.

Bugün gensoruda gündeme getirilen bazı konulara da değinmek istiyorum. Maalesef, Suriye krizi başından beri bizim hassas olduğumuz bir konu çünkü bizim güvenliğimizi ilgilendiriyor, istikrarımızı ilgilendiriyor ve Suriye'deki ihtilaf için kesin çözümün siyasi çözüm olduğunu her platformda söyleyegeldik. Uluslararası arenada bu sorunun çözümü için en aktif destek veren, çalışan ülke Türkiye'dir. Suriye'de siyasi bir çözüm için tüm oluşumların içinde, Uluslararası Suriye Destek Grubu olmak üzere, DEAS'a karşı oluşturulan koalisyon olmak üzere, birinci Cenevre görüşmelerinde orada bulunarak ve şimdi, yeniden başlayan Cenevre görüşmelerinde de özellikle, muhalefetin orada olmasını sağlayarak siyasi çözüme en aktif katkı sağlayan ülke Türkiye'dir.

Diğer taraftan, bugün Suriye’de ve bölgede bir çözüm umudu varsa mutlaka bunda Türkiye’nin önemli bir rolü vardır ama bu çatışmanın, bu istikrarsızlığın diğer yansımalarına da, insani yansımalarına da duyarsız kalmadık. Bugün, 2,7 milyon Suriyeliyi evimizde ağırlıyoruz ve 2 milyon 700 bin Suriyeliye 10 milyar dolardan fazla para harcadık. Bu bizim gurur duyacağımız bir şey ve harcamaya da devam edeceğiz. Bu insanlara duyarsız kalamayız.

Süleyman Şah Türbesi’yle ilgili de iddialar var. Neymiş efendim, Süleyman Şah Türbesi’nin geçici olarak taşınmasında oradaki YPG, PYD terör örgütüyle iş birliği yapmışız. Bu doğru değildir. Biz burada DAİŞ ve bölgedeki çatışmalardan dolayı bir tehdit oluşunca bu türbeyi geçici olarak taşımak istedik, kararımızı verdik ve o kararı verdikten sonra da oradaki unsurların hepsine şunu söyledik: “Sakin ha karşımıza çıkmayın, karşımıza çıkıyın vururuz.” dedik ve operasyonu da yaptık. Bir kaza neticesinde sadece bir astsubayımız şehit oldu, Allah rahmet eylesin, tüm şehitlerimizi saygıyla anıyoruz. Dolayısıyla, PYD, YPG’yle iş birliği kesinlikle söz konusu değildir. O gece bizzat karargâhta Sayın Başbakanımız Ahmet Davutoğlu operasyonu yürütmüştür, sabaha kadar uyumamıştır. Bunu da özellikle vurgulamak isterim.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Bakan, tekrar geri mi gidecek?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Tabii ki, güvenlik sağlandıktan sonra, istikrar sağlandıktan sonra o türbeyi orijinal yerine taşımayı düşünüyoruz, planlıyoruz.

O operasyondan sonra Türkiye’nin ve Türk askerinin dünyadaki saygınlığı bir kere daha artmıştır arkadaşlar. Dolayısıyla, bunun arkasında başka bir şey aramaya gerek yok.

PYD, YPG’ye gelince: Evet, Dışişleri Komisyonu Başkanımız Taha Bey de güzel söyledi, zamanında uyarıları yaptık PKK’ya yaptığımız gibi “Silahı bırakacaksınız, terörü bırakacaksınız.” ama PYD ve YPG Suriye’yi bölmek amacıyla hareket ettiği için silahı bırakmadı, terörü bırakmadı. Salih Müslim Kandil’den niye geldi biliyor musunuz? Salih Müslim Kandil’den Esad tarafından ve bugünkü muhalefetin koordinasyonuyla eski Başbakan Riyad Hicab’ın Başbakan olduğu dönemde Kandil’den indirildi ve Suriye’de de teröristleri organize ederek “Türkiye’ye karşı saldırıları başlatın.” diye talimat verildi. Bugünkü muhalefet niye almıyor PYD’yi içine? Terör örgütü olduğu için almıyor, bu gerçekleri herkesin bilmesi gerekiyor. Bugün Ayn El Arap’ta DAES yoksa bu Türkiye sayesinde. Oradaki insanları, 200 bine yakın Kürt kardeşlerimizi topraklarımıza biz aldık, memnuniyetle aldık.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Kobani orası, ne Ayn El Arap’ı? Kobani orası, on binlerce insan canını verdi.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Orada yaşayan hayvanların günlük yemini bile insani görevimiz olarak biz götürüyoruz, aktarıyoruz, biz bu kadar hassasız bu konularda. Ama PYD, YPG ne yapıyor? Gittiği yerlerde orada kendisi gibi düşünmeyen Kürt kardeşlerimizi sürgüne gönderiyor. Bugün Kuzey Irak’ta, Türkiye’de, Avrupa’nın değişik şehirlerinde, Suriye’de PYD, YPG tarafından sürülen Kürtler var, onlarla da görüşmenizi rica ederim, onları da dinlemenizi rica ederim. Diyebilirsiniz ki: “Bu Dışişleri Bakanının ya da AK PARTİ’nin görüşü.” Hayır, öyle değil, Uluslararası Af Örgütü, Birleşmiş Milletler ve diğer bağımsız kuruluşların raporlarında bunu görebilirsiniz. PYD, YPG şu andaki bulunduğu şehirlerde etnik temizlik yapıyor, siz de bunu meşru bir parti gibi göstermeye çalışıyorsunuz bir terör örgütünü, Türkiye’de PKK’yı gösterdiğiniz gibi. Dolayısıyla tüm uluslararası camiada bu konudaki tutumumuzu elbette devam ettireceğiz.

Çok Değerli Başkan, sevgili arkadaşlarım; biz DEAŞ’la PKK arasında fark görmüyoruz. DEAŞ, PKK, PYD, YPG hepsi terör örgütüdür ve hepsiyle de mücadelemizi devam ettireceğiz. Suriye’de DEAŞ’la mücadele konusunda da en çok desteği veren ülke Türkiye. Eğitim-konusuyla bugün

DEAŞ'a karşı mücadele eden unsurlara katkı sağlayan ülke Türkiye'dir. Aynı şekilde, yabancı terörist savaşçılar konusunda attığımız adımları daha önceki görüşmelerimizde de sizlere ve kamuoyuna, yüce milletimize arz ettik. Bugün 41 bin kişiye ülkeyle giriş yasağı koyduk ve 3.300 kişiyi yakalayıp ülkelerine teslim ettik, Belçika'daki terör saldırısını gerçekleştiren bir terörist de buna dâhildir. Yine, oluşturduğumuz risk analiz üniteleriyle 9 binden fazla kişiyi mülakata tabi tuttuk, bunların 2 binini havaalanından geri çevirdik. Bugün 1.200'den fazlası yabancı olmak üzere DAES'le bağlantısı olduğundan şüphelenilen 2.800 kişi gözetim altına alındı ve binden fazlası bugün tutuklu durumda. Dolayısıyla, iyi niyetle bakanlar bizim bu çabalarımızı görür ama art niyetli bakanlar ve bugün bölgede şiddetle arasına mesafe koyamayanlar, eskiden Kandil'den talimat alıyorlardı, şimdi bir de Kuzey Suriye'den, YPG'den talimat alanlar bunu göremez. Terör örgütünün güdümünde siyaset yapanların bunu görmesini beklemek zaten saflık olur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çok açık söylüyorum bunları.

Bir de mezhepçilik konusu var. Taha Bey de çok güzel değindi, biz mezhepçiliğin her türlüünü reddediyoruz, elimizin tersiyle itiyoruz. Mezhepçilik çok tehlikelidir. Avrupa, zamanında din savaşlarından neler çekti yüz yıl, artı otuz yıl, bunları unutmadık. Dolayısıyla, mezhepçilik yapan ülkelere de bu konuda telkinlerimizi yapıyoruz, uyarılarımızı yapıyoruz. Mezhepçiliğin her türlüü tehlikelidir. En güzel cevabı da Sayın Cumhurbaşkanımız İslam Zirvesi'nde vermiştir, "Ne Şii'yim, ne Sünni'yim, ben Müslümanım elhamdulillah." demiştir Sayın Cumhurbaşkanımız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli kardeşler, biz Suudi Arabistan'a da İran'a da aynı yaklaşıyoruz. İİT zirvesini gerçekleştirdik. İİT zirvesinden önce Suudi Arabistan Kralı Selman Ankara'daydı ve ilişkilerimizi daha da üst kademeye yükselttik. Türk-Suudi Koordinasyon Konseyi kurulmasını kararlaştırdık ve anlaşmayı imzaladık. Zirvenin hemen arkasından İran Cumhurbaşkanı Ruhani de Ankara'ya bir ziyaret gerçekleştirdi ve iki Cumhurbaşkanının, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ve Ruhani'nin Başkanlığında yüksek düzeyli Stratejik İş Birliği Konseyi toplantısını yaptık yani ortak bakanlar kurulu toplantısını gerçekleştirdik. Bizim, bundan sonra da bölgedeki gerginlikleri azaltmak için, İran ile Suudi Arabistan arasındaki gerginliği azaltmak için de çabalarımız devam edecektir çünkü bölgede istikrar ve güvenlik için kardeşlerimiz arasındaki istikrarı sağlamak da bizim görevimizdir.

Bakınız, İsrail'le ilişkilerimize gelecek olursak: İsrail özür diledi ve geri kalan iki şartımızı yerine getirdiği takdirde biz İsrail'le ilişkilerimizi düzeltiriz. Başından beri bunu söyledik, nokta. Ve şu anda görüşmeler İsrail'le de devam ediyor.

Değerli arkadaşlar, biz gücümüzü de biliyoruz, bölgedeki sorunları da biliyoruz, yapabileceğimizi de biliyoruz, kapasitemizi de biliyoruz ve yoğun bir dış politikayı ülkemizden, ülke ekonomisinden ve milletimizden aldığımız güçle yerine getirmeye çalışıyoruz. Bugüne kadar gerçekten bölgemizin huzuru ve istikrarı için çok önemli mekanizmalar gerçekleştirdik. Sayın Başbakanımızın Dışişleri Bakanlığı döneminde Balkanlarda ve Kafkasya'da kurduğu üçlü mekanizmalar artık kurumsal hâle geldi. İşte, yaklaşık iki ay önce Türkiye-Gürcistan-Azerbaycan Toplantısı'nı yaptık, on gün önce Türkiye-Azerbaycan-İran Toplantısı'nı Ramsar'da yaptık ve önümüzdeki süreçte Türkiye-Türkmenistan-Azerbaycan üçlü toplantısını yapacağız. Aynı şekilde, Balkanlardaki bu mekanizmayı en iyi şekilde işletip hem Balkanların hem de Kafkasya'nın istikrarına katkı sağlamaya çalışıyoruz.

Rusya'yla ilişkilerimize gelecek olursak: Rusya'yla uçak düşürme hadisesinden sonra ilişkilerimizde bir gerilme oldu ama biz Rusya'yla ilişkilerimizin düzelmesi için...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Tuğrul Türkeş sataşmadan söz alacak IŞİD meselesiyle ilgili, hani silahlar oraya giriyor ya Sayın Çavuşoğlu.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Alınsın, problem yok. Sağ ol Veli kardeşim, teşekkür ederim Veli.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, müdahale etmeyelim.

Sayın milletvekilleri, salonda bir uğultu var, lütfen uğultuyu keselim.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Veli’yle, Veli kardeşimle kişisel dostluğumuz olduğu için o oradan bana laf atıyor, problem değil; o, sevgisinden, saygısından yapıyor, ben de kendisini seviyorum, sayıyorum. Beni düşündüğü için yapıyor.

Şimdi, Rusya’yla ilişkilerimizin bu noktaya gelmesini biz de istemezdik ama Rusya’ya biz her zaman doğruları söyledik. Kırım konusunda başından beri “Kırım’ın ilhakını tanımayacağız.” dedik, “Tanımıyoruz.” dedik ve “Dünyanın gündeminde tutacağız.” dedik ve tutuyoruz; dolayısıyla Rusya’nın Suriye’ye gelmesiyle hiçbir ilintisi yok. Biz, başından beri Kırım politikasında son derece netiz ve bugün Kırım Tatarları kardeşlerimizi de yalnız bırakmıyoruz. Kırım’a gayriresmî bir insan hakları heyeti gönderdik ve onların buradaki tespitlerini Avrupa Konseyi, AGİT, Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği dâhil tüm kurumlarla paylaşıyoruz, şimdi onlar raporlarına dercederken Türk heyetinin bulguları diye dercediyorlar; dolayısıyla, bunu da yakından takip edeceğiz, etmeye devam edeceğiz.

Tabii, değerli arkadaşlar, Amerika’yla ilişkilerimizi de, NATO, Avrupa Konseyi, AGİT gibi kuruluşlarla ilişkilerimizi de, Birleşmiş Milletlerle olan ilişkilerimizi de her zaman dinamik tutuyoruz. Sayın Başbakanımızla bu gece Strazburg’a gidiyoruz. Sayın Başbakanımız, Avrupa Konseyinin, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisinin onur konuğu olacak ve Genel Kurula hitap edecek. Dolayısıyla “Türkiye dışlanıyor, Türkiye hiçbir yerde yer bulamıyor.” gibi ithamlara kesinlikle katılmıyoruz, doğru bulmuyoruz.

Şimdi, Sayın Başbakanımızın Amerika ziyaretiyle ilgili de sürekli spekülasyon yapıyorsunuz, burada da aynı şeyi söylediniz Sayın Baluken. Neymiş efendim, “Dışişleri Bakanı Cumhurbaşkanını havaalanında karşılamış.” Evet, karşıladım. Ben Cumhurbaşkanımızdan iki gün önce Amerika’ya gittim, Washington’a gittim ve burada ikili görüşmeler yaptım Beyaz Saray’da ve Dışişleri Bakanlığında, diğer görüşmeleri de yaptım. Benden sonra Sayın Cumhurbaşkanımız havaalanına geldiği için karşıladım, bundan da gurur duyuyorum. Atladığınız bir şey var, Finlandiya’ya, Helsinki’ye de Başbakanımızdan önce gitmiştik, Başbakanımızı da gece saat ikide havaalanında karşıladım. Başbakanımızı karşılamaktan da gurur duyuyorum, Cumhurbaşkanımızı karşılamaktan da gurur duyuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Ve ABD’de Protokol Genel Müdürü tüm misafirleri karşıladı. Kralları, dışişleri bakanlarını, cumhurbaşkanlarını, başbakanları, hepsini Protokol Genel Müdürü karşıladı. Dolayısıyla bu tür spekülasyonlara hiç girmeye gerek yok.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Şu Libya’ya gelin Sayın Bakan, bir de şu Libya’yı konuşun.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Avrupa Birliğiyle yaptığımız anlaşmaya gelecek olursak, son derece net: Biz insani trajedilere son vermek istiyoruz. İnsanlarımızın, vatandaşlarımızın vizesiz seyahat etmesini istiyoruz. Gümrük birliğinin güncellenmesini istiyoruz. Fasılların açılmasını istiyoruz. Eğer Avrupa Birliği sözünde durmazsa biz de Geri Kabul Anlaşması dâhil diğer anlaşmaları iptal ederiz; zaten anlaşmanın içinde de bu var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla Avrupa Birliğinin de sözünde durması lazım.

Bizim dış politikamızın en önemli önceliklerinden bir tanesi de insani yardımdır. Bu insani yardımı da sonuna kadar yapmaya devam edeceğiz. Millî gelire göre dünyada 1’inci sıradayız. Ve Türkiye, bakınız, en önemli zirveleri üstleniyor. G20 zirvesi, dünyanın gelmiş geçmiş en başarılı G20 Zirvesi’ydi. Bunu bıraktık, şimdi İslam Zirvesi’ne başkanlık yapıyoruz, İslam İşbirliği Teşkilatının

Başkanlığını üstlendik. O zirve de en başarılı zirveydi ve En Az Gelişmiş Ülkeler Toplantısı'nı da Türkiye'de yapıyoruz, ilk defa düzenlenecek Dünya İnsani Zirvesi'ni de Türkiye'de gerçekleştiriyoruz ve önümüzdeki hafta -sizleri de davet ediyoruz- Türkiye ilk defa bir EXPO'ya ev sahipliği yapıyor. EXPO 2016 Antalya'nın açılışını da Sayın Cumhurbaşkanımız ve Başbakanımızın katılımlarıyla inşallah gerçekleştireceğiz.

Şimdi, süremiz az kaldı, aslında sorulara da cevap vermek isterdim.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Şu Libya konusuna bir cevap verin. Bu Türk Hava Yolları niye uçamıyor Libya'ya Sayın Bakan?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Uçuyor.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Uçmuyor.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Uçmaya başlıyor. Büyükelçiliğimizi de açacağız.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Niye kapattınız, ne oldu da kapattınız?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Orayı ilk ziyaret eden başbakan da bizim Başbakanımız olacak, hiç merak etmeyin.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Ne oldu, niye kavga ettik Libya'yla Sayın Bakan?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Alacakları alamıyoruz Sayın Bakan.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Şimdi, CHP adına konuşan değerli konuşmacıya bir cevap vermek istiyorum. 55 bin konut için “utanç abidesi” dedi. Bu bir utanç abidesi değildir, 55 bin konut bizim için gurur abidesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Tarihte utançtan bahsetmek istiyorsak... Ha, para vermeyenler varsa onlar utansın. Ama tarihte utanç tablosundan bahsetmek istiyorsak, sene 1944, Ahıskalıları ve Kırım Tatarları sürgüne gönderen Stalin'e bize sığınan 146 Azerbaycanlı aydın “Siz öldürün de bunlara vermeyin.” dediği hâlde veren CHP'dir; esas utanç budur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Bunu da söylemiş olayım.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanına yakıştı mı? Yazıklar olsun!

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Şimdi, Değerli Başkanım, iki dakika daha rica ediyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Süre veremiyoruz Sayın Bakanım, lütfen bitirin.

Müdahale etmeyin...

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Sayın Başkanım, satışmalar oldu, bir dakika lütfen.

BAŞKAN – Satışma olursa sonra veriz.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Tamam.

O zaman, sonra söz alırsam HDP...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – ...bu önergeyi niye verdi, bunu da açıklamak istiyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Yazıklar olsun!

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baluken...

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanına yakıştı mı? Yazıklar olsun!

BAŞKAN - Sayın Özkan, lütfen, lütfen...

Bakın, konuşma bitti, Sayın Grup Başkan Vekilini dinliyorum.

Lütfen Sayın Özkan...

Buyurun Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Bakan konuşması sırasında tamamen iftiralara dayanan bir önerge hazırladığımızdan başladı, Kandil’den talimat aldığımızı kadar götürdü.

BAŞKAN – Buyurun efendim. (HDP sıralarından alkışlar)

İki dakika süre veriyorum.

Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

Sayın milletvekilleri, lütfen müdahale etmeyelim kürsüdeki hatibe.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken’in, Dışışleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu’nun (11/5) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, güncel, gündelik konuları burada tartışırız, o ayrı bir şey ama özellikle Süleyman Şah Türbesi’nin taşınmasıyla ilgili burada ifade ettiğiniz hususları gerçekten ibretle izledim. Buraya gelmeden önce, bir önceki Dışışleri Bakanı Feridun Sinirlioğlu, Sırrı Süreyya Önder ve Salih Müslim’in o gece İstanbul’da nerede bir araya geldiğini ve neler konuştuklarını keşke bir sormuş olsaydınız. Bunları bir tartışma konusu hâline getirmekten bile -dediğim gibi- hicap duyuyorum. Yani sizin burada yaptığınız konuşmalarda kelimeler bile bilinçaltınızı ele veriyor. Hâlâ “Ayn El Arap” diyorsunuz, hâlâ bütün insanlığın onur mücadelesinin kurtarıldığı Kobani’ye “Kobani” demekten bile çekiyorsunuz. İşte IŞİD’le ilişkileriniz için bundan daha fazla kanıtı gerek yok. Ama Meclis tutanaklarına geçen şeyleri ben size sordum, bütçe görüşmelerinde cevap vermediniz. Siz 2014-2015 yılları arasında IŞİD’le Akçakale ve Karkamış kapıları üzerinden 7 milyon dolarlık ticareti ne üzerine yaptınız? O yaptığınız ticaret, o bölgeler YPG’nin, PYD’nin eline geçtikten sonra neden 7 milyon dolardan sıfıra indi? Bunun cevabını verin bize. Açık bir ticari ilişki değil mi bu? Yani burada Uluslararası Af Örgütü’nün raporlarını örnek verirken daha AB İlerleme Raporu’nun kargoda olduğunu bir hatırlayın ya. Uluslararası Af Örgütü’nün Cizre, Silopi, Sur’la ilgili AB İlerleme Raporu’nun, ABD İnsan Hakları Raporu’nun ne dediğini bir hatırlayın.

PYD’nin etnik temizlik meselesine gelince: Sadece Tel Abyad Meclisinde Kürtlerin 3 katı kadar Arap üye var, yarısı kadar Türkmen üye var. Böyle bir oluşum yapan bir örgüte eğer siz gelip etnik temizlik yaptığını söylerseniz bütün dünya size güler.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan biraz önce yaptığı konuşmasının son bölümünde “Cumhuriyet Halk Partisi sözcüsüne bir cevap vereceğim.” diyerek söze başlayıp 1946 yılındaki bir olaydan dolayı, CHP’nin utanılacak bir şey yaptığını söyleyerek grubumuza açıkça sataşmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Kim konuşacak?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Öztürk Bey efendim.

BAŞKAN – Buyurun Öztürk Bey. (CHP sıralarından alkışlar)

İki dakika süre veriyorum.

Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

6.- Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz’ın, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu’nun (11/5) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Sayın Dışişleri Bakanım, Cumhuriyet Halk Partisinin tarihinde utanacağı değil, gurur duyacağı şeyler var. Birincisi, bu cumhuriyeti kurduğu için gurur duyması gerekiyor. Cumhuriyeti kuran Cumhuriyet Halk Partisidir. (CHP sıralarından alkışlar)

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Doğru mu, yanlış mı? Azeri meselesi doğru mu, yanlış mı?

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Bu ülkeyi çok partili hayata geçiren de Cumhuriyet Halk Partisidir. Türkiye’nin ruhuna, özüne, Türkiye’nin milletine, birliğine, dirliğine sahip çıkan Cumhuriyet Halk Partisidir. Cumhuriyet Halk Partisi bölücü değil, Cumhuriyet Halk Partisi birleştiricidir. (CHP sıralarından alkışlar)

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Dersim’i de unutma.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Cumhuriyet Halk Partisinden bölünme değil, teröristlik değil, Cumhuriyet Halk Partisinden her zaman bütünlük çıkar. İnsanların onurunu, haysiyetini burada zedelemek sizin göreviniz değil.

İkincisi: Eğer konut yapacaksanız, gidin, Güneydoğu’da, Doğu Anadolu Bölgesi’nde şehitler için yapın, gaziler için yapın, onların yakınları için yapın ve ayrıca, sokakta kalan garibanlar için yapın. Gelip burada bize laf atmayın.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Azeri meselesi...

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Purçu, hayırdır?

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Başkanım, çok değerli, sevgili arkadaşlarım; ben, burada, Türk vatandaşı olarak şu an çok üzüntülüyüm. Çünkü yıllardan beri bu topraklarda kardeş olarak yaşamaktayız ama Roman kardeşlerimizi hâlen unutuyoruz.

Mültecilere yapılınsın konut Sayın Bakanım, yapılınsın ama Romanlara neden yapmıyorsunuz? Hâlâ daha çadırlarda yaşayan Romanlar var. Sayın Bakanım, lütfen, Romanları unutmayın yani, hâlen çadırlarda yaşıyoruz. Mültecilere 55 bin konut yapılıyor, Romanlara neden yapılmıyor?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Doğru, yapılınsın, onlara da yapılınsın.

BAŞKAN – Tutanaklara geçmiştir Sayın Purçu, buyurun.

VII.- GENSORU (Devam)

A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- HDP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Türkiye'yi ve çevre ülkeleri istikrarsızlığa sürüklediği ve küresel denklemden aktör olmaktan uzaklaştırdığı ileri sürülen politikalarda sorumluluğu bulunduğu iddiasıyla Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/5) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu hakkındaki gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı hususunu oylarınıza sunacağım. Gensoru önergesinin gündeme alınmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Gensoru önergesinin gündeme alınması kabul edilmemiştir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, ikinci kısımda yer alan, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Grup Başkanvekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in; Sur ve Silopi ilçelerinde alınan acele kamulaştırma kararı ve Türkiye genelindeki kentsel dönüşüm projeleriyle vatandaşları mağdur ettiği ve sermaye için rant yarattığı, uygulanan RES ve HES projeleriyle doğanın tahrip edilmesine sebebiyet verdiği iddiasıyla Çevre ve Şehircilik Bakanı Fatma Güldemet Sarı hakkında bir gensoru açılmasına ilişkin (11/6) esas numaralı Önerge'nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- HDP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Sur ve Silopi ilçelerinde alınan acele kamulaştırma kararı ve Türkiye genelindeki kentsel dönüşüm projeleriyle vatandaşları mağdur ettiği ve sermaye için rant yarattığı, uygulanan RES ve HES projeleriyle doğanın tahrip edilmesine sebebiyet verdiği iddiasıyla Çevre ve Şehircilik Bakanı Fatma Güldemet Sarı hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/6)

BAŞKAN – Hükûmet? Burada.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bir ara verin.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bir sonraki gensoru önergesine geçtik, lütfen sükûneti bozmayalım.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - Bir beş dakika ara verin.

BAŞKAN - Ya yerlerimizde oturalım ya da kuliste bir çay molası verebilirsiniz. Lütfen sayın milletvekilleri, şimdi konuşmacıları kürsüye davet edeceğim.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu ortamda konuşmacı konuşamaz.

Beş dakika ara verin ya! Ayıp denen bir şey var.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

Sayın Çavuşoğlu, Güldemet Hanım'a yerinizi verebilirsiniz.

Buyurun efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, böyle bir şey olur mu ya!

BAŞKAN - Sayın bakanlarımız, sayın milletvekillerimiz; lütfen... Bir sonraki gensoruya geçtik, okuduk.

Önerge daha önce bastırılıp dağıtıldığı ve Genel Kurulun 12 Nisan 2016 tarihli 71'inci Birleşiminde okunduğu için tekrar okutmuyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bu şartlar altında olmaz. Bir beş dakika ara verin ya.

BAŞKAN – Tamam, konuşmacıyı çağırdığımda gerekli uyarıyı yapacağım.

Sayın milletvekilleri, Anayasa'nın 99'uncu maddesine göre, bu görüşmede önerge sahiplerinden 1 üyeye, siyasi parti grupları adına 1'er milletvekiline ve Bakanlar Kurulu adına Başbakan veya 1 sayın bakana söz verilecektir. Konuşma süreleri önerge sahipleri için on dakika, gruplar ve Hükûmet için yirmişer dakikadır.

Şimdi, söz alan sayın üyelerin isimlerini okuyorum: Önerge sahibi olarak Diyarbakır Milletvekili Sayın Çağlar Demirel; grupları adına, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Baki Şimşek, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Sayın Osman Baydemir, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Gürsel Tekin, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Mehmet Özhasseki ve son olarak Hükûmet adına Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Fatma Güldemet Sarı konuşacaklardır.

Sayın milletvekilleri, lütfen, ya oturalım ya da kuliste bir çay molası verelim.

(11/6) esas numaralı Gensoru Önergesi'nin gündeme alınıp alınmaması üzerine ilk söz...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu ortamda bu görüşme yapılamaz. Siz hem İç Tüzük 65'e göre hem 68'e göre beş dakikadır genel düzeni sağlamaya çalışıyorsunuz ama ortada bir düzen falan yok. Ya bir ara vermeniz gerekecek ya da bu ortamda konuşmacı...

BAŞKAN – Eğer konuşmanın sükûnetini bozan bir hâl olursa ara veririm. Doğru söylüyorsunuz Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Şu anda konuşulamaz, ısrar ediyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, istirham ediyorum...

İlk söz, önerge sahibi olarak Diyarbakır Milletvekili Sayın Çağlar Demirel'e aittir.

Buyurun Sayın Demirel.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu şekilde burada, bu Genel Kurulda konuşma yapılamaz.

BAŞKAN – Bakın, sessizlik var Sayın Demirel, hiç olmadığı kadar. Eğer gürültü, uğultu olsaydı ara verirdim, gene veririm, problem değil ama... Buyurun Sayın Demirel.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu şekilde Genel Kurulda böyle bir konuşma yapılamaz.

SELMA IRMAK (Hakkâri) – Beş dakika ara verin.

BAŞKAN – Hayır, sükûnet sağlandı, problem yok.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Burada Genel Kurulun aslında bugünkü işlevi ve görevi bu gelen gensoruları dinlemek olmalıdır. Alanda halkla birlikte çalışma yapacak ve Genel Kurulda bunları ifade edecek insanların, yapacakları eleştirileri ve yaklaşımlarını buradaki, Genel Kuruldaki milletvekillerinin ve bakanların dinlemesi gerekirken Sayın Başkan, siz de onları çay içmeye gönderiyorsunuz. Gerçekten, bunu esefle dile getirmek istiyorum.

BAŞKAN – En azından Genel Kurulda uğultu olmasın diye Sayın Demirel, sizin için yapıyorum bunu.

ÇAĞLAR DEMİREL (Devamla) – Evet, bugün burada Çevre ve Şehircilik Bakanına verdiğimiz gensoruyu görüşmek üzere söz almaktayım.

Başta, Sur ve Silopi olmak üzere çok sayıda ilçe için son dönemde alınan acele kamulaştırma kararlarının yarattığı kentsel ve toplumsal tahribatta birinci derecede sorumluluğu bulunmasından dolayı Sayın Bakana bu gensoruyu yönelttiğimizi en başından belirterek konuşmama başlamak istiyorum.

Biliyoruz ki, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, AKP iktidarının inşaat merkezli politikasının merkezindeki kurum hâline gelmiştir. On dört yıldır iktidarında, AKP’nin kentleşme ve şehircilik anlayışının geçmiş dönemlere kıyasla çok daha yıkıcı, sömürüye dayalı ve hukuksuz süreçlere dayalı hâle getirildiğini hep beraber görüyoruz. İstanbul’da Gezi Parkı’na vurulan darbede, üçüncü köprüünün hukuksuz olarak inşa edilmesinde, Soma Yırca köyündeki zeytinlik katliamında bu hukuksuzluk bir sömürü mantığıyla defalarca dile getirilmiştir.

Evet, sağlıklı bir kentsel gelişme yerine afet riski ve kentsel dönüşümün ihtiyacı gibi aslında kamuoyunun yararına olabilecek politikaları kendisine zırh eden ve bu şiarla kentsel ranttan nemalanan bir anlayışın yarattığı tahribatın boyutuna hep beraber tanıklık etmekteyiz.

AKP iktidarının kentsel sömürüyü en uç noktaya taşıdığı anın son dönemde aldığı acele kamulaştırma kararlarının olduğunu söylemek ve bu şekilde ifade etmek gerekiyor. AKP iktidarının son haftalarda aldığı acele kamulaştırma kararlarının hızına şahsen biz de yetişemiyoruz. Bakanlar Kurulunun acele kamulaştırma yetkisini ilk kez kullandığı dönemlere baktığımızda ve bugünkü AKP iktidarına, geldiğimiz süreç itibarıyla ele aldığımızda, o yıllar arasında 14 acele kamulaştırma kararı verilmiştir fakat AKP iktidarı döneminde, on dört yıl içerisinde ise 2 bine yakın acele kamulaştırma kararı verilmiş yani apaçık bir şekilde yağma süreci gittikçe ilerlemiştir. Bu yağma ve talan süreci son olarak nerede devreye girdi, bunu görmek gerekiyor. Yaşam hakkının kolaylıkla ihlal edilir hâle geldiği, cenazelerin günlerce sokaklarda bekletildiği kuşatma altındaki ilçelerde devreye konuldu. Yani Sur, Silopi gibi abluka altındaki ilçelerde; Diyarbakır, Hakkâri, Mardin, Şırnak’ın çeşitli ilçelerinde şimdi de bir talan operasyonu başlatıldı. Kamu düzenini sağlamak için yola çıktığını söyleyenler, Kürt illerinde tam bir kamusal yıkıma sebep olmaktadır. Böylelikle sosyal ve kültürel mirasa düşman olan ve âdeti bir müteahhitlik firması gibi çalışan iktidar partisi; Sur’u, Cizre’yi, İdil’i, Silopi’yi tanklarla yıktıktan sonra şimdi de “kamulaştırma” adı altında sermayeye peşkeş çekmeye çalışıyor.

Sayın Çevre ve Şehircilik Bakanı yaptıklarının bu olmadığını söylese bile, 1 Nisan 2016 tarihinde Diyarbakır temasları esnasında şöyle söylemiştir: “Öncelikle bizim yapacağımız, vatandaşla bire bir görüşerek konut istiyorlarsa konut veya başka alternatifler sunarak onlarla birlikte uzlaşmaya girmektir. En son çare, eğer hiçbir şekilde çözüm bulunamıyorsa kamulaştırma yapılacaktır.” denmiştir. Ama şimdi bu sözleri ifade edenler kamulaştırma kararı talep eden bakan olarak bir çelişki yaşamaktadır. Çünkü Bakanın ifade ettiği gibi, vatandaş ile uzlaşma, bire bir çözüm üretme öncelikli amaç ise, ilk etapta halk, seçilmiş yerel yönetimler ve diğer yerel aktörlerle istişare yapılması gerekmektedir. Ama peki şunu çok net söyleyelim: Diyarbakır’ın Sur ilçesinde böyle bir süreç işletilmemiştir.

Gelin, Sur’daki durumdan yola çıkarak bazı soruları soralım Sayın Bakana. 33 medeniyete beşiklik etmiş, Kürtler, Ermeniler, Süryaniler, Ezidiler, Türkmenler, Araplara ev sahipliği yapmış yedi bin yıllık Sur ilçesinde, Bakanlar Kurulunun tam da “Nevroz”da, yani 21 Mart günü aldığı Sur’un kamulaştırma kararının 25 Martta Resmî Gazetede yayınlanması, kararla devletin bütün ilçeye el koymuş olduğunu göstermemekte midir? Kararın yayınlandığı günden itibaren kentte yükselen itirazları da işitmiş midir

acaba Sayın Bakan? Eğer iştmemişse biz söyleyelim. Diyarbakır'da 310 kurum bir araya gelerek Suriçi'ni Koruma ve Yaşatma Platformu kuruldu. Karara 21 Nisana kadar itiraz etme hakkı bulunan binlerce mülk sahibine Diyarbakır Barosu aracılığıyla hukuki olarak destek sunulmaktadır.

Evet Sayın Bakan, bunların hepsini ifade ettiğimizde Diyarbakır'da neden bu işin birinci derecede muhatabı olan taraflarla bir temas kurma gereksinimi dahi duymadınız? Eğer 2012'de belediyenin hazırladığı koruma imar planını uygulayacaksanız niye belediyeyle bunu görüşme ihtiyacı dahi hissetmediniz, niye sorunun muhataplarıyla bunu bir kez bile olsun görüşmediniz?

Evet, Sayın Bakan, sizlere soracağımız birkaç soru var. Silopi'de şu anda -14 gündür- tekrar sokağa çıkma yasağı ilan ettiniz. Almış olduğunuz kamulaştırma kararıyla birlikte Silopi'de şu anda 100'e yakın evi yaktınız, yıktınız ve eşyalarını halkın da rızası olmadan molozlarla birlikte, sahiplerine haber vermeden riskli alan itibarıyla düşünerek yok etmeye çalıştınız. Şimdi Silopi'de itiraz eden halk tankla, topla ve silahlarla karşı karşıya kalmaktadır. Yine Sayın Bakan, hâlâ aileler cenazelerini Sur'dan alamamışken, hâlâ abluka kaldırılmamışken, orada yaşayanlar kendi yaşam alanlarını görmezken, sizin kentsel dönüşüm adı altında alanları ranta çevirmeniz hukuki midir, ahlaki midir? Sur'da bir kültürel soykırım yaşatmaktasınız. Evet, tarihi, kültürü ve inançları yok etmeyi kendi önünüze hedef olarak koydunuz. Sur'da çıkarılan molozlar içerisinde kadın cesetlerinin ortaya çıkması ve hâlâ kime ait olduğu belli olmayan cenazelerin durumuna ne söyleyeceksiniz? Sayın Bakan, siz bir kadın olarak bu konuda ne tür bir düşünceye sahipsiniz, açıkçası merak ediyoruz. İnsanların evleri yıkılmış olsa bile, kendilerine ait özel eşyaların molozlar içerisinde, gözlerinin önünden geçirilerek bir araziye atılmasını siz nasıl bir duyguyla karşılıyorsunuz? Bir kadın Bakan olarak bunları nasıl ifade edeceksiniz ve nasıl buna izin veriyorsunuz? Kamulaştırma kararı alınan il ve ilçelerde evler tanklar ve toplarla yıkılırken ve yakılırken, kentsel dönüşüm adı altında el koyduğunuz, gasbettiğiniz yerleri kimlere peşkeş çekiyorsunuz? Bunların yolsuzluklarını kime verdiniz? Evet, Sur'da, yine ailelere giden sizin milletvekilleriniz ve sizin belirlediğiniz kişiler evlerini almak istedikleri için talip olduklarını ifade etmişlerdir. Evet "Yargı da bizde, yasama da yürütme de her şey bizim elimizde." diyenler bugün Sur için talan politikasını hayata geçireceklerdir. Biz buna asla izin vermeyeceğiz. Silopi'de evlerini yaktınız, evlerine el koydunuz, eşyalarıyla birlikte evleri boşattınız; şimdi de bunu pratikleştirerek kamulaştırma kararını çıkardınız.

Evet, çok net söyleyeyim, 2 Aralık 2015 tarihinden bugüne kadar Sur'da hâlâ ablukanın kalkmadığı bir süreçte Sayın Bakan, siz abluka kalkmadan, cenazeler hâlâ oradayken, cenazelerin bulunduğu alanların üzerine evleri mi dikeceksiniz; yoksa inşa edeceğiniz karakolları mı oralara yerleştireceksiniz? Aileler merak ediyor bu soruların cevabını. Cenazelerini almayanların aileleri şunu çok merak ediyor: Orada, acaba cenazelerimizin bulunduğu yerlere hangi insanları getirtip buraya yerleştireceksiniz? Bu tam anlamıyla şunu ifade ediyor: Sizin yapmış olduğunuz, kentsel sit alanı içerisinde bulunan mahallelere aslında yıkımlar tespit edilerek koruma kurulunun kararları bile gözetilmeden buraların, alanların... Kendinizin de yasaya aykırı olarak hareket ettiğinizi biliyor musunuz? Bu da yetmezmiş gibi daha dün, geçen hafta torba yasayla bunu gündeme getirip yasal alanları da kapattığınızı biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇAĞLAR DEMİREL (Devamla) - Siz bir kadın olarak çevre ve şehir düzenlemesini organize etmeniz gerekirken ne yazık ki alanları halkın inisiyatifine değil, ranta ve sermayeye peşkeş çekiyorsunuz. Bu yüzden bu konulara ilişkin cevap vermenizi bekliyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Şimdi, gruplar adına ilk söz Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Baki Şimşek’e aittir.

Buyurun Sayın Şimşek. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

MHP GRUBU ADINA BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sur ve Silopi için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı alınıp Resmî Gazete’de yayınlanan acele kamulaştırma kararının yarattığı mağduriyetler, Türkiye genelindeki kentsel dönüşümlerde vatandaşların mağdur edilmesi ve sermaye için rant alanı yaratmasında, kentsel dönüşümlerin kültürel ve insani dejenerasyona sahip olmasında, RES ve HES’ler aracılığıyla doğadaki sömürü düzeyinin artmasında birinci derecede sorumluluğu bulan Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Fatma Güldemet Sarı hakkında Anayasa’nın 98’inci ve 99’uncu, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 106’ncı maddeleri uyarınca HDP tarafından verilen gensoru aleyhinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sur’da öz yönetim ilan edip, bombalar yerleştirip 464 asker ve polisimizi şehit edenlere; 20 binin üzerindeki insanı evlerinden, yurtlarından edenlere; tarihi ve kültürel binaları yok edenlere, yağmalayanlara, evlere bombalar yerleştiren teröristlere sesleri çıkmayanların bugün Sur ve Silopi’yle ilgili vermiş oldukları önergeyi manidar buluyoruz.

Sur’da 450 tarihî ev, 27 cami, 7 kilise, 1 havra, 140 buluntu var ve bunların aslına uygun bir şekilde restore edilmesi, daha sonra da bu bölgedeki sağlıksız yapıların yıkılarak bunların yerine bölgenin dokusuna uygun yeni binalar yapılmasını destekliyoruz. Yalnız, bunlar yapılırken burada yaşayan halkın önceliklerine değer verilerek insanların bu bölge dışında yaşamaya zorlanmamasına dikkat edilmeli. İkametlerinin bu bölgede kalması sağlanarak olaya sadece ticari yönünden bakılmamasına, kısacası Sur’un kimliğinin korunması gerektiğine inanıyoruz.

Değerli milletvekilleri, Suriçi bölgesi Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Kurulunun 29/9/1988 gün...

Sayın Başkan, Meclisin sükûnetini sağlar mısınız, çok gürültü geliyor.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, ne Sayın Bakan dinliyor ne iktidar partisi dinliyor.

BAŞKAN – Siz Genel Kurula hitap edin.

Sayın milletvekilleri, Sayın Bakan; lütfen, uğultu geliyor buraya, hatibin insicamını bozmayalım.

BAKİ ŞİMŞEK (Devamla) – ...ve 38 sayılı Kararıyla 1’inci derecede kentsel sit alanı ilan edilmiştir. Suriçi bölgesine ait ilk koruma amaçlı imar planı 1990 yılında hazırlanmıştır. Büyükşehir Belediye Meclisi 2008 yılında bu planı askıya aldı, 2012 yılında Koruma Bölge Kurulunun görüşüyle Sur Belediye Meclisi ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından onaylanarak yürürlüğe girdi. 2012 yılında ise Diyarbakır Suriçi, riskli alan ilan edildi. 2015 yılında Diyarbakır Surları ve Hevsel Bahçeleri UNESCO Dünya Miras Listesi’ne girdi. Tabii riskli alanlardaki taşınmazların acele kamulaştırma kararı 21/3/2016 tarih ve 2016/8659 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’yla 25/3/2016 tarih ve 29664 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Önceki yıllarda Büyükşehir Belediyesi ve Sur Belediyesi, TOKİ ve Valilik ortaklaşa bir kamulaştırma kararı almıştır. 3 mahallede -Alipaşa, Lalebey ve Cevatpaşa- iş birliği hâlinde bu çalışmalar yürütülmüş ancak sonuç alınamamıştır. Sur’da yaşanan mağduriyet terör örgütünden kaynaklanmıştır. Suriçi’ndeki kaçak binaların yıkılarak yöresel mimariye uygun, tarihi ve kültürel değerlerin ön plana çıkartılarak kültürümüzün bizlere bıraktığı mirasları koruyacak çalışmalar

desteklenmelidir. Başta surlar olmak üzere pek çok tarihî cami, han, hamam restore edilerek kente kazandırılmalıdır. Tarihî dokuyu korurken insanlarımızın da hak ve hukuku korunmalıdır, ikisinden de asla taviz verilmemelidir. Sağlıklı binalarda yaşamak Türkiye’de yaşayan her vatandaşın hakkıdır. Yaşanabilir binalar yapılırken kentin silüetinin korunması gerekmektedir.

Sonuç olarak, Sur’da alınan acele kamulaştırma kararını destekliyoruz. Burada yaşayan insanlarımızın mağduriyetine son verme adına bir an önce faaliyete geçirilmeli, restorasyon ve inşaat faaliyetleri acilen tamamlanmalıdır. Evlerinden olan 20 binin üzerindeki insanımız Sur’a dönmelidir. Para hesabı yapılmamalı, eksikliğini devlet tamamlamalı, Sur halkı komşuluk hukukuna göre yeniden evlerine dönmelidir. Sur’un hafızası ve kimliği korunmalıdır. Ayrıca, kentsel dönüşümün rantsal dönüşüme çevrilmemesi en önemli husustur. İnsanlarımızla görüşülerek vatandaşlarımızın ihtiyacına göre projeler hazırlanmalı, çalışmaların bölgedeki ticareti ve turizmi canlandıracak şekilde dizayn edilmesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, kentsel dönüşüm kanun ve yönetmelikler çıktığından beri, bireysel bazı örnekler hariç, vatandaş-müteahhit, vatandaş-TOKİ, vatandaş-belediye arasında sonuca varmayan pazarlıklar birçok kişinin kafasını karıştırıp vatandaşlarımızı çaresizliğe itmiştir. Siyasî irade gerekli yasal düzenlemeleri yaparak vatandaş-belediye, vatandaş-müteahhit ve vatandaş-TOKİ arasındaki hakça bölüşümü sağlamalıdır. Yıllarca süren mahkemelerden, uzlaşmazlıklardan vatandaşlarımız da müteahhitler de kurtarılmalıdır. Maalesef, Türkiye köyden kente göçün yoğun olduğu, yaşandığı son kırk yılı iyi yönetememiş, bütün şehirlerin kenar mahalleleri bu göçe hazırlıksız yakalanmıştır. İmar planı ve altyapısı olan arsalar üretilmemiş, tarlalara yapılan sağlıksız, kaçak binalarla gecekondular mahalleleri oluşturulmuştur. Şehir içlerinde rant ve daha çok kazanma hırsıyla mevcut evlerin üzerine kaçak katlar yapılmış, belediyeler bağış ve rüşvet alarak bu binalara elektrik, su ve doğal gaz bağlatmış ve kaçak inşaatlara göz yummuşlardır.

Maalesef aynı yaklaşım devam etmekte ve özellikle seçim dönemlerinde başta İstanbul olmak üzere birçok kentte yoğun bir şekilde kaçak inşaatların yapımına devam edilmektedir. İstanbul’un kalbine hançer gibi saplanan OnaltıDokuz gökdelenleri, emsal 1 olarak TMSF’nin sattığı 5 kat imarlı arsaları, emsali 2,5 kata çıkartıp yüksekliği serbest bırakanları da tarih asla affetmeyecektir. Türkiye’de gerekli yasal düzenlemeler yapılmaz ve Türkiye’nin geleceği planlamazsa elli yıl sonra torunlarımız aynı konuları tartışmaya devam edeceklerdir. Sadece İzmir’de kaçak bina oranı yüzde 60-65 civarındadır. İzmir ili genelinde 313 bin kaçak binanın kentsel dönüşüm kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 918 hektar, Büyükşehir Belediyesi 308 hektar kentsel dönüşüm ve gelişim alanı ilan etmiştir. Ancak Narlıdere Belediyesi hariç ne Bakanlık ne Büyükşehir Belediyesi somut bir adım atmamıştır. Türkiye’nin her yerinde durum aynıdır. TOKİ milyon dolarlık binalar yapmakla meşgul olurken, maalesef, insanlar varoşlarda yaşamaya devam etmektedir.

EXPO 2016’ya görüntü olsun diye İzmir Ödemiş Bademli beldesinden, 1071 yılında dikilen Türkiye’nin en yaşlı zeytin ağacı 945 yıldır bağlı bulunduğu toprağından sökülerek Antalya’ya taşındı, “Ya Allah, Bismillah, inşallah burada tutar.” diye törenle dikimi yapıldı. Zeytin ağacının bin yıllık toprağından sökülmesi, yeni bir mekâna taşınmasıyla ilgili kimden görüş alındı? Çevre Bakanı olarak bunun hesabını sormanızı bekliyorum. Sizin çok meraklı olduğunuz AB ülkelerinde böyle bir olay yaşansa kıyamet kopardı.

Değerli milletvekilleri, on dört yıllık AKP iktidarı döneminde başta seçim bölgem olan Mersin olmak üzere her yer aynı kaderi yaşamış, Mersin merkez ve hiçbir ilçesinde bir tek kentsel dönüşüm projesi hayata geçirilememiştir. Her konuda sınırsız güç ve yetkiye sahip olan Hükûmet, maalesef, koskoca bir büyük şehri kaderiyle baş başa bırakmıştır. Acil olarak, Türkiye’nin tamamında 1/100.000

çevre düzeni planları, 1/5.000 nazım imar planları ve 1/1.000'lik uygulama imar planları Türkiye'nin tamamında bitirilmelidir. Konut alanları, ticaret alanları, sanayi, turizm ve tarım alanları belirlenmeli, kargaşaya son verilmelidir. Altyapısı hazırlanmış, yatırım yapmaya hazır turizm ve sanayi bölgeleri vatandaşın hizmetine sunulmalıdır. Aksi hâlde, bürokrasiyle boğuşan insanlarımızın çoğunluğu yatırımlarından vazgeçmektedir.

Köyde bir tavuk çiftliği yapmak zorunda kalan bir insan bile 9 kurumdan görüş almak zorunda kalmaktadır: Çevre ve şehircilik il müdürlüğü, orman bölge müdürlüğü, DSİ bölge müdürlüğü, karayolları bölge müdürlüğü, müze müdürlüğü, TEDAŞ; gıda, tarım ve hayvancılık il müdürlüğü, büyükşehir belediyesi, büyükşehir belediyesi su ve kanalizasyon idaresi müdürlüğü; bütün bunlara ek olarak belediyelerden imar durumu, 5 mühendise verilen proje, yapı denetimi ve inşaat süreci, ÇED süreci. Köyde yaşayan bir vatandaşın böyle bir yatırım yapması âdeta içinden çıkılmaz bir hâl almaktadır. 1 megavatlık bir GES'e ruhsat almak için en az bir yıl bürokratik izinlerle uğraşmak gerekmektedir. İmar Yönetmeliği ve 3194 sayılı İmar Kanunu acilen değiştirilmeli, özellikle 18 uygulamalarında karışıklığa son verilmelidir.

Kamuya ait alanların tamamı düzenleme ortaklık payı kapsamında ele alınmalı, düzenleme ortaklık payı oranları gerekirse yüzde 45, hatta yüzde 50'ye çıkarılmalıdır. Gelişen dünyada yüzde 40'lık düzenleme ortaklık paylarıyla hem gerekli yol genişlikleri hem de sosyal donatı alanları yetersiz kalmaktadır. Bir düzenleme bölgesi içerisinde binlerce kişi ortak katılım alanlarına katılmakta, belediyeler ve bakanlıklar çözümsüz kamulaştırmalarla uğraşmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Tapu ve Kadastro çalışanlarının maaşları ve özlük hakları gözden geçirilmeli, gerekirse döner sermayeden pay verilmeli, Türkiye'nin arazi ve orman kadastro bitirilmeli, çok eski kadastro yapılan ve şu anda çok sayıda insanın malik olduğu yerlerde kadastro yenilemeyle birlikte, yerinde yapılan tespit ve dayanaklarla tapu kütükleri de yenilenmelidir.

Bugün GPS ve fotogrametrideki gelişmelerle hem ucuz hem daha hızlı harita yapılabilir. Türkiye'nin terör ve işsizlikten sonra en önemli sorunu planlamadır. Bakanlığımızın, bir tarafta kentlerin 5-10 kilometre dışına kentin kimliğiyle, dokusuyla bağdaşmayan 3 tarafı beton bloklarla çevrilmiş binalar, diğer bir tarafta ise rant çevrelerine teslim edilen milyon dolarlık konut projeleri yapmak yerine, seçimlerde hep söylediğiniz ama bir türlü yapamadığınız, fakir fukaraya, garip gurebaya sosyal konutlar yapmanızı, dar gelirliye aylık 100 TL, 250 TL gibi rakamlarla vermiş olduğunuz konut vaatlerinizi gerçekleştirmenizi bekliyoruz. Kentlerdeki ve köylerdeki dönüşümleri acilen bitirmenizi ve Türkiye'nin geleceğini planlamanızı istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, kentlerde imar planlarıyla beraber altyapının da planlanması, yer altından yapılan hizmetlerin; elektrik, su, doğal gaz, TELEKOM, kanalizasyon gibi hizmetlerin tamamının bütün kurumların el birliğiyle aynı anda yapılması ve bir standart getirilerek yer altında nereden doğal gaz, nereden elektrik, nereden suyun geçirileceğinin planlanması ve arızayla yer altı haritalarına göre mücadele edilmesi gerektiğine inanıyorum. Çevre Bakanı olarak, sokaklarda kâğıt toplayan çocuklardan katı atık depolama ve geri dönüşüm tesislerine kadar geçen süreye müdahil olmanızı, hava kirliliğinin en önemli sebebi olan kömürü ve kömür dağıtımını şehirlerimizde yasaklamanızı bekliyorum. Ayrıca RES, GES ve HES inşaatlarında doğal güzelliklerin mutlaka korunması, 1-2 megavatlık elektrik üretme adına Karadeniz'in ve başka bölgelerin doğal güzelliklerinin yok edilmemesi, gelecek nesillerin bize, bizim de gelecek nesillere bırakmamız gereken değerlere hep birlikte sahip çıkmamız gerektiğine inanıyorum.

2011 seçimlerinde “çılgın proje” olarak duyurduğunuz Karadeniz ve Marmara’yı birleştirecek Kanal İstanbul Projesi’yle ilgili gerek kamulaştırmada gerekse yapılacak imar planında vatandaşın hak ve hukukunun korunması, bölgedeki arazi sahiplerinin bilgilendirilmesi gerekmektedir. Gerçekten, Kanal İstanbul’a Türkiye’nin içinde bulunduğu ekonomik ve sosyal şartlarda ihtiyaç var mıdır? Yoksa, sermaye çevrelerine yeni bir rant merkezi mi kurulmak isteniyor? Projenin yapılacağı bölgede ne kadar arazi el değiştirmiş, kimler bu arazileri satın almıştır? İnsanlardan tarla fiyatına alınan bu arazilere yarın boğaz kıyısında yalılar ve gökdelenler yapıldığı zaman mutlaka vicdanlar sızlayacaktır.

Değerli milletvekilleri, Marmara, sanayi ve nüfus yoğunluğu olarak artık çekilmez hâle gelmiştir. Marmara’ya göre daha bakir olan Adana, Mersin, Niğde, Aksaray ve Kayseri bölgesi gerek sanayi gerek turizm olarak ikinci Marmara olmaya adaydır. Kamu yatırımlarının sadece İstanbul merkezli paylaşımını adaletsiz buluyorum. Sanayi ve turizmi ayağa kaldıracak mega projelerin Adana, Mersin, Kayseri, Niğde, Aksaray bölgelerine kaydırılması Türkiye’nin hayrına olacaktır.

Bir Çukurova insanı olarak, yıllardır ihmal edilen, sürekli bahaneler üretilen Çukurova Havaalanı ve Sahil Bandı Projesi’ne gerekli desteği vermenizi, iki büyükşehir arasındaki kara yolu ve hızlı tren projelerinin hayata geçirilmesi için mücadele etmenizi bekliyorum.

Mersin’in ilçelerinin doğal gazla tanışması için daha kaç yıl beklemesi gerekmektedir? 10 bin nüfuslu Ermenek’e doğal şartlar zor olmasına rağmen doğal gaz getirenlerin, Mersin’in 100 binin üzerinde nüfusu olan ilçelerine bahane üretmesini kabul etmiyoruz.

Değerli milletvekilleri, doğuda, güneydoğuda; Sur’da, Silopi’de, Nusaybin’de, Türkiye’nin neresinde olursa olsun, sokaklarda devlet hâkim oluncaya, insanlarımızın güvenliği sağlanıncaya, devletin askeri, polisi, kaymakamı, valisi sokaklarda tek başlarına dolaşıncaya kadar; herkesin elektrik, su, doğal gaz parasını ve vergisini devlet tahsil edinceye kadar; her bir Türk vatandaşının Türkiye’nin her yerinde rahatça gezmesi, memurluk yapması sağlanıncaya kadar terörle mücadeleye devam edilmelidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında bulunup, buradan maaş alıp Türk milletinin önünde yemin etme nezaketini bile göstermeyenlerin, Türk bayrağına tahammül etmeyenlerin, bunlara yıllardır göz yumup müzakere edenlerin tamamını Türk milletinin vicdanıyla baş başa bırakıyor, bütün bu eksikliklere rağmen teröre ve terör destekçilerine sırtını dayayanlara, terörist cenazesine katılanlara, Karl Marx’a rahmet okuyanlara destek vermeyeceğimizi ve gensoruya ret oyu vereceğimizi belirtiyorum.

Türk devletinin ve Türk milletinin itibarını korumak hepimizin görevidir ancak öncelikle Hükümetin görevidir. ABD’de Sayın Cumhurbaşkanımızı bir çavuş ile Sayın Çavuşoğlu’yla karşılama nezaketsizliği gösterenlere aynı şekilde karşılık verilmesi gerektiğine inanıyorum.

Binlerce yıldır bir ve beraber yaşadığımız bu toprakların bir metrekaresini bile hiç kimseyle paylaşmayacağımızı belirterek Sur’da, Silopi’de hayatını kaybeden şehitlerimizin adının buralarda yaşatılmasını temenni ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şimşek.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Demirel...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, hatip, konuşmasına başlarken, yakılan, yıkılan yerlere yönelik bizim herhangi bir söz söylemediğimize, bunu söylemememizle birlikte bu gensoru önergesini buraya getirdiğimize dair bizi töhmet altında bıraktı. Ona ilişkin ben söz hakkı talep ediyorum.

BAŞKAN – Sizin grubunuza mı bu noktada...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Evet, evet.

BAŞKAN – Buyurun.

İki dakika süre veriyorum.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, benim ifadem “Yakanlara, yıkanlara söz söylemediniz.” şeklinde, isterseniz tutanaklara bakabilirsiniz.

BAŞKAN – Tamam, yani mümkün mertebe...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Mana farklı yere gidiyor söylenenden, tutanaklara bakabilirsiniz.

BAŞKAN – Evet, evet, yeni bir sataşmaya meydan vermeden...

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel’in, Mersin Milletvekili Baki Şimşek’in (11/6) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kimin yakıp yıktığı ortada, kimin tankı ve topu varsa onlar alanları yaktı, tarihî yerleri yaktı ve yıktı. Her şeyden önce şunu söyleyelim: Başbakan “Orada olaylar olmasaydı da yine bizim böyle bir projemiz vardı.” demişti yani bu önceden planlanan bir projeydi, Sur’da hayata geçirilmeye çalışılıyor, bizim söylemek istediğimiz nokta budur.

Yani, bu önceden planlananları bugün hayata geçiren Sayın Bakana özellikle biz şunu soruyoruz: UNESCO tarihî miras alanı olan surların etrafına ördüğünüz beton blokların aslında UNESCO’ya aykırı olduğunu biliyorsunuz. Okulları ve sağlık ocaklarını karakola çevirmişsiniz. Orada yaşayan insanlara sizin yaşama alanı bırakmadığınız ve o alanları askere ve polise devrettiğiniz bir gerçekliktir, bunu görmek zorundasınız.

İkincisi, biz bu sürecin takipçisi olacağız, bu süreci başından beri takip ettik ve bundan sonra da takip edeceğiz. Siz ilk önce yakıp yıktınız, bunun zeminini pratikleştirdiniz, sonra da yasal bir çerçeveye dönüştürmeye çalışıyorsunuz, torba yasalarla da bunu gerçekleştirmeye ve acele kamulaştırmayla da bunun üstünü örtmeye ve yargı yolunu da kapatmaya başladınız. Sayın Bakan, bu hukuksuzdur. Anayasa’nın 35’inci maddesini çiğnemiş durumdasınız şu anda.

Böylelikle ben şunu çok net olarak ifade edeyim ki sizler orada bir savaş hukuku işlettiniz. Bu savaş hukukunu görmek zorundasınız. Sizin orada o alanları kime -ranta- peşkeş çekeceğinizi biz takip edeceğiz. Siz oradaki halkın talepleri doğrultusunda hareket etmeden, yüzde 98’ini kamulaştırarak, yerel inisiyatiflerin görüşünü almadan orayı gasbedip oraya el koyarak ne yapmaya çalışıyorsunuz? Orada çalışmak istediğiniz şey, tamamen, daha önceden de tarihî süreçlerde gördüğümüz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇAĞLAR DEMİREL (Devamla) - ...bir kültürü, tarihi yok etmektir ve bir soykırım gerçekleştirmektedir diyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, gruplar adına ikinci söz...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, İç Tüzük 60’a göre kısa bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun, bir dakikada lütfen...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

19.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Kilis'e yapılan roket saldırılarının örtbas edilmek istendiğine ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Biraz önce Dışişleri Bakanlığıyla ilgili bir gensoru görüşmesi yaptık ve o gensoru görüşmesi sırasında da Kilis'te neler oluyor bitiyor diye Bakanın Genel Kurula ve kamuoyuna bilgi vermediğini ve mümkünse bu gensoru vesilesiyle bu bilgilendirmeyi yapması gerektiğini ifade ettim.

Gensorumuzu “iftira” olarak nitelendirenler, maalesef, Kilis'e yeniden yapılan bir saldırı sonucu 2 yurttaşımızın yaşamını yitirmesi olayının da âdetâ gözlemleyicisi ve destekleyicisi pozisyonuna düşmüşlerdir çünkü uzun süredir “Gökten üç elma düştü.” masalı şeklinde, “Kilis'e roket düştü.” şeklinde haberlerle orada yaşanan saldırı gölgelenmeye, gözden kaçırılmaya çalışılıyor. Bugün yapılan saldırıda ölü sayısının artabileceğine dair de endişeli birtakım haberler var. Bu haberin kendisi bile...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Hemen toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Baluken, prensip kararlarından bahsettik ya...

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Sanırım toparlamak için...

BAŞKAN – Yo, gündeme geçtikten sonra bir dakika. O, gündemden önceydi.

Teşekkür ediyorum.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Bu kabul edilebilir bir şey değil Sayın Başkan -tutanaklara geçmesi açısından o zaman ifade edeyim- yani Kilis'e yapılan bu saldırılarla ilgili hâlâ aynı duyarsız tavrı ortaya koyanlar, Genel Kurulu ve Türkiye kamuoyunu bilgilendirmeyenler aslında bu saldırıları nasıl örtbas etmek istediklerini de bir şekilde ele veriyorlar. Yani, gensoru önergemizin ne kadar isabetli olduğu ve içerisine girilen girift ilişkilerin ne kadar kirli olduğu da bu saldırıların örtbas edilme çabasından da açığa çıkıyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Baluken.

Sayın Özel, size de bir dakika süre veriyorum 60'a göre.

Buyurun.

20.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, AK PARTİ Grubunun gensoru önergelerinin görüşmeleri sırasında tutumuna ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Anayasa ve İç Tüzük'e uygun olarak verilmiş olan bir gensoruyu görüşüyoruz. Sayın Bakan yerinde ancak gensoruyu veren grup biz değiliz ama Cumhuriyet Halk Partisinin salondaki durumunu görüyorsunuz. Gensorunun muhatabı da biz değiliz, gensorunun muhatabı olan Sayın Bakanın grubu tarafından bu noktada yalnız bırakılması, bugüne kadar görülmedik bir şekilde yalnız bırakılmasından bir anlam mı çıkarmalıyız yoksa iktidar partisinin gensoru müessesesini işlevsizleştirmesinin vardıgı son noktalardan bir tanesi midir? Ama gelinek noktada, birazdan milletvekilleri içeri girecek olup grup başkan vekilinin parmağının ucuna göre karar bildirmeleri herhâlde bu Meclise yapılmış en büyük hakaret olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Ya gelsinler izlesinler; Bakanlarının arkasında değillerse onu da bilelim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çakır, buyurun.

21.- Tokat Milletvekili Coşkun Çakır'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi grup sözcüsü Sayın Özgür Özel'in söylemiş olduğu hususlar doğrusunu söylemek gerekirse bize ders verir niteliktedir, böyle bir derse ihtiyacımız yoktur. Her milletvekili nasıl, nerede, ne zaman bulunacağını, ne zaman oy kullanacağını kendisi takdir eder. Biz Sayın Bakanımızın arkasındayız, Hükümetimizin arkasındayız; grubumuzun ne zaman içeri gireceğine, ne zaman dışarı çıkacağına da Sayın Özel karar veremez.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VII.- GENSORU (Devam)

A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)

2.- HDP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Sur ve Silopi ilçelerinde alınan acele kamulaştırma kararı ve Türkiye genelindeki kentsel dönüşüm projeleriyle vatandaşları mağdur ettiği ve sermaye için rant yarattığı, uygulanan RES ve HES projeleriyle doğanın tahrip edilmesine sebebiyet verdiği iddiasıyla Çevre ve Şehircilik Bakanı Fatma Güldemet Sarı hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/6) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, gruplar adına ikinci söz, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'e aittir.

Buyurun Sayın Baydemir. (HDP sıralarından alkışlar)

Sizin de süreniz yirmi dakikadır.

HDP GRUBU ADINA OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygı, sevgi ve hürmetle selamlıyorum.

Sekiz bin yıl boyunca insanlığa büyük hizmetler vermiş, medeniyetlerin bugün bu noktaya gelmesinde büyük bir alın teri, emeği olan Şehri Sur, Diyarbakır Sur bölgesi, Amid, Amida büyük bir saldırıyla şu anda karşı karşıyadır. Bugün vermiş olduğumuz gensorunun ve yapacağımız çağrıların, izahatların bu saldırıyı ve yıkımları durdurmasına vesile olmasını temenni ediyorum ve her şeyden önce, Sayın Bakan, Bakanlığın bugüne kadar yapmış olduğu bu saldırıların nerede durdurulabileceğine dair, nasıl durdurulabileceğine dair ve bu kirlilikten nasıl arınabileceğine dair kendilerine soru sorma imkânına vesile olmasını temenni ediyorum.

Evet, Sur şehrinde sekiz bin yıl boyunca hayat kesintiye uğramadı. Ne zamana kadar biliyor musunuz? AKP'nin sokağa çıkma yasaklarına kadar. AKP, sokağa çıkma yasağı ilan etmeden önceki bütün sekiz bin yıl boyunca Sur şehrinde hayat kesintiye uğramadı. Bu sekiz bin yıl boyunca defalarca Sur saldırıya maruz kaldı, defalarca Sur kuşatıldı ama hiç kimse zorla, zorbalıkla Sur'u, Suriçi'ni, Sur'un yaşayanlarını ele geçiremedi, tahakküm kuramadı. Emin olun ki bu, siz de olsanız, sizler de zorla, zorbalıkla, ceberutlukla, Sur'u ve Sur'un yaşayanlarını asla ve kata ele geçiremeyeceksiniz.

Şüphesiz ki 33 medeniyete ev sahipliği yapmış olan bu şehir ve bu şehrin tüm yaşayanları, kim olursa olsun dostluk elini uzattığında, birlikte yaşam elini uzattığında hem şehrinin kapısını hem de yüreğinin kapısını bütün insanlığa, bütün medeniyetlere açtı. Bundan dolayıdır ki Sur çok dillidir, Sur çok inançlıdır, Sur çok kültürlü bir şehirdir. Sur'un tarihî ve kültürel yapısını, birikimini insanlığın ortak mirası olarak tescillemek, geleceğe taşımak, geçmişe duyulan saygının gereği ve gelecek nesillere

duyulan sorumluluğun gereği olarak büyük bir stratejinin neredeyse yıllarca paydaşı olmaktan da büyük bir onur duyduğumu ifade etmek istiyorum. Tam da bu minvalde Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzaj Projesi'nin UNESCO Dünya Miras Listesi'ne alınmasını sağladık ve bu sağlama süreci içerisinde de karınca kararınca emeği olan bir kardeşiniz olarak şu anda sizlere hitap ediyorum.

Bu hedefler için, başta halkımızla birlikte, sivil toplum örgütleri, meslek örgütleri, üniversite, Hükümet dâhil olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşlarıyla ortak bir çalışma perspektifiyle hareket ettik. Bugün Şehri Sur'da dayatılan yıkım aynı zamanda insanlığa karşı işlenen suçları meşrulaştırmak amacıyla, koruma amaçlı imar planımıza ve surların korunması amacıyla ilgili bakanlıkla yürütmüş olduğumuz çalışmalara ve iki projeye özellikle atıfta bulunarak perdelenmek, üstü örtülmek isteniyor.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 2005 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığıyla ve kentteki tüm dinamiklerle birlikte bugün Sur'un kuruluş yeri olan, "İçkale" diye tabir etmiş olduğumuz mekân, aynı zamanda sahabe türbelerinin, aynı zamanda kiliselerin, camilerin, bir nevi şehrin kurulduğu günden bugüne değin yönetim ve üretim yeri olan merkezin altında, henüz açığa çıkarılmamış, gün yüzüne kavuşturulmamış höyük, arkeolojik alanlar vardı. Bu arkeolojik alanın açığa çıkarılması adına Toplu Konut İdaresi, Başbakanlık, Valilik ve kentin dinamikleriyle bir projeyi birlikte hayata geçirmenin çabası içerisine girdik. Temel amacımız, Sur'un koruma bandını muhafaza etmek ve arkeolojik sit alanı içerisinde bulunan yapıların, hamamların, "amfiteatr"ların, bütün çalışmaların sürdürülerek açığa çıkarılmasını sağlamaktı. Tam da bu noktada, yüzde 68 oranında gerçekleştirme sağlandı, yüzde 68 oranında başarı sağlandı. Bunun yüzde 68'de kalmasının tek nedeni de konut rezervinin orada yaşayan halka yetmemesinden kaynaklıydı ve bu çalışma 2013'ün sonuna kadar da bizzat benim tarafımdan yürütülen bir çalışmaydı.

Yine, bu çalışma cumhuriyet tarihinde bir ilkin ifadesidir. Orada arındırılan yapıların üzerine herhangi bir ticari yapı gelmeyecekti, tamamen arkeolojik alan olarak, koruma amaçlı imar planımızın içerisine de tescili yapılmış durumdadır. Toplu Konut İdaresinin kurulduğu günden bugüne değin tek bir kuruş rant elde edemediği tek proje de yine bu minvalde bizim paydaşı olmuş olduğumuz bu projenin ta kendisidir yani harcanan bütün kamu kaynakları sadece ve sadece o insanlık mirasının açığa çıkarılması ve geleceğe taşınması amacıyla kullanıldı.

İkinci çalışma da Ali Paşa ve Lalebey'deydi. Aynı perspektifle, Ali Paşa ve Lalebey'deki çalışmanın akamete uğramaması adına ve bir yönüyle de bugün ortaya konulan politikayı boşa çıkarma adına, 2008 yılında dönemin valisi Toplu Konut İdaresiyle birlikte bir avan proje hazırladı ve bu avan proje dönemin Başbakanının talimatıyla hayata geçirilmek istendi. 2008'deki o avan projenin amacı Ali Paşa ve Lalebey Mahallelerinde tüm yapıları kaldırıp yerine Toplu Konut İdaresi tarafından 5 katlı binaların inşa edilmesiydi. Kentteki tüm sivil toplum örgütleri buna itiraz ettiler ve Anakent Belediyesiyle birlikte, Sur Belediyesiyle birlikte sürecin içerisine dâhil olduk ve 2008'de yapılan protokolü lağvederek 2009'da yeni bir protokol inşa ettik ve o protokolde Ali Paşa ve Lalebey'de de "Koruma amaçlı imar planının çıktıkları dışında bu bölgeye ve Sur'a çivi dahi çakılamaz." ilkesi ve prensibi üzerinden bir anlaşma, bir konsensüs sağlandı ve orada yürütmüş olduğumuz çalışmalarda da yüzde 50 oranında rızaya dayalı... Sayın Bakan, Reza'ya dayalı değil...

Sayın Bakan, duyuyor musunuz beni?

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Bakan dinlemiyor ki.

OSMAN BAYDEMİR (Devamlı) – Sayın Bakan, rızaya dayalı, Reza'ya dayalı değil-...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, gensoru kiminle ilgili?

OSMAN BAYDEMİR (Devamlı) – ...bir perspektifle, tek bir insanın burnu kanamadan, tek bir kavga, tek bir gürültü olmadan yüzde 50 oranında başarı sağlandı. Diğer yüzde 50'nin hayata geçmemesinin nedenlerinden bir tanesi de... Bizim temel perspektiflerimizden bir tanesi, Suriçi bölgesinde yapısı olup taşınmak istemeyen, koruma amaçlı imar planı çıktısı doğrultusunda, perspektifi doğrultusunda, “Ben burayı restore edeceğim.” diyen her yurttaşımızın talebine, bakış açısına rıza göstermek ve onun kendi yapısını kendisinin restore etmesine de fırsat vermek adına yüzde 50'de kalmıştı.

İşte, bir yandan bu çalışmalar sürerken, öte yandan da Diyarbakır Suriçi bölgesini, insanlık ailesinin ortak hizmetine, ortak perspektifine sunacak kültürel dokuyu soyut, somut insanlık mirasıyla birleştirip, tescil ettirecek koruma amaçlı nazım imar planı, 2012'de kentin bütün dinamiklerinin katkısı ve katılımıyla, onlarca, yüzlerce toplantıyla, mahalleden tutun muhtara kadar, esnaftan tutun bütün kamu kurum ve kuruluşlarına kadar, hatta ve hatta güvenlik birimlerine kadar herkesin dâhiliyeti sağlanarak ve kentte bir sahiplilik duygusu oluşturarak, ilk defa Türkiye'de gerçekleşti ve bu plan, Diyarbakır Sur'u, Şehri Sur'u UNESCO Kültürel Miras Listesi içerisine taşıyan âdeti bir başarı sertifikası, âdeti Diyarbakır surlarını ve Diyarbakır Suriçi'ni, kültürel mirasını koruyan, kollayan bir şehir anayasası hâlini almış oldu.

Gelin görün ki bu zaman dilimi içerisinde, Bakanlığınız, öncelikle Hevsel Bahçelerini HES kurmak suretiyle katletmeye çalıştı. Yine kentin dinamiklerinin harekete geçmesiyle ve açılan idare mahkemesindeki davayla bu ancak bertaraf edilebilindi. Bununla da sınırlı kalmadı, bir müddet sonra yine Bakanlığınız Hevsel Bahçeleri ve Dicle Vadisi'ni konut rezerv alanı olarak ilan etti. Yine kentin dinamiklerinin harekete geçmesiyle birlikte idare mahkemesinde bu karar da iptal edildi. İşte, geçtiğimiz hafta bu Mecliste torba kanunla getirilmiş olan, yargı yolunu kapatan süreç, tam da bugün, yapmak istediğinizin önlenmemesi adına, bir kentsel katliamın önlenmemesi adına yargı yolunu kapatan bir düzenlemeden başka bir şey değildir.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bugün bir kez daha ifade etmek isterim ki hiçbir şehir kalekollarla, güvenlik perspektifiyle korunamaz, kollanamaz. Ancak ve ancak barışla korunabilir şehirler, ancak ve ancak barışla geleceğe taşınabilir şehirler. Barış, özgürlükle gelir, adaletle korunur ve demokrasiyle geleceğe taşınır. 1939 ve 1953 yıllarında Diyarbakır'da çekilen hava fotoğrafı; bu fotoğraflardan sokak dokusunu görebiliyoruz. İşte, koruma amaçlı imar planının kendisi bu sokak dokusunu ve bu tarihî şaheseri koruma amaçlıdır ama şu anda bile dozerler ve kepçeler bu tarihî yapıyı, sokak dokusunu, bu kültürel dokuyu, somut ve soyut dokuyu bir şekliyle yok ediyor. Aslında, Sayın Bakan, hafızalar yok ediliyor, hafızaların kendisi yok ediliyor. Şu anda yıkım çalışmaları sürerken sadece molozlar taşınmıyor, o binaların enkazı içerisinde bulunan genç kadınların çeyizlik eşyaları taşınmıyor, beden parçaları taşınmıyor, insanların bir nevi belleği taşınmıyor. Ve bütün bu işlem niçin yapılıyor? İşte bütün bu işlem, turizm şehri hâline dönüştürmeyi arzulamış olduğumuz, koruma amaçlı imar planıyla hayata geçirmeye çalışmış olduğumuz bu plan ama sizin kalekol inşası için yapmış olduğunuz, şu andaki uygulamayı burada görüyoruz. Okullar yapılıyor, bir nevi Nasrettin Hoca'nın misali gibi Sayın Bakan. Siz Diyarbakır'da, vilayette konuşma yaparken; Sayın Başbakan, yine, Diyarbakır'da Ulucami'nin önünde konuşma yaparken tıpkı Nasrettin Hoca'nın eşiği misali arka tarafta dozerler, kepçeler, greyderler, bir maytap dahi patlamamasına rağmen yıkım işlemi gerçekleştiriyorlardı ve bu yıkım işlemi içerisinde, şu anda haritada görmüş olduğunuz yollar, bulvarlar, ana arterler, meydanlar oluşturuluyor sit alanı içerisinde. Bu bir kıyımdır, bu bir yıkımdır. Emin olun Sayın Bakan, IŞİD'in Palmira'ya saldırısı nedir, şu anda Sur içerisinde yapmış olduğunuz yıkım aynı anlama gelir, aynı sonuçları bünyesinde doğurmaktadır.

Bu fotoğraf da bir hafta önce havadan çekilmiş olan fotoğraf. Yıkımın fotosunu şu anda size gösteriyorum Sayın Bakan. Bu da yıkım öncesi, kentsel dokunun hâlen ayakta olduğu mekân. Çok açık ve net söylüyorum Sayın Bakan, tanklarla, toprakla yıkamadığınız binaları tanklarla, toprakla açamadığınız sokakları şu anda greyderlerle, dozerlerle, buldozerlerle hayata geçirmeye çalışıyorsunuz.

Bir devleti devlet yapan, ona meşruiyet veren birkaç özellik vardır. Bunlardan bir tanesi hayat hakkını korumaktır. Bir diğeri de şüphesiz ki özgürlükleri korumak, kollamak ve geliştirmektir ama bir diğeri de barınma hakkını, mülkiyet hakkını korumak ve kollamaktır. İşte, bizim perspektifimiz de koruma amaçlı imar planıyla korumuş olduğumuz mülkiyet çeşitliliği, mülkiyet renkliliğinin fotoğrafıdır. Sayın Bakan, bu da sizin ve Hükûmetinizin mülkiyete bakış açısının fotoğrafıdır. Kırmızıya boyalı olan tüm alan devlet tarafından, Hükûmet tarafından el konulan alanın kendisidir. Sur'un yüzde 90'ına şu anda el konulmuş durumdadır. Sayın Bakan, bu, hukuk değildir; bu, hukukun üstünlüğü değildir. Bu, olsa olsa zorbalıktır; bu, olsa olsa, bana göre, haydutluktur.

Bir kez daha ifade etmek istiyorum: On yıllık zaman dilimi içerisinde, her şart ve koşulda birlikte üretmenin, birlikte başarmanın ve aydınlık geleceğe, gelecek nesillere iyi bir miras bırakmanın arayışı ve çabası içerisinde olduk.

Sizler Adana'dan seçildiniz ve benim bildiğim kadarıyla 76 bin oyla seçildiniz ya da 77 bin oyla seçildiniz. Gültan Kışanak, Fırat Anlı 396 bin oyla seçildi. Sur Belediye Başkanımız 100 bini aşkın oyla seçildi. Sizin demokratik meşruiyetiniz neyse, o arkadaşlarımızın da demokratik meşruiyeti en az odur. Belediyeyi yok sayarak, hiçe sayarak, aynı şekilde muhtarları, sivil toplum örgütlerini hiçe sayarak orada yapmış olduğunuz her plan, her çalışma gayrimeşrudur, gayrimeşru.

Ben size bir şey söyleyeyim mi Sayın Bakan? 2004 yılında, 2009 yılında, 2014 yılında, bugünkü Cumhurbaşkanı, o dönemlerdeki Başbakan Diyarbakır'ı istedi. Diyarbakır halkı teveccüh göstermedi. Şu anda yapmış olduğunuz, Sayın Cumhurbaşkanının kini, öfkesi Diyarbakır halkına sizin tarafınızdan, Bakanlığınız tarafından kusturuluyor. Emin olun Sayın Bakan, emin olun, bütün bakanlıklar geçicidir, vekillikler geçicidir, belediye başkanlıkları geçicidir, bütün temsil pozisyonları geçicidir. Bugünkü benim size olan çağrımı siyaset gereği kabul etmeyebilirsiniz ama bana değil de kendinizden önceki bakana bakın, onun maruz kalmış olduğu uygulamaya bakın. Bugün Sur etrafında akbabalar üşüşmüş durumda. Emin olun, o akbabalar, şu anda, sizin makamınıza da çok sıkça gidip geliyorlar rant elde etmek için, bir lokma koparabilmek için. Onların, bugün Mecliste grubunuz itibarıyla bulunan insanlardan çok daha fazla olduğunu da bir kez daha dikkatlerinize, bu vesileyle, getirmek istiyorum.

Bu uygulama 1915'te bir kez daha Diyarbakır'a dayatıldı, bir kez daha dayatıldı ve yine aynı mahallelerde dayatıldı biliyor musunuz, aynı mahallelerde. Peki, bugün, ırkçılıkta, faşizmde neredeyse birbiriyle yarışan bir realiteye tanıklık ediyoruz. Birisi çıkmış diyor ki: "Baş üzerinde baş bırakmayacağız." Birisi çıkmış diyor ki: "Ya baş alacağız ya baş egeceğiz ya da taş üzerinde taş bırakmayacağız." Vallahi, billahi, tallahi, baş kesen, taş kesen, yaş kesen iflah olmadı, iflah olmayacak, bu politika da iflah olmayacak, bu politika da başarılı olmayacak. Bu itibarla da bugün Sur'a dayatılan politika, Sur'a dayatılan saldırı aslında bir yönüyle Esad'la yarışmaktır, Saddam'la yarışmaktır, kemerler oluşturmaktır, nüfussal, demografik yapı üzerine oynamaktır.

Diyarbakır halkı Sur'da, Büyükşehirde size rıza göstermedi, siz Sur Belediye Başkanlığı hizmet binasını kamulaştırdınız. El insaf Sayın Bakan, el insaf! Şu anda, Ulu Cami, Hasan Paşa Hanı, Cemil Paşa Konağı, bizim ne kadar ödül almış olduğumuz proje varsa hepsi tarafınızdan kamulaştırılmış. Ya bu bir cehalet örneğidir ya da bu "Ey Diyarbakır halkı, sen seçimde bana vermiyorsan aha, bak, ben böyle despotlukla, zorbalıkla el koyarım." demektir. Vallahi bütün despotlar rahmetlik oldular,

Allah rahmet eylesin onlara ama hepsi bir dertten gitti, zapt edememe derdinden gitti. Emin olun, kim despotluk yaparsa o dertten gitmeye de mahkûm olacaktır. Ben, bir kez daha, bu vesileyle, yaş kesmekten, baş kesmekten ve taş üzerinde taş bırakmamaktan vazgeçin çağrısını yineliyorum.

Sizden önceki Bakanın maruz kaldığına yani kullanılıp atılmaya maruz kalmak istemiyorsanız... Gensorumuzdan sonra muhtemelen aklanacaksınız, gelip tebrik kuyruğuna girecekler Sayın Bakan, tebrik kuyruğuna girecekler. Bence siz meslek kimliğinizin de gereğini yapabilirsiniz ve çıkıp “Ey Hükûmet, bu, kültürel mirasa bir saldırıdır, bu bir insanlık suçudur. Ben bir mimar olarak bu suça imza atmıyorum, istifa ediyorum Bakanlıktan.” dersiniz vallahi insanlık sizi alkışlayacaktır, insanlık sizi alkışlayacaktır. (HDP sıralarından alkışlar)

En derin saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.31

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.49****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 74’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

(11/6) esas numaralı Gensoru Önergesi’nin gündeme alınıp alınmamasına ilişkin görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Hükûmet burada.

Şimdi söz sırası, gruplar adına, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Gürsel Tekin’e aittir.

Buyurun Sayın Tekin. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GÜRSEL TEKİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bugün kentsel yıkım için söz almış bulunmaktayım.

İzin verirseniz elimdeki şu haritayı göstermek zorundayım. Cumhuriyet Halk Partisi olarak, 2011 yılında, özellikle vekili olduğum İstanbul’la ilgili, İstanbul’daki uygulamalarla ilgili dönemin Başbakanı Sayın Erdoğan’a, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına, hemen hemen devletin bütün kurumlarına bu haritayı gönderdim. Bu harita aynı zamanda İstanbul’un -Sayın Topbaş’ın deyimiyle- anayasasıydı ve İstanbul’un master planıydı.

Değerli arkadaşlar -merak eden arkadaşlarımıza, Sayın Bakana da tekrar gönderebilirim eğer arşivlerde yoksa- burada tek tek, özellikle 1999 yılında yaşamış olduğumuz acı deprem deneyiminden sonra, başta İstanbul olmak üzere, Türkiye’nin dört bir yanında -çok sayıda belediye başkanlarımız da burada, çok iyi bilirler- dönemin Hükûmeti 1999 yılında kamuya ait yani devlete ait, millî emlak dediğimiz millete ait bütün arsaları, arazileri, kentsel dönüşüm ve depremin yaralarının sarılması için ayırmıştı. Ne yazık ki sadece İstanbul değil, Türkiye’nin dört bir yanında bu uygulama için ayrılan arsaların tamamı birilerine peşkeş çekildi ve rant kurban edildi.

Ben şimdi çok merak ediyorum, özellikle Sayın Bakanın not almasını istiyorum: Kamu arsaları olarak yani bu vasıflarda olan arsalardan, deprem dönüşümü, kentsel dönüşüm için kullanılması gereken arsalardan acaba kaç tane var İstanbul’da, onu çok merak ediyorum. Eğer kendileri bilmiyorsa, kaç tane kalıp kalmadığını da kendilerine göndereceğim.

İkincisi: Ben, eski Başbakana gönderdim, Sayın Davutoğlu Başbakan olur olmaz Sayın Davutoğlu’nun kendisine de gönderdim ama büyük olasılıkla belli ki Sayın Davutoğlu’na bu bilgiler verilmemiştir. Sayın Davutoğlu, geçen gün İstanbul’da konuşurken özellikle tarihî yarımada ile ilgili “Ecdadımızın kemiklerini sızlatacak hiçbir uygulamanın içinde olmayız.” demişlerdi. Şimdi, bunu Türkiye kamuoyuyla ilk paylaşan bir siyasetçiyim, milletvekiliyim, şuraya baktığınızda, sadece tarihî yarımada’daki bu iki bina değil, maalesef, özellikle, İstanbul’un büyük alanları, rant alanları dediğimiz yani değeri yüksek, emlak değeri yüksek olan alanlara baktığımızda çok net bir şekilde bir kentsel katliamın nasıl olduğunu rahatlıkla görebilirsiniz. Bütün bunların üzerine Sayın Davutoğlu şu ifadeyi kullandı: “Bundan sonra bu alanlarda en ufak bir uygulama olmayacak.” Belli ki Sayın Başbakanın bundan da bilgisi yok, şu anda imar uygulaması yapabileceğiniz bir tek parsel yok, bir tek, ne tarihî yarımada’da var ne de İstanbul’un başka yerlerinde var.

Değerli arkadaşlar, çok merak ettiğim bir soruyu da yine Sayın Bakana sormak istiyorum: İstanbul'da iki alan kaldı; birincisi mezarlık alanları, ikincisi askerî alanlar. Askerî alanların bir tanesi, önemli olan, 8,5 milyon metrekare, Esenler'deki arsa bir ilçe belediye başkanına devredildi. Şimdi, Sayın Bakan, bizim bildiğimiz, çok sayıda belediye başkanının da bildiği, imar yetkisi olan birkaç kurum var; sizin uhdenizde olan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve büyükşehir belediye başkanlıkları. Bu arsayı hangi gerekçeyle ilçe belediye başkanına verdiniz, doğrusu onu çok merak ediyorum. Neden siz almadınız? Yani İstanbul'da, İstanbul'un kentsel dönüşümüyle, özellikle depremle ilgili çok ciddi sıkıntıları olmasına rağmen bütün bu uygulamalarda kullanmanız gereken yeri hangi gerekçeyle bir ilçe başkanına verdiniz onu bilmiyorum.

Şimdi, vermiş olduğunuz yerle ilgili, önce eski Başbakan Sayın Erdoğan "Kanal İstanbul olarak kullanacağız." demişlerdi, seçim döneminde, aynı hafta içerisinde, aralıksız üç gün içerisinde Sayın Başbakan Esenler'de yapmış olduğu miting toplantısında "90 bin konut yapılacak." demişti burayla ilgili. Galiba ya bir gün sonra ya da bir gün önce Sayın Canikli'nin bir demeci var. Sayın Canikli de -İstanbul'da sanki hiç AVM yokmuş gibi- "AVM'ler merkezi olacak." demişti. Yine Sayın Topbaş'ın demeci var -bütün bunlara baktığınızda göreceksiniz- Sayın Topbaş da "Dünyanın en büyük parkını yapacağız." demişti. Şimdi, gerçekten çok merak ediyoruz. Yani hepimizin, 81 ilin bileşkeni olan çok önemli bir şehirde uygulamalarınız böyleyse Diyarbakır'daki uygulamalarınızın ne olacağını çok merak ediyorum.

İkincisi: Bakanlığınızın bütün arşivlerine baktım, acaba örnek olabilecek, örnek olarak gösterebileceğiniz bir kentsel dönüşüm modeliniz var mı, yok mu diye. Üç tanesini buldum. Bunun bir tanesi Roman kardeşlerimizin özellikle yoğunlukta olduğu Sultan Mahallesi. Her ne kadar şimdiki adı Sulukule olmuş olsa da Osmanlı'dan kalma, dönemin Osmanlı saraylarının büyüklerinin, yöneticilerinin gidip eğlendiği yerd orası. Bilirsiniz, Roman kardeşlerimiz daha çok müzikle ilgilenirler; doğal olarak da -Sulukule dediğiniz, yani bizim deyimimizle Sultan Mahallesi merkeze yakın- Aksaray'a, Taksim'e ve belli civarlara yakın yerlerde kendi sanatlarını icra etmek için gidip gelirler. Bir kentsel dönüşüm hikâyesi çıkardınız. Çıkarmış olduğunuz o hikâyeye paralel olarak da aynı zamanda maalesef işte Alevi açılımının, Roman açılımının ve Kürt açılımının sonucunda açılımların hangi felaketlerle karşı karşıya kaldığını da biliyoruz. Bu bölgede örnek olarak, yani Sultan Mahallesi'nde kentsel dönüşüm yapmış olduğunuz yerde şu anda kaç tane Roman kardeşimiz oturuyor? Buradaki Roman kardeşlerimizin arsalarını kimler aldı, hangi bedellerle aldı? Onu da araştırırsanız çok memnun olurum. Mutlaka bunu da araştıracaksınız.

Değerli arkadaşlar, bu ecdat hikâyelerini çok duyduğumuz için gerçekten bütün tarihî yerlere baktığımızda gerek İstanbul'da gerekse Bursa'da ikinci uygulamanız, övünerek uyguladığınız bir başka... Ki adına "kentsel yıkım" dediğimiz, sizin "kentsel dönüşüm" dediğiniz yeşil Bursa'nın nasıl katledildiğinin resmine bir bakın. Yanında da ecdadımızdan kalma caminin hangi gölge içerisinde kaldığını da çok net bir şekilde görebilirsiniz.

Yine, keza, bir başka uygulamanız Mardin. Bunların üçü de tarihî kentlerdir ve tarihî şehirlerdir.

Değerli arkadaşlar, yaşamış olduğumuz coğrafyanın -bütün araştırmalara baktığımızda- yüzde 76'sı fay hatlarının üstünde. Yani her an -Allah korusun- depremle karşı karşıya kalabileceğimiz bir coğrafyada yaşıyoruz. Dönemin Hükûmetinin çıkarmış olduğu Afet Yasası'na uygun vaziyette, özellikle kamu arsaları dâhil olmak üzere, bununla ilgili üstünden on yedi yıl geçmesine rağmen örnek gösterebileceğiniz bir tek uygulama var mı, onu da gerçekten çok merak ediyorum. Umut ederim onunla ilgili de, burada, Parlamente'ye, milletvekillerimize bir bilgi vermiş olursunuz.

Değerli arkadaşlar, dünyada kentsel dönüşümler yok mu? Cumhuriyet Halk Partisi olarak kentsel dönüşümün yapılabilmesi için her türlü katkı sunmaya hazır olduğumuzu defalarca ifade ettik. İl başkanı olduğum dönemde Sayın Topbaş'ın kendisine gittim. Türkiye'nin en önemli profesörlerinden Hüseyin Kaptan'ın Başkanlığında İstanbul'un master planı yapılırken bize İstanbul'la ilgili çok önemli bilgiler verdi Sayın Topbaş. İstanbul'un 100.000'lik haritası olacak ve İstanbul bundan sonra asla rant teslim edilmeyecek, hava koridorları dâhil olmak üzere bu kadar incelik içerisinde bir çalışma yapılacak ve bu çalışmalar konusunda destek istediğini ifade etmişti. Biz de kendisine Cumhuriyet Halk Partisi olarak eğer gerçekten İstanbul'da tarihî bir uygulama yapacaksınız, İstanbul'u ranttan kurtaracaksınız biz buna destek vereceğiz demiştik ve destek verdik. O dönem sorduğumuzda, üçüncü havaalanı dâhil olmak üzere, üçüncü köprü dâhil olmak üzere hiçbir uygulama yok ve bu uygulamanın altında da Sayın Topbaş'ın olmayacağına dair taahhüdü var. Maalesef, tabii, belli ki belediyelerin, Sayın Topbaş'ın da gücünü aşan bir iradeyle, İstanbul'da bu uygulamalar altüst oldu, âdeta pıtrak gibi... Sadece bir şehirde 246 tane AVM var değerli arkadaşlar. Dünyayı geziyorsunuz, bana herhangi bir ülkede, bir şehirde, tarihî bir şehirde 246 tane AVM olduğunu asla ve asla gösteremezsiniz. Ve bu AVM'lere baktığımızda bu AVM'lerin önemli kısmı kamu arsaları yani biraz önce ifade etmiş olduğum gibi deprem dönüşümü ve kentsel dönüşüm için kullanılması gereken bu arsalar ne yazık ki yandaşlarınıza, yoldaşlarınıza, hatta milletvekillerinize tahsis edilmiş oldu.

Belki çok merak edebilirsiniz, şu arsanın kime ait olduğunu Sayın Bakanım, bir araştırırsanız çok net bir şekilde göreceksiniz; TMSF'den bu satılmış, kamuda satılıyor. TMSF'den satılan arsaların imar uygulamaları yapılmadan önce neden satıldığını hepimiz çok merak ediyoruz. Ve sadece ve sadece İstanbul'da, bizim hesaplarımıza göre, 2011 yılının hesaplarına göre, İstanbul'da yaratılan rantın -eğer millete dağıtılacaksa, ahali bundan faydalanacaksa hiç itiraz yok- bu ranttan yaratılan rantın miktarı 100 milyar dolardır, 100 milyar dolar, tekrar söylüyorum.

Şimdi, siz, çok önemli bir sorunla karşı karşıyayken, deprem gibi hayati bir meseleyle karşı karşıyayken bütün bunları bertaraf edeceksiniz, yok sayacaksınız, kentsel dönüşümle ilgili, uygulamalarla ilgili hiçbir önlem almayacaksınız, şimdi bize Diyarbakır'da, Sur'da şirinlikler yaparak "Biz burada kentsel dönüşüm yapacağız." diyeceksiniz.

Değerli arkadaşlar, sekiz yıl önce -bütün itirazlarımıza rağmen- Fikirtepe Eğitim Mahallesi ve Dumlupınar örnek kentsel dönüşüm yeri olacaktı, tam sekiz yıldır hâlen çözülemedi. Hâlbuki çok basit, çok kolay çözülmesi gereken yerin çözülmemesinin bir tek nedeni var: Sizin iktidarınız ve sizin uygulamalarınızdır. Bölgeye baktığınızda -bölge, maalesef, gecekondular- 1980 sonrası ya da 1970'lerde insanların gelip barınmak için kurmuş olduğu binaların yanında çok önemli kamu arsaları vardı; örneğin Çocuk Esirgeme Kurumunun, Devlet Malzeme Ofisinin. Alelacele niye sattınız Allah aşkına? Şimdi birilerinin izah etmesi gerekiyor yani o bölgedeki binlerce insan sekiz yıldır mağdur, insanlar âdeta sürgüne tabi tutulmuş gibi çeşitli bölgelere gittiler, "Kısa süre içerisinde bizim binalarımız yapılacak." diye umutla beklediler. Sekiz yıl geçti, korkarım ki daha çok yıl geçecek, bu uygulamalar burada hayat bulamayacak.

Değerli arkadaşlar, her iki arsaya da baktığımızda bugün çok kavga etmiş olduğunuz, çeşitli isimler atfederek "Şucuydu, bucuydu." dediğiniz belli gruplara bu arsaları vererek binlerce insanı orada maalesef mağdur ettiniz. Yine, Beyoğlu, Balat, bütün bunlara baktığımızda bugüne kadar uygulamalarınızın hiçbir tanesi, bize, topluma, insanlara güven verebilecek uygulamalar değil.

Değerli arkadaşlar, biraz önce eski Belediye Başkanımız Osman Bey de ifade etti, 2013 yılında Sur'la ilgili, Diyarbakır'la ilgili bir master planı yapmışsınız. Kim yaptı bu master planı? Sizler yaptınız. Bütün bunlara baktığınızda bu süreç içerisinde değişen ne oldu da şimdi siz yapıyorsunuz? Ne

yapıyorsunuz? Yaptığınız uygulamalar nedir? Bakın, şu master planı sizin döneminizde yapılmış. Bana göre çok çeşitli bütün sivil toplum örgütlerinin, büyük olasılıkla belediyelerin de katkısıyla yapılmış bir master planı var.

Bir şeyi yıkarak yapmak maalesef bugüne kadar dünyanın hiçbir yerinde olmuş değildir. Eğer çok merak ediyorsanız, örnek almak istiyorsanız, giderseniz, çok kısa süre içerisinde Doğu Berlin-Batı Berlin birleşiminde kentsel dönüşümün nasıl olduğunu, altyapının, üstyapının nasıl uygulandığını çok net bir şekilde görebilirsiniz.

Yine bir başka soru Sayın Bakanım: Çamlıca Tepesi. Biliyorsunuz İstanbul'un 7 tepesi var. İstanbul'un 7 tepesi şarkılara konu olsun diye tepeler olmuş değil. Geçmiş tarihimize baktığımızda, enerjinin olmadığı dönem İstanbul'un bütün klima görevini yapan, hava sirkülasyonunu sağlayan 7 tepeden bir tek tepe kalmıştı; Çamlıca Tepesi. Oraya önce "Cami." dediniz, "Eyvallah." dedik. Kaldı ki, bize göre cami için yapılması gereken çok uygun yerler varken bir tepede caminin yapılması asla doğru değildir. Özellikle Diyanet İşleri Başkanının da bu konuda ne düşündüğünü çok merak ediyorum.

Caminin yanında 56 dönümle ilgili yeni bir uygulamanız oldu Sayın Bakanım, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının. Sizin göreviniz midir Allah aşkına? Sizin göreviniz insanların mağduriyetini gidermek değil midir? Tam tersine, şimdi burada 56 dönüm yeni bir imar uygulaması yapıldı. Bakın, ilçe belediyesi karşı çıkmasına rağmen -Üsküdar İlçe Belediyesi karşı çıkıyor, Büyükşehir karşı çıkıyor yine sizin kendi belediyeniz, yetmiyor, dönemin Kültür Bakanlığı karşı çıkıyor- bütün buna rağmen kendi kurumlarınızı yok sayarak orayı bu uygulamaya açıyorsunuz. Kim bu şanslı şahıs? Orada çevresinde kentsel dönüşümle ilgili birçok mağdur insan varken hangi gerekçeyle 56 dönüm bu uygulamayı kime yaptınız, niçin yaptınız, neye dayalı yaptınız bunları da merak ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, ben, özellikle sadece İstanbul değil, başta Ankara olmak üzere birçok şehirle ilgili... Biliyorsunuz, kamu binaları var. Görmüş olduğunuz kamu binalarının önemli kısmı yine devlete, millete aittir. Çok enteresan, dönemin Bayındırlık Bakanlığı, Ankara dâhil olmak üzere, İstanbul'da devlete ait arsaların önemli kısmını şahıslara satıyor. Şahıslar çok ucuz paralarla... Yani, bunun bir tane örneği var İstanbul'da, şimdi kavga ettikleri için büyük olasılıkla el konulmuştur paralel dedikleri bir başka yerle ilgili. 2 milyon dolara yani dönemin, 2011 yılının hesaplarına göre 2 milyon dolara alınan yerin... Bakanlık belli bir süre satışa çıkarıyor. Kırk dokuz yıllığına kiraya verilmiş bir yerin bir başkası tarafından satın alınması mümkün olmayacağına göre aynı şahıs satın alıyor ve 3 emsal uygulama alıyor. Nereden bu uygulamayı alıyor? 34 insanın can verdiği, bir dere sorununun olduğu yerde imar uygulaması yapılıyor. Yani, sizin -kusuruma bakmayın- bugüne kadar uygulamalarınıza baktığımızda Bakanlık olarak benim en azından görebileceğim herhangi bir uygulamanızın olmadığını görüyorum. Ve sakın bir daha da böyle "ecdadımız" falan demeyin, örneği Bursa'dır, örneği tarihi yarımadadır. Tarihi yarımada... Fatih sağ olsaydı, size ne yapardı, doğrusu ben de çok merak ediyorum.

Hepinize çok teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tekin.

Şimdi gruplar adına son söz Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Mehmet Özhaseki'ye aittir.

Buyurun Sayın Özhaseki. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ÖZHASEKİ (Kayseri) – Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; ben de yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Partimiz adına Sur ve Silopi için söz almış bulunuyorum. Bugün burada önce ülkemiz ve özelde Diyarbakır Suriçi'yle ilgili düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Aslında bu konu biraz teknik ve önemli bir konu, siyasetin şamata aracı yapılacak, ajitasyon yapılacak bir konu değil. Ben, yıllarca belediye başkanlığı yaptım; yedi yıl da, bünyesinde tarihî eserleri barındıran belediyelerin birliği olan Tarihî Kentler Birliğinin Başkanlığını yaptım. Orada, bu olaylara nasıl bakılır, genel yaklaşım nedir, mantık nasıl olmalıdır, proje nasıl yapılır, restorasyon nasıl yapılır, bir eser restore edilirken koruma amaçlı olarak düşünülen bu esere nasıl fonksiyon yüklenir, senelerce, doğrusu, belediyelerin elemanlarını eğiten bir kurumun başında Başkanlık yaptım, bu işe emek verdim. Burada da doğrusu, fikirlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum. Eğer gücüm yeterse bir milletvekili olarak tek amacım var, Suriçi, Cizre, Silopi gibi ilçelerde tarihî geçmişine yakışan bir şekilde bu bölgeleri yeniden nasıl ihya ederiz, bu konuda fikir yürütmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bilim adamları derler ki “Dünyanın en eski yerleşim yeri olarak iki bölge var; birisi Mezopotamya, diğeri de Anadolu toprakları.” Yapılan kazılarda, Urfa Göbeklitepe’de, on iki bin yıla dayanan bir toplu yerleşim yeri ortaya çıktı. Üzerinde yaşadığımız aslında bu Anadolu coğrafyasının her bir köşesinde ya ölümsüz bir macera var ya çok önemli bir olay ve onlarca medeniyetin bugüne kadar gelebilmiş olan çok değerli eserleri var. Âdeta, bu coğrafya bir açık hava müzesi gibi korunmalı, kollanmalı ve gelecek nesillere de mutlaka bu aktarılmalı.

Ama üzüler de şunu söylemeliyim: Yüzlerce yıldır bu ölümsüz eserlere herkes yan bakmış, hazineciler, defineciler, kent yağmacıları, bilinçsiz belediyeçiler bu eserleri yıktıkça yıkmışlar ama 2000’lerden itibaren biraz olay değişmeye başladı.

Diyarbakır özeline geldiğimizde, bu kentin de çok köklü bir tarihi olduğunu, geçmişini olduğunu değerli konuşmacılar da zaten ifade ettiler. Yine eldeki kayıtlara göre, Bismil ilçesinde Körtiktepe’de neredeyse on bin yıla yaklaşan bir yerleşim yeri ortaya çıkıyor ve o gün özellikle yerleşik düzene geçmiş olan bu toplumun besin üretim teknolojileri geliştirdiklerini de görüyoruz. Neredeyse Göbeklitepe’ye yaşıt. Tespit edilebilen 33 medeniyet var. Hurrilerden Aramilere, Asurilere, Urartulardan İskit, Med, Perslere, Makedonyalılardan Romalılara ve İslam medeniyetine doğru uzanan çok uzun bir tarih ve 1.236 adet de tescilli eser var.

Özelde Sur’a geldiğimizde de, milattan önce 3000’li yıllara, Hurri Mitanniler dönemine kadar ulaşıyor ve İçkale’de yer alan Amida Höyüğü de kentin kurulduğu bir nokta olarak biliniyor, tarihte vilayetin yönetim merkezi. Hazreti Süleyman Camisi var, 27 Sahabe Türbesi var, tarihî yönetim binaları var, birçok kilise, kemer ve çeşme var. Etrafında uzunca bir sur var ve içerisinde de yine 605 civarında tescilli yapı bulunuyor.

Bu bölgenin öneminden dolayı aslında temel taş olabilecek birkaç karardan da bahsetmek istiyorum. Önce 1980 yılında Anıtlar Kurulu olarak, sonra 1988 yılında Diyarbakır Koruma Kurulu olarak kentsel sit alanı ilan edilmiş. 2012 yılında koruma amaçlı imar plan revizyonu yapılmış. Büyükşehir Meclisi bunu bir ay sonra onaylamış. Üç ay sonra da yapılan bir müracaatla Bakanlar Kurulu afet riskli alan ilan etmiş. Bütün bu çalışmalar bir baz alınmış, yapılan altyapı çalışmalarıyla birlikte UNESCO’ya müracaat edilmiş, sonra da 2015 yılında Diyarbakır Kalesi ve Surları UNESCO dünya mirasına kaydedilmiş.

Bu kararlar doğrultusunda birçok çalışma yapılmış ve en son 2009 yılında Diyarbakır Valiliği, TOKİ, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Sur Belediye Başkanlığı ortak protokoller imzalamışlar ve bu protokolü de birkaç kere tekrar etmişler. Aslında bütün bunlarda mutabık kalınan konular; sokak cephelerinin nasıl olacağı, oradaki kat yüksekliklerinin ne kadar olacağı, yapıların yola ve komşu bahçe mesafelerinin ne olacağı tek tek belirtilmiş. Doğru da bir karar, evet, yerinde bir çalışma yapılmış, yapanların eline sağlık.

Bu arada, birtakım da tespitleri yapılmış. Bu tespitler içerisinde raporlarda deniliyor ki: “Aslında, kentin ayrılmaz kültürel bir parçası olan surlar yıkılma tehlikesiyle karşı karşıya. İçinde pek yoğun bir şekilde kaçak yapılaşma mevcut. Su, kanal, elektrik gibi temel yaşam kalitesini doğrudan etkileyen temel altyapı hizmetleri sorunlu, çöp toplama araçları bile giremiyor, eğer bir yangın olursa -Allah korusun- itfaiyenin bile girmesi imkânsız. Çocuklar için, gençler için, kadınlar için de çok güvensiz bir ortam var.” Bütün bunlar da raporlara geçmiş.

2013 yılında Diyarbakır Büyükşehir Belediyesine bağlı alan yönetimi bir çalışma daha yapıyor; yine doğru bir çalışma, yerli yerinde bir çalışma. MEGAM-DER yapmış yani Mezopotamya Gençlik Araştırma Merkezi Derneği yapmış. 11 mahallede yapılmış. Orada ortak olarak çıkan görüş şu: “Suriçi’nde can güvenliği yok. Gençler arasında madde bağımlılığı öne geçti. Temizlik yok. Yeşil alan çalışması az ve burada bir perişanlık söz konusu.” “Buraya turist geliyor mu?” diye sorulduğunda bir çocuk diyor ki: “Ne turisti! Burada her gün silahlı kavga var, ayrıca esrar kullananlar da çok, polis sadece onları yakalamaya geliyor, turistten çok polis geliyor.” Yani, 2013 yılında kendi yaptırdıkları tespitlerde bunlar ortaya çıkıyor.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Kimin sayesinde?

MEHMET ÖZHASEKİ (Devamla) – Yine, bu tespitler devam ediyor. Oradaki muhtarlarla, çocuklarla görüşüldüğü zaman birtakım da istekler var. Bunlar da doğru istekler: “Surları koruyalım. Tarihî eserleri ayağa kaldıralım. Gezi alanları oluşturalım. Bu bölgede yaşatılan eski el sanatlarını ihya edelim. Bakır ustalığı gibi, gül yağı, gümüş suyu üretilmesi, taş ustalığı, vesaire gibi bütün bu sanat dallarını yeniden canlandıralım. Özellikle insanlar Antalya, Mardin, Midyat örneklerini vererek oradaki insanların işlerinin aşlarının nasıl geliştiğini, bunlar surlara yapılsın, Suriçi’nde yapılsın kendi işlerinin ve aşlarının da nasıl gelişebileceğini anlatıyorlar ve koruma amaçlı imar planı gösterildiğinde “Bu uygulama için çok geç kalınmış bir plan.” diyorlar. Bunlar bizim değil; o bölgede, o tarihte yapılan çalışmalar.

Değerli arkadaşlar, bütün bunlardan sonra bu görüşler ışığında ne yapmak istediğimizi net olarak ifade etmek istiyorum:

Bir, orada hak sahibi olan insanların mağduriyetleri göz önünde bulundurularak o hak sahiplerinin mağduriyetlerinin giderilmesi birinci esastır yani artık evi kimin yıktığına bakmadan -teröristler mi yıktı, içeride kendileri mi yıktı, ne yaptılarsa oraları görmeden- kim mağdur olduysa haklarının verilmesi, fakir fukaranın orada mağdur edilmemesi birinci amaç, yapmaya çalıştığımız birinci iş bu.

İkincisi, biraz önce tarihî öneminden bahsettik buranın. İşte o tarihî eserlerin ayağa kaldırılması, tarihî, kültürel mirasın korunması ikinci amacımız çünkü onlar gerçekten hepimizin ortak mirası ve geleceğe taşımak zorunda olduğumuz üzerimizde bir yük diye düşünüyorum ben. Bir vebal taşıyoruz bu konuda. Bunların hakikaten restore edilmesi, hayata kazandırılması, içine fonksiyon yüklenmesi esas.

Sonra, geleneksel bir yaşam var. Bu geleneksel yaşamı sadece son on, yirmi yıllık, teröristlerin berbat ettiği ortam olarak görmeyin, binlerce yıllık medeniyetin bir birikiminin neticesi olarak görelim. O medeniyeti asla ve asla reddetmeyelim, o geleneksel yaşamı da orada söndürmeyelim. Orada yaşayan insanlar kendi yaşamlarına daha huzurlu, daha iyi bir ortam içerisinde devam etsinler. Bir başka esas da bu olmalı.

Dördüncü olarak orada yapmaya çalıştığımız şey, ticaret canlansın. Özellikle Gazi Caddesi, İnönü ve Melik Ahmet caddeleri ticaretin kalbi mesabesinde.

Burada çok kötü bir yapı stoku var. Bir an önce sokak sağlıklılaştırma projesi neticesinde o çarşıların, bedestenlerin, esnaf sitelerinin onarılarak imar edilmesi ve çok daha canlı bir hâle getirilmesi bizim amaçlarımızdan birisi.

Eğer bu dört amacı gerçekleştirebilirsek bundan büyük mutluluk duyacağız. Bütün bu amaçlar orada müthiş bir pozitif ayrımcılıkla yapılıyor, bunu da belirtmek isterim. Yani Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, özellikle vakıflar, son on yıl içerisinde surlar ve bu bölgede bulunan tarihî eserler için Valilik tespitlerine göre tam 125 trilyon lira para harcamışlar yani devlet gelmiş Suriçi'ne 125 trilyon lira para harcamış. Biraz önceki konuşmacıları dinlediğim zaman ben irkildim doğrusu, "rant", "peşkeş çekme", "Gidiyor.", "Hangi zengin geliyor?", "Kim nereye oturuyor?" falan filan. Ya, nasıl bir iştir ki Türkiye Cumhuriyeti devleti geliyor 125 trilyon lira harcıyor, hâlâ o bölgedeki insanlar bunun karşısında ranttan, peşkeş çekmekten bahsediyorlar, anlaşılır gibi değil! Burada pozitif bir ayrımcılık var. Ben Türk vatandaşı olarak, bir Türk insanı olarak oraya yapılan bu ayrımcılığı destekliyorum, helali hoş olsun ama hiç değilse hakkı teslim edelim arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Mümkünse bu pozitif ayrımcılığı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı benim göstereceğim 4- 5 tane daha şehir var, oraya da yapsın; Allah rızası için yapsın, oraya da yapsın hakikaten. Bunda kızacak bir şey yok, Sivas'a da yapsın, Kayseri'ye de yapsın, Samsun'a da yapsın tabii ki. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ama en azından bu hakkı bir teslim etmek lazım. Sonra, Sayın Başbakanımız bir ay kadar önce Sur'a gittiğinde benim biraz önce izah ettiğim 4 konunun altını çizerek söz verdi. Bir gün öncesinde de bakanlarımız orada sivil toplum örgütleriyle toplantı yaptılar, bu konuların altını çizdiler ve tespit ettiler, söz verdiler. Niye bunları görmezden geliyoruz arkadaşlar? Başbakan gidiyor söz veriyor; bakanlar gidiyor söz veriyor, biz hâlâ burada peşkeşten bahsediyoruz, yağmadan bahsediyoruz; anlaşılır gibi değil!

Bundan sonra yapacağımız iş belli, yol haritamız belli; biz orayı tarihî geçmişine yakışan bir şekilde onarmak istiyoruz, ayağa kaldırmak istiyoruz, tarihî eserlerin hepsini restore edip tüm insanlığın kullanımına açmak istiyoruz; yaşayan insanlar mutlu olsunlar istiyoruz, oradaki insanlar çok nezih bir ortamda hayatlarını da sürdürsünler istiyoruz.

Bu arada, tabii, daha önce hazırlanmış olan, benim de hazır olarak gördüğüm bir projeden size burada kısaca bahsedeyim. Biraz önce hani Ulu Cami'nin kamulaştırılmasından bahsediliyordu ya, işte o Ulu Cami civarında 38 dönümlük arazinin, bölümün koruma amaçlı imar planına uygun şekilde restorasyon projesi hazırlanmış arkadaşlar. Şimdi ben size birkaç tane, eski hâlini göstereceğim ve yeni hâlinde ne olacağını sormak istiyorum.

Bu eski hâli, projede şu hâle geliyor. Yapılsın ister misiniz istemez misiniz?

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Çok yazık! Çok yazık Başkan!

MEHMET ÖZHASEKİ (Devamla) – İkinci bir yer arkadaşlar, yine aynı çarşıdan bahsediyorum. Eski hâli ve şu hâle geliyor projede. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Allah aşkına arkadaşlar, şu hâlden memnun musunuz? Çok mu hoşunuza gitti? Böyle dursun mu istiyorsunuz? Yeni projede şu anda onaylanmış, uygulamasına geçilmek üzere olan projede şu hâle geliyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bunun nesine itiraz edilir, doğrusu anlam vermekte de güçlük çekiyorum.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Siz tarihe sahip çıkmıyorsunuz, tarih yaratıyorsunuz Sayın Başkan.

MEHMET ÖZHASEKİ (Devamla) – Peki, hızlı olarak niye bu kamulaştırma kararı alınıyor? Herhâlde bu kamulaştırma kararının alınmasına itiraz ediyor arkadaşlarımız.

Arkadaşlar, özellikle kamulaştırma kararı alınması noktasında eskiden olan biten uygulamaları bilmeyenler veyahut da bildiği hâlde mahsus bunu öterek ajitasyon yapmak isteyenler farklı şekillerde kullanıyorlar bu işi. Kamulaştırma kararının alınması, bir yerin ille de kamulaştırılacağı manasına gelmiyor. Yani...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye aldınız o zaman?

MEHMET ÖZHASEKİ (Devamla) – Eğer beklerseniz öğrenirsiniz siz de. Bildiğiniz bir konu değil, lütfen laf atmayın oradan.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Demokles’in kılıcı gibi...

MEHMET ÖZHASEKİ (Devamla) – Hiç ömründe böyle bir şey duydun mu sen? Acele kamulaştırma kararı alınan bir yer gördün mü ömründe hiç sen? Yok. Niye laf atıyorsun geriden? Ne olur saygılıca biraz dinlesen de gelip burada konuşsan biraz sonra.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kamulaştırmayacaksınız niye aldınız?

MEHMET ÖZHASEKİ (Devamla) – Evet, bak dinlersen onu şimdi öğreneceksin. Bak, şimdi söylüyorum.

Arkadaşlar, çalışmaların sağlıklı olarak yürütülebilmesi için parsel bazında yapılacak tek tek çalışmalar uzun süre alır ve karşımıza neyin çıkacağını da çok bilemeyiz.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Parsel parsel! Ankara’daki parseller gibi mi?

MEHMET ÖZHASEKİ (Devamla) – Her bir parselin başına gittiğimizde, onun için alınacak kamulaştırma kararı senelere balığ olur. Eğer burada “Senelerce bununla uğraşalım.” diyorsanız eyvallah, yapacak başka bir şey yok.

İki, burada zaten yeni bir rant kapısı doğmaması için mülkiyetler üzerinde valilik tapu devrini yasakladı, kamulaştırma kararı ayrıca bu işi de engellemiş oldu.

Üçüncü bir konu, özellikle mirastan kaynaklanan müşterek malikler konusunda 1 metrelik, 2 metrelik veyahut da 3-5 metrelik yerlerde o kadar büyük sorunlar çıkıyor ki bunları çözebilmek amacıyla kamulaştırma kararına ihtiyaç vardır.

Bir başka konu. O koruma amaçlı imar planı var ya arkadaşlar, doğru yapılmış, sonuna kadar uygulamasını takip etmek lazım, ben de takip etmeliyim, başka arkadaşlarımız da takip etmeli, zerresine halel getirmemeliyiz onun. Bakın, onun üzerinde hepimiz ittifak edelim, bunu özellikle yaptıralım. Şimdi, burada eğer bir yol gözükiyorsa, bu açılacağı zaman kamulaştırma kararı almazsanız nasıl açacaksınız bunu?

Başka bir şeyden daha bahsedeyim ben size. Bu tarihî eserler restore edileceği zaman etrafında birtakım binaların da kötü, niteliksiz yapıların da kamulaştırılması lazım. Kamulaştırma kararı bunun için de lazım. İşte bütün bunlara dayanarak kamulaştırma kararı alınıyor ve bundan sonra da bu iş zaten şu çizdiğimiz çerçeve içerisinde devam edecek. Bu çok doğru bir karardır, yapılması gereken bir iştir. Ama art niyetli olarak bakarsak, devletin gidip oralara el koyacağı gibi bir şey söyler bazı arkadaşlarımız.

Ya, biraz önce doğrusu, Osman Bey, Belediye Başkanlığı yapmış bir arkadaşımız, şaşırdım ben. “Devlet Ulu Cami’yi niye kamulaştırıyor? Hasan Paşa Hanı’nı niye kamulaştırıyor?” diyor. Arkadaşlar, devlet Ulu Cami’yi kamulaştırıp ne yapacak, ben merak ediyorum. Hakikaten, ne yapacak devlet?

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Başkan, biz de merak ediyoruz.

MEHMET ÖZHASEKİ (Devamla) – Kamulaştırmıyor da o yüzden, onu söylüyorum Osman Bey. Yani, devlet Hasan Paşa Hanı’nı alıp ne yapacak ya? Camileri alıp ne yapacak?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – AVM yaparsınız!

MEHMET ÖZHASEKİ (Devamla) – Onu sizin belediyeleriniz yapar, merak etmeyin Özgürçüğüm.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yapmadığınız iş mi? AVM yaparsınız.

MEHMET ÖZHASEKİ (Devamla) – Onu sizin belediyeleriniz yapar.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Parsel parsel satarsınız.

MEHMET ÖZHASEKİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, devletin kimsenin malında gözü yok. Devlet hiçbir fakir fukaranın hakkına da el atmaz. Bu mağduriyetleri gidermek için devlet vardır zaten. Bunun da hepimizin takipçisi olması lazım. Laf atarak bu doğruyu bulamayız ama önemli olan, şu konuştuklarımız muvacehesinde Sur’da doğru işler yapabilmek. Eğer bunu yaparsak hepimizin yüz akı olur bu iş. Emin olun, böylece takip edelim bu olayı.

Değerli arkadaşlar, bundan sonra yapılacaklar çok net belli. Bakın, sırayla, vakit kalmadığı için çok hızlı olarak söylemek istiyorum.

Bir: Zarara uğrayanların zararlarının tazmin edilmesi gerekiyor. Orada tespit komisyonu kuruldu. 31’i Diyarbakır’dan olmak üzere 86 memur arkadaşımız orada çalışıyor ve zararları tespit ediyor. 4 bin kişi orada kiracıydı, onlara kira desteği veriyorlar.

İkincisi: Bundan sonra eğer ev sahipleriyle ilgili görüşülecekse -ki görüşülecek- uzlaşma esası bizim başımızın tacı olacak, vazgeçemeyeceğimiz en önemli madde olacak. Herkesin rızasının aranması en önemli madde olacak; bunun altını çizerek söylüyorum.

Sonra, bu projeye göre, eğer birisi “Ben bir iş yapmak istiyorum, evimi yapmak istiyorum.” diyorsa, ona faizsiz olarak kredi desteğinin verilmesi bizim Hükümetimizin de bir taahhüdü.

Sonra, o bölgelerde, özellikle Ulu Cami ve Hasan Paşa çevresinde, Gazi Caddesi üzerinde yapılacak sokak sağlıklılaştırması projesi bütün caddeye yayılarak baştan sona... Biraz önce göstermiş olduğumuz projenin tamamının caddeye yaygınlaştığını düşünün. O hâle getirilmesi yine bizim eylem planımız içerisinde.

Vakıflar Genel Müdürlüğü zaten üzerine düşen işleri yapıyor ve bundan sonra da yapmaya devam edecek. Aynı zamanda, o bölgede bir yerel ofis kurulacak; STK’lar, kanaat önderleri ve Diyarbakır’ın ileri gelenleri mutlaka burada dinlenecek. Sosyal amaçlı ve kültürel amaçlı müzeler, sergi salonları yapılacak. Geleneksel sanatların ve el sanatlarının geliştirilmesine yönelik atölye çalışmaları yapılacak. Diyarbakırlı Ali Emîrî için özel bir kütüphane, yine, Diyarbakırlı hattat Hamid Aytaç için özel bir müze açılacak ve Şark bülbülü olarak Celal Güzelses’in adını yaşatmak için Diyarbakırlı Celal Güzelses musiki cemiyeti kurulacak. Özellikle adına yakışır bir Sur ortaya çıkacak.

Fakat, üzülerek şunu söylemeliyim: Ne yazık ki o bölgelerde belediyelerimiz bu konuda çok iyi niyetli davranmıyorlar. Birçok belediye ne yazık ki güneydoğuda teröristlere çukur kazarak destek veriyor. Bütçelerini devletten alıyorlar ama neredeyse bütçelerinin tamamını personel gideri olarak kullanıyorlar, yatırım bütçeleri de sıfırlar mesabesinde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Yalan, yalan, bir sürü yalan!

MEHMET ÖZHASEKİ (Devamla) – Ek süremiz var mıdır? Arkadaşlarımızın “yalan” sözüne bir cevap vereyim.

BAŞKAN – Sayın Özhasseki, lütfen tamamlayalım. Adil bir şekilde herkese aynı süreyi verdik, ek süre vermedik.

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Başkanım, birazdan sataşacağım size, size söz hakkı doğacak.

MEHMET ÖZHASEKİ (Devamla) – Efendim, bizim burada Hükûmet olarak ne yapacağımız belli. Önümüzdeki günlerde inşallah bunlar yavaş yavaş devreye girecek.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Özhaseki.

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, Sayın Baydemir...

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, hatip konuşmasında şüphesiz ki önemli birtakım hususlara da değindi ancak bununla birlikte, yapmış olduğu konuşmada gerek bizatihi ismini zikrederek, zaman zaman da Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı ismini zikrederek benim dönemimi ifade eden süreyi de kapsayan bu süreci...

BAŞKAN – Sayın Baydemir, buyurun, iki dakika süre veriyorum.

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Hem tutanaklara geçmesi açısından hem de yanıt verme adına iki dakikalık söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Baydemir, iki dakika süre veriyorum sataşmadan dolayı. Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim. Amaç, Diyarbakır’a güzel işler yapmak her birlikte. Ortak gayretin olması lazım.

Buyurun.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

8.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in, Kayseri Milletvekili Mehmet Özhaseki'nin (11/6) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; ben bu haritayı iş olsun diye göstermedim Genel Kurula. 1939 hava fotoğrafını sokak dokusunun bugün dahi bozulmadığının göstergesi olarak gösterdim.

Sayın Başkan, sayın hatip; bugün dahi, şu anda, Suriçi bölgesinde sokak dokusu yok ediliyor; greyderlerle, dozerlerle meydanlar, ana arterler oluşturuluyor. Bakın, koruma amaçlı imar planının ruhuna büyük bir saldırı var şu anda. “Uygulama projesi” dediğiniz proje daha yok, proje kimseyle paylaşılmamış. Önce yık, meydana dönüştür; sonra “Proje oluşturacağım...”

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Çukurları kim açtı, çukurları?

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – “Önce idam kararı veriyorum, sonra gerekirse yaşını büyütürüm.” anlayışının bir başka tezahürüdür bu yapmış olduğunuz uygulama.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Çukurları kim açtı, kim delik deşik etti oraları?

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Bir diğer husus, Sayın Başkan, siz dediniz ya: “Ben bir Türk olarak Kürt şehirlerine yatırım yapılmasını destekliyorum.”

MEHMET ÖZHASEKİ (Kayseri) – “Kürt” şehirleri demedim.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Emin olun, ben de bir Kürt olarak bugün Diyarbakır şehrine, Sur’a yapılan bu saldırının aynısının...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Kim başlattı kim, kim yaptı?

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – ...Kayseri’ye, Tokat’a...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Kayseri’de çukur yok, hiç kimse çukur açmadı Kayseri’de.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – ...Yozgat’a, hiçbir şehre uygulanmaması için elimden gelen bütün çabayı ortaya koyacağım.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Sayın Hatip, hiç çukur yok Kayseri’de.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Bu bir kentsel dönüşüm süreci değildir, bu bir yıkım sürecidir; bu bir ihya etme süreci değildir, bu bir yıkım sürecidir. Sizin anlamanız gereken husus şudur: Önce usulüne uygun bir kamu düzeni bozuldu, sonra bu kamu düzeninin, bunun bozulması üzerine hendekler, barikatlar bir fırsat olarak kollandı ve bu fırsat...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Niye açtınız hendekleri?

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) - ...bir kentin yıkımını ve bir kentin yeniden imarını ve rantını açığa çıkarttı.

Emin olun, değil akbalar, piton yılanı dahi olsa Diyarbakır Surlarını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) - ...Diyarbakır Suriçi’ni, sekiz bin yıllık medeniyeti yutmaya muktedir olamayacaksınız. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET ÖZHASEKİ (Kayseri) – Sayın Başkan...

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sayın Başkanım, bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Sayın Purçu, az önce devreye girdiniz, araya girdiniz, tutanaklara geçen ifadeleriniz oldu. Romanlar için de aynı şeyi destekliyoruz, bizler de destekliyoruz.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Şöyle efendim: Sayın hatip biraz önce “Acil kamulaştırmayla güzel şeyler yapılacak.” dedi ama bu konuda bir yanlışlı düzeltmek istiyorum. Ben iki dakika söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Purçu, böyle bir usul yok biliyorsun.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Lütfen...

BAŞKAN – Bakın, böyle bir usul yok. Yoksa ben sizi kırmam, veririm, biliyorsun.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – O zaman şöyle bir açıklama yapmak istiyorum...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 60’a göre yerinden bir dakikada açıklama yapsın.

BAŞKAN – Tamam, yerinizden size bir dakika söz vereyim.

Bu arada Sayın Özhasseki’yi dinliyorum.

Buyurun Sayın Özhasseki.

MEHMET ÖZHASEKİ (Kayseri) – Efendim, özellikle “Kürt şehirleri” gibi bir tabir kullanıldı, ifadeyi burada düzeltmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Özhasseki, bitirelim yalnız bu tartışmayı. Lütfen yeni bir sataşmaya sizler de meydan vermeyin.

İki dakika da size söz vereceğim.

Buyurun.

9.- Kayseri Milletvekili Mehmet Özhaseki'nin, Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET ÖZHASEKİ (Kayseri) – Arkadaşlar, benim böyle bir tabirim olmadı, sizler de şahitsiniz. Eğer böyle bir yolu açarsak bundan sonra 81 vilayet içerisinde Laz şehirleri, Çerkez şehirleri, Kürt şehirleri, Türk şehirleri gibi bölünmenin yolunu açarız.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Üstelik Diyarbakır Kürt'tür, tarihi de Kürt'tür, geçmiş de, mazisi de, geleceği de Kürt'tür.

MEHMET ÖZHASEKİ (Devamla) – Bu, insafsızlıktır. Bir yerde çokça olabilirsiniz, o ayrı bir şey.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Cahit Sıtkı'nın kemiklerini sıplatmayın!

MEHMET ÖZHASEKİ (Devamla) – Amma velakin, bu şekilde asla adlandıramazsınız. Yurdumuzun her bir köşesi bizindir, o köşenin her birinde de ecdadımızın orada akan kanları vardır, şehitlerimiz vardır, sahabelerimiz vardır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Diyarbakır'ın da arkadaşlarımızın iddia ettiği gibi özellikle bir Kürt şehri olarak tanımlanması da mümkün değildir.

Değerli arkadaşlar, burada arkadaşlarımız “Niye Hükûmet buraları yıkıyor, niye Hükûmet buraya saldırı yapıyor, niye burada bu zulüm devam ediyor, bu zorbalıkla ele geçirme yapılıyor?” diye özellikle bir konuda burada haddi aşan şekilde ifadelerde bulunuyorlar. Ya, sanki Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetinin özel güçlerinin, güvenlik güçlerinin işi gücü yok, askerin işi gücü yok, orada da çok sakin bir yaşam var, herkes kendi hâlinde mutlu ama “Gidip yıkalım.” diyorlar. Ya, niye askerler Kayseri'ye gelmiyorlar acaba, polisler niye gelmiyorlar, niye Tokat'a gitmiyorlar, niye Samsun'a gidip de oralarda bu çatışmaya girmiyorlar, oralarda da Kürt var?

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Teröristin yuvalanmasına müsaade etmediniz!

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) - Oralarda çukur yok Başkanım, çukur oralarda yok?

ORHAN KARASAYAR (Hatay) - Terörist yok oralarda!

MEHMET ÖZHASEKİ (Devamla) - Ama, teröristler orada bu çukurları kazarlarsa, eğer sizin de belediyeleriniz öz yönetim ilan ederlerse, içeride bir başka cumhuriyet ve muhtariyet kurmaya kalkarlarsa elbette Türkiye Cumhuriyeti gider, onların dersini de verir, onları da çukurlara gömer Allah'ın izniyle. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunu da çok net olarak ifade etmek istiyorum. Ne olur burada ifade ettiğiniz gibi bize dönüp...

SELMA IRMAK (Hakkâri) - Hendeklerin olmadığı yerlerdeki yıkımı nasıl anlatacaksınız?

MEHMET ÖZHASEKİ (Devamla) - Bir gün de dönün o “gerilla” dediğiniz adamlara deyin ki: “Ya, çukurları kazmayın, silahınızı elinizden bırakın, şu fakir fukarayı öldürmeyin.” Bir gün de onlara laf söyleyin ne olur. Burada her gün bir şey söylüyorsunuz, dönüp dönüp Türkiye Cumhuriyeti'nin Hükûmetine, oradaki güvenlik güçlerine iftira ediyorsunuz, bir gün olsun o teröristlere bir şey söyleyin ya, PKK'lılara bir cümle söyleyin Allah için. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELMA IRMAK (Hakkâri) - Yüksekova'nın köylerini niye yakıyorsunuz, orada da mı hendek var? Ona cevap verin siz!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Bir buçuk aydır Sur'da ne yapıyorsunuz?

MEHMET ÖZHASEKİ (Devamla) - Bütün bu olayları başlatanlar onlar, bu rezilliği çıkaranlar onlar, oradaki Kürt halkına zulüm edenler onlar, en büyük kötülüğü yapanlar onlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özhasseki.

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Baydemir...

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, ifade etmeme gerek var mı? Sayın hatibin ifadeleri çok açık, bariz bir şekilde sataşmadır.

BAŞKAN – Şahsınızı ilzam eden bir şey oldu mu şimdi?

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Oldu, oldu Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ne dedi?

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Birden fazla kere söyledi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hayır, ne dedi? Ben kaçırılmış olabilirim, özür diliyorum.

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Çok açık ve net bir şekilde “Bir kez dahi olsa şiddete karşı çıkın.” dedi.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Diyebilir, seninle ne alakası var?

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Bir milyon kere şiddete karşı çıkmışız. Birden fazla kez “Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi teröre, şiddete destek veriyor.” dedi. Ben bunu kendilerine iade ediyorum.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı mısın sen?

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Ben Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Başkanlığını on yıl yapmışım, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin bir tane kazması, bir tane küreği şiddet amacıyla kullanılmamıştır.

BAŞKAN – Sayın Baydemir, iki dakika süre veriyorum, buyurun.

Yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim lütfen ve bu tartışmayı bitirelim.

10.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir'in, Kayseri Milletvekili Mehmet Özhasseki'nin sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; ben bir kez daha söylüyorum: Eğer gerçekten amacınız medeniyetse ve medeniyete zerreyi miskal kadar olsun katkı sunmaksa bir kez daha söylüyorum, Diyarbakır halkı ve Diyarbakır'ın siyasi iradesi kapılarını, yüreğinin kapısını medeniyetle elini uzatan, edeple, terbiyeyle elini uzatan herkese açar. Çok açık ve net söylüyorum size.

Bakın, önce kamu düzenini bozdunuz usulüne göre, “Masa yok, müzakere yok, Kürt sorunu yok.” dediniz ve savaşı başlattınız. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Silahlar çıktı mı, silahlar durdu mu?

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) - Savaşı başlattıktan sonra da kadın demeden, çocuk demeden, şehir demeden, tankla, topla yıkım gerçekleştirdiniz, insanlık ailesine karşı suç işlediniz, suç işlediniz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Onu yapan sizsiniz.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) - Doğru söyleyin, Allah rızası için, Allah korkunuz varsa doğruyu söyleyin, doğruyu söyleyin.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) - Sen bölgeyi gördün mü de konuşuyorsun?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Gördüm, gördüm de söylüyorum.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) - Eğer siz belediye başkanı olsaydınız, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı siz olsaydınız ve bu zulüm sizin belediye başkanı olduğunuz kente yapılmış olsaydı siz isyan etmeyip ne yapardınız? Eğer siz bu uygulamaya bir şehrin belediye başkanı olarak sessiz kalıyorsanız o zaman o şehre ihanet etmiş olursunuz.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) - Teröristlere bir tek kelime söylemediğinizi açıklıkla söylüyorum; yazıktır, günahtır.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Rol yapıyorsunuz, rol!

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – İşte, ihanete düşmemek adına, halkımıza, Hakk’a karşı ihanete düşmemek adına bugün bu tutumu burada ortaya koyuyoruz.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Günahtır, günah.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) - Bugün yine oylarınızla aklayabilirsiniz ama tarih karşısında mahkûm olmaktan kurtulamazsınız. Tarih karşısında mahkûm olmaktan emin olun ki kurtulamazsınız.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Tarih karşısında mahkûm olacak sizlersiniz.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) - Bu kimin hayalidir biliyor musunuz? Dönemin Başbakanı bugünün Cumhurbaşkanı’nın hayalidir.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) - Bırak Allah aşkına ya!

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) - Belediye binasına nasıl olur bakanlık el koyar ya! Belediye binasına nasıl olur bir bakanlık el koyar, hangi akla, hangi mantığa, hangi ahlaka sığar bu?

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) - O çukurlar neyle kazıldı, çukurlar neyle kazıldı, bir de bunu anlatsanız bize; çukurlar nasıl kazıldı, Allah rızası için bunu anlatın, her şeyi biliyorsunuz.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) - İşte, bütün bunlar niyetinizin hâlen hizmet niyeti olmadığı, niyetinizin zapturapt etmek olduğu ve Diyarbakır’ın da zapturapt niyetine kapısını açmayacağı açıktır. (HDP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Çakır...

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Sayın Baydemir konuşmasında kamu düzenini bozdunuz, savaş ilan ettiniz demek suretiyle sataşmada bulunmuştur, 69’a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çakır, size de iki dakika süre veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Özcan Bey’e, fırsat kalırsa söz vereceğim.

11.- Tokat Milletvekili Coşkun Çakır’ın, Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; mükerreren söyledim, mükerreren söylemeye devam edeceğim; Sayın Baydemir’in sesinin tonunu ayarlayarak, bir tiyatro yaparak yapmış olduğu bir konuşma, burada asla ve kata onun haklılığını göstermez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Ne alakası var ya!

COŞKUN ÇAKIR (Devamla) - İtiraz edebilirsiniz. Daha evvel yaptığımı bugün ve muhtemelen gelecekte de yapmaya devam edecek.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Sen de yap.

COŞKUN ÇAKIR (Devamla) - Ne demek kamu düzenini bozdunuz?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bozdunuz.

COŞKUN ÇAKIR (Devamla) - Bu, meri düzene, meşru düzene karşı bir kalkışmadır. Satır aralarında söylemiş olduğu şeyle, “Eğer siz böyle yapmasaydınız bir isyanla karşı karşıya kalmazdınız.” demek suretiyle doğuda, güneydoğuda, hususen Diyarbakır’da var olan kalkışmayı kendisinin de paydaşı olmak suretiyle âdeta meşru göstermek istemektedir. Bu, tehlikeli bir cümledir, tehlikeli bir yaklaşımdır Sayın Baydemir. Eğer siz de oradaki kalkışmaya kendinizi ait hissediyorsanız, oradaki gayrimeşru, gayrikanuni kalkışmaya kendinizi paydaş hissediyorsanız, ait hissediyorsanız, o zaman sizin tabiatıyla bulunmuş olduğunuz konum da çok farklı bir yerde durmaktadır. Bence oradaki ayrışmayı çıkıp buraya çok net bir şekilde ortaya koymanız ve 550 kişinin zihnindeki bu istifhamı ortadan kaldırmamız gerekir.

Sayın Baydemir, bütün konuşmalarının başıyla sonu arasında ciddi bir paradoksla, çelişkiyle karşı karşıyadır. Diyor ki: “Diyarbakır çok dilli, çok dinli, çok kültürlü bir kenttir.” Doğru, öyledir. “Ve bugün sizin sayenizde, sizin katkınızla o güzelim Diyarbakır, çok dilli, çok dinli, çok kültürlü yapısından uzaklaştırılmakta ve tek tip bir şehir olmaya itilmektedir.” Tek tip, “uniform”; tek düşünce hâkim olsun, tek yaklaşım hâkim olsun. Hatta, bizim değil, 78 milyonun değil; Kürtlerin içerisindeki farklılıklara bile tahammül edemeyecek kadar “uniform”, tek form.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baydemir.

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – AKP grup başkan vekilleri geleneksel olmak üzere her konuşmandan sonra mutlaka bir rahatsızlık duymakta ve bu rahatsızlığı da bir sataşmaya, bir hakarete dönüştürmektedir. Bir kez daha hitabıma “tiyatro” demek suretiyle, yeteri miktarda zaten bir sataşmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Sayın Baydemir, buyurun.

İki dakika süre veriyorum ama bu sefer bitirelim lütfen.

12.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir’in, Tokat Milletvekili Coşkun Çakır’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündemin dışına çıkmamak kaydıyla, bu Hükûmetin ve sayın grup başkan vekillerinin bu sanat düşmanlığı nereden geliyor, ben de onu merak ediyorum. Siz sanat düşmanı mısınız? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Biz yalanın düşmanıyız!

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Siyaset bir hitabet sanatıdır, siyaset bir hizmet sanatıdır, siyaset bir içtenlik meselesidir.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Biz burada tiyatro izlemeye gelmedik.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Siz tiyatroları kapatırken Osman Baydemir şehir tiyatrosu kuruyordu, şehir tiyatrosu.

VEYSİ KAYNAK (Kahramanmaraş) – Nereyi kapatmışız, nereyi?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Tiyatroculuğu niye kabul etmiyorsunuz? “Tiyatrocu” diyorlar.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Siz tiyatrocuları sokağa atarken biz sanatı ihya ediyorduk, tıpkı Diyarbakır Surlarını, kültürel mirasını ihya etme gibi.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – “İyi tiyatrocı” diye iltifat ediliyor, niye kaçırıyorsun sen iltifat edilmekten.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – İşte, bizim ihya ettiğimiz o tarihî eserler, o insanlık mirasına sizin tarafınızdan el konuldu, el; Dengbej Evi’ne el konuldu. Ne diyorsunuz biliyor musunuz? “Koruma amaçlı imar planı büyükşehir belediyesi tarafından yapıldı ve bu kentin anayasasıdır.” diyorsunuz. Amenna, ortak paydamız. Biz diyoruz ki: Koruma amaçlı bu anayasaya gelin, beraber sahip çıkalım. Ama siz, tıpkı mevcut Anayasa’yı sürekli ihlal ettiğiniz ve tanımadığınızı gibi bu anayasayı da tanımıyorsunuz. İşte, bu tanımamazlık emin olun, bir müddet sonra hak tanımamazlığa, bir müddet sonra Allah korkusundan etmeye, bir müddet sonra o sahabelerin kabrine hakarete kadar götürür.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Geç oraları, geç!

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – İki cihanda da hesap veremeyeceksiniz!

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Çünkü bu batıl bir savaştır.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Cami yakan sizlersiniz.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Bu başlatılan savaş tek başına iktidar olma uğruna başlatılan savaştır ve bugüne kadar hayatını yitiren her bir yurttaş bu savaşı başlatanların mağduru, kurbanıdır.

COŞKUN ÇAKIR (Tokat) – İşte tiyatro dediğimiz bu!

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – Ya Rabb’im, sen, bu dünyada da, öbür dünyada da onların yanına koymayasın.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – İşte tiyatro dediğimiz bu!

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) – En derin saygılarımla. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET ÖZHASEKİ (Kayseri) – Allah PKK’yı kahretsin inşallah!

BAŞKAN – Sayın Purçu, bir dakika süreyle 60’a göre size söz veriyorum.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu’nun, Romanların yaşadığı bölgelerde kentsel dönüşüm projeleri nedeniyle yaşanan mağduriyetlere ilişkin açıklaması

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

2007 yılında Türkiye’de ilk defa -yanlış hatırlamıyorsam- Sulukule’de, Roman mahallesinde acil kamulaştırma yapıldı, kamu yararı gözetilerek. Meseleyi dava ettik, mahkeme kamu yararı olmadığına dair karar verdi, yürütmeyi de durdurma kararı verdi, karara uyulmadan villalar yapıldı, Romanları, 5 bin insanı şehrin dışına gönderdik maalesef. Şu an çoğu, çadırlarda ve kuyudan su içerek yaşamlarını sürdürmekte. Bunun hesabını kim verecek Başkanım, Allah aşkına, soruyorum?

Sayın Bakanım, şu an Ankara’da, Yenimahalle’de Romanlar tapulu evlerinden çıkarıldı, Sapanca’da çıkarıldı, İstanbul’un çeşitli yerlerinde çıkarıldı yani bizim kentsel dönüşümümüz kentsel felakete dönüştü. Romanlar ne yapsın, nerede yaşasın? Sayın Bakanım, bu konuda bize lütfen cevap verin ve bu konuda acil eylem planı istiyoruz, Romanları unutmayalım. Mülteci mi olalım biz de Allah aşkına? 55 bin bina yapılıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Biz de mülteci olmak istiyoruz, Romanlar mülteci olmak istiyor artık. Yunanistan’a gideceğiz, bizi göndersin geriye, 55 bin konut da bize istiyoruz, hadi buyurun!

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım, sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

VII.- GENSORU (Devam)*A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)*

2.- HDP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Sur ve Silopi ilçelerinde alınan acele kamulaştırma kararı ve Türkiye genelindeki kentsel dönüşüm projeleriyle vatandaşları mağdur ettiği ve sermaye için rant yarattığı, uygulanan RES ve HES projeleriyle doğanın tahrip edilmesine sebebiyet verdiği iddiasıyla Çevre ve Şehircilik Bakanı Fatma Güldemet Sarı hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/6) (Devam)

Böylece gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi söz sırası Hükûmet adına Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Fatma Güldemet Sarı Hanımefendi'ye aittir.

Buyurun Sayın Sarı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI FATMA GÜLDEMET SARI (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP Grubu tarafından verilen gensoru önergesi vesilesiyle huzurlarınızdayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken tüm şehitlerimizi rahmet, minnet ve şükranla anıyor, kahraman askerlerimize, polislerimize, korucularımıza ve terör saldırılarında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına ve milletimize başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; acele kamulaştırma ve ilgili konularda Mecliste yapılan görüşmeleri titizlikle takip ettim. HDP Grubunun bu kürsüden konuyla ilgili eleştiri ve düşüncelerini ve bunlara verilen cevapları dinledim. Gerek AK PARTİ Grubumuzun gerekse Genel Başkan Yardımcımız Sayın Özhasseki'nin Suriçi'yle ilgili yaptığı açıklamaların, verdikleri yerinde ve isabetli örneklerin gensoruya konu olan bütün soruları cevaplandırıldığını düşünüyorum. Çevre ve Şehircilik Bakanı olarak gerek kentsel dönüşüm projemizi gerekse de bölgede yaptığımız çalışmaları anlatarak konuşmamı sürdüreceğim.

Gensorunun gerekçesini inceledim. Gerekçedeki ithamları burada tek tek sıralamayacağım ancak gensoruyu şöyle özetlemek mümkün: Gerçeklerden tamamen uzak, kime ve neye hizmet ettiği tartışılır, vatandaşları mağdur etmeye yönelik bir girişim. HDP milletvekilleriince AK PARTİ “inşaat merkezli politikaların partisi” olarak ifade edilmiş, tamamı bilgiden kopuk, nesnellikten uzak ve daha da önemlisi, adalet barındırmayan iddialar sıralanmıştır. Yapmaktan değil yıkmaktan, inşa etmekten değil tahrip etmekten, bir başka deyişle suç bastırmaktan nemalanan bu iradedden başka bir şey beklemek yersiz ve yanlış olurdu, biz de zaten beklemiyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Gensoruya konu metinde “inşaat merkezli”den kastınız sadece bina yapmak ise eksiktir, yanlıştır ve anlamsızdır; hiç zannetmiyorum ama şayet kastınız inşa ve ihya merkezli bir parti olmamız ise isabetlidir, anlamlıdır ve doğrudur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Doğru, inşaat merkezliyiz, Türkiye'yi baştan sona yeniden inşa ediyor, imar ediyor, ihya ediyoruz. Dünyanın en uzun ve geniş köprülerini, belgesellere ve bilimsel araştırmalara konu olan tüp geçitlerini, tünellerini, her ilimize yaptığımız havaalanlarını, yine her ilimize inşa ettiğimiz üniversitelerimizi, çocuklarımızın daha nezih ortamlarda eğitim almaları için yaptığımız okulları, hızlı trenleri, iş merkezlerini, yaşam alanlarını ve sosyal donatıları kastediyorsanız haklısınız. Bütün bu çalışmalarla Türkiye'yi baştan başa yeniden donatıyor, illerimizin kendi değerlerine ve tarihsel dokusuna uygun stratejik yatırımlarını birer birer

hayata geçiriyoruz. Bunların detaylarını anlatarak vaktinizi alacak değilim. Zaten, gerek Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız gerekse diğer bakanlıklarımız tüm engelleme girişimlerine rağmen hizmetlerini hayata geçiriyor ve milletimize karşı görevlerini asil bir şekilde ifa ediyorlar.

Biz, Marmaray gibi tarihî tüp geçitlerimizi, Avrasya Tüneli'mizi, insanımız işine daha hızlı gitsin, evine daha rahat dönsün ve ailelerine kavuşsun diye yapıyoruz. Birileri ise tünellerini sokakların ve evlerin altına kazıp insanları evlerinden ediyor, gencecik fidanlarımızı bu tünellere gömüyor. Biz, binaları, milletimizin sağlıklı, güvenli, parkları ve bahçeleriyle ferah yapılarda oturması ve geleceğe güvenle bakması için yapıyoruz. Birileri de binaları yıkar, altına el yapımı bombalar döşer, tarumar eder ve insanımızın geleceğini karartır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Biz, yolları ticaretimiz gelişsin, ülke kalkınsın diye yaparız. Birileri ise altına yerleştirdikleri patlayıcıları kamufle etmek için yapar. Biz, kültürümüzün damgası olan varlıklarımızı korumak için milyarlarca lira harcar, restorasyonlarını en güzel şekilde yaparız. Birileri de bu toprakların manevi değerini algılayamadığı gibi bölgedeki bütün medeniyet birikimini yakar, yıkar, tüketir.

Her türlü engellemeye rağmen bölgenin inşa ve ihyası için, terör saldırılarında yıkılan, yakılan binaların yapılması ve bütün niteliksiz alanların elden geçirilmesi için çalışacağız. Çalışmalarımızı inatla, azimle, sarsılmaz bir kararlılıkla sürdürüyoruz, sürdürmeye de devam edeceğiz.

Teröre karşı operasyonlar başladığı günden bu yana uzman kadrolarımızla bölgedeyiz. Bütün üst düzey bürokratlarımızla oradayız. Halkımızla el ele, omuz omuza oradayız. Bin yıl önce de hep beraber oradaydık, bin yıl sonra da hep beraber orada olacağız. Bölgedeki il müdürlüklerimizi âdeta genel müdürlük hâline getirdik. Merkez teşkilatımızı âdeta bölgeye taşıdık. Genel müdürlüklerimiz sürekli oradalar. Memur olarak değil, vatan sevdalıları olarak vatandaşlarımızın yanındalar. Bu iş sonuçlanana, bölge normalleşene, huzur ve kardeşlik gelinceye kadar ve millet hain terör örgütünden kurtulana dek orada olmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Biz Sur'dayız, Silopi'deyiz, Cizre'deyiz. Biz İdil'deyiz, Suriçi'ndeyiz, Nusaybin'deyiz. Biz, büyük bir inançla söylüyorum ki, birileri istese de istemese de, hoşuna gitse de gitmese de, bu ülkeyi kaldırmak için, vatandaşlarımızın huzur ve refah içerisinde yarınlara umutla bakmaları için gece gündüz mücadele edeceğiz, etmeye de devam edeceğiz. Bunu bütün milletimizin önünde sizlerle paylaşıyorum.

Değerli milletvekilleri, bir bakan hakkında gensoru veriliyor onun görev yaptığı bakanlığı iyi tanımadan, faaliyetleri iyi öğrenilmeden. Bilgi isteniyorsa aradıkları her türlü bilgiye ulaşmaları çok kolay, yeter ki niyet halis olsun.

Sayın milletvekilleri, biz mirasımızı koruyoruz, koruyacağız. Yeni hedefimiz, Suriçi'nin ihyası. Diyarbakır Suriçi bölgesi insanlığın ortak mirası. Tarih boyunca medeniyetlerin geçiş bölgesinde yer almış, manevi kokusu olan bir şehir. Ev sahipliği yaptığı bütün medeniyetlerin izlerini bir madalya gibi göğsünde taşıyan Suriçi, zengin tarihî ve kültürel dokuya sahip örnek bir hazine.

Bu bölge kentsel sit alanıdır, dünya mirası listesindedir. Bölgede yapılacak dönüşüm çalışmaları da kural ve kaidelere aykırı hiçbir şekilde gerçekleşmeyecektir, bu mümkün değildir.

Bu kapsamda Suriçi'ni korumak, alanda var olan tarihî dokuyu tehdit eden sağlıksız yapılaşmayı bertaraf etmek, alanın tarihî ve kültürel değerini ön plana çıkarmak Bakanlığımızın hedefidir.

Suriçi bölgesi, Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 1988'de aldığı kararla kentsel sit alanı ilan edilmiştir. Başta surlar ve burçlar olmak üzere alanda toplam 1.142 yapı tescillenerek koruma altına alınmıştır. Suriçi'ne ilişkin olarak –ki buraya özellikle dikkatinizi çekmek

istiyorum- Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 2012’de aldığı kararla koruma amaçlı nazım imar planı ve yine aynı yıl koruma amaçlı uygulama imar planı onaylanarak yürürlüğe girmiştir.

O tarihte alınan kararların detaylarından söz edeceğim ama daha önce sanki devletimiz resen, cebren ve zorla bir iş yapıyormuş izlenimini yaratanlara bir sözüm var: Devlet 1988’den bugüne kadar var olan ve işlemde olan süreci yürütmektedir. İddia edildiği gibi bugünden yarına alınmış ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin ve Sur Belediyesinin haberleri yokmuş, hiç görüşleri alınmamış gibi bir durum söz konusu değildir. Aslında herkes bunu çok iyi biliyor.

Bugün görüşlerini almadığımızı iddia eden belediyeler, terör örgütü bölgede çukurlar kazarken, barikatlar, el yapımı patlayıcılarla tuzaklar kurarken çıkıp da neden tek bir söz söylemedi? Seçilmiş, vatandaşın güvenini öyle ya da böyle alarak göreve gelmiş kişiler bu süreçte “Benim sokağımda, benim mahallemde, benim ilçemde ne yapıyorsunuz? Açtığınız çukurlarla, tuzakladığınız el yapımı patlayıcılarla vatandaşların canına, malına kastediyorsunuz.” niye demedi? Bugün biz inşa ve ihya ederken laf söyleme cüretini gösterenleri yapacağımız çalışmaları engellemek için bizi mahkemeye verenleri vatandaşlarımızın vicdani değerlendirmesine bırakıyorum.

Gelelim bizim ne yapacağımız konusuna. Belediye başkanlarınızın da attığı imzalarla, dönemin belediye başkanlarının da attığı imzalarla yapılan koruma amaçlı imar planına göre Suriçi bölgesinde yüksek yeni yapılaşma kesinlikle olmayacak. Birçok platformda tekrarladım, burada da çok net bir şekilde ifade etmek istiyorum: Suriçi’nde çok özel bir çalışma yapılacak. Sur’da asla bir kentsel dönüşüm yapılmayacak. Yapılacak bina yükseklikleri sur hizasını geçmeyecek. Koruma, yenileme odaklı bu yaklaşım çerçevesinde Suriçi bölgesinde yapılacak uygulamalar sadece niteliksiz yapıların yıkılıp yenilenmesi şeklinde olmayacak. İlk etapta, biraz önce Sayın Özhasseki’nin de belirttiği gibi, özellikle Gazi Caddesi gibi ticaret aksı olan yerlerde esnafımızın talepleri doğrultusunda sokak sağlıklılaştırılması çalışmalarıyla yerinde çözüme gidilecektir.

Bugün, Sur’da, biraz önce belirtildiği gibi, “TOKİ dört, beş katlı binalar yapacak.” iddiasına cevap verecek şekilde, TOKİ şu anda orada bir çivi bile çakmamış durumdayken, o manevi değeri olan, efsanelere konu olan Kırklar Dağı’nda yapılmış olan yüksek katlı binalara neden kimse bir söz söylemedi, onu da merak ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan konuşuyor, millet geziyor ortalıkta ya! Uyarın lütfen ya!

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI FATMA GÜLDEMET SARI (Devamla) - Tescillenen anıtsal ve sivil mimarlık örneği yapıların restore edilmesi buradaki çalışmada en temel hedefimiz olacaktır. Bu çalışmada kültür varlığı niteliğindeki değerli yapıların bakım ve onarımı...

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen, bir saniye...

Sayın milletvekilleri, kürsüde hatip var, Sayın Bakan konuşuyor, Hükümet adına gensoruya ilişkin açıklamalarda bulunuyor. Lütfen uğultuyu engelleyelim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Uğultu oradan Başkanım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Uğultu iktidar sıralarından geliyor Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Uyardık, söyledik “Bakana sahip çıkmıyorlar.” diye.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Normal, az önce bizi de dinlemiyorlardı Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ FATMA GÜLDEMET SARI (Devamla) – Bu çalışmada kültür varlığı niteliğindeki değerli yapıların bakım ve onarımı Kültür ve Turizm Bakanlığımız tarafından yapılacak ve korunacak. Can ve mal güvenliği açısından risk oluşturan, terör tarafından yakılıp yıkılan binalar kaldırılacak. Suriçi’nde inşa edilecek yeni yapılar yöresel doku ve mimari özelliklere uygun yaşam alanları şeklinde olacak.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Suriçi bölgesinde bulunan yaklaşık 187 hektarlık alan, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin de talebiyle 2012 yılında riskli alan ilan edilmiştir. Alanda yapılması planlanan çalışmalara ilişkin olarak, koruma amaçlı imar planı kararları aynen benimsenmiştir. Gerek tescilli yapıların korunması gerekse koruma amaçlı imar planında getirilen kullanım ve yapılaşma kararlarıyla uyumun sağlanması önceliğimizdir.

Değerli milletvekilleri, acele kamulaştırma konusundaki itirazlara gelirsek, Suriçi bölgesindeki kamulaştırma kararı Bakanlar Kurulunca ilk kez Suriçi için verilen bir karar değildir. Örnek vermek gerekirse, 2012 yılında riskli alan ilan edilen Erzurum’un Yakutiye ilçesinde de taşınmazlar için acele kamulaştırma kararı alınmıştır ve Yakutiye’de uzlaşma görüşmeleri yapılarak alanın büyük bölümünde anlaşma sağlanmıştır. Şimdi de benzer çalışma Diyarbakır Suriçi’nde yapılacak, koruma amaçlı imar planının uygulanmasının gerektirdiği ölçüde hak sahipleriyle uzlaşma sağlanacaktır. Hak sahiplerine uygulanacak proje kapsamında tekliflerde bulunulacak ve kabul etmeleri hâlinde sözleşme imzalanarak işlemlere devam edilecektir.

Tekrar ediyorum: Bu usul diğer uygulamalarda da benzer şekilde yürütülmektedir. 2014 yılına kadar benzer uygulamalar 3 mahallede bizzat Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi eliyle yapılmış, 703 hak sahibine konut verilmiş ve 20 milyonun üzerinde de kamulaştırma bedeli ödenmiştir. Bu karar öncelikle sosyal donatı alanlarının, yolların, yeşil alanların ivedilikle oluşturulması için alınmıştır.

Vatandaşlarımızı birlikte yürüteceğimiz çalışmalarda asla ve asla mağdur etmeyeceğiz. Bakanlık olarak, Hükümet olarak vatandaşlarımızın mülkiyet hakkını elinden almak gibi bir niyetimiz yok. Tam aksine, yaptığımız dönüşüm uygulamalarında vatandaşlarımızın mülkiyet hakkını koruyacağız.

Bir noktaya daha burada değinmek istiyorum. Suriçi’nde ruhsatsız ve tapusu bulunmayan binalarda yaşayan birçok vatandaşımız var. Onların endişelerini, onların çekincelerini anlıyoruz. Biz onları da mağdur etmeyeceğiz. İsterlerse belirlediğimiz rezerv alanlarda yapılacak konutlarda kira öder gibi ev sahibi olacaklar, isterlerse terörün yakıp yıktığı evlerinin bedelini alacaklar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz genelinde birçok anıtsal yapı Vakıflar Genel Müdürlüğümüz tarafından restore edilmiş durumdadır. Diyarbakır’daki Ermeni Sur Kilisesi, Ermeni Katolik Kilisesi de restore edilen yapılar arasındadır. Bundan sonraki süreçte de kültür miraslarının korunması ve ihyası en önemli hedefimizdir. Aynı parselin içerisinde, vakıflara ait eserlerin yanında şahısların kullanımında olan çarpık, riskli yapılar bulunmaktadır. Kamulaştırma kararı, buradaki şahıs kullanımındaki taşınmazlarla ilgilidir. Suriçi’nde vakıf eserlerinin kamulaştırılması mümkün değildir. Aksine, terör örgütüne verilen zararların giderilmesi için çalışmalar başlatılmıştır. Üstelik, dünyanın dört bir yanında ecdadımızdan bize emanet olan camileri, köprüleri, çeşmeleri, hanları, türbeleri, medeniyetimizin yaşayan hafızaları olarak gören, restore eden bir hükümet olarak Diyarbakır’daki eserleri korumak asli görevimizdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyarbakır’la birlikte Silopi’de ve Cizre’de de çalışmalarımız devam ediyor. Bu kentlerimiz, gerek yapı kalitesi gerek sosyal donatı alanları gerekse de altyapı hizmetleriyle dünya standartlarının çok gerisinde kalmıştır. Şehirdeki altyapı yetersizliklerinden dolayı, mağduriyetlerin giderilmesi için İller Bankasından aktardığımız ödenekle Silopi’nin altyapı sorununu

çözmeye başladık. Silopi için alınan acele kamulaştırma kararı da bu amaca yöneliktir. Vatandaşın mülkiyet hakkına müdahale için değil vatandaşın daha sağlıklı ve güvenli yapılarda yaşamasını sağlamak içindir.

Sayın milletvekilleri, şu hususu özellikle belirtmek isterim: 6306 sayılı Kanun kapsamında dönüşüm yapılması en çok vatandaşlarımızın faydasıdır. Bu kapsamda, yapılan yeni evlerine yerleşinceye kadar vatandaşa kira yardımı yapılabilmekte, vatandaşın ihtiyaç duyması hâlinde çekeceği kredinin faizinin bir bölümü devlet tarafından ödenebilmekte, yapılacak yeni konutların bedelleri gerektiğinde yapım maliyetlerinin altında tespit edilebilmekte ve ucuza konut edinme imkânı sağlanmaktadır. Yine, dar gelirliyle verilecek olan konutlar için yapılacak borçlanma yirmi yıl süreli ve faizsiz olabilmektedir.

Sur ve Silopi için alınan acele kamulaştırma kararlarının ve Silopi için alınan riskli alan ilanının iptali istenmektedir. Bunu yaparken vatandaşlarımızın ev sahibi olması engellenmektedir; tapu sahibi olmaları, çocuklarının parklarda oynaması engellenmektedir. Yapılan bu hizmetleri durdurmak, vatandaşlarımızın kira yardımı almalarını ve diğer haklardan yararlanmalarını engellemektir. Vatandaşlarımızın bu oyunu anlayacağına ve duyarlı olacaklarına gönülden inanıyorum.

Bu çalışmalarla, biz, Suriçi'ni, eyvanların sohbetlerle buluştuğu, avluların çocuk sesleriyle dolduğu, yöresel mimarinin ortaya çıkarıldığı huzur dolu bir kente dönüştürmeyi amaçlıyoruz.

Mesudiye Medresesi'ni, Sarı Saltuk Türbesi ve Tekkesi'ni, Çardaklı Hamamı'nı, Aslanlı Çeşme'yi, Kuyumcular Çarşısı'nı, Keldani Kilisesi'ni ve Fatih Paşa Cami gibi nicelerini gelecek nesillere emanet edeceğiz. Sadece Diyarbakır halkı için değil, hepimiz, tüm dünya burayı bir tarihî eser olarak koruyacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “Vatandaş kentsel dönüşüm istemiyor, vatandaşa rağmen uygulama yapılıyor.” diye bir görüş var, gerçek ise bunun tam tersi. Kentsel dönüşüm çalışmalarında, 81 ilin tamamında bugüne kadar hak sahiplerinin talebine istinaden 105.171 bina riskli yapı olarak tespit edilmiştir. Bu binalarda toplam 346.622 konut ve iş yeri bulunmaktadır ve yaklaşık 1,5 milyon vatandaşımızın talebiyle binaların dönüşümü gerçekleştirilmiştir. Bütün bu kentsel dönüşüm projeleri vatandaşlarımızın hayallerinin nasıl gerçeğe dönüştüğünün en somut örneğidir.

Yine, gensoru önergesinde rüzgâr enerji santralleri ve hidroelektrik santralleri de gündeme getirilmiştir. Dünyadaki bütün ülkelerde elektrik üretimleri belli oranda bu kaynaklardan temin edilmektedir. Söz konusu potansiyelin kullanılması her ülkenin enerji arz güvenliği açısından çok önemlidir. Bizim gibi doğal gaz ve petrol ithal eden ülkelerde bu temiz enerji kaynağının kullanılması çevreci olmaları açısından zorunludur. Alınacak çevresel tedbirlerle birlikte, gerek rüzgâr enerjisi gerekse hidroelektrik santralleri kalkınma projelerimiz içinde yerlerini alacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada, özellikle bir konuyu dile getirmek istiyorum. Bazı ifadelerde “Önce yakıp yıktınız, yaşam alanları bırakılmadı.” diye ithamlarda bulunuluyor. Şurada bir şey okumak istiyorum. Teröristbaşı Mustafa Karasu şöyle bir beyanatta bulunmuş, “Sur’a giren müteahhit ve işçiler hedefimizdir. Orada çalışan Kürtler kendilerini sivil görmesinler. Öyle sivil olunmaz. ‘Ben sivilim; işsiz kaldım, çalışıyorum.’ demek olmaz, orada çalışamazsınız.” diyerek Kürt vatandaşlarımıza tehditler savurmuştur. Burada kimin yaşam alanı tehdit altında, kimin hakları gasb ediliyor, çok net görülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugüne kadar terörün, kısır siyasi çekişmelerin Türkiye'nin önünde bir engel olmasına asla izin vermedik, bundan sonra da vermeyeceğiz. 2023 hedeflerimiz doğrultusunda, ülkemizi dünyanın en gelişmiş 10 ülkesinden biri yapmak için gecemizi gündüzümüze katarak çalışıyoruz. Biz hep hizmetlerimizle, projelerimizle, eserlerimizle konuştuk; inşallah bundan sonra da bu şekilde konuşmaya devam edeceğiz.

Bu vesileyle yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyor, hepinize teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI FATMA GÜLDEMET SARI (Devamla) – Sadece bir bilgi notu söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Mikrofonsuz söyleyebilirsiniz Sayın Bakan, tutanaklara geçsin.

Buyurun.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI FATMA GÜLDEMET SARI (Devamla) – İstanbul'un 7 tepesi vardır, doğrudur.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Sayın Başkan, duyamıyoruz ama böyle olmaz ki.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ya, pozitif ayrımcılık...

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI FATMA GÜLDEMET SARI (Devamla) – İstanbul'un 7 tepesi vardır, doğrudur. Yalnız bu 7 tepe tarihî yarımada içindedir.

BAŞKAN – Evet “Hanımlara pozitif ayrımcılık” sesleri yükseldi.

Bir dakika açıyorum.

Buyurun.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI FATMA GÜLDEMET SARI (Devamla) – Çamlıca bu tepelerden biri değildir. İstanbul'un 7 tepesi; Topkapı, Çemberlitaş, Beyazıt, Fatih, Yavuzselim, Edirnekapi ve Kocamustafapaşa'dır. Çamlıca bunların içinde değildir. Bunu da bir bilgi notu olarak eklemek istedim. Bundan sonra kullanırsınız inşallah.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Demirel...

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Sayın Başkan, Sayın Bakan konuşmasında, bu gensoruya ilişkin olarak vatandaşları mağdur ettiğimiz için bu gensoruyu verdiğimizize, aslında gensorunun gerçeklerden uzak olduğuna ve bu gensoruyla, aslında vatandaşları mağdur ettiğimize dair ithamlarda bulundu. O yüzden, sataşmadan söz hakkı istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

İki dakika süre vereceğim.

Tabii, siz, gensoru vermişsiniz ama Sayın Bakanın doğal olarak gensoruyu eleştirmesi hakkıdır aslında.

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Eleştiri değil ama mağdur etmişiz yani.

BAŞKAN - Buyurun.

İki dakika...

VIII.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

13.- Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Çevre ve Şehircilik Bakanı Fatma Güldemet Sarı'nın (11/6) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Yani kim mağdur, burada belli değil. Sanki, Sayın Bakan, burada çok mağdur pozisyonuna büründü. Gerçekten, kim Sur'u yaktı yıktı, kim gasbetti, kim ranta peşkeş çekti, her şey açık, ortada. Yani biz bunları net olarak ifade ederken Sayın Bakan bizim sorularımızın hiçbirine cevap vermedi. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Sayın Bakan, biz, orada hâlâ cenazelerin olduğunu ifade ediyoruz beş aydır. Bir buçuk aydır da "Operasyon bitti." diyorsunuz, niye açmıyorsunuz Sur'u insanlar gidip yakılan yıkılan evlerini görmesin? Niye, orada insanların çocuklarının cenazesini çıkarmalarına izin vermiyorsunuz? Orayı dümdüz edip bir araziye çevirip sonra da yapmış olduğunuz projeyi oraya bilfiil uygulamak istiyorsunuz. Oradan hafriyatlar çıkarken, insanlar eşyalarını, kadınlar yataklarını, yorganlarını hafriyatların döküldüğü yerden toplarken siz bunları görmüyor musunuz?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Kim yaptı onları, kim?

ÇAĞLAR DEMİREL (Devamla) – Siz, o kadınların taleplerini görmüyor musunuz, haykırışlarını görmüyor musunuz? O insanların anılarının orada yok edildiğini bilmiyor muyuz sanki.

RAVZA KAVAKCI KAN (İstanbul) – Teröristlerin yok ettiği...

ÇAĞLAR DEMİREL (Devamla) – Sayın milletvekilleri, ben, daha bugün, yeni, Sur'dan geldim ve bütün Sur'un sokaklarını biliyorum Sayın Bakan. O sokaklarda neler yaşandığını, bire bir orada yaşayan insanlar anlattı. Orada yaşayan insanları dinlediniz mi? Siz, Gazi Caddesi'ni hangi rant sahiplerine peşkeş çekeceksiniz? Siz, kadın cenazeleri hafriyatların içerisinde çıkarılırken, şu anda Araştırma Hastanesi morgunda beklerken, kim olduğunu neden burada açıklamadınız? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Siz bunların hepsinin hesabını vermek zorundasınız. Biz bunların hesabını hukuken de her anlamda soracağız, sormaya da devam edeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Siz hesap verin! Önce siz hesap vereceksiniz! Önce siz hesap vereceksiniz teröriste "terörist" demediğiniz için! Önce siz hesap vereceksiniz!

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Kimin kime hesap vereceği görünür, merak etmeyin, az kaldı!

ÇAĞLAR DEMİREL (Diyarbakır) – Ne konuştuğunuzu bilin ondan sonra laf yetiştirin! Göreceğiz kim hesap verecek!

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Göreceksiniz!

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ne yapacaksın, öldürecek misin?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakan, konuşması sırasında, grubumuz adına konuşan Sayın Gürsel Tekin'in konuşmasına atfen, ancak konuşmasında ifade ettiği birtakım hususları kendisine atfen tekrar ederken çarpıtarak ve yanlış anlaşılılmaya mahal verecek şekilde ifade etmiştir. Bu konuda cevap hakkımızı kullanmak istiyoruz.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Özel, grubunuzun ya da Gürsel Tekin Bey’in ismini zikretti mi Sayın Bakan?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hayır canım, “İstanbul’un 7 tepesi var.” dedi, nerede olduğunu söyledi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, Gürsel Bey’in konuşmasında bahsettiği bir hususu tekrar edip daha sonra da o ifadeleri çarpıttı, hiçbir şüpheye yer yok Gürsel Bey’i kastettiğine.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Evet, biz de öyle anladık.

BENNUR KARABURUN (Bursa) – O sadece bilgi verdi, sadece bilgi verdi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakanın şahitliğine de başvurabiliriz derseniz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, doğru mudur? Şahitliğine başvuru...

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI FATMA GÜLDEMET SARI (Adana) – İsimleriyle ifade etmedim, sadece bir bilgi paylaştım.

BAŞKAN – Ya, bir bilgi paylaşımında bulundu.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İki dakika veriyorum.

Yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim lütfen.

14.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin’in, Çevre ve Şehircilik Bakanı Fatma Güldemet Sarı’nın (11/6) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

GÜRSEL TEKİN (İstanbul) – Değerli Başkan, belli ki Sayın Bakan dikkatle dinlemiş, öncelikle kendisine çok teşekkür ediyorum. Ama benim sorduğum çok önemli sorular vardı, o soruların hiçbirinin cevabı yok. Ben de İstanbul’u çok iyi biliyorum, 7 tepenin nerede olduğunu da biliyorum.

Ben size şu soruyu sordum, tekrar sormak istiyorum: Çamlıca Tepesi’nin yanındaki 56 dönümü kime bağışladınız, kime rant olarak verdiniz; onu sordum, bir.

İki -Sayın Bakanım burada- Sayın Bakanım, Esenler’deki büyük arsayı yani askerî alanı hangi gerekçeyle acaba Sayın Başbakan -Bakanlığınızla ilgili bir kuşku mu vardı- size devretmedi, bir ilçe belediyesine devretti?

Üçüncüsü, birçok rant alanını ve haritayı size gösterdim, en kısa süre içerisinde o haritanın tamamını sizlere göndereceğim. Sizden rica ediyorum, ne olursunuz, Türkiye Büyük Millet Meclisinin karşısında, 56 dönüm alanı yani, sözde cami yapacağız... En kutsal alanımızı bile rant alet ediyorsunuz, yazık günahdır! Cami dediniz, eyvallah. Caminin yanındaki 56 dönümü kime açtınız, kime verdiniz, hangi gerekçeyle ilçe belediyenizin, büyükşehir belediyenizin, Kültür Bakanlığımızın itirazına rağmen bu rant açtınız? Bu soruyu sormuştum, ne yazık ki bu soruların cevabını alamadım.

Çok teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Baydemir...

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan konuşmasını yaparken, hitap ederken birden fazla kez yine Belediye Başkanlığı dönemimdeki işlemlere atıfta bulunarak gerçekleri olduğundan farklı göstermiştir ama aynı zamanda, yine, Belediye Başkanı olduğum dönem içerisinde belediye imkânlarının şiddete destek sunma zemininde kullanıldığına dair sataşmada bulunmuştur. 69’a göre söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Baydemir, lütfen -iki dakika size de söz veriyorum- bitirelim bu tartışmayı, bir hayli uzadı çünkü. (HDP sıralarından alkışlar)

15.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir’in, Çevre ve Şehircilik Bakanı Fatma Güldemet Sarı’nın (11/6) esas numaralı Gensoru Önergesi üzerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

OSMAN BAYDEMİR (Şanlıurfa) – Sayın Bakan, saygıdeğer milletvekilleri; bir kez daha söylüyorum: Şu ana kadar yapılan bütün hitaplarda bir ortak paydamızın hâlen olduğu açığa çıkıyor; o da, koruma amaçlı imar planının Sur şehrinin anayasası olduğu ve koruma amaçlı imar planının çıktılarının dışına zinhar çıkılmaması gerektiğine dair bir ortak paydamız var. Eğer bu ortak paydaysa ve eğer siz samimiyseniz, eğer siz dürüstseniz, şu anda sokak dokusu yıkılıyor, öncelikle bu sokak dokusunun yıkımını bir kere durdurmanız lazım.

İkinci bir husus da, bir kentin -şehrin hizmetkârı, hizmetkârlığı bağlamında- sahibi Bakanlık değil, halkın hür, özgür iradesiyle seçilmiş yerel yönetimleri, belediye başkanlarıdır. İstanbul’da da bu böyledir, Diyarbakır’da da bu böyledir. Siz kim oluyorsunuz, hangi yetkiyle, hangi hakla, hangi hadle, seçilmiş belediye başkanlarını, meclisini -ki bunlar koruma amaçlı imar planının da sahibidirler- dışlayarak yapıyorsunuz? Her fırsatta yumuşak karın olan belediyeler, yerel yönetimler, en dokunulur olan, en güçsüz olan, dilediğinizde cezaevine koyduğunuz, dilediğinizde ifadeye çağırdığınız belediye başkanları, güya, sözüm ona şiddete destek veriyormuş! Kim ki Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi açısından, Belediye Başkanlarımız ve Meclis üyelerimiz açısından “Şiddete destek veriyor.” diyorsa, “Bir kazmayı, bir küreği şiddetin hizmetine sunmuş.” diyorsa aldıkları oy kadar başlarına taş düşsün. (HDP sıralarından alkışlar) Kim bu iddiayı ortaya koyuyorsa ve ispat etmiyorsa aldığımız oy kadar başınıza taş düşsün. Yeter yahu! Yeter! Bu kadar da iftira olmaz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Peki, kim şiddet araçlarını elinde bulunduruyor? Aha, burada bakan beyler var. Tanklar onlara bağlı, toplar onlara bağlı.

BENNUR KARABURUN (Bursa) – Çukurları kim açtı?

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) - Sayın Bakan, o bayatlamış olan biber gazları sizlere bağlı. Şiddeti siz topluma uyguluyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) - Her gün, her Allah’ın günü şiddeti siz topluma uyguluyorsunuz. (HDP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla, şiddeti durdurup, bir kez daha insani zemine, ahlaki zemine ve siyasetle çözme zeminine geri dönmekten başka bu ülkenin çözümü yoktur. Kimse, zorla, zorbalıkla tarihte iyiyi inşa edemedi.

BAŞKAN – Süreniz dolmuştur Sayın Baydemir.

OSMAN BAYDEMİR (Devamla) - Vallahi de billahi de tillahi de siz de zorla, zorbalıkla çözümü inşa edemeyeceksiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

VII.- GENSORU (Devam)*A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)*

2.- HDP Grubu adına Grup Başkan Vekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in, Sur ve Silopi ilçelerinde alınan acele kamulaştırma kararı ve Türkiye genelindeki kentsel dönüşüm projeleriyle vatandaşları mağdur ettiği ve sermaye için rant yarattığı, uygulanan RES ve HES projeleriyle doğanın tahrip edilmesine sebebiyet verdiği iddiasıyla Çevre ve Şehircilik Bakanı Fatma Güldemet Sarı hakkında gensoru açılmasına ilişkin önergesi (11/6) (Devam)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Fatma Güldemet Sarı hakkındaki gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, gensoru önergesinin gündeme alınıp alınmayacağı hususunu oylarınıza sunacağım.

Gensoru önergesinin gündeme alınmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Gensoru önergesinin gündeme alınması kabul edilmemiştir.

Birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati:20.17

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 21.06****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 74’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.07

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 21.41****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 74’üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

IX.- ÖNERİLER**A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ**

1.- *Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 18/4/2016 Pazartesi günkü gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmında yer alan (11/7) esas numaralı Gensoru Önergesi’nin 19/4/2016 Salı günkü birleşimde, (11/8) esas numaralı Gensoru Önergesi’nin 21/4/2016 Perşembe günkü birleşimde görüşülmesine ilişkin önerisi*

18/04/2016

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 18/4/2016 Pazartesi günü yaptığı toplantıda; Genel Kurulun 18/4/2016 Pazartesi günkü gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmında yer alan (11/7) esas numaralı Gensoru Önergesi’nin 19/4/2016 Salı günkü birleşimde, (11/8) esas numaralı Gensoru Önergesi’nin 21/4/2016 Perşembe günkü birleşimde görüşülmesinin, Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

Özgür Özel

Cumhuriyet Halk Partisi

Grup Başkan Vekili

İdris Baluken

Halkların Demokratik Partisi

Grup Başkan Vekili

Bülent Turan

Adalet ve Kalkınma Partisi

Grup Başkan Vekili

Erkan Akçay

Milliyetçi Hareket Partisi

Grup Başkan Vekili

BAŞKAN – Danışma Kurulu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince gensoru önergelerinin görüşme takvimi tekrar düzenlendiği için bugünkü görüşmelerimizin sonuna gelmiş bulunmaktayız.

Alınan karar gereğince, (11/7) esas numaralı Gensoru Önergesi’nin gündeme alınıp alınmamasına dair görüşmelerin yapılması ve komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 19 Nisan 2016 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.43

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Ankara ve Diyarbakır Büyükşehir Belediyeleri ve iştiraklerinin 2015 yılı içinde kullandıkları hazine kefaletli dış kredi miktarlarına ilişkin Maliye Bakanı Naci Ağbal'dan sorusu ve Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/1679)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Maliye Bakanı Naci AĞBAL** tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Altan TAN
Diyarbakır Milletvekili

1. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve iştiraklerinin 2015 yılı içinde kullandıkları hazine kefaletli dış kredi miktarı ne kadardır?
2. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ve iştiraklerinin 2015 yılı içinde kullandıkları hazine kefaletli dış kredi miktarı ne kadardır?

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı
Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü

Sayı : 94066307-610/ 11461
Konu : Soru Önergesi

12.04.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 10.02.2016 tarihli ve 43452547-120.07-18196 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN tarafından tevcih edilen 7/1679 sayılı soru önergesine ilişkin olarak Hazine Müsteşarlığı tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

EKLER:
1- Yazı

Mehmet ŞİMŞEK
Başbakan Yardımcısı

**DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SN. ALTAN TAN'IN
MALİYE BAKANİ SAYIN NACİ AĞBAL'A TEVCİH ETTİĞİ
7/1679 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİ İLE İLGİLİ OLARAK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TARAFINDAN HAZIRLANAN CEVAP METNİ**

Ankara Büyükşehir Belediyesi ve iştiraklerine ait 2015 yılı içerisinde Hazine garantili kredi kullanımı bulunmamaktadır.

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ve iştiraklerine ait 2015 yılı içerisinde Hazine garantili kredi kullanımı bulunmamaktadır.

2.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş'ın cevabı (7/2758)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ekonomi Sayın Mustafa ELİTAŞ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

Bursa ilimiz, Türkiye'nin 4. büyük vilayetidir. Bursa merkezi bütçeye yaptığı katkıyı yatırım ve hizmet olarak geri alamamaktadır.

Buna göre;

1. 2011-2016 yılları arasında Bursa ilimize Bakanlığınız tarafından yapılan yatırımlar nelerdir? Yapılan yatırım miktarı ne kadardır? Hangi projeye ne zaman, ne miktarda kaynak aktarılmıştır?
2. Bakanlığınızca Bursa'ya yapılması planlanan projeler var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
3. Bakanlığınızca, 2011-2016 yılları arasında 81 ilimize yapılan yatırım miktarları ile kıyaslandığında Bursa ilimiz kaçınıcı sıradadır?

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

Sayı : 84832410 - 610 [16/32] - E.45409

Konu : Soru Önergeleri

18 Nisan 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 18/03/2016 tarihli ve 4345252547-120.07-25368 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Bursa Milletvekili Sayın İsmet BÜYÜKATAMAN tarafından verilen 7/2758 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Mustafa ELİTAŞ
Bakan

EK:

Cevap yazısı

Bursa Milletvekili Sayın İsmet BÜYÜKATAMAN tarafından verilen 7/2758 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar:

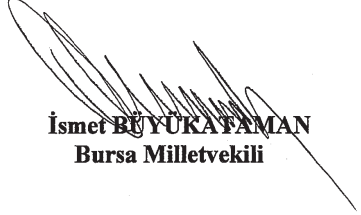
Bursa ilimize soru önergesinde belirtilen dönem içerisinde doğrudan gerçekleştirilen Bakanlığım yatırımı bulunmamaktadır. Bununla birlikte; Bakanlığımca özel sektör ile kamu kurum ve kuruluşlarının gerçekleştirecekleri yatırımlara çeşitli destekler sağlanmakta olup 01/01/2002 ile 29/02/2016 tarihleri arasında Bursa ili için düzenlenen yatırım teşvik belgelerine ilişkin belge adedi, öngörülen sabit yatırım tutarı ve öngörülen istihdam bilgileri aşağıdaki tabloda sunulmaktadır.

Yıl	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
2002	221	742	10.455
2003	211	593	7.679
2004	249	986	9.494
2005	169	1.702	15.784
2006	107	407	8.839
2007	138	1.093	7.934
2008	131	501	5.579
2009	93	2.623	3.968
2010	157	1.737	6.213
2011	195	1.391	4.630
2012	206	2.934	6.336
2013	240	4.698	5.318
2014	219	2.380	6.255
2015	176	2.116	6.574
2016/Şubat	28	158	576
Genel Toplam	2.540	24.061	105.634

3.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman 'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş 'ın cevabı (7/2759)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ekonomi Sayın Mustafa ELİTAŞ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

Kamu hizmetlerinin yürütülebilmesi için kamu binalarının yetersiz kaldığı durumlarda kiralık binalarda kamu hizmeti yürütülmeye çalışılmaktadır.

Buna göre;

1. Bakanlığınızın hizmetleri için 2002-2016 yılları arasında kaç bina kiralamıştır?
2. Halen Bakanlığınız kaç kiralık binada hizmet vermektedir?
3. Bakanlığınızca kiralanan binalar ve binaların bölgesi neye göre seçilmektedir?
4. Bakanlığınız için kiralanan binalara toplamda yıllık kaç lira kira ödenmektedir?
5. 2002-2016 yılları arasında Bakanlığınızın hizmetleri için ödenen kiralaların yıllara göre miktarları nasıldır?
6. Bakanlığınızca kiralanan binaların kira sözleşmeleri kaç yıllığına yapılmaktadır?
7. Bakanlığınızca kullanılmadığı halde kirası ödenen veya erken boşaltılıp, sözleşmesi uzun olduğu için kirası ödenen bina var mıdır? Varsa bunlar hangileridir?
8. İnşaat veya proje aşamasında kiralanan ya da sözleşme yapılan bina var mıdır? Varsa bunlar hangileridir? Kimlerden ve kaç yıllığına kiralanmıştır?

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : 84832410 - 610 [16/33] - E.45443
Konu : Soru Önergeleri

18 Nisan 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 18/03/2016 tarihli ve 43452547-120.07-25368 sayılı yazıları.

İlgi’de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Bursa Milletvekili Sayın İsmet BÜYÜKATAMAN tarafından verilen 7/2759 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Mustafa ELİTAŞ
Bakan

EK:
Cevap yazısı

Bursa Milletvekili Sayın İsmet BÜYÜKATAMAN tarafından verilen 7/2759 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar:

Bakanlığım 08/06/2011 tarihli ve 27958 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 637 sayılı Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuş olup 2011 yılından itibaren yıllar itibarıyla “03.5.5.05 Hizmet Binası Kiralama Giderleri” ekonomik kodunda yapılan ödenek kullanımlarına ilişkin olarak E-bütçe sisteminden alınan harcamalar aşağıda yer almaktadır.

	Merkez	Yurt dışı	Taşra	Genel Toplam
2011	-	993.677,11	31.642,20	1.025.319,31
2012	-	3.020.196,26	76.695,10	3.096.891,36
2013	-	4.479.975,95	117.070,18	4.597.046,13
2014	-	5.732.171,22	82.094,26	5.814.265,48
2015	1.750.000	6.409.326,17	130.664,68	8.289.990,85
2016 (23 Mart itibarıyla)	3.500.000	448.518,66	37.595,95	3.986.114,61
2011- 2016 genel toplam	5.250.000	21.083.865,37	475.762,37	26.809.627,74

Bakanlığım merkez hizmet binası olarak kullanılmak üzere 2015 yılı Aralık ayında 1 adet bina kiralaması yapılmış olup hali hazırda Bakanlığım merkez teşkilatı 1 adet bina, taşra teşkilatı 13 adet bina ve yurtdışı teşkilatı ise 67 adet kiralık ofiste faaliyet göstermektedir.

Bakanlığım merkez teşkilatı binası için 10 yıllık kiralama işlemi gerçekleştirilmiştir. Bakanlığımca yurt içinde kiralanmış binalar 1-10 yıl arasında değişen sürelerde ve yurtdışı teşkilatı için kiralanmış ofisler ise ülke koşullarına göre değişen sürelerde gerçekleştirilmektedir.

Bakanlığım tarafından kiralanmış bina ve ofislerde, kiralanmış alanın Bakanlığım tarafından sunulan hizmetlere uygunluğu, temsil kabiliyeti, güvenli olması, merkeze ve iş çevrelerine yakın olması ile bütçe imkanları ve kiralamada azami tasarruf sağlanması gibi hususlar dikkate alınarak belirlenen alternatifler arasında seçim yapılarak belirlenmekte olup Bakanlığımca kullanılmadığı halde kirası ödenen veya erken boşaltılıp, sözleşmesi uzun olduğu için kirası ödenen bina bulunmamaktadır.

4.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, promosyon ödemesi ile ilgili yapılan sözleşmeye ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş'ın cevabı (7/2760)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ekonomi Sayın Mustafa ELİTAŞ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

Bakanlığınız ve Bakanlığınıza bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşlarda görevli kamu personeline maaş promosyonu adı altında bir ödeme yapılmaktadır.

Buna göre;

1. Promosyon paralarının belirlenmesinde kişi başına düşen meblağ nasıl belirlenmektedir?
2. Bu ücret, sonradan o iş yerine atanan memura ödenmekte midir?
3. Çok fazla çalışanı olan kurumlarda maaş promosyonunun diğer işyerlerinde çalışan işçilerden daha düşük olmasının sebebi nedir?
4. Promosyon anlaşmaları bankalarla neye göre yapılmaktadır? Son yapılan ihalede hangi bankalar hangi teklifleri yapmıştır? Neticede hangi banka ile anlaşma yapılmıştır?
5. Bakanlığınız bünyesinde; promosyon paralarından yasal kesintiler haricinde kurum giderleri vs gibi adlarla kesinti yapılmış mıdır?

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : 84832410 - 045.99 - E.45829
Konu : Yazılı Soru Önergesi

18 Nisan 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 18/03/2016 tarihli 43452547 - 25368 sayılı yazıları.

İlgi yazıları ekinde yer alan Bursa Milletvekili Sn. İsmet BÜYÜKATAMAN tarafından verilen 7/2760 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Mustafa ELİTAŞ
Bakan

EK:

Cevap yazısı

Bursa Milletvekili Sn. İsmet BÜYÜKATAMAN tarafından verilen 7/2760 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap:

Promosyon anlaşmaları, 2007/21 sayılı Başbakanlık Genelgesi uyarınca, yurt çapında yaygın olarak hizmet veren bankalardan teklif alınmak suretiyle yapılmaktadır.

Bakanlığımız tarafından 02/06/2014 tarihinde gerçekleştirilen promosyon ihalesinde, katılımcı bankalar tarafından düşük teklif verilmesi üzerine İhale Komisyonunca ihalenin yeniden yapılmasına karar verilmiştir. 12/06/2014 tarihinde yenilenen ihale sonucunda en yüksek teklifi veren Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. ile 3 yıllığına “Kurum Maaş Ödeme Protokolü” imzalanmıştır.

Anlaşma yapılan banka tarafından verilen promosyon tutarının tamamı, ilgili taksitin ödeme tarihinde Bakanlığımız personeline eşit olarak ödenmekte olup herhangi bir kesinti yapılmamakta veya giderde kullanılmamaktadır. Promosyon taksit ödemesinden sonra Bakanlığımız bünyesine dahil olan personel bir sonraki taksit döneminde promosyon almaya hak kazanmaktadır.

5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Rusya ile ticari ilişkilere ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş'ın cevabı (7/2761)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş tarafından yazılı yanıtlanmasını arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya Milletvekili

Rusya'nın "uçak krizi" sonrasında Türkiye'ye yönelik ekonomik yaptırımlarının ilk etkisinin ortaya çıktığı Ocak 2016'da, ihracat büyük düşüş gösterdi. 2015 Ocak ayında Rusya'ya 313 milyon dolar ihracat yapan Türkiye'nin, 2016 Ocak ayındaki ihracatı 110 milyon dolar oldu.

Ülkenin en önemli ihracat pazarlarından Rusya, Sakarya ihracat pazarında da yüzde 13,1 ile en yüksek paya sahip.

Bu gerçeklerden hareketle;

- Suriye sınırında Rus uçağının vurulduğu 24 Kasım'dan bu yana, Rusya, Türkiye'ye yönelik hangi ekonomik yaptırımları uygulamaya koydu?

- Söz konusu ekonomik yaptırımlar, ülke genelinde hangi sektörleri, ne ölçüde etkiliyor?

- Ülke genelinde tüm sektörler dikkate alındığında, Rusya'nın ekonomik yaptırımlarının 2016 yılında ödemeler dengesi ve yabancı sermaye girişi üzerindeki toplam etkisinin ne kadar olacağı tahmin ediliyor?

- Sakarya'nın, Rusya'nın uygulamalarının somut etkisinin görülebileceği ilk dönem olan 2016 Ocak ayında Rusya'ya ihracatı ne kadar oldu? Sakarya'nın Rusya'ya ihracatı, 2015 Ocak ayında hangi düzeydeydi?

- Sakarya'dan Rusya'ya geçen yıl ne kadar ihracat gerçekleştirildi, 2016 yılı toplamında ne kadar ihracat yapılması bekleniyor?

- Rusya'nın ekonomik yaptırımları, Sakarya'da hangi sektörleri etkiliyor?

- Söz konusu sektörlerle yönelik yeni pazarların oluşturulması veya iç pazarın canlandırılması gibi bir eylem planı bulunuyor mu?

- Süreçten olumsuz etkilenen üreticilerin desteklenmesine dönük bir çalışma var mı?

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : 84832410 - 610 - E.45724
Konu : Yazılı Soru Önergesi

18 Nisan 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 18/03/2016 tarihli ve 43452547-120.07-25368 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Sakarya Milletvekili Sayın Engin ÖZKOÇ tarafından verilen 7/2761 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Mustafa ELİTAŞ
Bakan

EK:
Cevap yazısı

Sakarya Milletvekili Sayın Engin ÖZKOÇ tarafından verilen 7/2761 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar:

Rusya Federasyonu tarafından yayımlanan 28 Kasım 2015 tarihli Başkanlık Kararı ile ülkemize yönelik gerçekleştirilecek bazı yaptırımların ve özel ekonomik önlemlerin çerçevesi çizilmiştir. Karar ile belirlenen maddelerin uygulama ayrıntılarının belirlenmesi için Rusya Federasyonu Hükümetince çıkarılan 30 Kasım 2015 tarihli Hükümet Kararnamesi ile Rusya, ülkemizden ithal ettiği 18 ürüne 1 Ocak 2016 tarihinden itibaren ithalat yasağı getirmiş, iki ülke arasındaki vize muafiyeti anlaşmasını askıya almış, Türkiye'ye tur satışlarını ve charter seferlerini yasaklamış, ikili taşımacılık belge sayılarını düşürmüştür.

29 Aralık 2015 tarihli Hükümet Kararnamesi ile 1 Ocak 2016 tarihinden itibaren, Türk firmalarının ve Türk vatandaşları tarafından kontrol edilen firmaların Rusya'da bina inşası, mühendislik yapılarının inşası ve özel inşaat çalışmaları, mimarlık ve mühendislik-teknik tasarımı alanında faaliyetler; test mühendisliği, araştırma ve analiz, seyahat acentalarının ve turizm alanında hizmet sunan diğer kuruluşların faaliyetleri, otelcilik ve geçici olarak yaşanabilecek diğer yerlerde yapılan faaliyetler, kamu ve belediye ihtiyaçlarının karşılanması için sunulan hizmetlerin ve işlerin yerine getirilmesi ile ağaç işleme alanlarında faaliyet göstermesi yasaklanmıştır. Ayrıca, Rusya Fedrasyonu kendi belirledikleri 54 firma hariç diğer Türk firmalarının 1 Ocak 2016 tarihi itibarıyla Türk işçi çalıştırmasını yasaklamıştır, muaf tutulan listede yer alan firmaların ise 31 Aralık 2015 tarihine kadar sözleşme imzaladıkları işçilerden daha fazla işçi istihdam edemeyeceklerini açıklamıştır.

Bakanlığımız tarafından anılan ülke ile ilişkilerde yaşanan sorunların güncel ve yakın biçimde izlenebilmesi amacıyla, "Rusya Federasyonu ile Ticari ve Ekonomik İlişkileri İzleme Masası" oluşturulmuş, anılan ülkedeki Ticaret Müşavirliğimiz/Ataşeliklerimiz ya da doğrudan firmalar tarafından iletilen sorunlar, Bakanlığımız, diğer Bakanlıklar ve ilgili tüm kurum/kuruluşlarla koordineli bir şekilde takip edilmektedir.

Öncelikle yaş meyve ve sebze ihracatçılarımızın Rusya Federasyonu'nun haksız uygulamaları nedeniyle maruz kaldıkları zararlarının telafi edilmesi yönünde uluslararası yükümlülüklerimiz de dikkate alınarak gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Yaş meyve sebze ve bazı tarım ürünlerinin yanısıra diğer sektörlerle ilgili olarak Bakanlığımız pazar kaybını telafi etmek üzere alternatif pazarlara giriş ve bu pazarlarda rekabet avantajı elde etmelerini teminen kolaylaştırıcı tedbirler alınması kararlaştırılmıştır. Ayrıca alternatif pazarlara yönelik sektörel ticaret heyetleri, alım heyeti ve fuar organizasyonları düzenlenecektir.

İhracata yönelik devlet yardımları kapsamında, ihracatçılarımızın yurt dışı pazarlara giriş stratejilerine bireysel bazda destek sağlayarak küresel dünyaya entegre olmalarının sağlanması; firmalarımızın yurt dışı fuarlara iştiraklerine ve sektörel nitelikteki uluslararası fuarlara bireysel katılımlarının desteklenmesi ve firmalarımızca yurt dışında gerçekleştirilen tanıtım ve markalaşmaya ilişkin harcamalar ile yurt dışında mal ticareti yapmak amacıyla açılan birimlerle ilgili giderlerin desteklenmesine yönelik olarak Bakanlığımızca gerekli kaynak aktarımı sağlanmaktadır.

Diğer taraftan, spesifik olarak Sakarya ilinin ve ayrıca ülkemizin Rusya'ya gerçekleştirdiği ihracat rakamlarına Türkiye İstatistik Kurumunun internet sitesi üzerinden erişim sağlanabilmektedir.

6.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman 'ın, 2002 yılından itibaren personel ile Bakanlık arasında açılan davalara ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş'ın cevabı (7/2762)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ekonomi Sayın Mustafa ELİTAŞ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

Dava açmak bir kişi veya kuruluş aleyhinde mahkeme önünde bir hak talebinde bulunmak demektir. Kişiler haksızlığa uğradıklarında bakanlıkları da mahkemeye verebilmektedirler.

Buna göre;

1. Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlarda 2002-2016 tarihleri arasında, görev yeri değişikliği ve benzeri nedenlerle bakanlık personeli tarafından bakanlığınıza açılan kaç dava bulunmaktadır?

2. 2002-2016 tarihleri arasında, bakanlık olarak personele açtığınız kaç dava vardır?

3. Bu davalardan kaçını bakanlığınız kazanmış, kaçını kaybetmiştir?

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Sayı : 84832410 - 045.99 [2016/36] - E.46040

Konu : Yazılı Soru Önergesi

18 Nisan 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 18/03/2016 tarihli 43452547 - 25368 sayılı yazıları.

İlgi yazıları ekinde yer alan Bursa Milletvekili Sn. İsmet BÜYÜKATAMAN tarafından verilen 7/2762 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

EK:

Cevap yazısı

Mustafa ELİTAŞ
Bakan

Bursa Milletvekili Sn. İsmet BÜYÜKATAMAN tarafından verilen 7/2762 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap:

2002-2016 yılları arasında görev yeri değişikliği ve benzeri sebeplerden dolayı Bakanlığımız personeli tarafından açılan 82 adet dava bulunmaktadır.

Söz konusu davaların 42 tanesi Bakanlığımız lehine, 20 tanesi Bakanlığımız aleyhine sonuçlanmış; 6 tanesinden dava açan personel tarafından feragat edilmiştir. 14 tanesi ise halen devam etmektedir.

Ayrıca, söz konusu döneme ilişkin olarak Bakanlığımızca 1 personelimiz aleyhine dava açılmıştır. Söz konusu dava süreci halen devam etmektedir.

7.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bursa'ya yönelik yatırımlara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/2796)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gümrük ve Ticaret Bakanı Sayın Bülent TUFENKÇİ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

Bursa ilimiz, Türkiye'nin 4. büyük vilayetidir. Bursa merkezi bütçeye yaptığı katkıyı yatırım ve hizmet olarak geri alamamaktadır.

Buna göre;

1. 2011-2016 yılları arasında Bursa ilimize Bakanlığınız tarafından yapılan yatırımlar nelerdir? Yapılan yatırım miktarı ne kadardır? Hangi projeye ne zaman, ne miktarda kaynak aktarılmıştır?
2. Bakanlığınızca Bursa'ya yapılması planlanan projeler var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
3. Bakanlığınızca, 2011-2016 yılları arasında 81 ilimize yapılan yatırım miktarları ile kıyaslandığında Bursa ilimiz kaçınıcı sıradadır?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610-15358208
Konu : Soru Önergesi (7/2796)

15/04/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18/03/2016 tarihli ve 43452547-120.00-25368 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Bursa Milletvekili Sayın İsmet BÜYÜKATAMAN tarafından verilen 7/2796 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

EK: Soru önergesi cevabı

Bülent TUFENKCI
Bakan

Bursa Milletvekili Sayın İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/2796 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1-3) Bakanlığımız yatırım programında yer alan "Uludağ Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü Hizmet Binası Kompleksi Yapımı" projesinin toplam maliyeti 20.443.972.-TL olup, 30/03/2016 tarihi itibarıyla toplam 8.425.000.-TL ödenek Bursa Valiliğine aktarılmıştır.

Ayrıca; Bakanlığımız 2016 Yılı Yatırım Programında bulunan "etüt-proje" ödeneği kapsamında Uludağ Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü bağlantı idaresi "İnegöl Gümrük Müdürlüğü" yeni hizmet binası için araştırma yapılmaktadır.

8.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, Bakanlık tarafından hizmet binası olarak kullanılmak üzere kiralanan binalara ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/2797)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gümrük ve Ticaret Bakanı Sayın Bülent TUFENKÇİ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

Kamu hizmetlerinin yürütülebilmesi için kamu binalarının yetersiz kaldığı durumlarda kiralık binalarda kamu hizmeti yürütülmeye çalışılmaktadır.

Buna göre;

1. Bakanlığınızın hizmetleri için 2002-2016 yılları arasında kaç bina kiralamıştır?
2. Halen Bakanlığınız kaç kiralık binada hizmet vermektedir?
3. Bakanlığınızca kiralanan binalar ve binaların bölgesi neye göre seçilmektedir?
4. Bakanlığınız için kiralanan binalara toplamda yıllık kaç lira kira ödenmektedir?
5. 2002-2016 yılları arasında Bakanlığınızın hizmetleri için ödenen kiralara yıllara göre miktarları nasıldır?
6. Bakanlığınızca kiralanan binaların kira sözleşmeleri kaç yıllığına yapılmaktadır?
7. Bakanlığınızca kullanılmadığı halde kirası ödenen veya erken boşaltılıp, sözleşmesi uzun olduğu için kirası ödenen bina var mıdır? Varsa bunlar hangileridir?
8. İnşaat veya proje aşamasında kiralanan ya da sözleşme yapılan bina var mıdır? Varsa bunlar hangileridir? Kimlerden ve kaç yıllığına kiralanmıştır?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610- 15358515
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/2797)

15/04/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18/03/2016 tarihli ve 43452547-120.07-25368 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Bursa Milletvekili Sayın İsmet BÜYÜKATAMAN tarafından verilen 7/2797 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKÇİ
Bakan

EK : Soru önergesi cevabı

Bursa Milletvekili Sayın İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/2797 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1-8) Bakanlığımız 2011- 22/03/2016 döneminde merkez ve taşra teşkilatında kiralanan 49 hizmet binası için toplam 16.668.434,65-TL kira bedeli ödenmiştir.

Bakanlığımızdaki kiralık hizmet binaları 18/01/2007 tarihinde yürürlüğe giren 2007/3 Sayılı Başbakanlık Tasarruf Tedbirleri Genelgesi hükümleri doğrultusunda Başbakanlık Ekonomik, Sosyal ve Kültürel İşler Başkanlığından gerekli kiralama izni alınarak yapılmaktadır.

Bakanlığımızda kullanılmadığı halde veya erken boşaltılıp sözleşmesi uzun olduğu için kirası ödenen, inşaat veya proje aşamasında kiralanan ya da sözleşme yapılan herhangi bir bina bulunmamaktadır.

9.- Bursa Milletvekili İsmet Büyükataman'ın, 2002-2016 yılları arasında gerçekleştirilen temsil gideri harcamalarına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkçi'nin cevabı (7/2802)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gümrük ve Ticaret Bakanı Sayın Bülent TUFENKÇİ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İsmet BÜYÜKATAMAN
Bursa Milletvekili

Bakanlıkların açıklanan temsil giderleri (Bakanlık merkez ve taşra teşkilatları bünyesinde karşılama, ağırlama, yemek, davet, davetiye, çiçek, afiş, eşantıyon, açılış törenleri gibi faaliyetler) çeşitli vesilelerle basına yansımaktadır.

Buna göre;

1. 2002-2016 yılları arasında AKP iktidarları döneminde Bakanlığınızca temsil gideri olarak ne kadar harcama yapılmıştır? Bu harcamaların yıllara ve görev yapan Bakanların dönemlerine göre dağılımı nasıldır?
2. Bu temsil giderlerinde tasarrufa gidilmesi hususunda bir çalışmanız bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa bunlar nelerdir?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610-15357221
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/2802)

15.4/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18/03/2016 tarihli ve 43452547-120.07-25368 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Bursa Milletvekili Sayın İsmet BÜYÜKATAMAN tarafından verilen 7/2802 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

EK : Soru önergesi cevabı

Bülent TUFENKCI
Bakan

Bursa Milletvekili Sayın İsmet BÜYÜKATAMAN' a ait 7/2802 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1) Bakanlığımız temsil ve tanıtma giderleri ödeneğinden 2011-22/03/2016 tarihleri arasında yapılan temsil giderleri Sayın Hayati YAZICI (06/07/2011-29/08/2014) döneminde 4.128.892,94.-TL; Sayın Nurettin CANİKLİ (29/08/2014-28/08/2015) döneminde 2.228.199,68.-TL; Sayın Cenap AŞCI (28/08/2015-24/11/2015) döneminde 266.455,12.-TL; Sayın Bülent TUFENKCI (24/11/2015-) döneminde ise 283.681,92.-TL'dir.

2) Bakanlığımızda satın alma işlemleri 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri gereğince yapılmakta olup; Başbakanlığın 2007/3 sayılı Tasarruf Tedbirleri Genelgesinde belirtilen tasarruf tedbirlerine titizlikle riayet edilmektedir.

10.- Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil'in, kanun yapım süreci ile ilgili çeşitli sorunlara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/2932)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sn. İsmail KAHRAMAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 08.03.2016

Dr. Ceyhan İRGİL
Bursa Milletvekili

Kanunlar, Milletvekilleri tarafından verilen kanun tekliflerinden ve Bakanlar kurulunca verilen kanun tasarılarından kaynaklanmaktadır. Kanunların yapılmasını Anayasa ve TBMM İçtüzüğü düzenlemektedir. Ayrıca kanun taslak ve tasarılarının Bakanlar Kurulunca hazırlanmasına dair 17.02.2006 tarihli yönetmelik, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu, Ekonomik Sosyal Konsey Kanunu ve İş kanunun çalışma hayatında başvurulabilecek danışma kurulu bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

1. TBMM' nin kurulduğu tarihten ve özellikle 22. Dönemden bu yana çıkarılan kanunların sayısal ve oransal olarak ne kadarı kanun tekliflerinden, ne kadarı kanun tasarılarından oluşmaktadır?
2. İçtüzük 91. Maddede yazılı özel yasama yönteme "Temel Kanun" anlayışıyla 20. Dönem itibarıyla kaç tane kanun çıkarılmıştır? Bu kanunların komisyonlarda incelenme süreci/süresi, komisyonlara dışarıdan görüş bildirilmesi, uzman katılımı hakkında uygulama nasıldır?
Temel kanun yoluyla yapılan kanunlardaki değişiklikler, kanunlar itibarıyla sayıları ve süreleri nelerdir?
3. TBMM Başkanlığı olarak son dönemlerde sıkça kullanılan ve kural haline gelen Torba Kanun anlayışını engellemeyi düşünüyor musunuz?
4. Torba Kanun metodu ile 22. Dönemden bu yana yapılan kanunların sayısı nedir?
Her torba kanun ile kaç kanunda değişiklik yapıldığı ve bu değişikliklerin kanun adına nasıl yansıdığı ve en uzun isimli kanunun adı nedir?
5. TBMM Başkanlığı olarak kanunların yapımında son dakika, gece yarısı önerileriyle yapılan düzenlemeleri, muafiyetleri, istisnaları ve bunların arkasındaki lobi çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
6. TBMM Başkanlığı olarak etkin ve verimli Parlamento için hız-sürat, denge-denetim anlayışlarını içtüzüğe yansıtmayı düşünüyor musunuz?
7. TBMM Başkanlığı olarak kanunların komisyonlara havalesinde Meclis Başkanvekillerinin ve/veya Başkanlık Divanı' nın görüşlerini alıyor musunuz?
8. Kanun yapım sürecinde geçmişte yaşananların olmaması için aldığınız tedbirleriniz nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

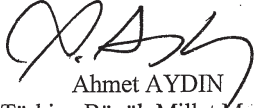
Sayı : 43452547-120.07- 30507
Konu : Soru Önergesi

15.04.2016

Sayın Ceyhun İRGİL
Bursa Milletvekili

İlgi : 11.03.2016 tarihli ve (7/2932) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Kanun yapım süreci ile ilgili çeşitli hususlara ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinizi rica ederim.
Saygılarımla.

Ahmet AYDIN
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek:

1. Soru cevabı
2. 22 - 26'ncı Yasama Dönemlerinde Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapan "Torba" Kanunların İsimlerine İlişkin Liste

CEVAPLAR:

Cevap 1.- 18. Yasama Dönemi'nden itibaren işleme alınan ve kanunlaşan kanun teklifleri ile kanun tasarıları sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

	Kanun Tasarısı		Kanun Teklifi	
	Gelen	Kanunlaşan	Gelen	Kanunlaşan
18. Yasama Dönemi	370	259	591	100
19. Yasama Dönemi	601	294	1591	156
20. Yasama Dönemi	609	226	1365	143
21. Yasama Dönemi	753	388	1047	82
22. Yasama Dönemi	1110	795	1043	288
23. Yasama Dönemi	789	513	901	248
24. Yasama Dönemi	764	381	2856	366
25. Yasama Dönemi	19	0	605	0
26. Yasama Dönemi	698	46	996	3

Cevap 2.- TBMM İçtüzüğü'nün 91'inci maddesinde “*Bir hukuk dalını sistematik olarak bütünüyle veya kapsamlı olarak değiştirecek biçimde genel ilkeleri içermesi; kişisel veya toplumsal yaşamın büyük bir bölümünü ilgilendirmesi; kendi alanındaki özel kanunların dayandığı temel kavramları göstermesi, özel kanunlar arasında uygulamada ahenk sağlaması, düzenlediği alan yönünden bütünlüğünün ve maddeler arasındaki bağlantıların korunması zorunluluğunun bulunması; önceki yasalaşma evrelerinde de özel görüşme ve oylama usulüne bağlı tutulması gibi özellikleri taşıyan kanunları ve İçtüzüğü bütünüyle veya kapsamlı olarak değiştiren veya yürürlüğe koyan tasarı veya tekliflerin Genel Kurulda bölümler halinde görüşülmesine ve her bölümün en çok otuz maddeyi geçmemek kaydıyla hangi maddelerden oluşacağına Hükümetin, esas komisyonun veya grupların teklifi, Danışma Kurulunun oybirliği ile önerisi üzerine Genel Kurulca karar verilebilir.*” şeklinde bir görüşme yöntemi olarak temel kanun düzenlemiştir.

TBMM Başkanlığına sunulan, çeşitli kanunlarda değişiklik öngören kanun tasarı ve tekliflerinden hangilerinin İçtüzük'ün 91'inci maddesi uyarınca temel kanun olarak görüşüleceği, komisyon görüşmelerinin tamamlanmasından sonra Genel Kurul tarafından kararlaştırılmaktadır. Diğer bir deyişle, kanun tasarı/tekliflerinin Genel Kurul görüşmeleri öncesindeki işlemler ve görüşmelerde temel kanun düzenlemesinden kaynaklanan bir farklılık bulunmamaktadır. Bu kapsamda, TBMM Başkanlığına sunulan tüm kanun tasarı/teklifleri ile ilgili işlemler İçtüzük'ün 26 ila 48'inci ve 73 ila 80'inci maddelerinde belirtilen hükümlere uygun olarak gerçekleştirilmektedir. Diğer taraftan,

- 21. Yasama Dönemi'nde 7,
- 22. Yasama Dönemi'nde 29,
- 23. Yasama Dönemi'nde 51,
- 24. Yasama Dönemi'nde 73,
- 26. Yasama Dönemi'nde günümüze kadar 6,

kanun, temel kanun olarak görülmüştür. Bununla birlikte, temel kanun yoluyla kanunlarda yapılan değişikliklere ilişkin bir veri tutulmamaktadır.

Cevap 3, 4, 5, 6 ve 8.- Hukuki bir terim olmamakla birlikte farklı konulardaki çeşitli kanunlarda değişiklik yapan ve madde sayısı ile mahiyeti bakımından temel kanun usulüyle görüşülen kanunların, kamuoyunda torba kanun olarak adlandırıldığı bilinmektedir.

Kod kanun niteliğinde olup belli bir alanı düzenleyen bir kanunun bir kısım maddeleri çerçeve nitelikte olup başka kanunları değiştirebilmektedir. Bazı kanunlarda değişiklik yapan çerçeve maddeler içeren kanunlarda da başka bir kanunda değişiklik yapmayan, diğer bir ifade ile bir kanun metnine işlenemeyen maddeler de bulunabilmektedir. Ancak kanunların çerçeve maddeleriyle değişiklik yapılan kanun sayısına ilişkin bir veri tutulmamaktadır. 22, 23, 24 ve 26'ncı Yasama Dönemlerinde çeşitli kanunlarda değişiklik yapan "torba" kanunların isimlerine ilişkin liste Ek-2'de yer almaktadır.

Farklı konulardaki çeşitli kanunlarda yapılacak değişikliklerin bir kanun tasarısı veya teklifinde yer alması, kanun yapım tekniği ve süreci açısından hem komisyon ve Genel Kurul toplantılarında hem de kamuoyunda eleştirilmektedir. TBMM'de 17.01.2011 tarihinde gerçekleştirilen Kanun Yapım Süreci Sempozyumu'nda da bu konular ele alınmıştır.

Ayrıca TBMM İçtüzüğü'nün yasama faaliyetlerinin daha etkin gerçekleştirilmesini sağlayacak şekilde, önceki çalışmalar ışığında yeniden ele alınıp değerlendirilmesi ve ortak bir çalışma ile yeni bir İçtüzük hazırlanabilmesi için 23 ve 24'üncü Yasama Dönemlerinde İçtüzük Uzlaşma Komisyonları kurulmuş olup söz konusu Komisyonlarda kanun yapım sürecinde yaşanan tartışmalar da gündeme gelmiş ve Başkanlığımız bu kapsamda gereken hassasiyet ve teşviki göstermiştir. Ancak yeni bir İçtüzük metni üzerinde mutabakat sağlanamaması nedeniyle söz konusu İçtüzük Uzlaşma Komisyonlarının çalışmaları sonuçsuz kalmıştır.

Cevap 7.- İçtüzük'ün 23'üncü maddesinin birinci fıkrası "*Tasarı, teklif veya kanun hükmünde kararname*lerin hangi komisyonlarda görüşüleceği, esas ve tali komisyonların hangisi olacağı, işin komisyonlara havalesi sırasında Başkanlık tarafından tespit edilir" hükmünü haizdir. Ayrıca yine İçtüzük'ün 73 ve 74'üncü maddelerinde Başkanlığa sunulan kanun teklifi ve tasarılarının komisyonlara doğrudan doğruya havale edileceği belirtilmiştir.

**22 - 26'NCI YASAMA DÖNEMLERİNDE
ÇEŞİTLİ KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPAN “TORBA” KANUNLAR**

22. Yasama Dönemi

Sıra No	Kanun No	Kanun Adı
1	5560	Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun
2	5582	Konut Finansmanı Sistemine İlişkin Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

23. Yasama Dönemi

Sıra No	Kanun No	Kanun Adı
1	5728	Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
2	5754	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
3	5763	İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
4	5766	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
5	5838	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
6	5917	Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun
7	5997	Bazı Kanunlarda ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
8	6000	Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
9	6009	Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
10	6111	Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması İle Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
11	6215	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

24. Yasama Dönemi

Sıra No	Kanun No	Kanun Adı
1	6322	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
2	6327	Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
3	6352	Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanun
4	6353	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
5	6455	Gümrük Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
6	6456	Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
7	6487	Bazı Kanunlar İle 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
8	6495	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
9	6518	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
10	6525	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
11	6528	Millî Eğitim Temel Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
12	6552	İş Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması İle Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun
13	6569	Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
14	6572	Hâkimler ve Savcılar Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
15	6586	Millî Mayın Faaliyet Merkezi Kurulmasına İlişkin Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
16	6592	Maden Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
17	6637	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
18	6638	Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu, Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

19	6639	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
20	6640	Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
21	6645	İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

26. Yasama Dönemi

Sıra No	Kanun No	Kanun Adı
1	6655	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
2	6656	Yükseköğretim Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
3	6661	Askerlik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
4	6663	Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
5	6676	Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

11.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık tarafından gerçekleştirilen gazete ve ikram malzemeleri alımlarına ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Mustafa Elitaş'ın cevabı (7/3031)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ekonomi Bakanı Sayın Mustafa ELİTAŞ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

1. Bakanlığınıza bağlı kurumlara alınan günlük gazeteler hangileridir? Alınan gazetelerin maliyeti nedir? Hangi kalemden karşılanmaktadır?
2. Bakanlığınıza bağlı kurumlara alınmayan günlük gazete var mıdır? Varsa hangileri, ne gerekçe ile alınmamaktadır?
3. Bakanlığınıza bağlı kurumlara alınan çiçek, pasta ve şekerlemeler hangi firmalardan alınmaktadır? 2014-2015 yılları arasında yıllar bazında maliyeti nedir?
4. Harcamalar hangi kalemden karşılanmaktadır?

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

Sayı : 84832410 - 610 -[7/3031] - E.45536

Konu : Yazılı Soru Önergesi

18 Nisan 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23/03/2016 tarihli ve 43452547-120.07-26052 sayılı yazıları.

İlgi’de kayıtlı yazıları ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/3031 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

EK:

Cevap yazısı

Mustafa ELİTAŞ
Bakan

İstanbul Milletvekili Sayın M. Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/3031 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevaplar:

Bakanlıklara bağlı ve Bakanlıklarla ilgili kuruluşların tanımı Bakanlıkların kurulmasına, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esas ve usulleri düzenleyen 3046 sayılı Kanunun 10’uncu ve 11’inci maddelerinde hükme bağlanmıştır. Bu çerçevede, 637 sayılı “Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” uyarınca 3046 sayılı Kanunda belirtilen nitelikleri haiz Bakanlığımıza bağlı bir kurum veya kuruluş bulunmamaktadır.

12.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, son beş ay içindeki meyve ve sebze ihracatına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3048)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gümrük ve Ticaret Bakanı Sayın Bülent TUFENKCI** tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Altan TAN

Diyarbakır Milletvekili

Gümrük ve Ticaret Bakanlığının verilerine göre, 2015 yılında ihracat, bir önceki yıla göre yüzde 8,56 azalarak 143 milyar 921 milyon dolara, ithalat da yüzde 14,5 gerileyerek 207 milyar 61 milyon dolara düşmüştür. Bu düşüşün en çok etkilediği sektörlerden biri de meyve ve sebze alım satımıdır. Hal, pazar ve perakende esnafının ciddi sıkıntılar yaşadığı bilinmektedir. Türkiye'nin en çok meyve ve sebze ihraç ettiği ülkelerden biri olan Rusya ile yaşanan uçak krizinin ardından bu verilerde büyük düşüşler gözlenmiştir.

Buna göre;

1. Türkiye'nin son 5 ay içerisindeki meyve ve sebze ihracatı miktarının aylara göre dağılımı nasıldır? Gerçekleştirilen ihracatın tutarı ne kadardır?
2. Türkiye'nin son 5 ay içerisindeki meyve ve sebze ihracatının ülkelere göre dağılımı nasıldır?
3. Rusya pazarında yaşanan düşüşü telafi etmek adına yeni Pazar arayışları bulunmakta mıdır? Bu çalışmalar nelerdir?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026-610-15357050
Konu : Soru Önergesi (7/3048)

15/04/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23/03/2016 tarihli ve 43452547-120.07-26052 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN tarafından verilen 7/3048 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKCI
Bakan

EK : Soru önergesi cevabı

Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN'a ait 7/3048 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmektedir.

1-3) Resmi İstatistik Programından elde edilen verilere göre; 01/09/2015-31/01/2016 tarihleri arasında, bahse konu veriler geçici olmak üzere, Rusya Federasyonu, Irak, Almanya gibi muhtelif ülkelere 2.167.184.923.-kg karşılığı toplam 2.601.866.844.-\$ tutarında sebze ve meyve ihracatı gerçekleştirilmiştir.

13.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Adana'da cinsel istismara ve tecavüze uğrayan çocuklara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sema Ramazanoğlu'nun cevabı (7/3211)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sayın Sema RAMAZANOĞLU tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Adana Milletvekili

Daha evvel sunmuş olduğumuz 7/1166 sayılı soru önergesine cevap verilmediğinden önergeyi yenilemek zarureti hasıl olmuştur.

Adana ilinde cezaevinden firari bir kişinin çocukları, özellikle Suriyeli sığınmacı kız ve erkek çocuklara tecavüz ettiği ortaya çıkmıştır. Bunun üzerine Adana Emniyetine bağlı ahlak büro amirliği ekiplerinin cezaevi firarisi D.K.'yi yakalamak için özel ekip kurduğu ve bunun üzerine firari şahsı yakaladıkları da edinilen bilgiler arasındadır. D.K. suçunu itiraf etmiş olup, kaç çocuğa cinsel tacizde bulunduğunu hatırlamadığını da ifade etmiştir.

Bu bağlamda,

- 1- Adana ilinde cinsel istismara ve tecavüze uğrayan çocuk sayısı nedir? Çocukların yaş ve cinsiyet dağılımı nedir?
- 2- Adana ilinde gerçekleşen çocuğa yönelik cinsel istismar ve tecavüz vakıalarında kaç çocuk Suriyeli sığınmacı statüsündedir? Suriyeli sığınmacı çocuklara yönelik cinsel istismar ve tecavüz vakıalarının sıklıkla görülmesinin nedeni nedir?
- 3- Son iki ayda birçok cinsel istismar ve tecavüz suçu işlemiş olan D.K.'nin bu kadar geç yakalanmış olmasının nedeni nedir? Çocukların ve ailelerinin bu konuda

şikâyetçi olmama eğilimleri nelerden kaynaklanmaktadır? Buna ilişkin bir çalışmanız olmuş mudur?

- 4- Çocuklara yönelik cinsel taciz ve tecavüz suçlarında yargı mekanizmalarınca uygulanan cezasızlık politikasının etkili olduğunu düşünüyor musunuz? Bu konuda ne tür bir çalışma yapacaksınız?
- 5- Çocuklara yönelik cinsel taciz ve tecavüz suçlarında Adli Tıp Kurumu tarafından verilen raporları yeterli buluyor musunuz? Bu konuda ATK'nın mağduru gözardı eden raporlar hazırlamasının nedeni sizce ne olabilir?
- 6- Cinsel taciz ve tecavüze uğrayan çocukların sosyal hayata dönmeleri hususunda yeterli psikolojik destek sağlanmakta mıdır? Bu konuda daha etkin çalışmalar yürütülmesi gündeminizde midir?
- 7- Cinsel taciz ve tecavüze uğrayan Suriyeli çocuklara gerekli psikolojik destek sağlanması adına bir çalışma yapılması gündeminizde midir?

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 32657917-610-49221
Konu : Soru Önergesi(7/3211)

13/04/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adana Milletvekili Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/3211 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99'uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.
Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Sema RAMAZANOĞLU
Bakan

EK :
Soru Önergesi Cevabı

Güvenli Elektronik İmza
Aile ile Aynındır
14.1.4/2016
Mürsel YILMAZ
Bilgisayar İmza

*Bu belge elektronik imzalıdır. İmzalı suretinin aslını görmek için <https://bys.aile.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (ZqgEx7-LjxF9+-dFKZ2d-wN1XGP-sObiRTa6) kodunu yazınız.

Adana Milletvekili Sayın Meral **DANIŞ BEŞTAŞ**'a Ait 7/3211 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazırlanan Cevap Metni

İlgili soru önergesinde;

“Adana ilinde cezaevinden firari bir kişinin çocuklara, özellikle Suriyeli sığınmacı kız ve erkek çocuklara tecavüz etliği ortaya çıkmıştır. Bunun üzerine Adana Emniyetine bağlı ahlak büro amirliği ekiplerinin cezaevi firarisi D.K.’yi yakalamak için özel ekip kurduğu ve bunun üzerine firari şahsı yakaladıkları da edinilen bilgiler arasındadır. D.K. suçunu itiraf etmiş olup, kaç çocuğa cinsel tacizde bulunduğunu hatırlamadığını da ifade etmiştir.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: Adana ilinde cinsel istismara ve tecavüze uğrayan çocuk sayısı nedir? Çocukların yaş ve cinsiyet dağılımı nedir?

SORU 2: Adana ilinde gerçekleşen çocuğa yönelik cinsel istismar ve tecavüz vakalarında kaç çocuk Suriyeli sığınmacı statüsündedir? Suriyeli sığınmacı çocuklara yönelik cinsel istismar ve tecavüz, vakalarının sıklıkla görülmesinin nedeni nedir?

SORU 3: Son iki ayda birçok cinsel istismar ve tecavüz suçu işlemiş olan D.K.’nın bu kadar geç yakalanmış olmasının nedeni nedir? Çocukların ve ailelerinin bu konuda şikâyetçi olmama eğilimleri nelerden kaynaklanmaktadır? Buna ilişkin bir çalışmanız olmuş mudur?

SORU 5: Çocuklara yönelik cinsel taciz ve tecavüz suçlarında Adli Tıp Kurumu tarafından verilen raporları yeterli buluyor musunuz? Bu konuda ATK’nın mağduru gözardı eden raporlar hazırlamasının nedeni sizce ne olabilir?

CEVAP 1-2-3-5: İçişleri Bakanlığınca cevaplandırılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

SORU 4: Çocuklara yönelik cinsel taciz ve tecavüz suçlarında yargı mekanizmalarınca uygulanan cezasızlık politikasının etkili olduğunu düşünüyor musunuz? Bu konuda ne tür bir çalışma yapacaksınız?

CEVAP 4: Çocuk koruma hizmetleri; çocukların kötü muameleyle karşı korunması, çocuğun sağlık ve gelişiminin bozulmasının önlenmesi, çocukların güvenli ve etkili bakım yoluyla tutarlı koşullarda büyümelerinin, optimum yaşam olanaklarına sahip olmalarının ve yetişkinliğe başarılı bir giriş yapmalarının sağlanması için sunulmaktadır. 2005 yılında çıkarılan Çocuk Koruma Kanunu; 0-18 yaş arasındaki korunma ihtiyacı olan veya suça sürüklenen çocukların korunmasını, haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınmasını amaçlamaktadır. Çocuk Koruma Kanunun’un tüm kurumlarca etkin ve verimli bir şekilde

uygulanabilmesi, çocuklara yönelik koruyucu ve önleyici hizmetlerin yerine getirilmesi için 2014-2019 yıllarını kapsayan Çocuk Koruma Hizmetlerinde Koordinasyon Strateji Belgesi yayınlanmıştır. Çocuk koruma sisteminin etkin bir şekilde uygulanabilmesi içinde İl Koordinasyonları ve İlçe Koordinasyonları oluşturulmuş olup İl-ilçe koordinasyonlarında çocukların korunmasına yönelik hizmetlerden sorumlu ilgili kurumlarca çalışmalar yapılmaktadır.

SORU 6: Cinsel taciz ve tecavüze uğrayan çocukların sosyal hayata dönmeleri hususunda yeterli psikolojik destek sağlanmakta mıdır? Bu konuda daha etkin çalışmalar yürütülmesi gündeminizde midir?

CEVAP 6: Cinsel istismar mağduru olması sebebiyle hakkında bakım tedbir kararı veya korunma kararı verilen çocuklardan psiko-sosyal desteğe ihtiyaç duyduğu tespit edilenlere yönelik psiko-sosyal destek hizmeti vermek üzere Çocuk Destek Merkezleri oluşturulmuştur. Bu merkezlerde çocukların yaşadıkları travmanın en aza indirilmesini ve tekrar kendi aileleri yanına dönmelerini sağlamak üzere Psiko-Sosyal Müdahale ve Destek Programı olan ANKA Çocuk Destek Programı geliştirilmiş ve uygulanmaya başlanılmıştır. Program ile; çocuklarımızın; düşünen, kendini geliştiren, kendine ve başaracağına inanan, yaşam becerisini zenginleştiren, entelektüel kapasitesini geliştiren, refah ve mutluluk içinde yaşam kalitesini arttıran çocuklar olmaları hedeflenmektedir.

SORU 7: Cinsel taciz ve tecavüze uğrayan Suriyeli çocuklara gerekli psikolojik destek sağlanması adına bir çalışma yapılması gündeminizde midir?

CEVAP 7: Türkiye’de yaşayan Suriyeli çocukların da ayırım gözetilmeksizin, ülkemizde çocuklara yönelik verilen tüm sosyal hizmetlerden yararlanması sağlanmaktadır.

14.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Çıldır-Aktaş Sınır Kapısı'ndan yapılan araç ve şahıs giriş çıkışlarına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3279)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent TUFENKÇİ** tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Altan TAN
Diyarbakır Milletvekili

1. Gürcistan ile Türkiye'yi birbirine bağlayan Ardahan ili Çıldır / Aktaş sınır kapısından yıllık araç (Kamyon – Tır – Küçük Araç) ve şahıs giriş çıkışı ne kadardır?
2. Çıldır / Aktaş sınır kapısından yurtdışına çıkış yapan yüklü bir Tır ve Kamyonun (gümrük ve pasaport işlemleri dahil) işlemleri ortalama olarak ne kadar zamanda bitmektedir?
3. Çıldır / Aktaş sınır kapısından giriş ve çıkış yapan şahısların şahsi işlemleri yıllık ortalama baz alındığında ne kadar zamanda yapılmaktadır?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610- 15358698
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/3279)

15/04/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 25/03/2016 tarihli ve 43452547-120.07-26506 sayılı yazımız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN tarafından verilen 7/3279 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

EK: Soru önergesi cevabı

Bülent TUFENKCI
Bakan

Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN'a ait 7/3279 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1) 2015 yılı Ekim ayında faaliyete geçen Çıldır/Aktaş sınır kapısından 2016 yılının Şubat ayı sonuna kadar giriş-çıkış yapan toplam araç sayısı 7.569 adet, toplam yolcu sayısı ise 18.342 kişi olarak gerçekleşmiştir.

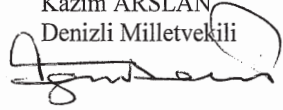
2-3) Kara hudut kapısına ihraç amacıyla gelen yüklü bir aracın gümrük işlem süresi sahanın yoğunluk durumuna ve eşyanın tabi tutulacağı kontrol şekline göre değişiklik gösterebilmektedir.

15.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, TOBB'un 2014 yılı hesaplarına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3567)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent TUFENKCI tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Kazım ARSLAN
Denizli Milletvekili

TOBB ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı arasındaki “yap-işlet-devret sözleşmeleri”nin belli maddeleri ve protokol hükümlerinin, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu, Sayıştay Kanunu, Kamu İhale Kanunu ve 640 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine aykırı olduğu 2014 yılı hesaplarına dair Sayıştay Denetim Raporu’nda tespit edilmiştir.

Buna göre;

TOBB’a ait hesaplarda tutulan kantar ücretlerinin yüzde 25’inden oluşan idare payının, mevzuat hükmü doğrultusunda döner sermaye bütçesine aktarılması konusunda Bakanlığınız ne zaman çalışma yürütecektir?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610-15358359
Konu : Soru Önergesi (7/3567)

15/04/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29/03/2016 tarihli ve 43452547-120.00-26966 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Denizli Milletvekili Sayın Kazım ARSLAN tarafından verilen 7/3567 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Bülent TÜFENKÇİ
Bakan

EK: Soru önergesi cevabı

Denizli Milletvekili Sayın Kazım ARSLAN'a ait 7/3567 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Yap-İşlet-Devret sözleşmeleri ile elde edilen gelirlerin harcanmayan kısmının sözleşme süresi sonunda Hazineye aktarılmaktadır. Önerge konusu sözleşmelerin özel hukuk sözleşmeleri olduğu göz önüne alındığında döner sermaye bütçesine gelir kaydedilmesi mümkün bulunmamaktadır.

16.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, ceza tahakkuku bulunmasına rağmen bazı firmalara ceza uygulanmadığı iddiasına,

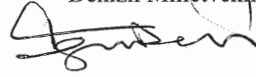
Eksik tahakkukların giderilmesine,

İlişkin soruları ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3569), (7/3572)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent TUFENKÇİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Kazım ARSLAN
Denizli Milletvekili

İptal edilen, resen kapatılan veya resen iptal edilen Dahilde İşleme İzin Belgeleri ile ilgili olarak verilen beyannamelere, mevzuat kapsamında uygulanması gereken yaptırımların uygulanmadığı ya da eksik uygulandığı, Bakanlığınızın 2014 yılı hesaplarına dair Sayıştay Denetim Raporu'nda da ortaya konmuştur.

Bu kapsamda, 2009-2014 yılları arasında, “İptal edilen Dahilde İşleme İzin Belgeleri” kapsamında beyanname veren 391 firmadan 37'sine hiçbir ceza uygulanmadığı göze çarpmaktadır.

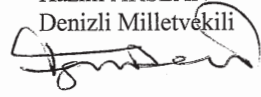
Buna göre;

- 1- Sistemde açıkça ceza tahakkuku bulunmasına rağmen bu firmalara neden ceza uygulanmamıştır?
- 2- Bu firmalar hangi sektörlerde yoğunlaşmaktadır; firmalar hangileridir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent TUFENKÇİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Kazım ARSLAN
Denizli Milletvekili

Farklı gümrük müdürlüklerinden aynı belge kapsamında ithalat yapan firmaların verdiği beyannamelerden, yalnızca bir gümrük müdürlüğü ile ilgili olanlara yaptırım uygulandığı, kalanlara herhangi bir yaptırım uygulanmadığı Bakanlığınızın 2014 yılı hesaplarına dair Sayıştay Denetim Raporu'nda da ortaya konmuştur.

Sadece 12 gümrük müdürlüğünde iptal edilen 24 adet "Dahilde İşleme İzin Belgesine" ilişkin toplam 31 milyon 250 bin TL eksik tahakkuk tespit edilmiştir.

Buna göre;

- 1- Bu yaptırım eksiklerinin giderilmesi konusunda Bakanlığınız nasıl bir çalışma yürütecektir?
- 2- Eksik tahakkukların giderilmesi işlemi ne zaman tamamlanacak, kamunun gelir kaybı ne zaman giderilecektir?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026-610 - 15356836
Konu : Soru Önergeleri (7/3569-7/3572)

15/04/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29/03/2016 tarihli ve 43452547-120.07-26966 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Denizli Milletvekili Sayın Kazım ARSLAN tarafından verilen 7/3569 ve 7/3572 sayılı yazılı soru önergelerinin cevapları hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKÇİ
Bakan

EK: Soru önergeleri cevapları

Denizli Milletvekili Sayın Kazım ARSLAN'a ait 7/3569 ve 7/3572 Sayılı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevaplar:

1-2) Bakanlığımızda Dahilde İşleme Rejimi kapsamında yapılan işlemler yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun bir şekilde firma, sektör ve gümrük müdürlüğü ayırımı yapılmaksızın yerine getirilmektedir.

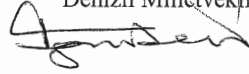
Önergeye konu Sayıştay raporunda belirtilen konulara ilişkin olarak Bakanlığımız birimlerince gerekli idari işlemler yerine getirilmektedir.

17.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, alışveriş merkezleri ile ilgili yönetmeliğe ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3570)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent TUFENKCI tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Kazım ARSLAN
Denizli Milletvekili

- 1- Alışveriş merkezlerine (AVM) dair çıkarılan yeni yönetmeliğin piyasanın farklı aktörleri açısından etki analizi değerlendirmesi yapılmış mıdır?
- 2- Böyle bir etki analizi yapıldıysa sonucu nedir; esnafımıza ve AVM çalışanları ile şirketlere bu yeni düzenlemenin etkisi nasıl hesaplanmıştır?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026-610 - 15357382
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/3570)

15.4/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29/03/2016 tarihli ve 43452547-120.07-26966 sayılı yazımız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Denizli Milletvekili Sayın Kazım ARSLAN tarafından verilen 7/3570 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

EK :
Soru önergesi cevabı

Bülent TUFENKÇİ
Bakan

Denizli Milletvekili Sayın Kazım ARSLAN'a ait 7/3570 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmektedir.

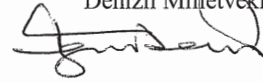
1-2) “Alışveriş Merkezleri Hakkında Yönetmelik” hazırlanırken “Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” kapsamında piyasanın tüm aktörleri ile iletişime geçilerek sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları ile kamu kurum ve kuruluşlarımızla birçok defa toplantılar düzenlenmiş ve bu doğrultuda Bakanlığımıza iletilen tüm görüş ve öneriler değerlendirilerek çalışma tamamlanmıştır.

18.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, yurtdışına gönderilen Bakanlık müfettişlerine usulsüz ödeme yapıldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3571)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent TUFENKCI tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Kazım ARSLAN
Denizli Milletvekili

Bakanlığınız tarafından lisansüstü öğrenim amacıyla yurtdışına gönderilen Gümrük ve Ticaret Bakanlığı müfettişlerinin yurtdışında bulundukları ilk yıl geçici görevli sayıldıkları ve yurtiçi aylıklarının kanuni kesintilerden sonra kalan net tutarının yüzde 60'ının ödenmesi gerekirken, mevzuata aykırı biçimde, bu maaşların tamamının ödendiği ve harcırah ödenmemesi gerekirken harcırahın da ödendiği, 2014 yılı hesaplarına dair Sayıştay Denetim Raporu'nda da ortaya konmuştur.

Buna göre;

- 1- Devlet Memurları Kanunu, Harcırah Kanunu, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği ve Yetiştirilmek Amacıyla Yurt Dışına Gönderilecek Devlet Memurları Hakkında Yönetmelikte belirtilen mevzuata aykırı görevlendirmelerin ve ödemelerin yapılmasının gerekçesi nedir?
- 2- Bu kapsamda yapılan ödemenin toplam tutarı ne kadardır?
- 3- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı müfettişlerine, lisansüstü öğrenim amacıyla yurtdışında bulundukları süre içinde kurumları ile doğrudan ilgili idari görevler verilmezken, bu personelin dışarıda “geçici görevli” sayılmalarının, tam maaş almalarının nedeni nedir?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610-15357998
Konu : Soru Önergesi (7/3571)

15.04/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29/03/2016 tarihli ve 43452547-120.00-26966 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Denizli Milletvekili Sayın Kazım ARSLAN tarafından verilen 7/3571 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKCI
Bakan

Denizli Milletvekili Sayın Kazım ARSLAN'a ait 7/3571 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1-3) Lisansüstü eğitim amacıyla yurt dışına gönderilen Gümrük ve Ticaret Müfettişlerine, eğitimlerinin ilk yılında maaşlarının tam olarak ödenmesinin ve bu kişilere ayrıca harcırah verilmesinin gerekçesini, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Yönetmeliği'nin 71'inci maddesinin altıncı fıkrası hükmü oluşturmaktadır. Yurt dışına gönderilen Gümrük ve Ticaret Müfettişlerine, eğitimlerinin ilk yılında maaşlarının tam olarak ödenmesi ile ayrıca geçici görevli oldukları için harcırah verilmesi mevzuatın gereği olarak yapılan bir uygulamadır.

19.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Kapıkule Sınır Kapısı'ndan yapılan araç ve şahıs giriş çıkışlarına ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3574)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent TUFENKÇİ** tarafından Anayasanın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Altan TAN
Diyarbakır Milletvekili

1. Bulgaristan ile Türkiye'yi birbirine bağlayan Edirne ili Kapıkule sınır kapısından yıllık araç (Kamyon – Tır – Küçük Araç) ve şahıs giriş çıkışı ne kadardır?
2. Kapıkule Sınır Kapısından yurtdışına çıkış yapan yüklü bir Tır ve Kamyonun (gümrük ve pasaport işlemleri dahil) işlemleri ortalama olarak ne kadar zamanda bitmektedir?
3. Kapıkule Sınır Kapısından giriş ve çıkış yapan şahısların şahsi işlemleri yıllık ortalama baz alındığında ne kadar zamanda yapılmaktadır?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026-610-15357666
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/3574)

15/04/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29/03/2016 tarihli ve 43452547-120.07-26966 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN tarafından verilen 7/3574 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Bülent TUFENKCI
Bakan

EK :
Soru önergesi cevabı

Diyarbakır Milletvekili Sayın Altan TAN'a ait 7/3574 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

1) Kapıkule sınır kapısından 2015 yılında giriş-çıkış yapan toplam araç sayısı 1.576.282 adet, toplam yolcu sayısı ise 4.948.336 kişi olarak gerçekleşmiştir.

2-3) Kara hudut kapısına ihraç amacıyla gelen yüklü bir aracın gümrük işlem süresi sahanın yoğunluk durumuna ve eşyanın tabi tutulacağı kontrol şekline göre değişiklik gösterebilmektedir.

20.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, gazete ve dergi alımlarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/3660)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, TBMM Başkanı İsmail KAHRAMAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince saygıyla arz ederim. 23.02.2016

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM, Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı, meclis binasının misafir kabul bölümü başta olmak üzere kalabalık yerlere yerleştirilen gazetelilere özellikle hükümete yakın gazetelerin yerleştirildiği göze çarpmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1 – TBMM, hangi gazete ve dergileri satın almaktadır?
- 2 – Meclis, satın aldığı ve TBMM'nin belirli noktalarında sunumunu yaptığı gazetelere ne kadar ödemektedir? En çok satıl alinan gazeteler hangileridir?
- 3 – Sözcü, Yurt, Birgün, Evrensel, Yeniçağ, Korkusuz, Yeni Mesaj, Cumhuriyet, ve Ortadoğu başta olmak üzere muhalif kimlikleriyle bilinen gazeteler satın alınmakta ve meclis binasındaki gazeteliklerde bulundurulmakta mıdır?
- 4 – Bahsi geçen gazeteler alınıyorsa günde her birinden kaç adet alınmaktadır? Alınmıyorsa gerekçeleri nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 30508
Konu : Soru Önergesi

15.04.2016

Sayın Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

İlgi : 24.03.2016 tarihli ve (7/3660) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Gazete ve dergi alımlarına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

Ahmet AYDIN
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek:

1. Soru cevabı
2. Kütüphane ve Arşiv Kurulu Kararına İstinaden Yapılan Gazete ve Dergi Alımlarına İlişkin Tablolar
3. Satın Alınan Toplam Gazete Sayılarına İlişkin Tablo
4. Gazete ve Dergiler İçin 2015 Yılında Ödenen Tutarlara İlişkin Tablo
5. Soru Önergesine Konu Gazetelerin Alım Miktarlarına İlişkin Tablo

EK-1

CEVAPLAR:

Cevap 1 ve 2.- Türkiye Büyük Millet Meclisince satın alınan gazete ve dergiler Kütüphane ve Arşiv Kurulunca tespit edilmektedir. Kütüphane ve Arşiv Kurulunun 13.10.2015 tarihli ve 1 sayılı Kararı'na istinaden yapılan gazete ve dergi alımlarına ilişkin tablolar Ek-2'de; satın alınan toplam gazete sayılarına ilişkin tablo Ek-3'te ve gazete ve dergiler için 2015 yılında ödenen tutarlara ilişkin tablo Ek-4'te sunulmuştur.

Cevap 3 ve 4.- Herhangi bir ayırım gözetmeksizin, ulusal (yaygın) olarak dağıtımı yapılan günlük Türkçe gazetelere abone olunmaktadır. Abone olunan gazeteler Ana Bina'daki Kütüphane Gazete Salonunda, Yeni Halkla İlişkiler Binası'ndaki Şube Kütüphanede ve Genel Kurul çalıştığı günlerde İktidar ve Muhalefet Kulislerinde milletvekillerinin kullanımına sunulmaktadır. Yerel ve bölgesel türdeki gazeteler için abone işlemi yapılamamaktadır. Sorunuzda bahsi geçen gazetelerin alım miktarları Ek-5'te sunulmuştur.

**KÜTÜPHANE VE ARŞİV KURULU KARARINA İSTİNADEN YAPILAN GAZETE
VE DERGİ ALIMLARINA İLİŞKİN TABLOLAR**

Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri Başkanlığı İçin Alınan Türkçe Dergiler

	Dergi Adı	Adet
1	2023 (İKİBİNYİRMİÜÇ)	3
2	AKADEMİK TEKLİF	2
3	AKSİYON	2
4	ALTINOLUK	1
5	ANALİST	1
6	ATLAS	1
7	ATLAS TARİH	1
8	BİLGİ DÜNYASI	1
9	BİLİM VE TEKNİK	2
10	BİLİM VE ÜTOPYA	2
11	BİRİKİM	1
12	BLOOMBERG BUSINESS WEEK TÜRKİYE	2
13	CAPİTAL	2
14	CHIP Bilgisayar Dergisi	1
15	COGİTO	1
16	DERİN TARİH	2
17	DİL VE EDEBİYAT	2
18	DOĞU BATI	2
19	EKONOMİST	3
20	ERMENİ ARAŞTIRMALARI	2
21	EVRENSEL KÜLTÜR	1
22	FİNANS DÜNYASI	1
23	FİNANS-POLİTİK VE EKONOMİK YORUMLAR	1
24	FORBES TÜRKİYE	2
25	GÜNCEL HUKUK	1
26	HABER AJANDA	1
27	HAFTA SONU	1
28	HARVARD BUSINESS REVIEW TÜRKİYE	2
29	HÜKÜM	1
30	İKTİSAT İŞLETME VE FİNANS DERGİSİ	1
31	İKTİSAT VE TOPLUM	1
32	İLERİ	1
33	KUBBEALTI AKADEMİ MECMUASI	2
34	KURAM VE UYGULAMADA EĞİTİM BİLİMLERİ	1
35	KÜLTÜR AJANDA	1
36	MALİ KILAVUZ	1

37	MİLLİYET SANAT	1
38	MUHAFAZAKAR DÜŞÜNCE	1
39	MÜLKİYE	2
40	NATIONAL GEOGRAPHIC TÜRKİYE	1
41	ORTA ASYA VE KAFKASYA ARAŞTIRMALARI	1
42	PARA	2
43	PC NET	1
44	POPULAR SCIENCE TÜRKİYE	1
45	SAVUNMA VE HAVACILIK	1
46	SIZINTI	1
47	SİYASET	1
48	STRATEJİK DÜŞÜNCE	1
49	# TARİH	1
50	TARİH BİLİNCİ	1
51	TEMPO	2
52	TEORİ	1
53	TOPLUM VE BİLİM	2
54	TOPLUMSAL TARİH	2
55	TÜRK DÜNYASI TARİH DERGİSİ	2
56	TÜRK EDEBİYATI	2
57	TÜRK KÜTÜPHANECİLİĞİ	1
58	TÜRK YURDU	2
59	TÜRKİYE GÜNLÜĞÜ	2
60	ULUSLARARASI HUKUK VE POLİTİKA	2
61	ULUSLARARASI İLİŞKİLER DERGİSİ	2
62	ULUSLARARASI SUÇLAR VE TARİH	2
63	VARLIK	1
64	YAKLAŞIM	1
65	YATIRIM FİNANSMAN VE DIŞ TİCARET	1
66	YEDİ İKLİM	1
67	YEDİKITA	1
68	YENİ TÜRKİYE	2

Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri Başkanlığı İçin Alınan Yabancı Dil Dergiler

	Dergi Adı	Adet
1	ADELPHI PAPERS	1
2	ADMINISTRATIVE SCIENCE QUARTERLY	1
3	ANNUAL REVIEW OF POLITICAL SCIENCE	1
4	APSA BUNDLE - AMERICAN POLITICAL SCIENCE ASSOCIATION	1
5	ASIAN AFFAIRS	1
6	ATLANTIC	1
7	COMMA INT. JOURNAL ON ARCHIVES	1
8	COMMENTAIRE	1

9	COMPARATIVE POLITICS	1
10	CONSTITUTIONAL AND PARLIAMENTARY INFORMATION	1
11	COUNTRY REPORT & PROFILE - TURKEY	1
12	COUNTRY RISK SERVICE - TURKEY	1
13	ECONOMIST - INTERNATIONAL EDITION	1
14	EUROMONEY	1
15	EUROPEAN ECONOMY - SPECIAL REPORTS	1
16	EUROPEAN HUMAN RIGHTS LAW REVIEW	1
17	EUROPEAN HUMAN RIGHTS REPORTS	1
18	EUROPEAN SECURITY	1
19	EXPANSION - SAINTE GENEVIEVE	1
20	EXPRESS - EDITION INTERNATIONALE	1
21	FOCUS - DAS MODERNE NACHRICHTENMAGAZIN	1
22	FOREIGN AFFAIRS - PALM COAST	1
23	FOREIGN POLICY - BOULDER	1
24	FORTUNE INTERNATIONAL	1
25	HUMAN RIGHTS QUARTERLY	1
26	IFLA JOURNAL	1
27	INFORMATION TECHNOLOGY AND LIBRARIES	1
28	INTERNATIONAL AND COMPARATIVE LAW QUARTERLY	1
29	INTERNATIONAL BIBLIOGRAPHY OF POLITICAL SCIENCE	1
30	INTERNATIONAL JOURNAL OF CHILDRENS' RIGHTS	1
31	INTERNATIONAL JOURNAL OF TURKISH STUDIES	1
32	INTERNATIONAL POLITICAL SCIENCE REVIEW	1
33	INTERNATIONAL RELATIONS	1
34	INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCE JOURNAL	1
35	JANE'S INTELLIGENCE REVIEW	1
36	JANE'S INTERNATIONAL DEFENSE REVIEW	1
37	JANE'S DEFENCE WEEKLY	1
38	JANE'S INTELLIGENCE WEEKLY	1
39	JOURNAL OF DEMOCRACY	1
40	JOURNAL OF DEVELOPMENT STUDIES	1
41	JOURNAL OF ECONOMIC HISTORY	1
42	JOURNAL OF LEGISLATIVE STUDIES	1
43	JOURNAL OF MUSLIMS IN EUROPE	1
44	JOURNAL OF PALESTINE STUDIES	1
45	JOURNAL OF POLITICAL ECONOMY	1
46	JOURNAL OF STRATEGIC STUDIES	1
47	JOURNAL OF THE HISTORY OF IDEAS	1
48	JOURNAL OF WOMEN POLITICS AND POLICY	1
49	LEGISLATIVE STUDIES QUARTERLY	1
50	LIBRARY JOURNAL	1
51	LIBRARY TECHNOLOGY REPORTS	1
52	MIDDLE EAST	1

53	MIDDLE EAST JOURNAL	1
54	MIDDLE EASTERN STUDIES	1
55	MONTHLY REVIEW - INDEPENDENT SOCIALIST MAGAZINE	1
56	NATION	1
57	NATIONAL INTEREST	1
58	NATIONS AND NATIONALISM	1
59	NEW LEFT REVIEW	1
60	NEW POLITICS	1
61	NEW STATESMAN	1
62	NEW YORK REVIEW OF BOOKS	1
63	NOUVEL ECONOMISTE	1
64	NOUVEL OBSERVATEUR	1
65	PARLIAMENTARIAN	1
66	PARLIAMENTARY AFFAIRS	1
67	PARLIAMENTS ESTATES REPRESENTATION	1
68	POINT - EDITION INTERNATIONALE	1
69	POLITICAL BEHAVIOR	1
70	POLITICAL COMMUNICATION	1
71	POLITICAL QUARTERLY	1
72	POLITICAL STUDIES & REVIEW & POLITICS	1
73	POLITIQUE ETRANGERE	1
74	POLITIQUE INTERNATIONALE	1
75	PROBLEMES ECONOMIQUES	1
76	PUBLIC ADMINISTRATION REVIEW	1
77	PUBLIC RELATIONS STRATEGIST	1
78	QUARTERLY JOURNAL OF ECONOMICS	1
79	RAISONS POLITIQUES	1
80	RELATIONS INTERNATIONALES	1
81	REVUE DEFENSE NATIONALE	1
82	REVUE DES DEUX MONDES	1
83	REVUE DU DROIT PUBLIC ET DE LA SCIENCE POLITIQUE	1
84	REVUE FRANÇAISE DE SCIENCE POLITIQUE	1
85	REVUE INTERNATIONALE DROIT COMPARE	1
86	REVUE POLITIQUE ET PARLEMENTAIRE	1
87	SPIEGEL	1
88	THIRD WORLD QUARTERLY	1
89	TIME	1
90	TURCICA	1
91	TURKISH REVIEW	1
92	TURKISH STUDIES	1
93	WEST EUROPEAN POLITICS	1
94	WIRTSCHAFTSWOCHE	1
95	WORLD POLITICS	1
96	WORLD TODAY	1

Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri Başkanlığı İçin Alınan Türkçe Gazeteler

	Gazete Adı	Adet
1	AGOS (Haftalık)	2
2	AKŞAM	5
3	ANAYURT	4
4	AYDINLIK	4
5	BALKAN GÜNLÜĞÜ (Haftalık)	2
6	BİRGÜN	4
7	BİZİM GAZETE	Dijital
8	BUGÜN	4
9	CUMHURİYET	7
10	DİRİLİŞ POSTASI	5
11	DÜNYA	4
12	EKONOMİK POLİTİK GÖZLEM (Haftalık)	2
13	EVRENSEL	3
14	GÜNEŞ	3
15	HABERTÜRK	8
16	HÜRRİYET	8
17	HÜRSES	3
18	KORKUSUZ	3
19	MEYDAN	4
20	MİLAT	3
21	MİLLET	3
22	MİLLİ GAZETE	4
23	MİLLİYET	7
24	ORTADOĞU	4
25	ÖZGÜR GÜNDEM	4
26	POSTA	4
27	SABAH	9
28	SONSÖZ	Dijital
29	SÖZCÜ	7
30	STAR	8
31	ŞALOM	Dijital
32	ŞOK	2
33	TAKVİM	4
34	TARAF	5
35	TURQUIE DIPLOMATIQUE (Aylık)	3
36	TÜRK SOLU (Haftalık)	3
37	TÜRKİYE	5
38	TÜRKİYE'DE YENİ ÇAĞ	5
39	VAHDET	4
40	VATAN	7
41	YENİ AKİT	7

42	YENİ ASIR	3
43	YENİ ASYA	3
44	YENİ SÖZ	4
45	YENİ ŞAFAK	8
46	YENİ YÜZYIL	5
47	YURT	4
48	ZAMAN	4
49	RESMÎ GAZETE (Başbakanlık)	35

Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri Başkanlığı İçin Alınan Yabancı Dil Gazeteler

	Gazete Adı	Adet
1	DAILY SABAH	3
2	FIGARO (LE)	1
3	FINANCIAL TIMES	1
4	FRANKFURTER ALLGEMEINE	1
5	GUARDIAN (THE)	1
6	GUARDIAN WEEKLY	1
7	HÜRRİYET DAILY NEWS	3
8	INTERNATIONAL NEW YORK TIMES	1
9	MONDE (LE)	1
10	MONDE DIPLOMATIQUE (LE)	1
11	TODAYS ZAMAN	2
12	WALL STREET JOURNAL	1
13	ZEIT (DIE)	1

Makam, Komisyon ve Siyasi Parti Grupları İçin Alınan Gazeteler

Makam	Adet
TBMM Başkanı (Başkan, Özel Kalem İletişim, Başkan Müşavirleri)	Makamca belirlenir
TBMM Başkanvekilleri	3'er adet
Katip Üyeler	3'er adet
İdare Amirleri	3'er adet
Siyasi Parti Grupları	5'er adet
İhtisas Komisyonları (Başkanları)	3'er adet
Uluslararası Komisyonlar (Başkanları)	2'şer adet
Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcıları	1'er adet

TBMM İdari Teşkilatı İçin Alınan Gazeteler

Başkanlık	Adet
Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı	25
Destek Hizmetleri Başkanlığı	9

TBMM İdari Teşkilatı İçin Alınan Dergiler

Başkanlık	Adet
Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı	2

Kulislerde Hizmete Sunulan Gazeteler

	Gazete Adı	Adet
1	AKŞAM	2
2	AYDINLIK	2
3	BİRGÜN	2
4	BUGÜN	2
5	CUMHURİYET	2
6	DAILY SABAH	2
7	HABERTÜRK	2
8	HÜRRİYET	4
9	HÜRRİYET DAILY NEWS	2
10	MİLAT	2
11	MİLLÎ GAZETE	2
12	MİLLİYET	4
13	ORTADOĞU	2
14	SABAH	4
15	SÖZCÜ	2
16	STAR	4
17	TARAF	2
18	TODAYS ZAMAN	2
19	TÜRKİYE	2
20	VATAN	2
21	YENİ AKİT	2
22	YENİ ASYA	2
23	YENİ ÇAĞ	2
24	YENİ ŞAFAK	4
25	YURT	2
26	ZAMAN	2

Kulislerde Hizmete Sunulan Dergiler

	Dergi Adı	Adet
1	ANALİST	2
2	EKONOMİST	2

SATIN ALINAN TOPLAM GAZETE SAYILARINA İLİŞKİN TABLO

GAZETELER	KÜTÜPHANE + MAKAMLAR ¹	KULİSLER ²	GENEL KURUL ÇALIŞMA GÜNLERİ ³	HAFTA SONU TOPLAM
SABAHA	48	4	52	16
YENİ ŞAFAK	39	4	43	15
HÜRRİYET	38	4	42	13
STAR	25	4	29	13
HABERTÜRK	23	2	25	12
MİLLİYET	22	4	26	12
CUMHURİYET	18	2	20	12
SÖZCÜ	13	2	15	9
KARAR	11		11	8
AKŞAM	10	2	12	8
YENİ AKİT	10	2	12	7
BİRGÜN	9	2	11	6
VATAN	9	2	11	6
DAILY SABAHA	8	2	10	6
ORTADOĞU	8	2	10	6
AYDINLIK	7	2	9	5
DİRİLİŞ POSTASI	6		6	5
ÖZGÜR GÜNDEM	6		6	5
TAKVİM	6		6	5
TARAF	6	2	8	5
TÜRKİYE	6	2	8	5
YENİ ÇAĞ	6	2	8	5
YENİ YÜZYIL	6		6	5
ANAYURT	5		5	5
EVRENSEL	5		5	5
MEYDAN	5		5	5
MİLLÎ GAZETE	5	2	7	5
ÖZGÜR DÜŞÜNCE	5		5	5
POSTA	5		5	5
VAHDET	5		5	5
YENİ ASIR	5		5	5

¹ “Kütüphane + Makamlar” sütununda TBMM Genel Kurulunun çalışmadığı hafta içi günlerde alınan gazete sayıları gösterilmektedir.

² Kulisler için yalnızca TBMM Genel Kurulunun çalıştığı günler gazete alınmaktadır.

³ “Genel Kurul Çalışma Günleri” sütununda TBMM Genel Kurulunun çalıştığı günlerde alınan gazete sayıları gösterilmektedir.

YENİ SÖZ	5		5	4
YURT	5	2	7	4
ZAMAN	5	2	7	4
DÜNYA	4		4	4
GÜNEŞ	4		4	4
KORKUSUZ	4		4	4
MİLAT	4	2	6	4
YARINA BAKIŞ	4		4	4
YENİ ASYA	4	2	6	3
H. DAILY NEWS	3	2	5	3
HÜRSES	3		3	3
YENİ BİRLİK	3		3	3
ŞOK	2		2	2
TODAYS ZAMAN	2	2	4	2
GÜNLÜK TOPLAM	432	60	492	277

GAZETE VE DERGİLER İÇİN 2015 YILINDA ÖDENEN TUTARLARA İLİŞKİN TABLO

Periyodik Yayın Alımları (Gazeteler)

YAYINCI/DAĞITICI	YAYIN ADI	YAYIN TÜRÜ	PERİYOD	ADET	2015	AÇIKLAMA
AGOS YAYINCILIK	AGOS	GAZETE	HAFTALIK	2		Ödeme işlemi 2016 yılında yapılacaktır.
BAŞBAKANLIK	RESMİ GAZETE	RESMİ GAZETE	GÜNLÜK		4.200,00 TL	
BELDE DAĞITIM	ANAYURT	GAZETE	GÜNLÜK	5	322,44 TL	
DÜNYA SÜPER VEB O.	YABANCI GAZETELER	GAZETE		1	31.163,01 TL	
GAZETE GÖZLEM / ZEYNEP GÜREL	E.P. GÖZLEM	GAZETE	HAFTALIK	3	1.100,00 TL	
İLERİ YAY. / İSTİKLAL YAY.	TÜRK SOLU GAZ. (3 adet) İLERİ DERGİSİ (1 adet)	GAZETE VE DERGİ			2.180,00 TL	
İLHAN ŞAKİROĞLU	BALKAN GÜNLÜĞÜ	GAZETE	HAFTALIK	2	505,00 TL	
MERKEZ DAĞITIM YAKUP YAKUT	TÜRKÇE GAZETE VE DERGİ	GAZETE	GÜNLÜK		121.438,90 TL	Gazete bayii aracılığıyla temin edilen dergileri de içermektedir.
ÖMER ÖZKAYA	TURQUIE DIPLOMATIQUE	GAZETE	AYLIK	3		Ödeme işlemi 2016 yılında yapılacaktır.
GENEL TOPLAM					160.909,35 TL	

Bilgiye Erişim ve İnternet Aboneliği (Gazeteler)

YAYINCI/DAĞITICI	YAYIN ADI	YAYIN TÜRÜ	2015	AÇIKLAMA
INTERPRESS MEDYA	TÜRKÇE GAZETELER	DİJİTAL GAZETE	42.480,00 TL	Basılı nüshasma abone olunan Türkçe gazeteler (dijital gazete arşivi)
NEWSPAPER DIRECT	PRESS READER (LIBRARY PRESS DISPLAY)	VERİTABANI	36.877,10 TL	Yabancı dil gazeteler (basılı nüshasma abone olunmayanlar da dahil)
GENEL TOPLAM			79.357,10 TL	

**SORU ÖNERGESİNE KONU GAZETELERİN ALIM MİKTARLARINA İLİŞKİN
TABLO**

Gazete Adı	Adet
CUMHURİYET	20
SÖZCÜ	15
BİRGÜN	11
ORTADOĞU	10
YENİ ÇAĞ	8
YURT	7
EVRENSEL	5
KORKUSUZ	4
YENİ MESAJ	Yerel gazete olduğundan aboneliği bulunmamaktadır.

21.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, esnaf ve sanatkârlar kredi ve kefalet kooperatifleri aracılığıyla esnaf ve sanatkârlar için sağlanan krediye ilişkin sorusu ve Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci'nin cevabı (7/3740)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci tarafından yazılı olarak yanıtlanması talebimi saygılarımla dilerim.
17.03.2016

Doç.Dr. Okan GAYTANCIOĞLU
~~Edirne Milletvekili~~

14 Aralık 2015 tarih ve 2015/8296 sayılı Kararname ile esnaf ve sanatkarlarımıza yönelik olarak esnaf ve sanatkarlar kredi ve kefalet kooperatifleri aracılığı ile 30 bin TL'ye kadar faizsiz kredi kullanım imkanı sağlanmıştır. Bu kredi kullanımında esnaf ve kredi kefalet kooperatiflerinin kredi kullandırma koşulları geçerli olacaktır. Kullandırılan kredi miktarına bağlı olarak kredi kefalet kooperatifleri kefil ve ipotek talep edeceklerdir. Kullandırılacak krediler faizsiz kredi olmak ile beraber yüzde 1 bloke sermaye kesintisi, toplam 500 TL banka ve kooperatif masrafı kesintisi ve kredi kullanacak kişinin yaşına göre de sigorta bedeli kesilecektir. 30 bin TL faizsiz kredinin kullanılabilmesi için esnaf ve sanatkarların bakiyesi 2016 yılına devreden kredi borcunun bulunmaması gerekmektedir.

Buna göre;

1. Bu uygulamanın geçmiş dönemde 3 kez çıkarılmasına rağmen bankalarca dikkate alınmayan sicil affı mağduru esnaflarımızın da yararlanabileceği şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Bu konuda bir çalışmanız var mıdır?
2. Bu uygulamadan yararlanamayacak olan sicil affı mağduru esnafımızın sayısı kaçtır?
3. Uygulamadan yararlanamayacak olan sicil affı mağduru esnaflarımızın sayısının illere göre dağılımı nedir?

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : 69602026/610-15357819
Konu : Soru Önergesi (7/3740)

15/04/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 01/04/2016 tarihli ve 43452547-120.00-27875 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde alınan, Edirne Milletvekili Sayın Doç. Dr. Okan GAYTANCIOĞLU tarafından verilen 7/3740 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

EK: Soru önergesi cevabı

Bülent TUFENKCI
Bakan

Edirne Milletvekili Sayın Doç. Dr. Okan GAYTANCIOĞLU' na ait 7/3740 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmektedir.

1-3) Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birlikleri Merkez Birliğinin 30.000.-TL'ye kadar verilen kredi türüne ilişkin 2016/05 sayılı Genelgesine göre; Kooperatifçe daha sonra kredi kullanan esnafa geri ödenmek üzere %1 oranında bloke sermaye kesintisi yapılmakta olup, bunun dışında Banka ve Kooperatif tarafından hiçbir kesinti yapılmamaktadır.

Bakanlığımızda esnaf ve sanatkarların kredi notuna ilişkin herhangi bir istatistiki kayıt tutulmamaktadır.

22.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, milletvekillerine dağıtılan bir dergide yer alan ifadelerle ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/3908)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, TBMM Başkanı İsmail Kahraman tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince saygıyla arz ederim.

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

"Tarih ve Gündem" isimli derginin ilk sayısı Nisan 2016 tarihinde T.B.M.M. içerisinde Milletvekillerine dağıtılmıştır.

Dergide Atatürk ile ilgili olarak; "Başkan" ve "Diktatör" ifadeleri ve örnekleri yer almıştır.

Bu bağlamda;

1 – T.B.M.M. içerisinde dağıtılan yayınlar kontrol edilmekte midir? Ediliyorsa Meclisimizin kurucusu Mustafa Kemal ATATÜRK'e bahsi geçen ifadelerin yer aldığı derginin dağıtılmasına kimler izin vermiştir?

2 – Bahsi geçen derginin ilk sayısının olması ve dergi konusunun "başkanlık" ile ilgili konuda yayınlanması tesadüf müdür?

3 – "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" diyerek demokrasiyi ve parlamenter sistemi ülkemize özgürlükler ile kazandıran ülkemiz kurucusu Mustafa Kemal ATATÜRK'e yapılan bu hakaretlerle ilgili ne yapmayı düşünmektesiniz?

4 – Bahsi geçen derginin sponsorları kimlerdir? Dergi sahibi ve yazı işleri kurulunda yer alan isimlerin herhangi bir dernek ya da siyasi parti ile bağları bulunmakta mıdır?

5 – Atatürk'e "başkan" ve "diktatör" iftirasını ve hakaretini içeren bu derginin dağıtılmasını sağlayan kişiler kimlerdir? Bu kişiler ile ilgili soruşturma açmayı düşünmekte misiniz?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- ٢٥١٥
Konu : Soru Önergesi

15.04.2016

Sayın Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

İlgi : 06.04.2016 tarihli ve (7/3908) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

İlgi önergeniz ile milletvekillerine dağıtılan bir dergide yer alan ifadeler soru konusu yapılmıştır.

06.09.2012 tarihli ve 83750 sayılı TBMM Başkanlık Makamı Onayı ile kabul edilen Milletvekillerine Gelen Her Türlü Posta, Paket ve Diğer Basılı Malzemenin Türkiye Büyük Millet Meclisinde Dağıtımına ve İlanına İlişkin Yönerge'nin 2'nci maddesinin (d) bendi "*Gerçek ve tüzel kişilerden, milletvekillerine dağıtılmak üzere gelen her türlü dokümanların dağıtımı, güvenlik kontrolünü takiben, PTT veya yetkili kuryeler tarafından milletvekili sekretaryasına teslim edilmek suretiyle gerçekleştirilir.*" hükmünü haizdir. Söz konusu hükümde belirtildiği üzere milletvekillerine yetkili kargo ve PTT kanalıyla kapalı zarf/poşet ve adres etiketi ile gelen kargolar güvenlik uygulamasının ardından kargo görevlileri tarafından makam sekretaryalarına imza karşılığı bırakılmaktadır. Kapalı olarak milletvekillerinin adına düzenlenmiş kargoların güvenlik gerekçesi harici açılması ya da kontrol edilmesi mümkün değildir.

Bilgilerinizi rica ederim.
Saygılarımla.

Ahmet AYDIN
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

23.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, bir milletvekili tarafından yapılan açıklamaya ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın cevabı (7/3909)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın TBMM Başkanı Sayın İsmail Kahraman tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Mustafa Hüsnü BOZKURT
Konya Milletvekili

AKP Diyarbakır Milletvekili Sayın Galip Ensarioğlu, 4 Nisan 2016 akşamı A Haber'de katıldığı ve Başkanlık sisteminin tartışıldığı "Arka Plan" programında **"Bugün parlamenter sistem en fazla bizim işimize gelir. Mevcut parlamenter sistem en fazla bizim işimize gelir. Ak Parti'nin işine gelir. Çünkü YASAMA bizde, YARGI bizde, YÜRÜTME bizde. Her şey bizde..."** sözlerini sarf etmiştir.

Sayın Ensarioğlu'nun bu sözleri, Anayasal güvence altında olan "Kuvvetler Ayrılığı" ilkesinin ihlal edildiğinin itirafı ve Anayasa suçudur. Sayın Ensarioğlu bir AKP milletvekilidir. İfadelerinden anlaşıldığı üzere, yasama, yürütme ve yargı ilkelerinin AKP iktidarınca kullanılmakta olduğunu itiraf etmektedir. Bunun anlamı, Sayın Ensarioğlu'nun Anayasa'yı ve yasaları, parlamentoda temsil edilen diğer siyasi partiler ile vekillerini ve TBMM'yi tanımadığıdır.

Bu bağlamda;

- 1) TBMM Başkanı olarak, Meclis çatısı altında milletvekili sıfatıyla görev yapan Sayın Galip Ensarioğlu'nun bu açıklamalarını kabul edilebilir buluyor musunuz?
- 2) Sayın Ensarioğlu hakkında ne gibi bir işlem yapmayı düşünüyorsunuz?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 70512

18.04.2016

Konu : Soru Önergesi

Sayın Mustafa Hüsni BOZKURT
Konya Milletvekili

İlgi : 06.04.2016 tarihli ve (7/3909) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

İlgi önergenize konu milletvekilinin beyanları, kişisel görüşlerini içermekte olup milletvekilinin bu ifadelerinden dolayı kamuoyuna karşı siyasi sorumluluğu bulunmaktadır. TBMM Başkanlığının ise herhangi bir milletvekilinin kamuoyu nezdinde beyan ettiği görüşler üzerine bir tasarrufta bulunma yetkisi bulunmamaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

Ahmet AYDIN
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 1

74'ÜNCÜ BİRLEŞİM

18 NİSAN 2016 PAZARTESİ

SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile sözlü soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun;

19 ve 26 Nisan 2016 Salı günü birleşimlerinde Sözlü Sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

20 ve 27 Nisan 2016 Çarşamba günü birleşimlerinde Sözlü Soruların görüşülmemesi,

Yukarıda belirtilen Çarşamba günü birleşimlerde Genel Kurulun saat 14.00’te toplanması,

Yukarıda belirtilen birleşimlerin dışında, 26’ncı Dönem 1’inci Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri 15.00 - 24.00, Çarşamba ve Perşembe günleri 14.00 – 24.00 saatleri arasında;

Çalışmalarını sürdürmesi,

170 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İhtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi; birinci bölümünün 1 ila 5’inci maddelerden, ikinci bölümünün 6 ila 12’nci maddelerden oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 22.3.2016 tarihli 59’uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun;

Haftalık çalışma günlerinin dışında 18, 22, 25 ve 29 Nisan 2016 Pazartesi ve Cuma günleri saat 14.00’te toplanarak, bu günü birleşimlerinde Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi;

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 31.3.2016 tarihli 64’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun;

Bastırılarak dağıtılan 11/5, 11/6, 11/8 ve 11/7 esas numaralı Gensoru önergelerinin Genel Kurulun 18 Nisan 2016 Pazartesi günü Gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmının sırasıyla 1, 2, 3 ve 4’üncü sıralarına alınması ve Anayasanın 99’uncu maddesi gereğince gündeme alınıp alınmayacağı hususundaki görüşmelerinin bu Birleşimde yapılması ve Gensoru önergelerinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

19 Nisan 2016 Salı günü Birleşiminde 5 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

20 Nisan 2016 Çarşamba günü Birleşiminde 24 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

21 Nisan 2016 Perşembe günü Birleşiminde 29 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

22 Nisan 2016 Cuma günü Birleşiminde 31 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

25 Nisan 2016 Pazartesi günü Birleşiminde 33 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

26 Nisan 2016 Salı günü Birleşiminde 35 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

27 Nisan 2016 Çarşamba günü Birleşiminde 37 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

28 Nisan 2016 Perşembe günü Birleşiminde 39 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

29 Nisan 2016 Cuma günü Birleşiminde 41 Sıra Sayılı Kanun Tasarısına kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

Yukarıda belirtilen birleşimlerinde gece 24.00’te günlük programın tamamlanamaması halinde günlük programın tamamlanmasına kadar,

Çalışmalarını sürdürmesi,

277 ve 278 Sıra Sayılı Kanun Tasarılarının İhtüzüğün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi,

277 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 5’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dahil olmak üzere 6 ila 13’üncü maddelerden oluşması,

278 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının birinci bölümünün 1 ila 22’nci maddelerden, ikinci bölümünün 23 ila 38’inci maddelerden oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 14.4.2016 tarihli 73’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu**

20.4.2016 Çarşamba - Saat: 10.00

21.4.2016 Perşembe - Saat: 10.00

*** Tarım, Orman ve Köyİşleri Komisyonu**

20.4.2016 Çarşamba - Saat: 11.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

74ÜNCÜ BİRLEŞİM

18 NİSAN 2016 PAZARTESİ

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- Halkların Demokratik Partisi Grubu Adına Grup Başkanvekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in; Türkiye'yi ve Çevre Ülkeleri İstikrarsızlığa Sürüklediği ve Küresel Denklemden Aktör Olmaktan Uzaklaştığı İleri Sürülen Politikalarda Sorumluluğu Bulunduğu İddiasıyla Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu Hakkında Bir Gensoru Açılmasına İlişkin Önergesi (11/5) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 07.04.2016) (Dağıtma Tarihi: 08.04.2016)

2.- Halkların Demokratik Partisi Grubu Adına Grup Başkanvekilleri Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in; Sur ve Silopi İlçelerinde Alınan Acele Kamulaştırma Kararı ve Türkiye Genelindeki Kentsel Dönüşüm Projeleriyle Vatandaşları Mağdur Ettiği ve Sermaye İçin Rant Yarattığı, Uygulanan RES ve HES Projeleriyle Doğanın Tahrip Edilmesine Sebepiyet Verdiği İddiasıyla Çevre ve Şehircilik Bakanı Fatma Güldemet Sarı Hakkında Bir Gensoru Açılmasına İlişkin Önergesi (11/6) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 07.04.2016) (Dağıtma Tarihi: 08.04.2016)

3.- Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Ankara Milletvekili Levent Gök ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; Eğitim ve Öğretim Faaliyetlerinin Niteliğini Düşürdüğü ve Çocuklara Yönelik İstismar Vakalarının Artmasına Neden Olduğu İddiasıyla Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı Hakkında Bir Gensoru Açılmasına İlişkin Önergesi (11/8) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 11.04.2016) (Dağıtma Tarihi: 12.04.2016)

4.- Cumhuriyet Halk Partisi Grubu Adına Grup Başkanvekilleri Ankara Milletvekili Levent Gök, İstanbul Milletvekili Engin Altay ve Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; Ankara ve İstanbul'da Meydana Gelen Dört Ayı Terör Saldırısı Öncesi Gerekli Önlemleri Almadığı İddiasıyla İçişleri Bakanı Efkan Ala Hakkında Bir Gensoru Açılmasına İlişkin Önergesi (11/7) (Başkanlığa Geliş Tarihi: 11.04.2016) (Dağıtma Tarihi: 12.04.2016)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

